JUSTICE

ADLİ HÂKİMLİK ÇALIŞMA KİTABI

MEDENİ USÛL HUKUKU



ÜMİT KAYMAK

İSMAİL ERCAN

YENİLENMİŞ
14. BASKI

kuram

JUSTICE



MEDENİ USUL HUKUKU

ÜMİT KAYMAK
İSMAİL ERCAN

kuram

Kuram Kitap: 35
Hukuk Dizisi: 34

MEDENİ USUL HUKUKU
ÜMİT KAYMAK
İSMAİL ERCAN

14. Baskı: Eylül 2017

ISBN: 978-605-9637-37-4

© Kuram Kitap *Bu kitabın her türlü yayın hakkı Kuram Kitap'a aittir. Yayınevinin yazılı izni olmadan, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

Yayın Yönetmeni: Mustafa Bulut
Sayfa Tasarımı: Çelebi Şenel
Kapak Tasarımı: Merve Aksoy
Baskı-Cilt: Oğul Matbaacılık-Cafer Hayta
Maltepe Mah. Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi B Blok No:83/301-302
Zeytinburnu-İstanbul Tel: (0212) 567 20 77 Matbaa Sertifika No: 27591

Kuram Kitap®
Kadıköy Mahallesi Ziya Gökalp Cad. No:56/A
İzmit-Kocaeli
Tel: (0262) 325 03 24 Tel: (0262) 359 10 60
Fax: (0262) 323 18 58
www.kuramkitap.com
www.umuttepeyayinlari.com
e-posta: bilgi@umuttepeyayinlari.com

Kuram Kitap, Umuttepe Yayınları'nın tescilli markasıdır.

TEST 1



1. Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre, istinaf yasa yoluyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Bölge adliye mahkemesi hukuk dairesince yapılacak inceleme, davanın özelliğine göre heyetçe veya görevlendirilecek bir üye tarafından yapılır.

B) İnceleme, istinaf dilekçesinde belirtilen nedenlerle sınırlı olarak yapılsa bile bölge adliye mahkemesi kamu düzenine aykırılık gördüğü takdirde bunu re'sen gözetmek zorundadır.

C) Bölge adliye mahkemesi hukuk dairelerinde, istinaf yargılamasında re'sen göz önünde tutulacaklar dışında, ilk derece mahkemesinde ileri sürülmeyen iddia ve savunmalar dinlenemez, yeni kanıtlara dayanılamaz.

D) Bölge adliye mahkemeleri için yetki sözleşmesi yapılamaz.

E) İlk derece mahkemesinde usulüne uygun olarak gösterildiği hâlde incelenmeden reddedilen kanıtlar bölge adliye mahkemesince yeniden incelenemez.

Yanıt: Bölge adliye mahkemesi hukuk dairelerinde karşı dava açılamaz, davaya müdahale isteminde bulunulamaz, davanın ıslahı ve 166/1 maddesi hükmü saklı kalmak üzere davaların birleştirilmesi istenemez, bölge adliye mahkemesince re'sen göz önünde tutulacaklar dışında, ilk derece mahkemesinde ileri sürülmeyen iddia ve savunmalar dinlenemez, yeni kanıtlara dayanılamaz. Bölge adliye mahkemeleri için yetki sözleşmesi yapılamaz. İlk derece mahkemesinde usulüne uygun olarak gösterildiği hâlde incelenmeden reddedilen veya mücbir bir nedenle gösterilmesine olanak bulunmayan kanıtlar bölge adliye mahkemesince incelenebilir (HMY m. 357). Yanıt, E seçeneği.

2.

I. Uyuşmazlığın özel hukuka ilişkin olması
II. Uyuşmazlığın aile hukukundan doğmaması
III. Uyuşmazlığın aile içi şiddet iddiasını içermemesi
IV. Uyuşmazlığın tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebileceği bir iş veya işleme ilişkin olması

Yukarıdakilerden hangileri arabuluculuk yönetimine başvurulabilmesi için gereken koşullardan biri değildir?

A) I ve III
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) II ve III
E) I, III ve IV

Yanıt: Arabuluculuk, gönüllü (= ihtiyari) olarak uygulanma alanı bulan bir alternatif uyuşmazlık çözme yöntemidir. 2012 yılında çıkarılan 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Yasası ile arabuluculuk kurumunun hukuksal rejimi düzenlenmiştir. Yasa, 22.6.2013 tarihinde yürürlüğe girmiştir (6325 sayılı Y. m. 37). Arabuluculuk yönetimine başvurulabilmesi için üç koşulun bir arada bulunması gerekir (6325 sayılı Y. m. 1/2): (1) Uyuşmazlık özel hukuka ilişkin olmalıdır. Arabuluculuk kurumunun işlerlik kazanacağı alan, yabancılık unsuru taşıyanlar da dâhil olmak üzere, özel hukuk uyuşmazlıklarıdır. (2) Uyuşmazlık tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebileceği bir iş veya işleme ilişkin olmalıdır. Arabuluculuk kurumu, yalnızca tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri, yani "sulh olmak suretiyle sona erdirebilecekleri" hukuk uyuşmazlıkları bağlamında uygulanma alanı bulur. Kamu düzenine ilişkin olan ve dolayısıyla tarafların üzerinde serbestçe tasarrufta bulunamadıkları hukuksal ilişkilerden kaynaklanan uyuşmazlıklarda arabuluculuk kurumuna başvurulamaz. (3) Uyuşmazlık aile içi şiddet iddiasını içermemelidir. Zira Yasa gereği aile içi şiddet iddiasını içeren uyuşmazlıklar arabuluculuğa elverişli değildir (6325 sayılı Y. m. 1/2). Yanıt, B seçeneği.

3. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre, kısmi davayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) İstem konusunun niteliği itibarıyla bölünebilir olduğu durumlarda, yalnızca bir kısmı da dava yoluyla ileri sürülebilir.

B) İstem konusunun miktarı, taraflar arasında tartışmasız veya açıkça belirli ise kısmi dava açılamaz.

C) Dava açılırken, istem konusunun kalan kısmından açıkça feragat edilmiş olması durumu dışında, kısmi dava açılması, istem konusunun geri kalan kısmından feragat edildiği anlamına gelmez.

D) Kısmi davanın (kısmen veya tamamen) reddine karar verilmiş ve bu karar kesinleşmiş ise davacı alacağın kalan (saklı tutulan) kesimi için ek dava açamaz.

E) Yargıtay'ın yerleşik uygulamasına göre, manevi tazminat davaları kısmi dava biçiminde açılamaz.

Yanıt: Kısmi dava, istem konusunun niteliği bakımından bölünebilir olduğu durumlarda, tamamının değil, şimdilik yalnızca belli bir kesiminin dava edilmesidir (HMY m. 109/1). 2015 yılında 6644 sayılı Yasayla yapılan değişiklikle istem konusunun miktarı, açıkça belirli ise veya taraflar arasında bu konuda herhangi bir tartışma yoksa kısmi dava açılamayacağı şeklindeki hüküm (HMY m. 109/2) yürürlükten kaldırılmıştır. Bu bakımdan istem konusunun miktarı, taraflar arasında tartışmasız veya açıkça belirli olsa bile artık kısmi dava açılabilir. Yanıt, B seçeneği.

4. Taraf ve dava ehliyetiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Terekedeki bir mal hakkında açılacak istihkak davasının bütün mirasçılara karşı açılması gerekir.

B) Kişilik doğumla başladığı için anne karnındaki bir çocuk adına dava açılamaz.

C) Adi ortaklığın para borçları için her bir ortağa karşı ayrı ayrı veya tüm ortaklara karşı birlikte dava açılabilir.

D) Mahalle muhtarları mahalleyi temsilen dava açamazlar.

E) Bakanlıklar, taraf ehliyetine sahiptir.

Yanıt: Cenin ana rahmine düştüğü andan itibaren sağ doğmak koşuluyla taraf ehliyetine sahiptir. Cenine atanan kayyım, yasal temsilcisi sıfatıyla onun adına dava açabilir. Yanıt, B seçeneği.

5. Aşağıdakilerden hangisi asliye ticaret mahkemelerinin dava değerine bakılmaksızın heyet olarak bakması gereken dava veya işlerden biri değildir?

A) Olumsuz tespit davaları
B) İflas davaları
C) Anonim ortaklık yönetim organları aleyhine açılacak sorumluluk davaları
D) 6102 sayılı Türk Ticaret Yasası'nda yargıcın kesin olarak karara bağlayacağı işler ile davalar
E) Kooperatif genel kurul kararlarının iptaline ilişkin dava

Yanıt: Asliye ticaret mahkemesi konusu parayla ölçülebilen uyuşmazlıklarda dava değeri üç yüz bin Türk lirasının üzerinde olan dava ve işlere heyet olarak bakar. Yine sınırlı sayıdaki aşağıdaki dava veya işler, dava veya istem konusunun değeri ne olursa olsun buna bakılmaksızın asliye ticaret mahkemesinde heyet olarak incelenir (5235 sayılı Y. m. 5/3).

- İflas, iflasın ertelenmesi, iflasın kaldırılması, iflasın kapatılması, konkordato ve yeniden yapılandırmadan kaynaklanan davalar
- 6102 sayılı Türk Ticaret Yasası'nda yargıcın kesin olarak karara bağlayacağı işler ile davalar
- Şirketler ve kooperatifler hukukundan kaynaklanan genel kurul kararlarının iptali ve butlanına ilişkin davalar, yönetim organları ve denetim organları aleyhine açılacak sorumluluk davaları, organların azline ve geçici organ atanmasına ilişkin davalar, fesih, infisah ve tasfiyeye yönelik davalar
- 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'na ve 4686 sayılı Milletlerarası Tahkim Yasası'na göre yapılan tahkim yargılamasında; tahkim koşuluna ilişkin itirazlar, iptal davaları, hakemlerin seçimi ve reddine yönelik davalar ile yabancı hakem kararlarının tanıma ve tenfizine yönelik davalar

Yanıt, A seçeneği.

6. Aşağıdaki dava veya işlerden hangisinde görevli mahkeme sulh hukuk mahkemesidir?

A) Henüz evlenme yaşında olmayanların evlenmesine izin verme
B) Ergin kılınma
C) Doğrudan doğruya iflas
D) Terk eden eşin ortak konuta davet edilmesi
E) Konkordatonun onaylanması

Yanıt: Çekişmesiz yargı işlerinde görevli mahkeme, aksine bir düzenleme bulunmadığı sürece sulh hukuk mahkemesidir (HMY m. 383). Ancak ilgili yasada çekişmesiz yargı işi için farklı bir mahkeme görevlendirilmişse o mahkeme işi çözer. Örneğin İcra ve İflas Yasası gereğince konkordatonun onaylanması ve doğrudan doğruya iflas asliye ticaret

mahkemesinin görevindedir. Aile hukukundan doğan çekişmesiz yargı işlerinde aile mahkemesi görevlidir (4787 sayılı Y. m. 4/1). Bu nedenle henüz evlenme yaşında olmayanların evlenmesine izin verme ve terk eden eşin ortak konuta davet edilmesi işleri aile mahkemesinin görevindedir. Yanıt, B seçeneği.

7. Islah ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Belirsiz alacak davasında istemini karşı tarafın verdiği bilgi üzerine alacağın miktarını belirleyerek bir kez artırmış olan davacı, ıslah ile ikinci kez artırabilir.
B) Islah taraf usul işlemidir.
C) Davanın tahkimde görülmesi gerektiği itirazı ıslah ile yapılamaz.
D) Kısmen ıslaha başvuran taraf kendisine verilen bir haftalık süre içinde ıslah etmek istediği usul işlemini yapmazsa ıslah hiç yapılmamış gibi davaya devam edilir.
E) Tam ıslah söz konusu ise bütün usul işlemleri yapılmamış sayılacağı için ikrar edilen olgular da tekrar çekişmeli hâle gelir.

Yanıt: İkrar, ıslahla yapılmamış sayılamaz (HMY m. 179/2). Yani ıslah beyanı, ikrarı geçersiz kılmaz. Bu bakımdan tam ıslah söz konusu ise ikrar edilen olgular da tekrar çekişmeli hâle gelmez. Yanıt, E seçeneği.

8.

I. Eser
II. Taşıma
III. Bankacılık
IV. Sigorta
V. Simsarlık

6502 sayılı yeni Tüketicinin Korunması Hakkındaki Yasa'ya göre, satıcı veya sağlayıcı ile tüketiciler arasında kurulan yukarıdaki sözleşmelerin hangilerinden doğan uyuşmazlıklarda "tüketici mahkemeleri" görevlidir?

A) I, II, III ve VI
B) I, III, VI ve V
C) II, III, VI ve V
D) I, II, III ve V
E) I, II, III, VI ve V

Yanıt: 2014 yılında yürürlüğe giren 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Yasa'ya göre satıcı veya sağlayıcı ile tüketiciler arasında kurulan, eser, taşıma, simsarlık, sigorta, vekâlet, bankacılık ve benzeri sözleşmeler de dâhil olmak üzere her türlü sözleşme ve

ıukuksal işlem tüketici işlemi sayıldığından (6502 sayılı Y. m. 3/1-l) artık bu sözleşmelerden doğan uyuşmazlıklarda tüketici mahkemeleri görevlidir. Yanıt, E seçeneği.

9. Tekirdağ nüfusuna kayıtlı olup Keşan'da ikamet eden (A), otomobili ile Yunanistan'a gitmek isterken İpsala'da maddi hasarlı trafik kazası yapmış, daha sonra hasar gören aracını onarım için Edirne'de bulunan yetkili servise bırakmış, ancak aracını servisten aldıktan sonra Uzunköprü'ye geldiğinde onarımın eksik yapıldığını ve aracın silecekleri ile ön sis farlarının çalışmadığını görmüştür. (A) uğradığı zararın giderilmesi için Keşan'da dava açmış, yetkili servisin vekili (V) şirketin yerleşim yerinin Edirne olduğunu belirterek yetki itirazında bulunmuş, (A) da zarar görenin yerleşim yeri mahkemesinin de yetkili olduğunu ileri sürerek yetki itirazının reddini istemiştir.

(A)'nın açacağı tazminat davasında hangi yer mahkemeleri yetkilidir?

A) Keşan
B) İpsala
C) Tekirdağ
D) Edirne
E) Uzunköprü

Yanıt: Hukuk Muhakemeleri Yasası gereğince genel yetkili mahkeme, davalı gerçek veya tüzel kişinin "davanın açıldığı tarihteki" yerleşim yeri mahkemesidir (HMY m. 6/1). Yerleşim yeri, Türk Medenî Yasası hükümlerine göre belirlenir (HMY m. 6/2). Yetkinin kesin olmadığı davalarda, yetki itirazının, yanıt dilekçesinde ileri sürülmesi gerekir. Yetki itirazında bulunan taraf, yetkili mahkemeyi; birden fazla yetkili mahkeme varsa seçtiği mahkemeyi bildirmezse yetki itirazı dikkate alınmaz (HMY m. 19/2). Somut olayda sözleşmeye aykırılık nedeniyle maddi tazminat isteminden doğan davada, davalının yerleşim yeri Edirne olup sözleşmenin ifa olunduğu yer de Edirne'dir. Keşan Mahkemeleri diğer özel yetki kurallarına göre de yetkili değildir. Her ne kadar (A) zarar görenin yerleşim yeri mahkemesinin de yetkili olduğunu savunmuş ise de bu yetki kuralı haksız eylemler için geçerli olup, sözleşmeden kaynaklanan davalarda uygulanması mümkün değildir (HMY m. 16). Yanıt, D seçeneği.

10.

I. Yazılı bir belgenin olması
II. Belgenin, aleyhine ileri sürülen tarafça verilmiş veya gönderilmiş olması
III. Belgenin aleyhine ibraz edilmiş olan tarafça imzalanmış olması
IV. Belgenin hukuksal işlemi tam olarak ispat etmese bile varlığını yaklaşık olarak göstermesi

Yukarıdakilerden hangisi kanıt başlangıcının koşullarından biri değildir?

A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve III
D) I, II ve IV
E) I, III ve IV

Yanıt: Kanıt başlangıcı, dava konusunun tamamen ispatlanmasına yeterli olmamakla birlikte, bunun var olduğunu gösteren ve aleyhine karşı ileri sürülen tarafça verilen belgedir. Başka bir deyişle, iddia konusu hukuksal işlemin tamamen ispatına yeterli olmamakla birlikte, söz konusu hukuksal işlemi olası gösteren ve kendisine karşı ileri sürülen kimse veya temsilcisi tarafından verilmiş veya gönderilmiş belgedir (HMY m. 202/2). Senetle ispat zorunluluğu bulunan durumlarda kanıt başlangıcı bulunursa tanık dinlenebilir (HMY m. 202/1). Kanıt başlangıcından söz edebilmek için üç koşulun bir arada bulunması gerekir (HMY m. 202/2): (1) Bir belgenin bulunması gerekir. Uyuşmazlık konusu olayları ispata elverişli yazılı veya basılı metin, senet, çizim, plan, kroki, fotoğraf, film, görüntü veya ses kaydı gibi veriler ile elektronik ortamdaki veriler ve bunlara benzer bilgi taşıyıcıları belge sayılır (HMY m. 199). 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası ile belgenin yazılı olması zorunluluğu aranmamış, bilgi taşıyıcısı olan fotoğraf, film, görüntü veya ses kaydı gibi verilerin de kanıt başlangıcı sayılabileceği öngörülmüştür. (2) Belgenin, aleyhine ileri sürülen tarafça verilmiş veya gönderilmiş olması gerekir. Kanıt başlangıcından söz edebilmek için belgenin aleyhine ibraz edilmiş olan tarafça imzalanmış olması aranmaz. Zira imza varsa belge, diğer koşulları taşımak kaydıyla, zaten senet niteliği taşıyacaktır. (3) Belgenin hukuksal işlemi tam olarak ispat etmese bile varlığını yaklaşık olarak göstermesi (onun vukuuna delalet etmesi) gerekir. Yanıt, C seçeneği.

11. Davacı vekili (A), davalı Bolu Belediyesi'nin logar kapaklarının değişim çalışması sırasında tedbir almamasından dolayı müvekkilinin sevk ve idaresindeki araçla maddi hasarlı trafik kazası yaptığını, aracının 12.500 TL hasar gördüğünü ileri sürerek kaza tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte bu miktarın davalı Belediye'den tahsiline karar verilmesi istemiyle 11.11.2011 tarihinde Bolu Asliye Hukuk Mahkemesi'nde bir dava açmıştır. Davalı Belediye Vekili (K), yanıt dilekçesinde iddianın hizmet kusuruna dayandırıldığını, uyuşmazlığın çözümünde idari yargının görevli olduğunu savunarak davanın reddini istemiştir. (A) ise yanıta yanıt dilekçesinde Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda getirilen düzenleme uyarınca görev kurallarının değiştiğini ileri sürerek tam yargı davalarının bir kısmının adli yargının görev alanına sokulduğunu ileri sürmüştür.

Olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) İdarenin hizmet kusurundan doğan mal varlığına ilişkin bir dava olduğu için idare mahkemesi görevlidir; görevsizlik kararı verilmesi gerekir.

B) Dava mal varlığına ilişkin olduğu için asliye hukuk mahkemesi görevlidir; usuli bir eksiklik yoksa mahkeme davanın esasını incelemelidir.

C) İdari eylemlerden doğan bütün davalarda idare mahkemeleri görevli olduğu için görevsizlik kararı verilmesi gerekir.

D) Dava kişi varlığına ilişkin olduğu için asliye hukuk mahkemesi görevlidir; usuli bir eksiklik yoksa mahkeme davanın esasını incelemelidir

E) Her türlü idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer nedenlerin yol açtığı davalar idari yargının görev alanından çıkarıldığı için asliye hukuk mahkemesi görevlidir.

Yanıt: Bir kamu tesisinin gerek yapılmasında gerekse kullanılması veya muhafazasındaki kusurdan doğan zarar, idari eylemden doğan zarar niteliğindedir. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nın 3. maddesine göre, vücut bütünlüğünün kısmen veya tamamen yitirilmesine ya da kişinin ölümüne bağlı maddi ve manevi zararların tazminine ilişkin olup her türlü idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer nedenlerin yol açtığı davalar ile idarenin sorumluluğu dışında kalan nedenlerden doğan aynı tür zararların tazminine ilişkin davalar asliye hukuk mahkemelerinde görülürdü (HMY m. 3). Ancak Anayasa Mahkemesi, 2012 yılında HMY'nin 3. maddesini Anayasa'ya aykırı bularak iptal etmiştir (AYM, 16.02.2012, E. 2011/35, K. 2012/23.). İptal kararının yürürlüğü ertelenmemiştir. İptal kararının yürürlüğe girdiği 19.05.2012 tarihinden itibaren "tam yargı davalarının insan zararlarına ait bölümü" yani, idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer nedenlerin yol açtığı vücut bütünlüğünün kısmen veya tamamen yitirilmesine ya da kişinin ölümüne bağlı maddi ve manevi zararların tazminine ilişkin davalar, yeniden idari yargının görev alanına girmiştir. Öte yandan hizmet kusurundan doğan idari eylem sonucu mal varlığında bir zarar ortaya çıkmışsa dava idare mahkemelerinde görülür. Bu tür zararların tazmini istekleri 11.2.1959 gün ve 17/15 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararı'na

göre, tam yargı davasının konusunu oluşturur. Bu nedenle asliye hukuk mahkemesi görevsizlik karar vermelidir. Yanıt, A seçeneği.

12. Aşağıdakilerden hangisi yargılamanın yenilenmesi nedenlerinden değildir?

A) Yargılama sırasında, aleyhine hüküm verilen tarafın elinde olmayan nedenlerle elde edilemeyen bir belgenin, kararın verilmesinden sonra ele geçirilmiş olması
B) Lehine karar verilen tarafın, karara esas alınan yemini yalan yere ettiğinin tanık beyanı ile sabit olması
C) Karara esas alınan bir hükmün, kesinleşmiş başka bir hükümle ortadan kalkmış olması
D) Bir dava sonunda verilen hükmün kesinleşmesinden sonra tarafları, konusu ve nedeni aynı olan ikinci davada, öncekine aykırı bir hüküm verilmiş ve bu hükmün de kesinleşmiş olması
E) Davanın taraflarından birisinin alacaklıları veya aleyhine hüküm verilen tarafın yerine geçenler (halefleri), borçluları veya yerine geçmiş oldukları kimselerin aralarında anlaşarak, kendilerine karşı hile yapmaları

Yanıt: Lehine karar verilen tarafın, karara esas alınan yemini yalan yere ettiğinin, ikrar veya yazılı kanıtla sabit olması yargılamanın yenilenmesi nedenidir (HMY m. 375/1-g). Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda ikrar veya yazılı kanıtla ispat arandığından ceza mahkemesinde tarafın yalan yere yemin ettiği tanık ifadesi ile ispat olunmuşsa bu bir yargılamanın yenilenmesi nedeni oluşturmaz. Yanıt, B seçeneği.

13. Tebligat usulü ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Kural olarak resmî ve adli tatil günlerinde de tebligat geçerlidir.
B) Usulüne aykırı olarak yapılmış bir tebligatta, muhatabın usulsüz tebligatı öğrendiğini beyan ettiği tarih tebliğ tarihi sayılır.
C) Tebligat, kural olarak muhatabın adres kayıt sistemindeki adresine yapılır.
D) Tebligata elverişli bir elektronik adres vererek bu adrese tebligat yapılmasını isteyen kişiye, elektronik yolla tebligat yapılabilir.
E) Anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlere elektronik yolla tebligat yapılması zorunludur.

Yanıt: Tebligat, kural olarak tebliğ yapılacak kişiye bilinen en son adresinde yapılır (Tebligat Y. m. 10/1). Bu bakımdan Tebligat Yasası'nda adreste tebligat ilkesi benimsenmiştir. 2011 yılında 6099 sayılı Yasayla getirilen düzenlemeye göre, bilinen en son adresin tebligata elverişli olmadığının anlaşılması veya tebligat yapılamaması durumunda, ancak o zaman muhatabın adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresi, bilinen en son adresi olarak kabul edilir ve tebligat buraya yapılır (Tebligat Y. m. 10/2). Yanıt, C seçeneği.

14. Harçlar Yasası'na göre, aşağıdaki kararlardan hangisi harçtan bağışık değildir?

A) Vasi atamasına ilişkin kararlar
B) İhtiyati haciz kararları
C) Yargıcın reddi isteminin kabulüne ilişkin kararlar
D) Yargıcın çekinmesine ilişkin kararlar
E) İcra mahkemesinin cezaya ilişkin kararları

Yanıt: Harç alınmayacak olan dava ve kararlar şunlardır (Harçlar Y. m. 13):
- Değeri 50 Türk Lirasını geçmeyen davalar [ve takipler (Ticari senetlere ait takipler hariç)],
- Vasi atanması ve azli,
- Yargıcın reddi isteminin kabulü ve yargıcın çekinmesine ait kararlar,
- Ayda 100 Türk Lirasını geçmeyen nafakalara ait dava ve takipler (Birden fazla kişiler lehine nafakaya hükmedilmesine ilişkin ilamlarda her kişi lehine hükmedilen miktar bağımsız olarak dikkate alınır.),
- İcra ve iflas dairelerinin kusuru yüzünden yanlış yapılmış olan işlemlerin düzeltilmesi ve iptaline ilişkin icra mahkemesi kararlarıyla, bu iptal veya düzeltme dolayısıyla yeniden yapılacak işlemler,
- Ticaret sicilinde re'sen yapılan düzeltmeler,
- İcra mahkemesinin cezaya ilişkin kararlarıyla bu kararların temyizi işlemleri,
- İcra ve İflas Yasası'nın 270. maddesine göre yapılacak defter tutma işlemleri,
- Yetkili makamların isteyecekleri ilam ve diğer belge suretleri,
- Kamu adına Cumhuriyet savcıları tarafından açılan davalar (derneklerin feshi, evlenmenin butlanı davası, soybağının kurulmasına itiraz, tanımaya itiraz, nüfus kayıt düzeltme davaları gibi) ve yasa yolu başvuruları,
- Genel Bütçeye dâhil idarelerin Harçlar Yasası'nın 1 ve 3 sayılı tarifelerine giren bütün işlemleri.

Yanıt, B seçeneği.

15. (K), (M)'ye karşı eser sözleşmesinden kaynaklanan tazminat davası açmak için 22.10.2012 tarihinde Eskişehir Adliyesi'ne gitmiş, aynı gün dava dilekçesini yargıca havale ettirmiş, ancak yanında yeterince para olmadığı için harçları ve gider avansını 23.10.2012 tarihinde yatırabilmiş ve ertesi gün dava dilekçesini tevzi bürosuna vermiştir. Dava dilekçesi, 25.10.2012 tarihinde 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'ne tevzi edilmiş ve 26.10.2012 tarihinde de bu mahkemeye gönderilmiştir.

Buna göre, dava hangi tarihte açılmış sayılır?

A) 22.10.2012 tarihinde
B) 23.10.2012 tarihinde
C) 24.10.2012 tarihinde
D) 25.10.2012 tarihinde
E) 26.10.2012 tarihinde

Yanıt: Dava, dava dilekçesinin kaydedildiği tarihte açılmış sayılır (HMY m. 118/1). 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası ile davanın açılma zamanı olarak dilekçenin mahkemedeki kayıt anı esas alınmıştır. Dava açma zamanının arz ettiği önem nedeniyle mahkemelerin dava dilekçelerini yönetmeliğe uygun şekilde derhal kayda geçirmeleri gerekir. Bu çerçevede dava dilekçesinin kaydına ilişkin usul ve esasların yönetmelikte belirlenmesi öngörülmüştür (HMY m. 118/2). Dava, dava dilekçesinin tevzi edilerek kaydedildiği tarihte açılmış sayılır (HMY. Yön. m. 36/5). Somut olayda dava dilekçesi, 25.10.2012 tarihinde 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'ne tevzi edildiği için dava da bu tarihte açılmıştır. Yanıt, D seçeneği.

16. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre, kanıtların gösterilmesi ve incelenmesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Bir olgunun ispatı için gösterilen kanıtın caiz olup olmadığına mahkemece karar verilir.
B) Yasanın belirli bir kanıtla ispat zorunluluğu öngörmediği durumlarda, yasada düzenlenmemiş olan diğer kanıtlara da başvurulabilir.
C) Kanıtlar, yasada belirtilen durumlar dışında davaya bakan mahkeme huzurunda incelenir.
D) Başka yerde bulunan ve mahkemeye getirilemeyen kanıtlar, o yerde istinabe yoluyla toplanabilir.
E) Kanıt gösteren taraf, tahkikat aşamasına kadar o kanıta dayanmaktan vazgeçebilir.

Yanıt: Kanıt gösteren taraf, karşı tarafın açık izni olmadıkça, o kanıta dayanmaktan vazgeçemez (HMY m. 196). Yanıt, E seçeneği.

17. Basit yargılama usulüne tabi dava ve işlerde, savunmanın genişletilmesi veya değiştirilmesi yasağı ne zaman başlar?

A) Tahkikat aşamasının başlamasıyla
B) Ön inceleme aşamasının başlamasıyla
C) Ön inceleme aşamasının tamamlanmasıyla
D) Yanıt dilekçesinin davacıya tebliğiyle
E) Yanıt dilekçesinin mahkemeye verilmesiyle

Yanıt: Basit yargılama usulüne tabi dava ve işlerde davanın (iddianın) genişletilmesi veya değiştirilmesi yasağı dava açılmasıyla; savunmanın genişletilmesi veya değiştirilmesi yasağı yanıt dilekçesinin mahkemeye verilmesiyle başlar (HMY m. 319). Yanıt, E seçeneği.

18. Aşağıdakilerden hangisi maktu karar ve ilam harcına tabidir?

A) Tahliye davasının konusuz kalması nedeniyle esas hakkında karar verilmesine yer olmadığına ilişkin karar
B) 17.500 TL'lik ecrimisil ödenmesine ilişkin karar
C) 20.000 TL'lik kira alacağının ödenmesine ilişkin karar
D) Tapu iptali ve tescil davasına ilişkin karar
E) Zorunlu geçit hakkının tesisine ilişkin karar

Yanıt: Davanın konusuz kalması, görülecek bir uyuşmazlığın kalmamasıdır. Davanın açılmasından sonra davacının mahkemeden hakkında hukuksal koruma istediği şey ortadan kalkar ya da uyuşmazlık konusu olmaktan çıkarsa dava konusuz kalır. Davanın konusuz kalması durumunda maktu karar ve ilam harcına hükmedilmesi gerekir (19. HD, 3.3.2005, E. 2004/7896, K. 2005/2194; 5. HD, 22.3.2012, E. 2011/20388, K. 2012/5577). Zira işin esası hakkında bir karar verilmediğinden usule yönelik bir son karar söz konusudur (4. HD, 14.4.2003, E. 2003/3960, K. 2003/4588). Yanıt, A seçeneği.

19.

I. UNCITRAL Model Yasası'nın tanımladığı anlamda yabancılık unsuru içermemesi
II. Milletlerarası Tahkim Yasası'nın tanımladığı anlamda yabancılık unsuru içermemesi
III. Hakemlerin Türk vatandaşı olması
IV. Taraflardan birinin Türk vatandaşı olması
V. Tahkim yerinin Türkiye olarak belirlenmesi

Bir uyuşmazlığa 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nın tahkim hükümlerinin uygulanabilmesi için yukarıdaki koşullardan hangilerinin oluşması gerekir?

A) Yalnız II
B) I ve II
C) II ve V
D) I, II ve V
E) I, III ve IV

Yanıt: Hukukumuzda, ulusal tahkim açısından açıkça toprak ilkesi kabul edilmiştir. Bu bakımdan, Milletlerarası Tahkim Yasası'nın tanımladığı anlamda yabancılık unsuru içermeyen ve tahkim yerinin Türkiye olarak belirlendiği uyuşmazlıklar hakkında Hukuk Muhakemeleri Yasası hükümleri uygulanır (HMY m. 407). Yanıt, C seçeneği.

20. Yerleşim yeri İstanbul olan Bolu doğumlu tacir (A), İzmir'de yaptığı sözleşme ile merkezi Antalya'da bulunan Otoban Turizm ve Otelcilik Anonim Ortaklığı'na ait Bodrum'daki Aniopolis Otelini kiralamıştır. Sözleşme koşullarına göre, restore giderleri dışındaki bütün masraflar Otoban Ortaklığı tarafından karşılanarak, Otel 11.11.2011 günü, iskân ruhsatı alınmış olarak teslim edilecek ve sözleşmeden doğan bir borç varsa Bodrum'da ödenecektir. Otelin restoresi sırasında binanın iskân ruhsatının bulunmadığının anlaşılması üzerine, (A) Bodrum Belediyesi'ne ruhsat için ödeme yapmış, sözleşme öncesine ait elektrik borcunu ödemiş ve sözleşme koşullarını aşan 80.000 TL gideri yatırmıştır.

Buna göre, (A)'nın sözleşme kapsamını aşan giderlerin tahsili için açacakları davada,

I. İzmir mahkemeleri
II. Antalya mahkemeleri
III. Bodrum mahkemeleri
IV. İstanbul mahkemeleri
V. Bolu mahkemeleri

mahkemelerinden hangileri yetkilidir?

A) II ve III
B) I, IV ve V
C) II, III ve IV
D) I, II, III ve V
E) II, III, IV ve V

Yanıt: Genel yetkili mahkeme, davalı gerçek veya tüzel kişinin davanın açıldığı tarihteki yerleşim yeri mahkemesidir (HMY m. 6/1). Tüzel kişilerde yerleşim yeri, kuruluş belgelerinde başka bir hüküm bulunmadıkça işlerinin yöneltildiği yerdir (TMY m. 51). Derneklerin tüzüklerinde, ticaret ortaklıkları (şirketleri) ile kooperatiflerin ana sözleşmelerinde; dernek, ortaklık (şirket) veya kooperatifin merkezinin yazılması zorunludur. Vakıf senedinde de vakfın yerleşim yerinin gösterilmesi zorunludur (TMY m. 106). Bu nedenle Antalya mahkemeleri yetkilidir. Sözleşmeden doğan davalar, sözleşmenin ifa edileceği yer mahkemesinde de açılabilir (HMY m. 10). Olayda ifa yeri Bodrum'dur. Bu nedenle Bodrum mahkemeleri de yetkilidir. 1086 sayılı eski Yasa'da, sözleşmeden doğan davalarda, davanın açıldığı tarihte davalı veya vekili orada bulunmak koşuluyla, sözleşmenin kurulduğu (= akdin in'ikat ettiği, yapıldığı) yer mahkemesi de yetkili kılınmıştı (1086 sayılı Y. m. 10). 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda sözleşmenin kurulduğu yer mahkemesinin yetkisine son verilmiştir. Bu nedenle İzmir mahkemeleri yetkili değildir. Yanıt, A seçeneği.

21. İstinabe kurumu, usul hukukunda geçerli olan aşağıdaki yargılama ilkelerinden hangisinin istisnasıdır?

A) Kendiliğinden harekete geçme ilkesinin
B) Kendiliğinden araştırma ilkesinin
C) Doğrudanlık ilkesinin
D) Teksif ilkesinin
E) Tasarruf ilkesinin

Yanıt: Hukuksal yardım veya istinabe, yargı çevresi dışında yapılması gereken belli iş veya işlemlerin davaya bakan mahkemece değil de başka bir mahkeme tarafından yapılmasıdır. Hukuksal yardım, doğrudanlık ilkesinden uzaklaşılan bir durumdur. Yanıt, C seçeneği.

22.

I. Konkordato mühleti verilmesi
II. Doğrudan doğruya iflas
III. Konkordatonun onaylanması
IV. Gaiplik kararı
V. İflasın kaldırılması

Yukarıdaki istemlerden hangisinde sulh hukuk mahkemesi dışında bir mahkeme görevlidir?

A) I ve III
B) I, III ve V
C) II, III ve V
D) I, II, IV ve V
E) I, II, III ve V

Yanıt: Çekişmesiz yargı işlerinde görevli mahkeme, aksine bir düzenleme bulunmadığı sürece sulh hukuk mahkemesidir (HMY m. 383). Ancak ilgili yasada çekişmesiz yargı işi için farklı bir mahkeme görevlendirilmişse o mahkeme işi çözer. Örneğin konkordato mühleti verilmesi ve komiserin atanması icra mahkemesinin (İİY m. 287/2); konkordatonun onaylanması (İİY m. 296 vd.), iflasın kaldırılması (İİY m. 182) asliye ticaret mahkemesinin görevindedir. Aile hukukundan doğan çekişmesiz yargı işlerinde aile mahkemesi görevlidir (4787 sayılı Y. m. 4/1). Vesayet işlerinde denetim makamı olarak asliye hukuk mahkemesi görevlidir (TMY m. 397/2). Yanıt, E seçeneği.

23. Harçlar Yasası'na göre, davacı üçüncü oturumda davasından feragat ederse karar ve ilam harcının ne kadarı alınır?

A) Yarısı
B) Tamamı
C) Dörtte biri
D) Üçte biri
E) Üçte ikisi

Yanıt: Davanın ilk oturumda, feragat, kabul veya sulh ile sonuçlanması durumunda karar ve ilam harcının üçte biri alınır. Bu işlemler daha sonraki aşamada gerçekleşirse karar ve ilam harcının üçte ikisi ödenir (Harçlar Y. m. 22). Yanıt, E seçeneği.

24. Aşağıdakilerden hangisi alternatif uyuşmazlık çözüm yollarından (dostane bir biçimde uyuşmazlık çözüm yöntemlerinden) biri değildir?

A) Arabuluculuk
B) Müzakere
C) Tarafsız ön değerlendirme
D) İstinaf
E) Olguların saptanması

Yanıt: Alternatif uyuşmazlık çözüm yolları, devlet ve tahkim yargısının yanında işleyen, onlara yardımcı olan, seçimlik nitelikteki hukuksal başvuru yollarıdır. Alternatif uyuşmazlık çözüm yolları, yargının alternatifi olan ve dolayısıyla yargısal sistemin yerine konulmaya çalışılan ya da onunla rekabet içinde bulunan bir süreçler bütünü değildir. Bu yolların asıl hedefi, küçük çaplı ve kamu düzenini ilgilendirmeyen uyuşmazlıkların, adli bir soruna dönüşmeden çözümünü sağlamaktır. İstinaf, olağan bir yasa yoludur ve bu kapsamda değildir. Yanıt, D seçeneği.

25.

I. Bekletici sorun
II. Yargı örgütü
III. Asli müdahale
IV. Aleyhe bozma yasağı
V. Değişiklik davası

Yukarıdakilerden hangileri 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası ile düzenlenen konu veya kurumlardandır?

A) Yalnız I B) I ve III
C) II ve IV D) I, III ve V
E) II, IV ve V

Yanıt: Asli müdahale kurum olarak 1086 sayılı eski Yasa'da düzenlenmemişti. Ancak 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda bir kurum olarak açıkça düzenlenmiştir (HMY m. 65). Bekletici sorun hakkında 1086 sayılı eski Yasa'da genel bir düzenleme yoktu. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda bu kurum düzenlenmiştir (HMY m. 165). Yanıt, B seçeneği.

TEST 2



1. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasasına göre, belirsiz alacak ve tespit davasıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Alacaklı dava açarken hukuksal ilişkiyi ve asgari bir miktar ya da değeri belirtmek zorundadır.

B) Alacaklının bu davayı açabilmesi için dava açacağı miktar ya da değeri tam ve kesin olarak belirlemesinin mümkün olmaması ya da bunun objektif olarak olanaksız olması gerekir.

C) Dava açıldıktan sonra, yargılamanın ilerleyen aşamalarında, baştan belirsiz olan alacak belirli hâle gelmişse, davacının iddianın genişletilmesi yasağına tâbi olmaksızın davanın başında belirtmiş olduğu istemini artırabilmesi mümkündür.

D) Edim davası ile belirsiz alacak davası arasında istem sonucu bakımından fark vardır.

E) Edim davasının açılabildiği durumlarda tespit davası açılamayacağından, kısmi edim davası açılabiliyorsa kısmi tespit davası açılamaz.

Yanıt: 1086 sayılı eski Yasa döneminde "edim davasının açılabildiği durumlarda tespit davası açılamayacağı" kabul edilmekteydi. Yani, tespit davası açılabilmesi için henüz edim davası açma zamanının gelmemiş olması veya edim davası açılmasının mümkün bulunmaması gerekirdi. Bu bakımdan davacının edim davası açma olanağı varken, tespit davası açmakta hukuksal yararın olmadığı kabul edilirdi. Zira dava konusu hukuksal ilişkinin var olup olmadığı, edim davası sonunda verilecek hüküm ile zaten tespit edilecekti. 6100 sayılı yeni Yasa'ya göre, kısmi edim davasının açılabildiği durumlarda, tespit davası da açılabilecektir. Bu durumda Yasa hükmü gereği davacının hukuksal yararının var olduğu kabul edilir (HMY m. 107/3). Getirilen bu yeni düzenleme sayesinde alacaklı, "yalnızca edim davası" veya "yalnızca tespit davası" ya da "kısmi edim ile birlikte külli tespit davası" açabilme seçeneklerine sahiptir. Böylece "Edim davasının açılabildiği durumlarda tespit davası açılamaz." ilkesinin bir geçerliği kalmamıştır. Miktarı belirsiz

alacaklarda zamanaşımının dolmasına çok kısa sürenin var olduğu durumlarda, yalnızca tespit ya da kısmi edim ile birlikte tespit davası açılabilir. Örneğin davacı bir tazminatın tahsili yerine alacağın miktarının ve borçlunun sorumlu olduğunun tespitini hedefleyen bir dava açabilir. Yanıt, E seçeneği.

2. (A) kayden maliki bulunduğu 810 parsel sayılı taşınmazına komşu parsel malikleri (B) ve (C)'nin bina ve ahır yapmak suretiyle müdahale ettiklerini, taşınmazına diktiği zeytin fidanlarını sökerek zarar verdiklerini ileri sürüp elatmanın önlenmesine, yapıların yıkımına ve 6.000 TL zararın tahsiline karar verilmesi isteminde bulunmuştur. (B) ve (C), yanıt dilekçesinde elatmaya konu yerin değerine göre, davaya bakma görevinin sulh hukuk mahkemesinde olduğunu belirtip davanın reddini savunmuşlardır.

Buna göre, bu davada görevli mahkeme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kadastro mahkemesi
B) Sulh hukuk mahkemesi
C) Asliye hukuk mahkemesi
D) İdare mahkemesi
E) İcra hukuk mahkemesi

Yanıt: Davanın konusu çaplı taşınmaza elatmanın önlenmesi, yıkım ve tazminat isteklerine ilişkindir. Bu yönüyle mal varlığına ilişkin bir dava söz konusudur. Dava konusunun değer ve miktarına bakılmaksızın mal varlığı haklarına ilişkin davalarda görevli mahkeme, aksine bir düzenleme bulunmadıkça asliye hukuk mahkemesidir (HMY m. 2/1). Yanıt, C seçeneği.

3.

I. Yargıcı çekilmeye davet, yargıcın reddi hükmündedir.
II. Ret dilekçesinde, ret isteminin dayandığı nedenlerin açıkça gösterilmesi gerekir; ancak kanıt veya emarelerin açıkça gösterilmesi gerekmez.
III. Merciince bir karar verilinceye kadar ret isteminden dönülebilir.
IV. Genel vekâletnameyle vekil yargıcın reddini isteyebilir.
V. Yargıcı reddeden taraf, dilekçesini karşı tarafa tebliğ ettirir; karşı taraf bir hafta içinde yanıt verebilir.

Yargıcın reddi usulüyle ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I
B) I ve V
C) III ve V
D) II, III ve IV
E) I, IV ve V

Yanıt: Yargıcın reddi, dilekçeyle istenir. Bu dilekçede, ret isteminin dayandığı nedenler ile kanıt veya emarelerin açıkça gösterilmesi ve varsa belgelerin eklenmesi gerekir (HMY m. 38/2). Dilekçede, yargıcın hangi nedenle reddedildiğinin gösterilmesi gerekir. Yargıcı çekilmeye davet, yargıcın reddi hükmündedir (HMY m. 38/8). Yargıcın reddi dilekçesi, reddi istenen yargıcın mensup olduğu mahkemeye verilir (HMY m. 38/3). Ret istemi geri alınamaz (HMY m. 38/4). Yani, yargıcın reddini istedikten sonra bundan caymak hukuken mümkün değildir. Vekilin, yargıcın reddi isteminde bulunabilmesi için bu konuda vekâletnamesinde özel yetkisinin olması gerekir (HMY m. 74). Yargıcı reddeden taraf, dilekçesini karşı tarafa tebliğ ettirir. Karşı taraf bir hafta içinde yanıt verebilir. Bu süre geçtikten sonra yazı işleri müdürü tarafından ret dilekçesi, varsa karşı tarafın yanıtı ve ekleri, dosya ile birlikte reddi istenen yargıca verilir. Yargıç bir hafta içinde dosyayı inceler ve ret nedenlerinin yasaya uygun olup olmadığı hakkındaki düşüncesini yazı ile bildirerek, dosyayı hemen merciine gönderilmek üzere yazı işleri müdürüne verir (HMY m. 38/5). Yanıt, B seçeneği.

4. Aşağıdakilerden hangisi 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda basit yargılama usulü ile ilgili yapılan değişikliklerden biri değildir?

A) Dilekçeler aşamasında yalnızca dava ve yanıt dilekçesine yer verilmiştir.
B) İlk duruşmada ön incelemeye ilişkin işlemlerin de yapılmasına olanak tanınmıştır.
C) Sözlü yargılama ve hükmün verilmesinin aynı duruşmada yapılması ve hükmün de kural olarak aynı duruşmada tüm unsurlarıyla tefhimi öngörülmüştür.
D) İşlemden kaldırılan dosyanın en fazla iki kez yenilenebileceği, üçüncü yenilemede davanın açılmamış sayılacağı kabul edilmiştir.
E) Yanıt süresi kısaltılmış, duruşmalar arasındaki süreler kısa tutulmuş, tahkikat işlemlerinin kısa sürede tamamlanması öngörülmüştür.

Yanıt: Basit yargılama usulünde dava en fazla bir kez yenilenebilir. Basit yargılama usulüne tabi davalarda, işlemden kaldırılmasına karar verilmiş olan dosya, yenilenmesinden sonra takipsiz bırakılırsa, dava açılmamış sayılır (HMY m. 320/4). Yanıt, D seçeneği.

5. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre, aşağıdakilerden hangisi vekile özel yetki verilmesini gerektiren işlemlerden biri değildir?

A) Haczi kaldırmak
B) Sulh olmak
C) Teklif edilen yemini kabul etmek
D) Kısmi ıslahta bulunmak
E) Yasa yollarından feragat etmek

Yanıt: Vekile özel (= açık) yetki verilmesi gereken işlemler şunlardır (HMY m. 74):
- Yargıcı reddetmek

- Davanın tamamını ıslah etmek
- Yemin teklif etmek
- Yemini kabul, iade veya reddetmek
- Başkasını tevkil etmek (müvekkili için başka bir vekil atamak)
- Haczi kaldırmak
- Müvekkilinin iflasını istemek
- Tahkim ve hakem sözleşmesi yapmak
- Konkordato teklifinde bulunmak ve buna muvafakat vermek
- Uzlaşma yoluyla yeniden yapılandırılma teklifinde bulunmak ve buna muvafakat vermek
- Alternatif uyuşmazlık çözüm yollarına başvurmak
- Davadan feragat etmek
- Davayı kabul etmek
- Sulh olmak
- Karşı tarafı ibra etmek
- Yasa yollarından feragat etmek
- Yargılamanın yenilenmesi yoluna gitmek
- Yargıçların eylemleri nedeniyle Devlet aleyhine tazminat davası açmak
- Hangileri hakkında yetki verildiği açıklanmadıkça kişiye sıkı sıkıya bağlı haklarla ilgili davaları açmak ve takip etmek

Kısmi ıslahta bulunmak için vekile özel yetki verilmesine gerek yoktur. Yanıt, D seçeneği.

6.

I. Hukuksal ilişkilerin tespiti
II. Maddi olguların tespiti
III. Hakkın tespiti
IV. Bir belgenin sahte olup olmadığının tespiti

Yukarıdakilerden hangileri "tespit davasının" konusunu oluşturabilir?

A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) I ve IV
E) I, III ve IV

Yanıt: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda, tespit davasıyla hukuksal ilişkilerin tespiti yanında, hakkın ya da bir belgenin sahte olup olmadığının tespitinin de istenebilmesi mümkün kılınmıştır. Maddi olgular (= vakıalar), tek başlarına tespit davasının konusunu oluşturamaz (HMY m. 106/3). Yanıt, E seçeneği.

7. Derdest bir hukuk davasında, davalı aşağıdaki iddialardan hangisini tanıkla ispat edebilir?

A) Sözleşmeden doğan satış bedelini ödediğini
B) Tahliye taahhüdünü davacının tehdidi altında imzalamak zorunda kaldığını
C) Ticari senedi davacıya hatır için verdiğini
D) İmzaladığı satış sözleşmesinin konusu taşınmazın, gerçekte kendisine bağışlandığını
E) Davacıya tamamen doldurmadan verdiği bononun sözleşmeye aykırı doldurulduğunu

Yanıt: Bir hakkın doğumu, düşürülmesi, devri, değiştirilmesi, yenilenmesi, ertelenmesi, ikrarı ve itfası amacıyla yapılan hukuksal işlemlerin, yapıldıkları zamanki miktar veya değerleri yasal parasal sınırı geçtiği takdirde senetle ispat olunması gerekir. Bu hukuksal işlemlerin miktar veya değeri ödeme veya borçtan kurtarma gibi bir nedenle yasal parasal sınırdan aşağı düşse bile senetsiz ispat olunamaz (HMY m. 200/1). Ancak senetle ispat kuralı konusundaki sınırlama yalnızca hukuksal işlemler içindir, hukuksal eylemleri kapsamamaktadır. Davalının tahliye taahhüdünü davacının tehdidi altında imzalamak zorunda kaldığını ileri sürmesi, hukuksal eylem (haksız eylem) niteliğinde olduğundan tanıkla ispat edilebilir. Zaten tehdit olgusunun senede bağlanması mümkün değildir. Yanıt, B seçeneği.

8. Bir ortaklığın giderilmesi davasında, davacı vekili (A), yargıç (Y)'nin makul neden olmaksızın keşif yapmayı reddedip hakkın yerine getirilmesinden kaçındığını ileri sürerek müvekkilinin uğradığı zararı gidermek için bir tazminat davası açmayı düşünmektedir.

Buna göre açılacak bu davayla ilgili,

I. (A), bu davayı genel vekâletname ile açabilir.
II. Davada husumet (Y)'ye değil, Devlete karşı yönetilmelidir.
III. Davanın açılabilmesi için (Y)'ye noter aracılığıyla ihtar gönderilmesi gerekir.
IV. Devlet bu davanın sonucunda ödediği tazminatı (Y)'ye rücu edebilir.
V. Devlet bu davanın sonucunda ödediği tazminatı (Y)'ye rücu etmek için davayı kararın kesinleştiği tarihten itibaren bir yıl içinde açmalıdır.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) I ve III B) Yalnız II
C) II ve V D) Yalnız V
E) I, III, IV ve V

Yanıt: Avukatın, yargıcın eyleminden dolayı Devlete karşı sorumluluk davası açabilmesi için vekâletnamesinde özel yetki bulunması gerekir (HMY m. 74). Bu nedenle I numaralı

önerme yanlıştır. 1086 sayılı eski Yasa'da, hakkın yerine getirilmesinden kaçınma nedeniyle sorumluluk davası açılabilmesi için yargıca noter aracılığıyla bir kez ihtarname gönderilmesi gerekirdi (m. 574/2). Ancak 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda noter aracılığıyla ihtar koşulu kaldırılmıştır. Bu nedenle III numaralı önerme yanlıştır. Devlet, ödediği tazminat nedeniyle, sorumlu yargıca ödeme tarihinden itibaren bir yıl içinde rücu eder (HMY m. 46/3). Yasa'da "*...rücu eder.*" denildiği için burada İdarenin takdir yetkisi yoktur. Bu nedenle IV ve V numaralı önermeler yanlıştır. Yargıcın yargılama faaliyeti sırasında vermiş olduğu zararlardan dolayı açılacak tazminat davalarının yargıcın kendisine değil, doğrudan devlete karşı açılabileceği öngörülmüştür (HMY m. 46/1). Bu nedenle II numaralı önerme doğrudur Yanıt, B seçeneği.

9. Aşağıdakilerden hangisi maddi bakımdan zorunlu dava arkadaşlığını ifade eder?

A) Bir dava sonucunda verilen hükmün üçüncü bir kişinin hukuksal durumunu dolaylı olarak etkileyebileceği durumlarda bu kişinin o davaya taraflardan birinin yanında ve onun yardımcısı olarak katılması

B) Yasa tarafından gerçeğin daha iyi ortaya çıkmasını ve taraflar arasındaki hukuksal ilişkinin daha iyi karara bağlanmasını sağlamak için birden fazla kişiye karşı dava açılmasının zorunlu kılınması

C) Davacı tarafta birden fazla kişinin birlikte dava açması ya da davalı tarafta birden fazla kişiye karşı dava açılabilmesi

D) Dava konusu hak veya borcun birden fazla kişi arasında ortak olup da hukuksal ilişki hakkında bütün o kişiler için aynı şekilde ve tek bir karar verilmesinin gerekmesi

E) İki kişi arasında belli bir şey veya hak üzerinde dava devam ederken üçüncü bir kişinin dava konusu olan şey veya hak üzerinde kısmen veya tamamen hak sahibi olduğunu sav ederek aynı mahkemede bir dava açılması

Yanıt: Dava konusu olan hukuksal ilişki, birden fazla kişi arasında ortak olup da bu hukuksal ilişki hakkında mahkemece bütün ilgililer için aynı biçimde ve tek bir karar verilmesi zorunlu ise buna, maddi bakımdan zorunlu dava arkadaşlığı denir. Yanıt, D seçeneği.

10. Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre, bölge adliye mahkemelerinin aşağıdaki kararlarından hangisi için temyiz yoluna başvurulabilir?

A) Yargı çevresi içinde bulunan ilk derece mahkemeleri arasındaki yetki ve görev uyuşmazlıklarını çözmek için verilen kararlar ile merci tayinine ilişkin kararlar
B) Çekişmesiz yargı işlerinde verilen kararlar
C) Soybağına ilişkin sonuçlar doğuran davalar
D) Yargı çevresi içindeki ilk derece mahkemeleri hâkimlerinin davayı görmeye hukuksal veya fiilî engellerinin çıkması hâlinde, davanın o yargı çevresi içindeki başka bir mahkemeye nakline ilişkin kararlar
E) Geçici hukuksal korumalar hakkında verilen kararlar

Yanıt: Bölge adliye mahkemesi hukuk dairelerinden verilen temyizi kabil son kararlar ile hakem kararlarının iptali istemi üzerine verilen kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren iki hafta içinde temyiz yoluna başvurulabilir (HMY m. 361/1). Bölge adliye mahkemelerinin aşağıdaki kararları hakkında temyiz yoluna başvurulamaz (HMY m. 362/1):
Miktar veya değeri yasal parasal sınırı (bu sınır dâhil) geçmeyen davalara ilişkin kararlar
Kira ilişkisinden doğan ve miktar veya değeri itibarıyla temyiz edilebilen alacak davaları hariç olmak üzere 4. maddede gösterilen davalar ile (634 sayılı Kat Mülkiyeti Yasası'ndan doğup taşınmazın aynına ilişkin olan davalar hariç) özel yasalarda sulh hukuk mahkemesinin görevine girdiği belirtilen davalarla ilgili kararlar
Yargı çevresi içinde bulunan ilk derece mahkemeleri arasındaki yetki ve görev uyuşmazlıklarını çözmek için verilen kararlar ile merci tayinine ilişkin kararlar
Çekişmesiz yargı işlerinde verilen kararlar
Soybağına ilişkin sonuçlar doğuran davalar hariç olmak üzere, nüfus kayıtlarının düzeltilmesine ilişkin davalarla ilgili kararlar
Yargı çevresi içindeki ilk derece mahkemeleri hâkimlerinin davayı görmeye hukuki veya fiilî engellerinin çıkması hâlinde, davanın o yargı çevresi içindeki başka bir mahkemeye nakline ilişkin kararlar
Geçici hukuki korumalar hakkında verilen kararlar
Soybağına ilişkin sonuçlar doğuran davalar temyiz edilebilir. Yanıt, C seçeneği.

11. Karşı davayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Karşı dava, asıl davadan bağımsız bir davadır.
B) Asıl dava ile arasında bağlantı bulunmayan ve takas veya mahsup istemini de içermeyen bir dava, asıl davaya yönelik karşı dava olarak açılamaz.
C) Karşı davanın kabule şayan olmadığı, bir ilk itiraz olarak ileri sürülmedikçe mahkemece dikkate alınamaz.
D) Asıl davanın herhangi bir nedenle son bulması, karşı davanın görülmesine engel olmaz.
E) Karşı davaya yönelik başka bir karşı dava açılamaz.

Yanıt: Karşı dava, derdest olan bir davada, davalının aynı mahkemede, yanıt süresi içinde asıl davacıya husumet yönelterek dava açmasıdır. Karşı dava, yanıt dilekçesiyle veya esasa yanıt süresi içinde ayrı bir dilekçe verilmek suretiyle açılır (HMY m. 133/1). Süresinden sonra karşı dava açılması durumunda, mahkeme davaların ayrılmasına karar verir (HMY m. 133/2). Böylelikle, karşı davanın kabule şayan olmadığı itirazı, bir ilk itiraz olmaktan çıkartılmış, koşulları oluşmadan bir karşı dava açılması durumunda, mahkemenin istem üzerine ya da kendiliğinden ayırma kararı vererek, karşı dava olarak açılan davanın görevli mahkemesine gönderilmesinin sağlanması olanağı yaratılmak suretiyle, usul ekonomisi ilkesine de uygunluk sağlanmıştır. 1086 sayılı eski Yasa'da karşı davanın süresi içinde açılmadığı itirazı, ilk itiraz olarak sayıldığı için tarafların bunu ileri sürmesi gerekirdi (1086 sayılı Y. m. 187/8). Yanıt, C seçeneği.

12.

I. Yargıtay
II. Asliye ticaret mahkemesi
III. Fikri ve sınaî haklar hukuk mahkemesi
IV. Bölge adliye mahkemesi
V. Kadastro mahkemesi

Yukarıdaki mahkemelerden hangileri toplu bir mahkeme değildir?

A) I ve III
B) III ve V
C) II, III ve V
D) I, II ve IV
E) II, IV ve V

Yanıt: Toplu mahkemeler, birden çok yargıcın görev yaptığı mahkemelerdir. Örneğin Yargıtay ve bölge adliye mahkemeleri gibi. Toplu mahkemelerde tahkikat ve yargılama, yargılama faaliyetine katılan yargıçların tamamı tarafından kurul halinde yerine getirilir; ancak tahkikat işlemlerinin icrası için (kurul adına işlem yapmak üzere) yargıçlardan birisi de görevlendirilebilir. 2011 yılında 6110 sayılı Yasayla yapılan değişiklikten önce, ayrı bir asliye ticaret mahkemesi kurulan yerlerde asliye ticaret mahkemesi toplu mahkeme biçiminde örgütlenmişti (5235 sayılı Y. m. 5/3). 2011 yılında 6110 sayılı Yasayla yapılan değişiklikle asliye ticaret mahkemelerinin toplu mahkeme olma niteliğine son verilmiş ve bu mahkemeler tek yargıçlı mahkemeler arasına sokulmuştu (5235 sayılı Y. m. 5/2). Ancak 2014 yılında 6545 sayılı Yasayla yapılan değişiklikle asliye ticaret mahkemelerinin tek yargıçlı olarak çalışmasına son verilerek bu mahkemelerin bazı davalar bakımından toplu mahkeme olarak çalışması öngörülmüştür. Asliye ticaret mahkemesi kurulan yerlerde bu mahkemelerde bir başkan ile yeteri kadar üye bulunur (5235 sayılı Y. m. 5/3, c. 1). Yanıt, B seçeneği.

13. Aşağıdakilerden hangisi görülmekte olan bir davada ilk itiraz olarak ileri sürülebilir?

A) Derdestlik itirazı
B) İddianın genişletilemeyeceği itirazı
C) Üçüncü kişinin davaya katılmasına itiraz
D) Husumet itirazı
E) Uyuşmazlığın tahkim yoluyla çözümlenmesi gerektiği itirazı

Yanıt: İlk itiraz, süresi içerisinde ileri sürüldüğünde, davanın esasına girilip incelenebilmesine engel olan itirazlardır. İlk itirazlara, dava engeli de denir. Zira ilk itiraz nedenleri davanın esasının incelenmesine engel olur. İlk itiraz nedenleri, Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda sınırlı olarak sayılmıştır.

İlk itiraz nedenleri şunlardır (HMY m. 116):

- Kesin yetki kuralının bulunmadığı durumlarda yetki itirazı
- Uyuşmazlığın tahkim yoluyla çözümlenmesi gerektiği itirazı

Yanıt, E seçeneği.

14. (A), bir sözleşme ile kat mülkiyetine tabi bağımsız bölümünü aylık 300 TL kira bedeli karşılığında (B)'ye kiraya vermiş ve sözleşmenin imzalanmasından 10 gün sonra da (B), taşınmazı 11.11.2011 tarihinde tahliye edeceğine ilişkin bir taahhütname imzalamıştır. Belirtilen tarihte (B) taşınmazı tahliye etmediği için (A), ödenmeyen kira alacağının tahsili ile sözleşmeye aykırılıktan dolayı davalının tahliyesine karar verilmesini istemiştir. Davalı (B), ilk duruşmada kira alacağı istemini kabul ettiğini beyan etmiştir.

Bu durumda aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Kira alacağı istemi, tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri bir konu olmadığından söz konusu beyan hiçbir sonuç doğurmaz.
B) (A), (B)'nin beyanına karşın davaya kira alacağı istemi bakımından devam edilmesini isteyebilir.
C) (B), kabul beyanından hüküm verilinceye kadar dönebilir.
D) Kabul beyanı, mahkeme tarafından uygun bulunursa davaya kira alacağı istemi bakımından devam edilmez.
E) Bu durumda, yalnızca tahliye istemi bakımından davaya devam edilir.

Yanıt: Davayı kabul, davacının istem sonucuna, davalının kısmen veya tamamen muvafakat etmesidir (HMY m. 308/1). Kabul, ancak tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri davalarda hüküm doğurur (HMY m. 308/2). Örneğin alacak, itirazın iptali, kiralananın tahliyesi vb. davalar gibi. Kabul, hüküm kesinleşinceye kadar her zaman yapılabilir (HMY m. 310). Kabul, davalının mahkemeye yönelik olarak yapacağı tek taraflı, açık bir irade

açıklaması ile gerçekleşir. Kabulün hüküm ifade etmesi, karşı tarafın ve mahkemenin muvafakatine bağlı değildir (HMY m. 309/2). Kabul, kesin hüküm gibi hukuksal sonuç doğurur (HMY m. 311). Mahkeme huzurunda yapılan sulhlar, ilamların icrası hakkındaki hükümlere tabidir (İİY m. 38). Yani ilam niteliğinde belge sayılır. Davalı kabulden dönemez. Yalnızca, usul hukuku kurallarına aykırılık nedeniyle yasa yoluna başvurulabilir. İrade bozukluğu durumlarında, kabulün iptali istenebilir (HMY m. 311). Yanıt, E seçeneği.

15. Adli tatile tabi olan dava ve işlerde, Hukuk Muhakemeleri Yasası'nın belirlediği sürelerin bitmesi tatil zamanına rastlarsa, bu süreler adli tatilin bittiği günden itibaren ne kadar süre uzatılmış sayılır?

A) Üç gün
B) Bir hafta
C) On gün
D) İki hafta
E) Bir ay

Yanıt: Adli tatile tabi olan dava ve işlerde, Hukuk Muhakemeleri Yasası'nın belirlediği sürelerin bitmesi tatil zamanına rastlarsa, bu süreler ayrıca bir karara gerek olmaksızın adli tatilin bittiği günden itibaren bir hafta uzatılmış sayılır (HMY m. 104/1). Yanıt, B seçeneği.

16. Eski hale getirme isteminin kabul edilebilmesi için başvurunun engelin ortadan kalkmasından itibaren hangi süre içerisinde yapılması gerekir?

A) Üç gün
B) Bir hafta
C) On gün
D) İki hafta
E) Bir ay

Yanıt: Eski hale getirme (= hali sabıka irca, eski hale iade), yasada belirtilen veya yargıcın belirlediği kesin sürede, elde olmayan nedenlerle bir işlemi yapamayan kimseye o işlemi yapma hakkının tanınmasıdır (HMY m. 95/1). Eski hale getirme istemi, engelin ortadan kalkmasından itibaren iki hafta içinde yapılmalıdır (HMY m. 96/1). 1086 sayılı Yasa'da süre, engelin ortadan kalkmasından itibaren on gündü (m. 168/1). Yanıt, D seçeneği.

17. Aşağıdakilerden hangisi yargıcın yasaklılığı nedenlerinden biri değildir?

A) Davada tanık veya bilirkişi olarak dinlenmiş olması
B) Evlatlık bağı
C) Üçüncü derece de dâhil olmak üzere kan veya kendisini oluşturan evlilik bağı kalksa bile kayın hısımlığı bulunanların davasında.
D) Nişanlılık ilişkisi
E) İki taraftan birinin vekili, vasisi, kayyımı veya yasal danışmanı sıfatıyla hareket etme

Yanıt: Yargıcın, davada tarafsız olamayacağı varsayılan veya öyle olacağına kesin gözüyle bakılan (kuvvetle muhtemel) durumlarda davaya bakamamasına yargıcın yasaklılığı denir. Yargıç, aşağıdaki durumlarda davaya bakamaz; istem olmasa bile çekinmek zorundadır (HMY m. 34/1):

- Yargıç, kendisine ait olan veya doğrudan veya dolayısıyla ilgili bulunduğu davalara bakamaz (HMY m. 34/a).
- Yargıç, aralarında evlilik bağı kalkmış olsa bile eşinin davasına bakamaz (HMY m. 34/1-b).
- Yargıç kendisi veya eşinin altsoy veya üstsoyunun davasına bakamaz (HMY m. 34/1-c).
- Yargıç kendisi ile arasında evlatlık bağı bulunanın davasına bakamaz (HMY m. 34/1-ç).
- Yargıç üçüncü dereceye kadar (bu derece de dâhil) kan veya kendisini oluşturan evlilik bağı kalksa bile kayın (dünür) hısımlığı bulunanların davasına bakamaz (HMY m. 34/1-d).
- Yargıç nişanlısının davasına bakamaz (HMY m. 34/1-e).
- Yargıç iki taraftan birinin vekili, vasisi, kayyımı veya yasal danışmanı sıfatıyla hareket ettiği davalara bakamaz (HMY m. 34/1-f).

Yargıcın davada, tanık veya bilirkişi olarak dinlenmiş veya yargıç ya da hakem sıfatıyla hareket etmiş olması ret nedenidir (HMY m. 36/1-c). Yanıt, A seçeneği.

18. Bir hukuk davasında yargıç hangi sırayla inceleme yapmalıdır?

A) Dava koşullarının incelenmesi - İlk itirazların incelenmesi – Zamanaşımı ve hak düşürücü sürelerin incelenmesi - Davanın esasının incelenmesi
B) İlk itirazların incelenmesi - Zamanaşımı ve hak düşürücü sürelerin incelenmesi - Dava koşullarının incelenmesi - Davanın esasının incelenmesi
C) Zamanaşımı ve hak düşürücü sürelerin incelenmesi - Dava koşullarının incelenmesi - Davanın esasının incelenmesi - İlk itirazların incelenmesi
D) İlk itirazların incelenmesi - Dava koşullarının incelenmesi - Zamanaşımı ve hak düşürücü sürelerin incelenmesi - Davanın esasının incelenmesi
E) Zamanaşımı ve hak düşürücü sürelerin incelenmesi - Davanın esasının incelenmesi - İlk itirazların incelenmesi - Dava koşullarının incelenmesi

Yanıt: Bir davada ön inceleme aşamasında öncelikle dava koşulları, sonra ilk itirazlar incelenir. Ön inceleme duruşması tamamlandıktan sonra, yargıç tahkikata başlamadan önce, hak düşürücü süreler ile zamanaşımı hakkındaki itiraz ve def'ileri inceleyerek karara bağlar (HMY m. 142). Tahkikat aşamasında ise davanın esası incelenir. Yanıt, A seçeneği.

19. Görev kurallarının özellikleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Mahkemenin görevi, kıyas veya yorum ile genişletilemez ya da değiştirilemez.
B) Sulh mahkemesinin görevi içinde bulunan bir davaya asliye mahkemesince bakılmış ve esas hakkında da karar verilmiş ise artık bu karar görevsizlik nedeni ile kaldırılamaz veya bozulamaz.
C) Görev itirazı, yetki itirazından önce incelenir.
D) Görev kuralları taraflar için usuli kazanılmış hak doğurmaz.
E) Görevsiz mahkemece verilen ve kesinleşen hüküm geçerlidir.

Yanıt: Görev kurallarına aykırılık hem istinaf hem de temyiz yasa yolunda ileri sürülebileceği gibi, üst mahkemece tarafından da kendiliğinden dikkate alınır. Hükmün esasının etkilenip etkilenmediği araştırılmaz. 1086 sayılı eski Yasa'da bunun bir istisnası vardı: Sulh mahkemesinin görevi içinde bulunan bir davaya asliye mahkemesince bakılmış ve esas hakkında da karar verilmiş ise artık bu karar görevsizlik nedeni ile kaldırılamaz veya bozulamazdı (1086 sayılı Y. m. 7/3). Bu yasal kuralın uygulanabilmesi için aranan tek koşul, hükmün hem yargılama hem de yasa yolu aşamasında taraflarca hiçbir şekilde görevsizlik itirazı yapılmadan verilmiş olmasıydı. Tarafların göreve yönelik itirazları olmuş ve dikkate alınmayarak esas hakkında hüküm verilmiş ise mahkeme kararı yasa yolu aşamasında görev yönünden kaldırılır veya bozulurdu. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda bu istisna kaldırılmıştır. Böylece sulh mahkemesinin görevi içinde bulunan bir davaya asliye mahkemesince bakılmış ve esas hakkında da karar verilmiş olsa bile bu karar, görevsizlik nedeni ile kaldırılır veya bozulur. Yanıt, B seçeneği.

20. Derdest bir tasarrufun iptali davasında, adresine tebligat yapılmış olan (A), adresini değiştirmiş ve bu değişikliği mahkemeye bildirmemiştir. Mahkemece (A)'nin yerleşim yeri, adres kayıt sisteminde de tespit edilememiştir.

Buna göre, (B)'ye yapılacak tebligat ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Tebligat evrakının tebligatı çıkaran mercie geri gönderilmesi gerekir.
B) (A)'nın yeni adresi saptanamadığından tebligat yapılamaz.
C) (A)'nın eski adresine çıkarılan tebligatlar (A)'ya yapılmış sayılır.
D) Tebligatın (A)'nın eski adresinin bulunduğu muhtarlığa yapılması gerekir.
E) Tebligatın (A)'nın eski adresine en yakın karakola yapılması gerekir.

Yanıt: Kendisine veya adresine, yasanın gösterdiği usullere göre tebliğ yapılmış olan kimse adresini değiştirirse yenisini hemen tebliği yaptırmış olan yargı merciine bildirmeye mecburdur. Bu takdirde bundan sonraki tebliğler bildirilen yeni adrese yapılır (Tebligat Y. m. 35/1). 2011 yılında 6099 sayılı Yasayla getirilen düzenlemeye göre, adresini değiştiren kimse yenisini bildirmediği ve adres kayıt sisteminde yerleşim yeri adresi de saptanamadığı takdirde, tebliğ olunacak evrakın bir nüshası eski adrese ait binanın kapısına asılır ve asılma tarihi tebliğ tarihi sayılır (Tebligat Y. m. 35/2). Bundan sonra eski adrese çıkarılan tebliğler muhataba yapılmış sayılır (Tebligat Y. m. 35/3). Yanıt, C seçeneği.

21.

I. Boşanma davaları
II. Kooperatiflerin uzlaşma suretiyle yeniden yapılandırılmasına ilişkin davalar
III. Nafaka davaları
IV. İş sözleşmesinden kaynaklanan davalar
V. Kişilik hakkına saldırıdan doğan manevi tazminat davası

Yukarıdaki davalardan hangileri adli tatilde görülmez?

A) Yalnız I B) II ve IV
C) I ve V D) II, III ve IV
E) I, III ve V

Yanıt: Adli tatilde, ancak aşağıdaki dava ve işler görülür (HMY m. 103/1):

- İhtiyati tedbir, ihtiyati haciz ve kanıtların tespiti gibi geçici hukuksal koruma istemleri, deniz raporlarının alınması ve dispeçci atanması istemleri ile bunlara karşı yapılacak itirazlar ve diğer başvurular hakkında karar verilmesi
- Her çeşit nafaka davaları ile soybağı, velayet ve vesayete ilişkin dava ya da işler
- Nüfus kayıtlarının düzeltilmesi işleri ve davaları
- Hizmet akdi veya iş sözleşmesi nedeniyle işçilerin açtıkları davalar
- Ticari defterlerin kaybından dolayı kayıp belgesi verilmesi istemleri ile kıymetli evrakın kaybından doğan iptal işleri
- İflas ve konkordato ile sermaye şirketleri ve kooperatiflerin uzlaşma suretiyle yeniden yapılandırılmasına ilişkin işler ve davalar
- Adli tatilde yapılmasına karar verilen keşifler
- Tahkim hükümlerine göre, mahkemenin görev alanına giren dava ve işler
- Çekişmesiz yargı işleri
- Yasalarda ivedi olduğu belirtilen veya taraflardan birinin istemi üzerine, mahkemece ivedi görülmesine karar verilen dava ve işler

Yanıt, C seçeneği.

22. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre, aşağıdakilerden hangisi çekişmesiz yargı işi değildir?

A) Deniz raporu düzenlenmesi
B) Ad ve soyadın değiştirilmesi
C) Yasal önalım hakkının kullanılması
D) Doğrudan doğruya iflas
E) Kıymetli evrakın iptali

Yanıt: Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre çekişmesiz yargı, hukukun, mahkemelerce, aşağıdaki üç ölçütten birine veya birkaçına göre bu yargıya giren işlere uygulanmasıdır (HMY m. 382/1):

- İlgililer arasında uyuşmazlık olmayan durumlar
- İlgililerin, ileri sürülebileceği herhangi bir hakkının bulunmadığı durumlar
- Yargıcın re'sen harekete geçtiği durumlar

Yasal önalım hakkının kullanılması, bir yenilik doğuran hakkın kullanılması olup çekişmesiz yargı işi sayılmaz. Zaten yasal önalım hakkı, alıcıya karşı dava açılarak kullanılır (TMY m. 734/1). Yanıt, C seçeneği.

23. Aşağıdaki davalardan hangisi farklı bir ilk derece mahkemesinin görev alanına girmektedir?

A) Taşınmaz mala elatmanın önlenmesi davası
B) Derneklerin feshi davası
C) Ad ve soyadın değiştirilmesi davası
D) Taşınır ve taşınmaz mallarda, yalnızca zilyetliğin korunmasına yönelik olan davalar
E) Kişilik haklarına yapılan saldırının önlenmesi davası

Yanıt: Derneklerin feshi, ad ve soyadın değiştirilmesi davaları ve kişilik haklarına saldırının önlenmesi davalarında asliye hukuk mahkemesi görevlidir. Zira açıkça sulh hukuk mahkemesinin ya da aile mahkemesinin görevli olduğunun yasada belirtilmediği durumlarda, kişi varlığı haklarına ilişkin davalarda (asıl) görevli mahkeme, asliye hukuk mahkemesidir (HMY m. 2/1). Elatmanın önlenmesi davası, dava konusunun değeri parayla ölçülebildiği için mal varlığına ilişkin bir davadır ve asliye hukuk mahkemesi görevlidir (HMY m. 2/1). Taşınır ve taşınmaz mallarda bir hakka dayanmaksızın salt (= yalnız) zilyetliğin korunmasıyla ilgili davalar dava konusu şeyin değerine bakılmaksızın sulh hukuk mahkemesinde açılır (HMY m. 4/1-c). Yanıt, D seçeneği.

24.

I. Toplu mahkemedir.
II. Kat Mülkiyeti Yasası'na göre açılacak davalarda görevli mahkemedir.
III. Özel görevli bir mahkemedir.
IV. Adli tatile tabidir.
V. Basit yargılama usulüne tabidir.

Sulh hukuk mahkemeleri ile ilgili yukarıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) I ve III
B) I, III ve IV
C) II ve V
D) IV ve V
E) II, IV ve V

Yanıt: Sulh hukuk mahkemeleri; tek yargıçlı, genel görevli, ilk derece yargı yerleri arasında yer alır. Sulh hukuk mahkemelerinde basit yargılama usulü uygulanır. Kat Mülkiyeti Yasası'ndan doğan uyuşmazlıklara kural olarak sulh hukuk mahkemesi bakar. 6100 sayılı yeni Yasa'da sulh hukuk mahkemelerinin görevine giren dava ve işler, adli tatilde görülecek işler kapsamından çıkartılmıştır. Bu bakımdan artık sulh hukuk mahkemeleri de adli tatile tabidir. Yanıt, E seçeneği.

25. Fer'i müdahale ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Fer'i müdahil, taraf yardımcısıdır.
B) Fer'i müdahale isteminde bulunabilmek için müdahale isteminde bulunacak kişiye usulüne uygun olarak davanın ihbar edilmiş olması gerekli değildir.
C) Çekişmesiz yargıda fer'i müdahale mümkün değildir.
D) Basit yargılama usulünün uygulandığı davalarda fer'i müdahale mümkün değildir.
E) Üçüncü kişinin fer'i müdahil olabilmesi, yanında bu sıfatla yer almak istediği kişinin davada haklı çıkmasında hukuksal yararının bulunması koşuluna bağlıdır.

Yanıt: Fer'i müdahale, üçüncü bir kişinin, hukuksal yararını korumak amacıyla tarafı olmadığı bir davanın taraflarından birine yardım için yargılamaya katılmasıdır. Üçüncü kişi, fer'i müdahil olarak davaya katılmakla taraf sıfatını kazanmaz. Zira fer'i müdahil, katıldığı davada kendisi için bir hukuksal korunma istememektedir. Bu nedenle fer'i müdahil hakkında karar verilmez. Çekişmesiz yargıda fer'i müdahale mümkün değildir. Fer'i müdahaleden söz edebilmek için görülmekte olan (= derdest) bir davanın olması gerekir. Görülmekte olan davanın türünün veya uygulanan yargılama usulünün önemi yoktur. Yanıt, D seçeneği.

TEST 3



1. Davacı (A), 22.02.2011 havale tarihli dilekçesi ile Ankara Kızılcahamam'da bulunan 15.000 TL değerindeki taşınmazının, yolsuz tescille davalı adına tespit ve tescil gördüğünü, bu yerin babasından kalan bir taşınmaz olduğunu beyanla, taşınmazın kendisi adına tapuya tesciline karar verilmesi isteminde bulunmuş, yargılama aşamasında yapılan keşifte taşınmazın değeri 23.000 TL olarak belirlenmiştir.

   Buna göre, olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

   A) Dosyanın işlemden kaldırılmasına karar verilir.
   B) Yalnız o oturum için yargılamaya devam olunur.
   C) Davanın açılmamış sayılmasına karar verilir.
   D) Dava dilekçesi işleme konulmaz.
   E) Davanın usulden reddine karar verilir.

Yanıt: Yargılama sırasında saptanan değerin, dava dilekçesinde bildirilen değerden fazla olduğu anlaşılırsa, yalnız o oturum için yargılamaya devam olunur, takip eden oturuma kadar noksan değer üzerinden peşin karar ve ilam harcı tamamlanmadıkça davaya devam olunmaz. Hukuk Muhakemeleri Yasası'nın 150. maddesinde gösterilen süre içinde dosyanın işleme konulması, noksan olan harcın ödenmesine bağlıdır (Harçlar Y. m. 30). Yanıt, B seçeneği.

2. **Bir hükmün "birbiriyle çelişen fıkralar içermesi" durumunda başvurulacak hukuksal yol aşağıdakilerden hangisidir?**

   A) İtiraz
   B) Tavzih
   C) Maddi hatanın düzeltilmesi
   D) Temyiz
   E) Değişiklik davası

Yanıt: Bir hükmün yeterince açık olmaması veya icrasında duraksama uyandırması ya da birbirine aykırı fıkralar içermesi nedeniyle tarafların hükmün gerçek anlamının açıklanmasını veya duraksama ya da aykırılığın giderilmesini istemelerine tavzih (= açıklama) denir (HMY m. 305/1). Tavzih bir yasa yolu değildir. Tavzih ile yalnızca hükmün anlamı açıklanır veya çelişkiler giderilir. Yanıt, B seçeneği.

3.

I. Adli yargı ilk derece mahkemelerince verilen ve kesin olmayan hüküm ve kararlara karşı yapılacak başvuruları inceleyip karara bağlamak
II. Tahkim yargılamasında, mahkeme tarafından yapılacağı belirtilen işleri incelemek
III. Gerçeğe aykırı bilirkişi raporunun ilk derece mahkemesince hükme esas alındığı durumlarda, zarar görenlerce Devlet aleyhine açılacak olan tazminat davasına bakmak
IV. Yargı çevresi içerisindeki adli yargı ilk derece mahkemesi yargıçlarına karşı açılacak tazminat davalarına bakmak

Yukarıdakilerden hangileri bölge adliye mahkemesinin görevleri arasında yer alır?

A) Yalnız I
B) I ve II
C) I, II ve III
D) I, III ve IV
E) I, II, III ve IV

Yanıt: 2011 yılında 6110 sayılı Yasayla yapılan değişiklikle yargı çevresi içerisindeki adli yargı ilk derece mahkemesi yargıçlarına karşı açılacak tazminat davalarına bakmak, bölge adliye mahkemelerinin görevleri arasından çıkarılmıştır. Bu davalar bundan sonra Yargıtay'da görülecektir. Yanıt, C seçeneği.

4. Site yönetimi tarafından aylık aidat giderinin tahsili için başlatılan ilamsız icra takibine itiraz edilmesi üzerine açılan itirazın iptali davasında hangi mahkeme görevlidir?

A) İcra hukuk mahkemesi
B) Sulh hukuk mahkemesi
C) Asliye hukuk mahkemesi
D) Asliye ticaret mahkemesi
E) Tüketici mahkemesi

Yanıt: Kat Mülkiyeti Yasası'nın uygulanmasından doğan her türlü uyuşmazlıklarda sulh hukuk mahkemesi görevlidir (KMY m. Ek m. 1). Bu bakımdan site yönetimi tarafından aylık

aidat giderinin tahsili için başlatılan ilamsız icra takibine itiraz edilmesi üzerine açılan itirazın iptali davasında sulh hukuk mahkemesi görevlidir (17. HD, 20.12.2012, E. 2012/15937, K. 2012/14522). Yanıt, B seçeneği.

5.

I. Tüketici mahkemesi, tüketici hakem heyeti kararını düzelterek onama kararı veremez.

II. Tüketici davaları, tüketicinin yerleşim yerinin bulunduğu yerdeki tüketici mahkemesinde de açılabilir.

III. Tüketici hakem heyetlerinin tüketici lehine verdiği kararlara karşı açılan itiraz davalarında, kararın iptali durumunda tüketici aleyhine, avukatlık asgari ücret tarifesine göre maktu tarife üzerinden vekâlet ücretine hükmedilir.

IV. İstemde bulunulması koşuluyla yargıç, tüketici hakem heyeti kararının icrasını tedbir yoluyla durdurabilir.

V. Tüketici hakem heyeti kararlarına karşı yapılan itiraz üzerine tüketici mahkemesinin vereceği karara karşı istinaf yoluna başvurabilir.

6502 sayılı yeni Tüketicinin Korunması Hakkındaki Yasa'ya göre tüketici mahkemeleriyle ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri yanlıştır?

A) I ve III
B) II ve III
C) I, II ve IV
D) I, III ve V
E) I, IV ve V

Yanıt: İtiraz olunan kararın, esas yönünden yasaya uygun olup da yasanın olaya uygulanmasında hata edilmiş olmasından dolayı itirazın kabul edilmesi gerektiği veya yasaya uymayan husus hakkında yeniden yargılamayı gerektirmediği takdirde tüketici mahkemesi evrak üzerinde, kararı değiştirerek veya düzelterek onama kararı verebilir. Tarafların kimliklerine, ticari unvanlarına ait yanlışlıklarla, yazı, hesap veya diğer açık ifade yanlışlıkları hakkında da bu hüküm uygulanır. Karar, usule ve yasaya uygun olup da gösterilen gerekçe doğru bulunmazsa, gerekçe değiştirilerek veya düzeltilerek onanır (6502 sayılı Y. m. 70/4). Tüketici hakem heyeti kararlarına karşı yapılan itiraz üzerine tüketici mahkemesinin vereceği karar kesindir (6502 sayılı Y. m. 70/5). Tüketici hakem heyetlerinin tüketici lehine verdiği kararlara karşı açılan itiraz davalarında, kararın iptali durumunda tüketici aleyhine, avukatlık asgari ücret tarifesine göre nisbi tarife üzerinden vekâlet ücretine hükmedilir (6502 sayılı Y. m. 70/6). Yanıt, D seçeneği.

6. Sağlık Bakanlığı'na bağlı bir hastanede kadrolu olarak çalışan hemşire (A), ameliyata giren hasta (H)'ye yanlış kan grubuna ait kanı verdiği için ameliyat sıkıntılı geçer ve (H) ameliyat sonrası bir süre diyalize girmek zorunda kalır. Uzun süre işinden uzak kalan (H) uğradığı zararın tazmini için (A)'ya karşı bir tazminat davası açar.

Bu durumda davaya bakan mahkeme nasıl bir karar vermelidir?

A) Yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine karar vermelidir.
B) Taraf ehliyeti yokluğu nedeniyle davanın reddine karar vermelidir.
C) Dava ehliyeti yokluğu nedeniyle davanın reddine karar vermelidir.
D) Dava takip ehliyeti yokluğu nedeniyle davanın reddine karar vermelidir.
E) Husumet yokluğu nedeniyle davanın reddine karar vermelidir.

Yanıt: (A), bir kamu görevlisidir. Kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işlediği kusurlu eylemlerden doğan tazminat davası, kendisine rücu edilmek koşulu ile ancak idare aleyhine açılabilir. Bu nedenle kamu görevlisi hakkında açılan davanın husumet nedeniyle reddi gerekir (AY m. 40/3, 129/5, DMY m. 13; HGK, E.2011/4-592, K. 2012/25; 13. HD, 10.6.2002, E. 2002/5171, K. 2002/6918). Yanıt, E seçeneği.

7. **İkrar ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) İkrar, duruşma sırasında sözlü veya yazılı olarak yapılabilir.
B) Tarafların veya vekillerinin mahkeme önünde ikrar ettikleri olgular, çekişmeli olmaktan çıkar ve ispatı gerekmez.
C) Bir davada yapılan ikrar, başka bir davada takdiri kanıt olarak değerlendirilir.
D) Maddi bir hatadan kaynaklanmadıkça ikrardan dönülemez.
E) Sulh görüşmeleri sırasında yapılan ikrar, tarafları bağlamaz.

Yanıt: Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda ikrar, kanıtlar arasında sayılmamıştır. Genel kabul gören görüş, ikrarın ispat gereğini ortadan kaldıran tek taraflı bir usul işlemi olduğu yönündedir. Tarafların veya vekillerinin mahkeme önünde ikrar ettikleri olgular, çekişmeli olmaktan çıkar ve ispatı gerekmez (HMY m. 188/1). Yanıt, C seçeneği.

8. **Davanın geriye alınmasıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) Davanın geri alınması, davanın takipsiz bırakılmasından tümüyle farklı bir hukuksal kurumdur.
B) Geri alınan davanın, ilerde yeniden açılması mümkündür.
C) Davanın geri alınması işlemi, hukuksal niteliği bakımından taraf usul işlemidir.
D) Davanın geri alınması için karşı tarafın açık ya da zımni rızasının bulunması gerekir.
E) Hüküm kesinleşinceye kadar her zaman, bir davanın geri alınması mümkündür.

Yanıt: Davanın geri alınması, davacının ileride dava açma hakkını saklı tutarak şimdilik davasının derdestliğine son vermesidir. Geri alınan davanın, ilerde yeniden açılması mümkündür. Dava açıldıktan sonra davacı, ancak davalının açık rızası ile davasını geri alabilir (HMY m. 123). Davanın geri alınması için davalının açık (= sarih) izni gerekir. Yanıt, D seçeneği.

9. Aşağıdaki mahkemelerden hangisinde dosyanın işlemden kaldırılması kararı verilemez?

A) İş mahkemelerinde
B) Aile mahkemelerinde
C) Kadastro mahkemelerinde
D) Tüketici mahkemelerinde
E) İcra mahkemesinde

Yanıt: Kadastro mahkemesinde gelmeyen tarafın yokluğunda duruşma yapılır. Taraflardan hiçbiri gelmez ise dosya işlemden kaldırılmaz. Yargıç, toplanması mümkün olan kanıtları inceler ve Kadastro Yasası'nın 30. maddesine göre işi karara bağlar (Kadastro Y. m. 29/1). Yanıt, C seçeneği.

10. (A) ve (B) yurt dışından bazı elektronik ürünlerin ithali ve teslimi konusunda aralarında bir sözleşme yapmış ve sözleşmede, bu ilişkiden kaynaklanan uyuşmazlıkların tahkim yoluyla çözüleceğine ilişkin bir kayda yer vermişlerdir. Ancak taraflar hakemlerin seçim usulünü sözleşmede kararlaştırmamışlardır.

Bu olaya göre, hakemlerin seçimi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Taraflar Nirvana Elektronik ve Yazılım Ürünleri Ltd. Ortaklığı'nı hakem olarak seçemezler.
B) Taraflar hakem sayısını belirlemekte serbesttir.
C) Taraflar çift sayıda hakem belirleyemezler.
D) Üç hakem seçilecek ise (A) ve (B) birer hakem seçer; bu şekilde seçilen iki hakem üçüncü hakemi belirler.
E) Hakemin birden fazla kişiden oluşması halinde bunlardan birinin hukukçu olması koşulu aranmaz.

Yanıt: Taraflar, hakem veya hakemlerin seçim usulünü kararlaştırmakta serbesttir. Taraflarca aksi kararlaştırılmamışsa hakem seçiminde aşağıdaki usul uygulanır: Ancak gerçek kişiler hakem seçilebilir. Tek hakem seçilecek ise ve taraflar hakem seçiminde anlaşamazlarsa hakem, taraflardan birinin istemi üzerine mahkeme tarafından seçilir. Üç hakem seçilecek ise taraflardan her biri bir hakem seçer; bu şekilde seçilen iki hakem üçüncü hakemi belirler. Taraflardan biri, diğer tarafın bu yoldaki talebinin kendisine ulaşmasından itibaren

bir ay içinde hakemini seçmezse veya tarafların seçtiği iki hakem seçilmelerinden sonraki bir ay içinde üçüncü hakemi belirlemezlerse, taraflardan birinin istemi üzerine mahkeme tarafından hakem seçimi yapılır. Üçüncü hakem, başkan olarak görev yapar. Üçten fazla hakem seçilecek ise son hakemi seçecek olan hakemler yukarıdaki bentte belirtilen usule göre taraflarca eşit sayıda belirlenir. Hakemin birden fazla kişiden oluşması halinde en az birinin kendi alanında beş yıl ve daha fazla kıdeme sahip bir hukukçu olması gerekir (HMY m. 416). Yanıt, E seçeneği.

11.

I. Karine temelinin
II. Çekişmesiz olguların
III. İkrar olunan olguların
IV. Karine sonucunun
V. Türk hukuk mevzuatının

Derdest bir hukuk davasında yukarıdakilerden hangilerinin ispatı gerekir?

A) Yalnız I
B) Yalnız IV
C) I ve IV
D) I, IV ve V
E) II, III, IV ve V

Yanıt: Yasal bir karineye dayanan taraf, yalnızca karinenin temelini oluşturan olguya ilişkin ispat yükü altındadır. Yasada öngörülen istisnalar dışında, karşı taraf, yasal karinenin aksini ispat edebilir (HMY m. 190/2). Yani karineye dayanan taraf, yalnızca karine sonucunu ispat yükünden kurtulmuş olur, ancak karine temelini ispat etmek yükü altındadır. Yanıt, A seçeneği.

12. 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Yasası'na göre, aksi kararlaştırılmadıkça, taraflardan birinin arabulucuya başvuru teklifine kaç gün içinde olumlu yanıt verilmez ise bu teklif reddedilmiş sayılır?

A) 7 B) 10
C) 30 D) 60
E) 90

Yanıt: Taraflar dava açılmadan önce veya davanın görülmesi sırasında arabulucuya başvurma konusunda anlaşabilirler. Mahkeme de tarafları arabulucuya başvurmak konusunda aydınlatıp, teşvik edebilir (6325 sayılı Y. m. 13/1). Taraflardan birinin arabulucuya başvuru

teklifine otuz gün içinde olumlu yanıt verilmez ise bu teklif reddedilmiş sayılır. Ancak bunun aksi kararlaştırılabilir (6325 sayılı Y. m. 13/2). Yanıt, C seçeneği.

13. Muhatabın veya onun adına tebligat yapılabilecek kişilerden birinin tebligat sırasında gösterilen adreste bulunmaması durumunda, tebligat hangi tarihte yapılmış sayılır?

A) İhbarnamenin, gösterilen adresteki binanın kapısına yapıştırıldığı tarihte
B) Tebellüğ belgesinin tebliği çıkaran mercie geldiği tarihte
C) Tebliğ evrakının teslim edildiği kişilerce muhataba verildiği tarihte
D) Tebliğ evrakının düzenlendiği tarihte
E) Muhatabın ihbarname konusunda bilgi sahibi olduğu tarihte

Yanıt: Muhatap veya onun adına tebligatı kabule yetkili kişilerden biri, gösterilen adreste bulunmazsa buna tebliğ olanaksızlığı denir. Tebliğ olanaksızlığında ihbarnamenin kapıya yapıştırıldığı tarih tebliğ tarihi sayılır (Tebligat Y. m. 21/1). Yanıt, A seçeneği.

14. Davacı (A), davalı (B)'ye karşı 12.000 TL'lik bir alacak davası açmıştır. Davalı, verdiği yanıt dilekçesinde "(A)'dan 12.000 TL aldım, fakat ben de ondan alacaklıyım, takas beyanında bulunuyorum." demiştir.

Buna göre, davalı (B)'nin beyanı, usul hukuku (özel hukuk yargısı) bakımından nasıl değerlendirilir?

A) Basit ikrar olarak
B) Nitelikli (vasıflı) ikrar olarak
C) Gerekçeli ikrar olarak
D) Bağlantılı bileşik ikrar olarak
E) Bağlantısız bileşik ikrar olarak

Yanıt: İkrar, taraflardan birisinin aleyhine olarak ileri sürülen bir olayın doğruluğunu mahkemeye açıklamasıdır. Bu beyan diğer tarafı ispat külfetinden kurtarır, artık bu olayın ispatına da gerek olmaz. Bu anlamda ikrar, davanın kabulüne benzemektedir. Ancak davanın kabulü, diğer tarafın istem sonucuna yönelik olduğu halde, yani, istem sonucunun doğruluğunun beyan edilmesi olduğu halde; ikrar yalnızca olaylara ilişkindir. İkrar kendi içerisinde değişik türlere ayrılmaktadır. Karşı tarafın ileri sürdüğü olayın doğruluğunun hiçbir ek yapmadan açıklanmasına basit (adî) ikrar denir. İkrar edenin karşı tarafın ileri sürdüğü ve aleyhine olan olayın doğruluğunu beyan etmekle birlikte; karşı tarafın istemine hak vermeyen bir açıklama yapmasına nitelikli (vasıflı) ikrar denir. İkrar edenin, karşı tarafça ileri sürülen olayı kabul etmekle birlikte, o olaydan çıkarılmak istenen hukuksal sonucun doğumuna engel olan veya onu hükümden düşüren ya da kullanılmasına engel olan diğer bir olay ileri sürmesine ise bileşik ikrar denir. Bileşik ikrar, öğreti ve uygulamada

kabul edilen görüşe göre, bağlantılı (murtabit) ve bağlantısız (murtabit olmayan) bileşik ikrar olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. İkrara eklenen olay ile ikrar edilen olay arasında doğal bir bağlantının olduğu ikrara, bağlantılı bileşik ikrar denir. İkrar edenin, ikrar ettiği olay ile ikrarına eklediği olay arasında bir doğal bağlantının olmadığı bileşik ikrara ise bağlantısız bileşik ikrar denir. (B)'nin beyanı, usul hukuku açısından, bağlantısız bileşik ikrardır. Zira burada, davacının 12.000 TL'lik alacaklı olması olayı ile davalının, davacıya olan borcuna karşı, başka bir nedenden doğan alacağını takas etmesi arasında bir bağlantı yoktur. Yanıt, E seçeneği.

15.

I. Yoksulluk
II. Haklılık
III. İstemlerinin açıkça dayanaktan yoksun olmaması
IV. Yasa'da sayılan kişi veya kurumlardan olma

Yukarıdakilerden hangileri adli yardım kararı verilebilmesi için gereken koşullardan biri değildir?

A) Yalnız II
B) Yalnız III
C) I ve III
D) II ve III
E) III ve IV

Yanıt: Adli yardım, kendisi ve ailesinin geçimini önemli ölçüde zora sokmaksızın yargılama giderlerini kısmen veya tamamen ödeyemeyecek durumda olan kişilere, yargılama giderlerini ödemekten geçici olarak bir bağışıklık (= muafiyet) tanınmasıdır (HMY m. 334/1). Adli yardım isteminde bulunan kimselerin sav ve savunmalarında, geçici hukuksal korunma istemlerinde ve icra takibinde, "istemlerinin açıkça dayanaktan yoksun olmaması" gerekir (HMY m. 334). 2013 yılında 6459 sayılı Yasayla yapılan değişiklikle adli yardım için "haklılık" ölçütü kaldırılmış, dava veya takibin açıkça dayanaktan yoksun bulunmaması kaydıyla istemde bulunanın adli yardımdan yararlanılabilmesi sağlanarak adli yardımın kapsamı genişletilmiştir. Değişiklikten önce adli yardım isteminde bulunanın haklı olduğu yönünde mahkemeye kanıt sunması gerekirdi. Yanıt, A seçeneği.

16. (A), Çatalca'da bulunan bir villanın satışı konusunda (B) ile sözleşme yapıp satış bedelini ödemiş, ancak (B) daha sonra taşınmazı (C)'ye satarak taşınmazı tapuda ona devretmiştir. (A) devrin muvazaalı olduğunu ileri sürerek tapu iptali ve tescil veya bu olmadığı takdirde ödenen paranın kendisine geri ödenmesi istemiyle Tapu Sicil Müdürlüğü aleyhine dava açmıştır.

Davaya bakan yargıç (Y) bu davada nasıl bir karar vermelidir?

A) Tapuda (A)'ya devir yapılmadığı için (C) mülkiyeti kazanacağından davanın esastan reddine karar vermelidir.
B) Taraf ehliyeti yokluğu nedeniyle davanın reddine karar vermelidir.
C) Dava ehliyeti yokluğu nedeniyle davanın reddine karar vermelidir.
D) Dava takip ehliyeti yokluğu nedeniyle davanın reddine karar vermelidir.
E) Husumet yokluğu nedeniyle davanın reddine karar vermelidir.

Yanıt: Tapu iptali ve tescil davalarının tapudaki kayıt malikine karşı açılması gerekir. Aksi takdirde hasımda yanılma doğar. Hasımda yanılma, bir davada davalının yanlış gösterilmesidir. Yani husumetin gerçek hasma değil, aslında dava konusuyla ilgisi olmayan bir kimseye karşı yöneltilmesidir. Hasımda yanılmanın hukuksal sonucu, davanın husumet yokluğu nedeniyle reddidir. Bu nedenle tapu sicil müdürlüğü hasım gösterilerek açılan tapu iptali ve tescil davasının husumet yokluğu nedeniyle reddine karar vermek gerekir. Yanıt, E seçeneği.

17. Yetkisizlik kararı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Yetkinin kesin olduğu davalarda, bu husus bir dava koşulu olarak kabul edildiğinden mahkeme yetkili olup olmadığını, davanın sonuna kadar kendiliğinden araştırmak zorundadır.
B) Yetkinin kesin olmadığı davalarda, yetki itirazının yanıt dilekçesinde ileri sürülmesi gerekir.
C) Yetki itirazında yalnızca mahkemenin yetkisiz olduğunun belirtilmesi yeterli değildir.
D) Yetki itirazında birden fazla mahkeme yetkili olarak gösterilebilir.
E) Kesin yetkinin söz konusu olduğu durumlarda, yetkisizlik kararı yasa yoluna başvurulmadan kesinleşmişse dosya kendisine gönderilen mahkeme bu kararla bağlı değildir.

Yanıt: 6100 Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre, birden fazla yetkili mahkeme varsa yetki itirazında bulunan taraf seçtiği mahkemeyi bildirir. Aksi takdirde yetki itirazı dikkate alınmaz (HMY m. 19/2). Bu durumda yetki itirazında bulunan taraf bir mahkemeyi seçebileceğinden yetki itirazında birden fazla mahkeme yetkili olarak gösterilemez. Yanıt, D seçeneği.

18. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre, yanıt süresinin uzatılmasıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Yanıt dilekçesinin yasal süre içinde hazırlanmasının çok zor ya da olanaksız olduğu durumlarda, davalıya, bir defaya özgü olmak üzere ek bir süre verilebilir

B) Mahkemenin yanıt süresini uzatabilmesi için davalının yanıt süresi dolmadan (iki haftalık süre içerisinde) mahkemeye başvurarak ek süre istemde bulunması gerekir. Aksi takdirde yanıt süresi uzatılamaz.

C) Ek yanıt süresi en fazla bir ay olabilir.

D) Ek yanıt süresi istemi hakkında verilen karar taraflara derhâl bildirilir.

E) Yanıt verme süresinde yanıt layihasını verememiş ve bu süre içerisinde yeni süre istememiş olan taraf ilk oturumda esasa girmeden yanıt süresinin üç gün uzatılmasını isteyebilir.

Yanıt: Yanıt dilekçesinin yasal süre içinde hazırlanmasının çok zor ya da olanaksız olduğu durumlarda, davalıya, bir defaya özgü olmak üzere ek bir süre verilebilir (HMY m. 127). Ek yanıt süresi en fazla bir ay olabilir (HMY m. 127). Bu sürenin ne kadar olacağına mahkeme karar verir. Ancak ek süre bir aydan az belirlenmişse tekrar yapılan başvuru üzerine yeni bir ek süre daha verilemez. Başka bir ifadeyle, kalan süre ilâvesiyle sonradan süre bir aya tamamlanamaz. Zira ek süre yalnızca bir kez verilebilir. Ek yanıt süresi istemi hakkında verilen karar taraflara derhâl bildirilir (HMY m. 127). 1086 sayılı eski Yasa'da yanıt verme süresinde yanıt layihasını verememiş ve bu süre içerisinde yeni süre istememiş olan tarafın ilk oturumda esasa girmeden yanıt süresinin üç gün uzatılmasını isteyebileceği hükme bağlanmıştı (m. 198). 1086 sayılı eski Yasa'da yer alan, ilk oturumda, istek üzerine üç günlük ek süre verilebilmesi kuralına, davaların gereksiz yere uzamasına neden olduğu düşünülerek 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda yer verilmemiştir. Yanıt, E seçeneği.

19. İhtiyati tedbirle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) İhtiyati tedbir kararı karşı tarafın yokluğunda verilmiş ise karşı taraf bu ihtiyati tedbir kararına itiraz edebilir.

B) İhtiyati tedbir kararı dava açılmadan önce verilmiş ise tedbir isteminde bulunanın, bu kararın uygulanmasını istediği tarihten itibaren iki hafta içinde esas hakkındaki davasını açması ve bunu gösterir belgeyi ilgili makama ibraz etmesi gerekir.

C) İhtiyati tedbir kararı kural olarak teminat karşılığında verilir.

D) İhtiyati tedbir kararının uygulanması nedeniyle menfaati açıkça ihlal edilen üçüncü kişiler de ihtiyati tedbiri öğrenmelerinden itibaren bir hafta içinde ihtiyati tedbirin koşullarına ve teminata itiraz edebilirler.

E) Mahkemenin, davayı usulden reddine karar vermesiyle birlikte ihtiyati tedbir kararı kendiliğinden kalkar.

Yanıt: İhtiyati tedbir kararının etkisi, aksi belirtilmediği takdirde, son (= nihai) kararın kesinleşmesine kadar devam eder (HMY m. 397/2). Ancak mahkemece bunun aksine de karar verilebilir. Bununla birlikte, örneğin usule ilişkin bir karar verilmişse bu tedbirin kaldırılması için yeterli bir neden oluşturmayabilir. Tüm bu hususlar mahkemece dikkate alınarak, gerekiyorsa hükümle birlikte tedbirin kaldırılmasına karar verilebilir. 1086 sayılı eski Yasa'da esas hakkında mahkeme tarafından verilen kararın tefhim veya tebliği ile ihtiyati tedbirin kendiliğinden kalkacağı düzenlenmiş, ancak davanın usule ilişkin bir hükümle sona ermesi durumunda, ihtiyati tedbirin kalkıp kalkmayacağı konusunda bir hükme yer verilmemişti. Yanıt, E seçeneği.

20. (A), (B)'ye karşı bonoya dayalı alacağın tahsili istemiyle dava açmıştır. Dava dilekçesi 02.03.2017 tarihinde (B)'nin kapıcısına tebliğ edilmişse de (B), mahkemeye verdiği 27.05.2017 tarihli dilekçesinde, dava dilekçesinin tebliğinin usulsüz olduğunu, davanın varlığını tapu kütüğüne konan ihtiyati tedbir kararı ile öğrendiğini belirterek ihtiyati tedbir kararına itiraz etmiştir. (B), 14.06.2017 tarihinde yetki itirazında bulunmuştur.

Olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) (B)'ye yapılan tebligat usulüne uygundur.
B) (B), dava dilekçesini en geç 14.06.2017 öğrenmiş sayılır.
C) Mahkeme, yetki itirazının reddine karar vermelidir.
D) Mahkeme, yetki itirazını kabul ederek esasa girmeden yetkisizlik kararı vermelidir.
E) Tebligat yan dairede oturan muhatabın babasına yapılmış olsaydı geçerli olurdu.

Yanıt: Kapıcı, muhatap adına tebligatı kabule yetkili bir kişi değildir. Bu nedenle ona yapılan tebligat usulsüzdür. Tebligat usule aykırı yapılmış olsa bile, muhatabı onu öğrenmiş ise tebligat geçerli sayılır (Tebligat Y. m. 32). Muhatabın beyan ettiği tarih, tebliğ tarihi sayılır. Bu durumda dava dilekçesinin en geç dilekçenin verildiği 27.05.2017 tarihinde tebliğ edildiğinin kabulü gerekir. Yetkinin kesin olmadığı davalarda, yetki itirazının, yanıt dilekçesinde ileri sürülmesi gerekir. Kesin yetki kuralının bulunmadığı durumlarda yetki itirazı ilk itiraz olarak ileri sürülebilir (HMY m. 116/1-a). Yanıt dilekçesini verme süresi, dava dilekçesinin davalıya tebliğinden itibaren iki haftadır (HMY m. 127/1, 317/2). Davalı, yanıt dilekçesinde yetki itirazında bulunmamışsa, yanıt dilekçesini verdikten sonra artık yetki itirazında bulunamaz. Olayda davalıya dava dilekçesinin tebliğ tarihi olan 27.05.2017 tarihinden itibaren iki haftalık yasal yanıt süresi geçirildikten sonra yetki itirazında bulunulduğundan, mahkemece, süresinde yetki itirazında bulunulmadığı gözetilerek yetki itirazının reddine karar verilmelidir. Yanıt, C seçeneği.

21. Hakemlik statüsü ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangileri yanlıştır?

A) Yalnızca gerçek kişiler hakem seçilebilir.

B) Kendisine hakemlik önerilen kimse, bu görevi kabul etmeden önce tarafsızlık ve bağımsızlığından şüphe edilmeyi haklı gösteren durum ve koşulları açıklamak zorundadır.

C) Taraflar, hakem veya hakem kurulunun ücretini yerleşmiş kurallara veya kurumsal tahkim kurallarına yollama yaparak da belirleyebilirler.

D) Taraflardan birisinin kendisinin atadığı veya atanmasına katıldığı hakemi reddetmesi, yalnızca hakemin atanma tarihinden sonra öğrenilen ret nedenlerine dayanılarak yapılabilir.

E) Hakem veya hakem kurulunun hukuksal sorumluluğu tarafsızlıklarını ihlal edecek davranışlarda bulunmaları ile sınırlandırılmıştır.

Yanıt: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda hakemlerin hukuksal sorumluluğu düzenlenmiştir. Buna göre, taraflarca aksi kararlaştırılmamışsa, tahkim yargılamasında görevi kabul eden hakem, haklı bir neden olmaksızın görevini yerine getirmekten kaçındığı takdirde, tarafların bu nedenle uğradığı zararı gidermekle yükümlüdür (HMY m. 419). Böylece hakem veya hakem kurulunun sorumluluğu görevi kabul etmesine karşın yerine getirmemiş olması durumu ile sınırlandırılmış ve görevin, sorumluluk davası tehdidi olmaksızın yapılması amaçlanmıştır. Yanıt, E seçeneği.

22. Kesin olmayan yetkiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Yetki itirazı, hukuksal niteliği bakımından bir ilk itirazdır.

B) Yargıç, önüne gelen davada yetkili olup olmadığını kendiliğinden inceleyemez.

C) Yetki sözleşmesi yapılması hukuken geçerlidir.

D) Kesin olmayan yetki kuralına uyulmamış olması mutlak bozma nedeni oluşturmaz.

E) Yetki itirazının sonuç doğurabilmesi için mahkemenin yetkisiz olduğunun belirtilmesi gerekli ve yeterlidir.

Yanıt: Yetki itirazını inceleyen mahkeme kendisinin yetkisiz olduğunu ve yetki itirazında gösterilen mahkemenin yetkili olduğunu saptarsa yetkisizlik kararı verir ve dosyanın yetkili mahkemeye gönderilmesine karar verir. Mahkeme, yetkisizlik kararında yetkili mahkemeyi de göstermek zorundadır (HMY m. 19/3). Buna göre, mahkeme, yetkisizlik kararı verirken, kesin yetkinin söz konusu olduğu durumlarda, taraflar itirazlarında belirtmemiş olsalar bile, yetkili mahkemeyi kendisi bulup, yetkisizlik kararında göstermelidir. Yetkinin kesin olmadığı durumlarda ise itirazda bulunan tarafın, itirazında belirttiği mahkeme gerçekten yetkili ise o mahkeme vereceği kararda yetkili mahkemeyi gösterecektir. Aksi takdirde yetki itirazı geçersiz olur. Yanıt, E seçeneği.

23. Yargılamanın yenilenmesi yoluyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Maddi anlamda kesin hüküm niteliği taşıyan kararlara karşı gidilebilen bir hukuksal yoldur.
B) Başvuru nedenleri sınırlı bir biçimde Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda sayılmıştır.
C) Başvuru, belirli süreler dâhilinde hükmü vermiş olan mahkemeye bir dava açılması suretiyle gerçekleştirilir.
D) Başvuru için teminat gösterilmesi gerekir.
E) Başvuru hükmün icrasını kendiliğinden durdurmaz.

Yanıt: Mahkeme, dayanılan nedenin niteliğine göre yargılamanın yenilenmesi isteminde bulunandan karşı tarafın zarar ve ziyanını karşılayacak uygun bir miktar teminat göstermesini isteyebilir (HMY m. 378/2). 1086 sayılı eski Yasa'da teminat gösterilmesi zorunlu iken (m. 453), 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda, teminat gösterilmesi hususu mahkemenin takdirine bırakılmıştır. Yanıt, D seçeneği.

24. Aşağıdakilerden hangisi Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda bir kanıt türü olarak düzenlenmemiştir?

A) İsticvap
B) Senet
C) Tanık beyanı
D) Keşif
E) Yemin

Yanıt: İsticvap, bir tarafın kendi aleyhine olan maddi olaylar hakkında yargıç tarafından sorgulanmasıdır. Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda, isticvap bir kanıt olarak düzenlenmemiştir. Yanıt, A seçeneği.

25. (A), "otomax" marka ve logosunu kullanma hakkı ve Türkiye'de üretilen otomobiller ile yedek parça aksesuar ve bakım ürünlerinin münhasır satış yetkisine sahip olduğunu, (B)'nin gazetelere verdiği ilanlar ile tek sahibi olduğu ürünler hakkında izinsiz satış kampanyası düzenlediğini ileri sürerek marka ve model haklarına saldırının önlenmesini, yoksun kalınan kazanç için fazlaya ilişkin hak saklı tutularak 40.000 TL maddi, 20.000 TL manevi tazminatın tahsilini istemiştir. Davaya bakan asliye ticaret mahkemesi, dosyanın fikri ve sınai haklar hukuk mahkemesine gönderilmesine karar vermiş ve re'sen gönderme üzerine uzmanlık mahkemesince toplanan kanıtlara göre 12.000 TL manevi tazminatın tahsiline, fazlaya ilişkin işlemin reddine karar verilmiştir.

Olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Asliye ticaret mahkemesi ile fikri ve sınai haklar hukuk mahkemesi arasındaki ilişki görev ilişkisidir.

B) Asliye ticaret mahkemesinin kararının kesinleşmesinden sonra iki hafta içinde gönderme isteminde bulunulduğu takdirde görevli mahkemeye dosyanın gönderilmesi gerekir.

C) Asliye ticaret mahkemesinin dosyayı kendiliğinden görevli mahkemeye göndermiş olması usule aykırıdır.

D) Görevsizlik kararı üzerine, dosya kendisine gelen fikri ve sınai haklar hukuk mahkemesinin başkaca bir usuli eksiklik yoksa dosyanın esasını incelemesi gerekir.

E) Dava kısmen kabul edildiğinden her iki tarafın da kabul veya reddedilen miktara göre hükme karşı yasa yoluna başvurma hakkı vardır.

Yanıt: Asliye ticaret mahkemesi ile fikri ve sınaî haklar hukuk mahkemesi arasındaki ilişki "görev ilişkisi"dir. Görevsizlik kararı verilmesi durumunda, taraflardan birinin, karar süresi içinde yasa yoluna başvurulmayarak kesinleşmiş ise kararın kesinleştiği tarihten, yasa yoluna başvurulmuşsa bu başvurunun reddi kararının tebliğ tarihinden itibaren iki hafta içinde kararı veren mahkemeye başvurarak, dava dosyasının görevli mahkemeye gönderilmesi isteminde bulunması gerekir. Aksi takdirde, bu mahkemece davanın açılmamış sayılmasına karar verilir (HMY m. 20/1). Dosya kendisine gönderilen mahkeme, kendiliğinden taraflara davetiye gönderir (HMY m. 20/2). Görevsizlik kararı veren mahkeme, görevsizlik kararında dava dosyasının istem olması durumunda görevli mahkemeye gönderilmesine karar vermekle yetinir. Dava dosyasını kendiliğinden (re'sen) görevli mahkemeye gönderemez. Bu durumda dava dosyası kendisine usulüne uygun olarak intikal ettirilmeyen mahkemece, esas kaydına bu yönde meşruhat verilip kayıt kapatılarak dosyanın görevsizlik kararı veren mahkemeye gönderilmesi gerekir. Yargıtay içtihatlarına göre, başkaca usuli eksiklik olmasa bile salt bu usuli eksiklik nedeniyle dosyanın geri gönderilmesi gerekmektedir. Yanıt, D seçeneği.

TEST 4



1. Avukat (A), hak düşürücü süreyi kaçırmamak için vekâletnameyi henüz ibraz etmeden, müvekkil (K) adına dava açmıştır. (K) davaya icazet vermediği gibi, (A) da mahkemenin verdiği kesin süre içerisinde vekâletnamesini ibraz etmemiştir.

   Bu durumda mahkemenin vereceği karar aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

   A) (K)'nın açılan davaya icazet vermesi için yeni bir süre verir.
   B) Davayı husumet yönünden reddeder.
   C) Dosyanın işlemden kaldırılmasına karar verir.
   D) Avukat tarafından açılmış davaya bakmaya devam eder.
   E) Davanın açılmamış sayılmasına karar verir.

Yanıt: Bir kimsenin vekil sıfatıyla bir davayı yürütebilmesi için yasa gereği sahip olması gereken yeterliliğe davaya vekâlet ehliyeti denir. Davaya vekâlet ehliyeti, dava koşuludur. Bu nedenle mahkemece kendiliğinden araştırılır ve taraflarca davanın her aşamasında ileri sürülebilir. Davaya vekâlet ehliyeti olmayan kişi, dava açamaz veya açılmış olan davayı takip edemez. Gecikmesinde zarar doğabilecek durumlarda mahkeme, vereceği kesin süre içinde vekâletnamesini getirmek koşuluyla avukatın dava açmasına veya usul işlemleri yapmasına izin verebilir. Bu süre içinde vekâletname verilmez veya asıl taraf yapılan işlemleri kabul ettiğini dilekçeyle mahkemeye bildirmez ise dava açılmamış veya gerçekleştirilen işlemler yapılmamış sayılır (HMY m. 77/1) ve vekâlet ehliyeti olmadan dava açan vekil yargılama giderlerine ve karşı tarafın zararlarını gidermeye mahkûm edilir (HMY m. 77/2). Bunun dışında vekil kötüniyetle hareket etmişse ceza ve disiplin soruşturması yapılması için Cumhuriyet savcılığına ve vekilin bağlı olduğu baro başkanlığına yazı gönderilir (ihbarda bulunulur) (HMY m. 77/2). Yanıt, E seçeneği.

2.

I. Sürenin elde olmayan bir nedenle kaçırılmış olması
II. Aynı tarafın o davada daha önce eski hale getirme isteminde bulunmaması
III. Başka yasal yola başvurma olanağının kalmamış olması
IV. Sürenin kesin olması ve yasada düzenlenmesi
V. Başvuru engelin ortadan kalkmasından itibaren iki hafta içinde yapılması

Yukarıdakilerden hangileri eski hale getirme isteminin kabul edilebilmesi için gereken koşullardan biri değildir?

A) Yalnız II
B) II ve IV
C) III ve IV
D) I, III ve V
E) II, IV ve V

Yanıt: Eski hale getirme (= hali sabıka irca, eski hale iade), yasada belirtilen veya yargıcın belirlediği kesin sürede, elde olmayan nedenlerle bir işlemi yapamayan kimseye o işlemi yapma hakkının tanınmasıdır (HMY m. 95/1). 1086 sayılı Yasa'da yer alan "Bir davada aynı tarafın birden ziyade hali sabıka ircaı talebi kabul olunamaz." şeklindeki hükme (m. 174) 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda yer verilmemiştir. Dolayısıyla bir davada, aynı taraf eski hale getirme yoluna birden çok kez başvurabilir. Yanıt, B seçeneği.

3. Yargılamanın yenilenmesine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Kesinleşmiş mahkeme kararlarına karşı başvuru yoludur.
B) İstemi hükmü veren mahkeme inceler.
C) Başvuru nedenleri yasada sınırlı olarak sayılmıştır.
D) Verildiği anda kesin olan hükümlere karşı yargılamanın yenilenmesi yoluna başvurulamaz.
E) Çekişmesiz yargı kararlarına karşı yargılamanın yenilenmesi yoluna başvurulamaz.

Yanıt: Yargılamanın yenilenmesi yolu, kesinleşmiş hükümlere karşı başvurulan ve incelemenin kararı veren mahkemece yapıldığı, istisnai bir yasa yoludur. Bu nedenle, yargılamanın yenilenmesi yolu olağanüstü bir yasa yoludur. Bu yol, hem zaman hem de aranılan nedenler açısından olağanüstü niteliktedir. İnceleme, kararı veren (aynı) mahkeme tarafından yapılır. Maddi anlamda kesin hüküm oluşturmayan kararlar için yargılamanın yenilenmesi yoluna başvurulamaz. Çekişmesiz yargıda verilen kararlar, maddi anlamda kesin hüküm oluşturmaz. Bu nedenle, çekişmesiz yargı kararlarına karşı yargılamanın yenilenmesi yoluna başvurulamaz. Verildiği anda kesin olan hükümler de kesinleşmiş karar niteliğinde olduğundan bu kararlara karşı yargılanmanın yenilenmesi yolu açıktır. Yanıt, D seçeneği.

4. Aşağıdakilerden hangisi tenfizin geçerlilik koşullarından biri değildir?

A) Karşılıklılık
B) Kararın, Türk mahkemeleri tarafından verilmiş olması
C) Kararın, kamu düzenine aykırı olmaması
D) Kendisine karşı tenfiz istenen tarafın savunma haklarına uyulmuş olması
E) Türklerin kişisel durumlarına ilişkin davalarda, Türk yasa çatışması (kanunlar ihtilafı) kurallarının uygulanmış olması

Yanıt: Tenfizin geçerli olabilmesi için kararın Türk mahkemelerinin münhasır yetkisine girmeyen bir konuda verilmiş olması gerekir. Ancak kararın Türk mahkemeleri tarafından verilmiş olması gibi bir koşul aranmamaktadır. Zira *"Yabancı mahkemelerden hukuk davalarına ilişkin olarak verilmiş ve o devlet kanunlarına göre kesinleşmiş bulunan ilâmların Türkiye'de icra olunabilmesi, yetkili Türk mahkemesi tarafından tenfiz kararı verilmesine bağlıdır."* Türk mahkemelerini kararları için Türkiye'de tenfiz söz konusu olmaz. Yanıt, B seçeneği.

5. Aşağıdakilerden hangisi 1086 sayılı eski Yasa'da düzenlenmemesine karşın, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda düzenlenen kurumlardan biri değildir?

A) Çekişmesiz yargı
B) Ön inceleme
C) Topluluk davası
D) Belirsiz alacak ve tespit davası
E) Değişiklik davası

Yanıt: Değişiklik davası, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda değil, Türk Medeni Yasası, Sosyal Sigortalar Yasası, Borçlar Yasası gibi yasalarda yer almaktadır. Yanıt, E seçeneği.

6. İspat ile ilgili,

I. Senedin alacaklı tarafından borçluya iade edilmesi borcun ödendiğini gösterir.
II. Tapu sicilinde kayıtlı olan hususların bilinmediği ileri sürülemez.
III. Bir taşınır malın zilyedi onun maliki olarak kabul edilir.
IV. Tasarrufun iptali davası açılabilmesi için borçlunun belli hukuksal işlemleri gerçekte bağışlama olmasa bile bağışlama olarak kabul edilmiştir.

ifadelerinin örnek oluşturduğu kavramlar aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Varsayım - adi yasal karine - kesin olmayan yasal karine - varsayım
B) Kesin olmayan yasal karine - adi yasal karine - varsayım - fiili karine
C) Fiili karine - kesin olmayan yasal karine - kesin yasal karine - varsayım
D) Fiili karine - kesin yasal karine - kesin olmayan yasal karine - varsayım
E) Kesin olmayan karine - kesin yasal karine - varsayım - varsayım

Yanıt: Karine, belli bir olaydan, belirsiz bir olay için sonuç çıkarmaktır.

Fiili karineler, belli bir olaydan, belirsiz bir olay için yargıç tarafından çıkartılan sonuçlardır. Bunlar, yaşam deneyimlerine dayanır. Örneğin senedin alacaklı tarafından borçluya geri verilmesi borcun ödendiğine karinedir.

Yasal (= yasal) karineler, bir olaydan, belirsiz bir olay için yasa tarafından çıkartılan sonuçlardır.

- Karşı tarafın aksini ispat edemediği yasal karineler, kesin yasal karinelerdir. Örneğin tapu siciline kayıtlı olan durumların herkesçe bilindiği biçimindeki kural, kesin bir yasal karinedir (TMY m. 1020/3).
- Karşı tarafın aksini ispat edebildiği yasal karineler, adi (kesin olmayan) yasal karinelerdir. Örneğin bir taşınır malın zilyedi onun maliki olarak kabul edilir.

Varsayım (= fiksiyon, faraziye), aslında mevcut olmayan bir olgunun mevcut sayılmasıdır. Varsayımda mevcut bir olgu için öngörülmüş kural, ona eşit olduğu kabul edilen, ancak gerçekte var olmayan başka bir olguya uygulanmaktadır. Örneğin İcra ve İflâs Yasası'na göre tasarrufun iptali davası açılabilmesi için borçlunun belli hukuksal işlemleri gerçekte bağışlama olmasa bile bağışlama olarak kabul edilmiştir (İİY m. 278/2). Yanıt, D seçeneği.

7. Hukuk mahkemesinde görülmekte olan bir tapu iptali ve tescil davasında, davacı (A) eski tapu kayıtlarına, davalı (B) ise eski vergi kayıtlarına dayanmıştır. Tarafların ibraz ettiği bütün kanıtlar toplanıp incelendikten sonra davacı vekili ıslah isteminde bulunmuştur.

Bu davada mahkemenin kararı ne yönde olmalıdır?

A) Islah tek taraflı bir istem olduğundan karşı tarafa tebliğ etmekle yetinmelidir.
B) İstemi reddetmelidir.
C) Tapu iptali ve tescil davalarında ıslah yapılamayacağından istemi reddetmelidir.
D) Islah giderleri karşılandıktan sonra istemi kabul etmelidir.
E) Edim davalarında ıslahla dava konusu değiştirilemeyeceğinden istem reddedilmelidir.

Yanıt: Islah, taraflardan birisinin davada yapmış olduğu bir usul işlemini kısmen veya tamamen düzeltmesidir. Islah, tahkikatın sona ermesine kadar yapılabilir (HMY m. 177/1). 1086 sayılı eski Yasa'da ıslah tahkikata tâbi davalarda tahkikat bitinceye kadar; tahkikata tâbi olmayan davalarda yargılamanın bitimine kadar yapılabilirdi (1086 sayılı Y. m. 84). Ancak 6100 sayılı yeni Yasa'da tahkikata tâbi olan ve tâbi olmayan dava ayırımına gerek duyulmadığı için ıslahın tahkikatın sonuna kadar yapılması esası kabul edilmiştir. Tahkikat kavramı, layihalarla yeterince aydınlanmamış olan bir davada, ön inceleme aşamasının bitmesiyle başlayıp, çekişmeli yönlere ilişkin taraf kanıtlarının toplanmasıyla biten ve uygulamada, davaların tamamına yakın bölümünde gerçekleşen bir evreyi ifade etmektedir. HMY'nin 177/1. maddedeki "Islah tahkikatın sona ermesine kadar yapılabilir." ifadesinden,

Yasa'nın, tahkikat ve hüküm arasında düzenlediği sözlü yargılama evresinde ıslaha izin vermediği sonucu çıkmaktadır. Zira kanıtların incelemesi bitince tahkikat aşaması sona ermiş olur. Olayda tarafların ibraz ettiği bütün kanıtlar toplanıp incelendikten sonra davacı vekili ıslah isteminde bulunduğundan, istem reddedilmelidir. Yanıt, B seçeneği.

8. 2014 yılında 6545 sayılı Yasayla yapılan değişikliğe göre; asliye ticaret mahkemesinde görülen ve konusu parayla ölçülebilen uyuşmazlıklarda, hangi parasal sınırın üzerinde olan dava ve işlere heyetçe bakılır?

A) 50.000 TL
B) 75.000 TL
C) 100.000 TL
D) 300.000 TL
E) 500.000 TL

Yanıt: Asliye ticaret mahkemelerinde görülen ve konusu parayla ölçülebilen uyuşmazlıklarda dava değeri üç yüz bin Türk lirasının üzerinde olan dava ve işler ile tüm yargılama safhaları, bir başkan ve iki üye ile toplanacak heyetçe yürütülür ve sonuçlandırılır (5235 sayılı Y. m. 5/3). Yanıt, D seçeneği.

9. Dava açılırken davacı tarafından peşin olarak ödenmesi gereken, Harçlar Yasası'na bağlı (1) sayılı tarifede yazılı maktu harç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Oturum harcı
B) Karar ve ilam harcı
C) Cezaevleri harcı
D) Temyiz harcı
E) Başvurma harcı

Yanıt: Dava açarken veya özel bazı istemlerde bulunurken davacıdan veya istemde bulunandan alınan harca başvurma harcı denir (Harçlar Y. m. 27). Başvurma harcı, peşin olarak alınır ve maktu bir harçtır (Harçlar Y. m. 27). Yanıt, E seçeneği.

10. Avukat (A), müvekkili (İ)'nin, işveren (B) yanında 2011-2014 yılları arasında kesintisiz olarak çalıştığını, ancak bu çalışmasının SGK'ya eksik bildirildiğini ileri sürerek hizmet süresinin tespiti davası açmış, alınan bilirkişi raporunda davacının sigortasız (bildirimsiz) gün sayısının 360 olduğu saptanmıştır. (A)'nın itirazı üzerine alınan ek raporda vizite kâğıtlarındaki tarihlerde oynama yapıldığı, orijinal tarihin 01.07.2012 tarihi olduğu, itiraz konusu dönem yönünden hak düşürücü sürenin dolduğu bildirilmiş ve dava bu şekilde karara bağlanmıştır. Bunun üzerine (İ) henüz karar kesinleşmeden araştırma yaparak sağlık karnesini bulmuş ve gerçeği ortaya çıkarmıştır. Bunun üzerine (A), temyizde zaman kaybetmemek için kararı temyiz etmemeleri gerektiğini (İ)'ye iletmiş ve onun da rızasını alarak, karar kesinleştikten sonra yargılamanın yenilenmesi isteminde bulunmuştur.

Olayla ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Yeni kanıt, karar kesinleştikten sonra ortaya çıktığı için mahkeme yeniden yargılama istemini kabul etmelidir.

B) Yeni kanıt, karar kesinleşmeden önce ortaya çıktığı için mahkeme yeniden yargılama yapmalıdır.

C) Yeni kanıt, mahkeme davadan el çektikten sonra ortaya çıktığı için mahkeme yeniden yargılama yapmalıdır.

D) Yeni kanıt, mahkeme davadan el çektikten sonra ortaya çıktığı için mahkeme yeniden yargılama istemini süreden reddetmelidir.

E) (A), olağan yasa yolunda bu belgeyi sunmadığından kusurlu olup mahkeme yeniden yargılama istemini reddetmelidir.

Yanıt: Yargılamanın yenilenmesi olağanüstü bir yasa yoludur ve hangi nedenlerle bu yola başvurulabileceği Yasa'da sınırlı olarak sayılmıştır (HMY m. 375). Yargılama sırasında, aleyhine hüküm verilen tarafın elinde olmayan nedenlerle elde edilemeyen bir belgenin, kararın verilmesinden sonra ele geçirilmiş olması da bu kapsamdadır (HMY m. 375/1-ç). Ancak bu nedenle yargılamanın yenilenmesini isteyebilmek için belgenin zamanında sunulamamasında istemde bulunan tarafın kusurunun olmaması gerekir. Somut olayda davacı vekili dava dilekçesinde sağlık karnesi ve vizite kâğıtlarının karar tarihinden sonra eline geçtiğini, ancak müvekkili ile görüşerek temyizde zaman kaybetmemek için kararı temyiz etmedikleri açıkça olağan yasa yolunu bilinçli olarak tüketmediğini kabul etmiştir. Bu durumda karardan sonra ele geçirilen sağlık karnesi ve vizite kâğıtlarının temyiz yasa yolunda ileri sürülmesi mümkünken bu yapılmayarak olağanüstü yasa yoluna konu edildiği ve bunda davacı tarafın kusuru olduğu anlaşıldığından, yargılamanın yenilenmesine ilişkin istemin reddine karar verilerek aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur. Yanıt, E seçeneği.

11. Derneklerin kendiliğinden sona erdiğinin tespiti istemlerinde hangi mahkeme görevlidir?

A) Sulh hukuk mahkemeleri
B) Asliye hukuk mahkemeleri
C) İdare mahkemeleri
D) İş mahkemeleri
E) Tüketici mahkemeleri

Yanıt: Derneğin kendiliğinden sona erdiğinin tespiti istemlerinde sulh hukuk mahkemeleri *görevlidir (TMY m. 87). Burada Yasa'da açık bir düzenleme olduğu için kişi varlığına* ilişkin bir dava olmasına karşın asliye hukuk mahkemesi görevli değildir. Yanıt, A seçeneği.

12. Basit yargılama usulüne tabi dava ve işlerde, işlemden kaldırılan dosya en fazla kaç kez yenilenebilir?

A) 1
B) 2
C) 3
D) Bu konuda herhangi bir sınırlama yoktur.
E) İşlemden kaldırılan dosya yenilenemez.

Yanıt: Basit yargılama usulünde dava en fazla bir kez yenilenebilir. Basit yargılama usulüne tabi davalarda, işlemden kaldırılmasına karar verilmiş olan dosya, yenilenmesinden sonra takipsiz bırakılırsa, dava açılmamış sayılır (HMY m. 320/4). Yanıt, A seçeneği.

13. (A), dava dilekçesinde miras bırakan (M)'den kalan yedi parça taşınmaz için ortaklığın giderilmesi isteminde bulunmuş, davalılardan (B) ve (C) ise savunmalarında (A)'ya karşı mirasta denkleştirme davası açtıklarını belirterek yargılamanın sonucunu etkileyeceğinden bu davanın bekletici sorun yapılmasını istemiştir. (A), yargılama devam ederken davasından feragat etmiş; (B) ve (C) bunu kabul etmeyerek davanın devam etmesini istemiştir. Bunun üzerine (A), feragatin davaya son veren taraf işlemi olduğunu ve davalıların ya da mahkemenin kabulüne bağlı olmadığını ileri sürmüş; ancak mahkeme bunu dikkate almayarak yargılamaya devam etmiştir.

Olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) (A) tarafından açılan dava çift taraflı bir davadır.
B) (A) tarafından açılan davada görevli mahkeme sulh hukuk mahkemesidir.
C) Derdest davada, (B) ve (C) tarafından açılan davanın sonuçlanması, bekletici sorun yapılabilir.
D) (A) tarafından açılan davada yargılama gideri ve vekâlet ücretinin taraflara payları oranında yükletilmesi gerekir.
E) Mahkemenin feragat nedeniyle davanın reddine karar vermesi gerekir.

Yanıt: Ortaklığın giderilmesi (= şüyuun giderilmesi, izaleyi şüyu) davası, çift taraflı bir davadır. Buradaki çift taraflılık, bir kimsenin, aynı davada her iki sıfatı da (davacı ve davalı) taşıyor olmasındandır. Bu davada görevli mahkeme sulh hukuk mahkemesidir. Ortaklığın giderilmesi davaları çift taraflı olduğundan, kazanan ve kaybeden taraftan söz edilemeyeceğinden yargılama gideri ve vekâlet ücretinin taraflara payları oranında yükletilmesi gerekir. Davalılar, davacı (A) aleyhine mirasta denkleştirme davası açmıştır. Açılan bu dava, görülmekte olan ortaklığın giderilmesi davasının sonucunu etkileyeceğinden denkleştirme davasının sonuçlanmasının beklenmesi gerekir (Yargıtay'a göre zorunlu). Ortaklığın giderilmesi davasında davalılardan biri davaya devam etmek isterse davacının feragati sonuç doğurmaz. Zira davalının davaya davacı olarak devam etmesi mümkündür. (B) ve (C) davaya devam etmek isterse (A)'nın davadan feragat beyanı hukuksal sonuç doğurmaz ve feragat nedeniyle davanın reddine ya da esas hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilemez. Yanıt, E seçeneği.

14. Aşağıdakilerden hangisi yargı yeri belirtilmesi gereken durumlardan değildir?

A) Adliye mahkemeleri ile idare mahkemeleri arasındaki görev veya hüküm uyuşmazlıklarının doğması
B) Davaya bakmakla görevli ve yetkili mahkemenin davaya bakmasına herhangi bir engel çıkmış olması
C) İki mahkeme arasında yargı çevrelerinin sınırlarının belirlenmesi konusunda bir duraksama ortaya çıkmış olması
D) İki mahkemenin de görevsizlik kararı verip bu kararların yasa yoluna başvurulmaksızın kesinleşmiş olması
E) Kesin yetki durumlarında, iki mahkemenin de yetkisizlik kararı verip bu kararların yasa yoluna başvurulmaksızın kesinleşmiş olması

Yanıt: Yargı yeri belirtilmesi gereken görev uyuşmazlığı adliye mahkemeleri arasındadır. Yoksa adliye mahkemeleri ile idare mahkemeleri arasındaki uyuşmazlıklar görev değil, yargı yolu uyuşmazlıklarıdır. Yargı yolu uyuşmazlıklarını ise Uyuşmazlık Mahkemesi çözer. Yanıt, A seçeneği.

15. Mahkeme huzurunda yapılan kabullerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Hüküm kesinleşinceye kadar her zaman yapılabilir.
B) İrade bozukluğu nedenlerine dayanarak iptalleri istenemez.
C) Yalnızca tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri işlerden kaynaklanan uyuşmazlıkları konu alan davalarda geçerlidir.
D) İcra ve İflas Yasası'na göre ilam niteliğinde belgeler arasında yer alır.
E) Kabul üzerine, davalı, yargılama giderlerine davada haksız çıkmış gibi mahkûm olur.

Yanıt: Davayı kabul, davalının, davacının istem sonucunun (= netice-i talebinin) kısmen ya da tamamen mevcut olduğu yönünde mahkemeye yaptığı tek taraflı açıklamadır. Davayı kabul, ancak kendisine karşı bir istemde bulunulan davalı tarafından yapılabilecek bir işlemdir. Kabul, hüküm kesinleşinceye kadar her zaman yapılabilir (HMY m. 310) ve ancak tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri davalarda hüküm doğurur (HMY m. 308/2). Kabul beyanında bulunan taraf, davada aleyhine hüküm verilmiş gibi yargılama giderlerini ödemeye mahkûm edilir. Kabul, istem sonucunun yalnızca bir kısmına ilişkin ise yargılama giderlerine mahkûmiyet, ona göre belirlenir (HMY m. 312/1). Kabul, kesin hüküm gibi hukuksal sonuç doğurur (HMY m. 311). Davalı kabulden dönemez. Yalnızca, usul hukuku kurallarına aykırılık nedeniyle yasa yoluna başvurulabilir. İrade bozukluğu yanılma, aldatma, korkutma) durumlarında, kabulün iptali istenebilir (HMY m. 311). Yanıt, B seçeneği.

16. Genel ve özel mahkemelerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Özel mahkemelerin varlığı, "bir kimseyi kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarma sonucunu doğuran yargı yetkisine sahip olağanüstü merciler kurulamaz." şeklindeki Anayasa'nın 37/2. maddesini ihlal eder.
B) Genel mahkemeler ile özel mahkemeler arasındaki ilişki iş dağılımı ilişkisidir.
C) Asliye ticaret mahkemesi özel bir mahkemedir.
D) Özel mahkemelerin görevi, genel mahkemelerin görevinden sonra gelir.
E) Açık yasa hükmü ile özel mahkemelerde görüleceği belirtilmemiş olan bütün davalar genel mahkemelerin görevine girer.

Yanıt: Özel mahkemelerin varlığı, "bir kimseyi kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarma sonucunu doğuran yargı yetkisine sahip olağanüstü merciler kurulamaz." şeklindeki Anayasa'nın 37/2. maddesini ihlal etmez. Genel mahkemeler ile özel mahkemeler arasındaki ilişki "görev ilişkisi"dir. Asliye ticaret mahkemesi, ticari uyuşmazlıklarda görevli, bir ilk derece mahkemesidir ve genel bir mahkemedir. Belirli bir dava hakkında görevli mahkemeyi belirlerken ilk önce o davanın genel mahkemelerin mi yoksa özel mahkemelerin mi görevine girdiği araştırılır. Özel mahkemelerin görevi, genel mahkemelerin görevinden önce gelir. Açık yasa hükmü ile özel mahkemelerde görüleceği belirtilmemiş olan bütün davalar, genel mahkemelerin görevine girer. Yanıt, E seçeneği.

17. Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre, aşağıdakilerden hangisi hükmün içeriğinde yer almaz?

A) Mahkeme çeşitli sıfatlarla görev yapıyorsa hükmün hangi sıfatla verildiği
B) Tarafların iddia ve savunmalarının özeti, anlaştıkları ve anlaşamadıkları hususlar
C) Yargılama giderleri
D) Gerekçeli kararın yazıldığı tarih
E) Kararın ne zaman icraya konulabileceği

Yanıt: Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre, hüküm "Türk Milleti Adına" verilir ve bu ibareden sonra aşağıdaki hususları kapsar (HMY m. 297/1):

- Hükmü veren mahkeme ile yargıç veya yargıçların ve zabıt kâtibinin ad ve soyadları ile sicil numaraları, mahkeme çeşitli sıfatlarla görev yapıyorsa hükmün hangi sıfatla verildiğini
- Tarafların ve davaya katılanların kimlikleri ile Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, varsa yasal temsilci ve vekillerinin ad ve soyadları ile adreslerini
- Tarafların iddia ve savunmalarının özetini, anlaştıkları ve anlaşamadıkları hususları, çekişmeli olgular hakkında toplanan kanıtları, kanıtların tartışılması ve değerlendirilmesini, sabit görülen olgularla bunlardan çıkarılan sonuç ve hukuksal nedenleri
- Hüküm sonucu, yargılama giderleri ile taraflardan alınan avansın harcanmayan kısmının geri verilmesi, varsa yasa yolları ve süresini
- Hükmün verildiği tarih ve yargıç veya yargıçların ve zabıt kâtibinin imzalarını
- Gerekçeli kararın yazıldığı tarihi

Hükmün sonuç kısmında, gerekçeye ait herhangi bir söz tekrar edilmeksizin, istemlerden her biri hakkında verilen hükümle, taraflara yüklenen borç ve tanınan hakların, sıra numarası altında; açık, şüphe ve duraksama uyandırmayacak şekilde gösterilmesi gerekli-dir (HMY m. 297/2). Kararın ne zaman icraya konulabileceği hususu hükümde yer almaz. Yanıt, E seçeneği.

18. (A), kendi adına asaleten ve velayeti altındaki 2005 doğumlu (B) ile 2007 doğumlu (C)'ye velayeten eşi (E)'nin mirasını reddetmiştir. Mahkeme anne ve çocukların hukuksal yararının çatıştığını saptamıştır.

Mahkeme bu durumda nasıl bir karar vermelidir?

A) Hukuksal yarar yokluğundan istemin usulden reddine karar vermelidir.
B) Hukuksal yarar yokluğundan istemin esastan reddine karar vermelidir.
C) Küçüklere bir kayyım atanması yönünde başvurması için (A)'ya süre vermelidir.
D) (A), kendi adına da mirası reddettiği için mahkeme istemin kabulüne karar vermelidir.
E) İstemin husumet yokluğu yönünden reddine karar vermelidir.

Yanıt: Olayda anne (A) ile çocukları (B) ve (C)'nin hukuksal yararları çatışmaktadır. Anne ve çocukların hukuksal yararı çatıştığından mahkemece küçükler için bir kayyım atanmasının istenmesi, husumetin kayyıma yöneltilmesi, gösterdiği takdirde kanıtları toplanıp sonucu uyarınca karar verilmesi gerekir (TMY m. 426/2). Yanıt, C seçeneği.

19.

I. Taşınmaz üzerindeki ayni hak sahipliğinde değişikliğe yol açabilecek davalar
II. Taşınmaz üzerindeki kişisel hakka ilişkin davalar
III. Taşınmazın zilyetliğine ilişkin davalar
IV. Alıkoyma hakkına ilişkin davalar
V. İrtifak haklarına ilişkin davalar

Yukarıdakilerden hangileri taşınmazın bulunduğu yer mahkemesinin kesin yetkili olduğu davalardan değildir?

A) Yalnız II
B) Yalnız III
C) II, III ve IV
D) I, III ve V
E) I, III, IV ve V

Yanıt: Taşınmazın bulunduğu yer mahkemesinin kesin yetkili olduğu davalar şunlardır (HMY m. 12/1):

- Taşınmaz üzerindeki ayni hakka ilişkin davalarda taşınmazın bulunduğu yer mahkemesi kesin yetkilidir (HMY m. 12/1).
- Taşınmaz üzerindeki ayni hak sahipliğinde değişikliğe yol açabilecek davalarda taşınmazın bulunduğu yer mahkemesi kesin yetkilidir (HMY m. 12/1).
- Taşınmazın zilyetliğine ilişkin davalarda taşınmazın bulunduğu yer mahkemesi kesin yetkilidir (HMY m. 12/1).
- Alıkoyma hakkına ilişkin davalarda taşınmazın bulunduğu yer mahkemesi kesin yetkilidir (HMY m. 12/1).
- İrtifak haklarına ilişkin davalar, üzerinde irtifak hakkı kurulan taşınmazın bulunduğu yer mahkemesinde açılır (HMY m. 12/2).

Kesin yetki kuralı yalnızca taşınmaz üzerindeki "ayni hakka ilişkin" davalar için geçerlidir. Taşınmaz üzerindeki kişisel hakka ilişkin davalarda kesin yetki kuralı uygulanmaz. Yanıt, A seçeneği.

20. Bölge adliye mahkemeleri aşağıdaki davalardan hangisinde ilk derece mahkemesi olarak görev yapar?

A) Yalan tanıklıktan dolayı açılan tazminat davalarında
B) Yargı çevresi içerisindeki adli yargı ilk derece mahkemesi yargıçlarına karşı açılacak tazminat davalarında
C) Gerçeğe aykırı bilirkişi raporunun ilk derece mahkemesince hükme esas alındığı durumlarda, zarar görenlerce Devlet aleyhine açılacak olan tazminat davasında
D) Yargıtay bozma kararı üzerine dosyanın kendisine gönderildiği davalarda
E) Yargı çevresi içerisindeki idari yargı ilk derece mahkemesi yargıçlarına karşı açılacak tazminat davalarında

Yanıt: Bölge adliye mahkemelerinin temel görevi, istinaf başvurularını inceleyerek karar vermektir (5235 sayılı Y. m 33). Bölge adliye mahkemeleri kural olarak ilk derece mahkemesi olarak görev yapmaz. Ancak bunun bazı istisnaları vardır: Örneğin gerçeğe aykırı bilirkişi raporunun ilk derece mahkemesince hükme esas alındığı durumlarda, zarar görenlerce Devlet aleyhine açılacak olan tazminat davası, bu mahkemenin yargı çevresi içinde yer aldığı bölge adliye mahkemesi hukuk dairesinde görülür (HMY m. 286/1). Yanıt, C seçeneği.

21.

I. Kooperatifler
II. Dernekler
III. Kamuya yararlı dernekler
IV. Limitet ortaklıklar
V. Kamuya yararlı vakıflar

Yukarıdakilerden hangileri adli yardımdan yararlanamaz?

A) Yalnız IV
B) I ve IV
C) II ve IV
D) I, II ve IV
E) III ve V

Yanıt: Adli yardım hükümleri asıl olarak gerçek kişiler içindir. Tüzel kişilerin adli yardımdan yararlanmaları kural olarak mümkün değildir. Ancak kamuya yararlı dernek ve vakıflar, sav ve savunmalarında haklı göründükleri ve mali açıdan zor duruma düşmeden gerekli giderleri kısmen veya tamamen ödeyemeyecek durumda oldukları takdirde adli yardımdan yararlanabilirler (HMY m. 334/2). 1086 sayılı eski Yasa'da, gerçek kişiler dışında, yalnızca hayır kurumlarının adli yardım isteminde bulunabilecekleri düzenlenmişti. Ancak hukukumuzda hayır kurumu adı altında bir tüzel kişilik kategorisi bulunmadığından 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasasıyla hayır kurumları yerine, kamuya yararlı dernek ve vakıflar adli yardım kapsamına alınmıştır. Yanıt, D seçeneği.

22. Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre gerçekleşen tahkimle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Tahkim yargılamasında, mahkeme tarafından yapılacağı belirtilen işlerde görevli ve yetkili mahkeme tahkim yeri bölge adliye mahkemesidir.
B) Tahkim yargılamasında duruşma yapılması zorunlu değildir.
C) Hakemler ihtiyati tedbir kararı veremezler.
D) Hakem kararına karşı iptal davası açılması kararın icrasını durdurmaz.
E) Tahkim süresi geçtikten sonra hakemlerce karar verilmiş olması bir iptal nedeni oluşturur.

Yanıt: Tahkim yargılaması sırasında hakem veya hakem kurulu, taraflardan birinin istemi üzerine, bir ihtiyati tedbirin alınmasına veya kanıt tespitine karar verebilir. Ancak taraflar bunun aksini kararlaştırabilirler. Hakem veya hakem kurulu, ihtiyati tedbir kararı vermeyi, uygun bir teminat verilmesine bağlı kılabilir (HMY m. 414/1). Taraflardan biri, dava açmadan önce mahkemeden ihtiyati tedbir veya ihtiyati haciz kararı almış ise iki hafta içinde tahkim davasını açmak zorundadır. Aksi hâlde ihtiyati tedbir veya ihtiyati haciz kendiliğinden ortadan kalkar (HMY m. 426/2). Yanıt, C seçeneği.

23.

I. Avukatlar yalnızca tarafların kendi iradeleri ile istem sonucu elde edebilecekleri konularda onları uzlaşmaya davet edebilir.
II. Avukatlar, dava açılan konularda tarafları uzlaşmaya davet edemez.
III. Karşı taraf davete icabet eder ve uzlaşma sağlanırsa uzlaşma konusunu, yerini, tarihini, karşılıklı yerine getirmeleri gereken konuları içeren tutanak, avukatlar ile müvekkilleri tarafından birlikte imza altına alınır.
IV. Uzlaşma tutanakları ilam niteliğinde belge sayılır.

Avukatlık Yasasında düzenlenen uzlaşma kurumuyla ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, III ve IV

Yanıt: Avukatlar dava açılmadan veya dava açılmış olup da henüz duruşma başlamadan önce kendilerine ulaşan iş ve davalarda, tarafların kendi iradeleri ile istem sonucu elde edebilecekleri konulara inhisar etmek kaydıyla, müvekkilleri ile birlikte karşı tarafı uzlaşmaya davet edebilirler. Karşı taraf bu davete icabet eder ve uzlaşma sağlanırsa uzlaşma konusunu, yerini, tarihini, karşılıklı yerine getirmeleri gereken konuları içeren tutanak, avukatlar ile müvekkilleri tarafından birlikte imza altına alınır. Bu tutanaklar İcra ve İflas Yasasının 38. maddesi anlamında ilam niteliğindedir (Av. Y m. 35/A). Yanıt, B seçeneği.

24. (A), babası (B)'ye ait araç ile yolculuk yapmakta iken, davalılardan (M)'nin maliki olduğu, (S)'nin ise trafik sigortacısı bulundukları araçların çarpışması sonucunda yaşamını yitirdiğini, Karayolları Genel Müdürlüğü'nün yola döktüğü mıcırı temizlememesinin ve henüz yol yapımı tamamlanmadan yolu trafiğe açmasının kazanın oluşmasında önemli rol oynadığını, maddi ve manevi yönden zarara uğradığını ileri sürerek, maddi tazminat yönünden fazlaya ilişkin haklarının saklı tutularak 14.000 TL maddi, 120.000 TL manevi tazminatın temerrüt faizi ile birlikte davalı kurumdan, poliçe bedeli olan 30.000 TL'nin ise davalı şirketten tahsilini dava etmiştir. Dava devam ederken Karayolları Genel Müdürlüğü vekili yargı yolu itirazında bulunmuş, ancak mahkemece bu itiraz reddedilerek davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Ölüm nedeniyle açılan tazminat davası idari yargının görev alanına girer.
B) Bu davada sulh hukuk mahkemesinin herhangi bir görevi bulunmamaktadır.
C) Objektif dava birleşmesi vardır.
D) Aktif dava arkadaşlığı yoktur.
E) Terditli dava söz konusudur.

Yanıt: 6100 sayılı yeni Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda ölüm veya vücut bütünlüğünün yitirilmesinden doğan zararların tazmini davalarında görevli mahkemenin belirlenmesinde köklü bir değişiklik yapılarak insana verilen zararlardan doğan bütün davaların asliye hukuk mahkemesinde görüleceği hükme bağlanmıştı. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nın 3. maddesine göre, vücut bütünlüğünün kısmen veya tamamen yitirilmesine ya da kişinin ölümüne bağlı maddi ve manevi zararların tazminine ilişkin olup her türlü idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer nedenlerin yol açtığı davalar ile idarenin sorumluluğu dışında kalan nedenlerden doğan aynı tür zararların tazminine ilişkin davalar asliye hukuk mahkemelerinde görülürdü (HMY m. 3). Ancak Anayasa Mahkemesi, 2012 yılında HMY'nin 3. maddesini Anayasa'ya aykırı bularak iptal etmiştir (AYM, 16.02.2012, E. 2011/35, K. 2012/23.). İptal kararının yürürlüğü ertelenmemiştir. İptal kararının yürürlüğe girdiği 19.05.2012 tarihinden itibaren "tam yargı davalarının insan zararlarına ait bölümü" yani, idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer nedenlerin yol açtığı vücut bütünlüğünün kısmen veya tamamen yitirilmesine ya da kişinin ölümüne bağlı maddi ve manevi zararların tazminine ilişkin davalar, yeniden idari yargının görev alanına girmektedir. Dava konusu dikkate alındığında bu davada idari yargı görevlidir ve sulh hukuk mahkemesinin herhangi bir görevi bulunmamaktadır. Dava arkadaşlığı, davacılar arasındaysa aktif dava arkadaşlığı, davalılar arasındaysa pasif dava arkadaşlığı söz konusu olur. Olayda tek bir davacı olduğu için aktif dava arkadaşlığı yoktur. Objektif dava yığılması (= birleşmesi), davacının, davalıya karşı olan birden fazla istemini, tek bir davada birleştirmesidir. Olayda maddi ve manevi tazminat istemleri tek davada birleştirildiğinden objektif dava birleşmesi vardır. Terditli (= basamaklı, kademeli) dava, davacının dava dilekçesinde iki istemde bulunduğu, ancak öncelikle asıl istemin incelenmesini, eğer bu

kabul edilmeyecek olursa yardımcı isteminin incelenmesini istediği dava türüdür. Terditli davalarda mahkeme asıl istemi kabul ederse yardımcı istemi incelenmeyecektir. Olayda davacının istemleri birbirine alternatif olmayıp her iki istemin de aynı anda hüküm altına alınması istendiğinden terditli davadan söz edilemez. Yanıt, E seçeneği.

25. Davadan feragatle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Hüküm kesinleşinceye kadar, her zaman davadan feragat edilebilir.
B) Davadan feragat iradesi, kayıtsız ve koşulsuz olmalıdır.
C) Davadan feragat, mahkemeye yönelik tek taraflı bir irade beyanıyla gerçekleştirilir.
D) Davadan feragat, ancak tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebileceği işlerden kaynaklanan uyuşmazlıkları konu alan davalarda mümkündür.
E) Davadan feragatin geçerli olabilmesi, mahkemenin kabulüne bağlı değildir.

Yanıt: Kural olarak her tür davadan feragat mümkündür. Bu bakımdan davadan feragat, yalnızca tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebileceği işlerden kaynaklanan davalarda değil, her türlü davada mümkündür. Ancak bazı davalar feragate rağmen sona ermez, yargıç feragate rağmen davaya devam etmekle yükümlüdür. Örneğin sosyal sigortalılık süresinin tespiti için açılan hizmet tespiti davalarında feragat davayı sona erdirmez. Yanıt, D seçeneği.

TEST 5



1. **Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre, bölge adliye mahkemesi hukuk dairelerinin ilk derece mahkemesi sıfatıyla kesin olarak verdikleri kararlar ile yine bu sıfatla verdikleri ve temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlarına karşı hangi yasa yoluna başvurulabilir?**
   A) İtiraz
   B) İstinaf
   C) Temyiz
   D) Yargılamanın yenilenmesi
   E) Yasa yararına temyiz (bozma)

Yanıt: İlk derece mahkemelerinin kesin olarak verdikleri kararlar ile istinaf incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlarına ve bölge adliye mahkemesi hukuk dairelerinin ilk derece mahkemesi sıfatıyla kesin olarak verdikleri kararlar ile yine bu sıfatla verdikleri ve temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlarına karşı, yürürlükteki hukuka aykırı bulunduğu ileri sürülerek Adalet Bakanlığı veya Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yasa (kanun) yararına temyiz yoluna başvurulur (HMY m. 363/1). Yanıt, E seçeneği.

2.

I. Askı ilanından sonra açılan davalar
II. Mahkemeden yenilik doğurucu hüküm almayı gerektiren dava ile ilgili istekler
III. Kadastro komisyonu tarafından gönderilen tutanaklara ait davalar
IV. Taşınmaz mal için kadastro tutanağı düzenlendiği tarihte genel mahkemelerde görülen davalar
V. Kadastro tutanağının düzenlenmesi gününden ve tutanak sonradan tamamlanmış ve düzeltilmiş ise o günden sonra doğan haklara ilişkin istekler

Yukarıdaki dava veya işlerden hangileri kadastro mahkemesinin görev alanına girmez?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) II ve IV D) III ve IV
E) I, II ve V

Yanıt: Kadastro mahkemesi özel görevli bir mahkemedir ve bu mahkemeye davalar üç şekilde gelir:

- *Kadastro komisyonu tarafından gönderilen tutanaklara ait davalar*: Aynı değer ve nitelikteki belgelerin uygulanmasında sonuca varılamayan veya çözümü yasalarla mahkemelerin takdirine bırakılan konular, kadastro komisyonu tarafından gerekçe gösterilmek suretiyle tutanak ve ekleri ile birlikte kadastro mahkemesine devredilir (Kadastro Y. m. 10/son).
- *Askı ilanı içinde açılan davalar*: Kadastro müdürü, kadastro tutanaklarına göre yapılan tespitlere dayanarak, askı cetvellerini düzenler; bu cetvelleri ve pafta örneklerini, müdüriyette ve ayrıca muhtarın çalışma yerinde 30 gün süre ile ilan ettirir; itirazı olanların ilan süresi içinde kadastro mahkemesinde dava açabileceklerini belirtir. 30 günlük ilan süresi geçtikten sonra, dava açılmayan kadastro tutanaklarına ait sınırlandırma ve tespitler kesinleşir ve kadastro mahkemesinde dava açılmaz (Kadastro Y. m. 11, 12). Ancak on yıllık süre içinde genel mahkemelerde (sulh - asliye hukuk) dava açma hakkı saklıdır.
- *Genel mahkemelerden kadastro mahkemesine devredilen dava ve dosyalar*: Kadastro Yasası'na göre, genel mahkemelerde görülmekte olan kadastro ile ilgili ve henüz kesinleşmemiş bulunan taşınmaz mala ilişkin davalar hakkında, o taşınmaz mal için kadastro tutanağı düzenlendiği tarihte bu mahkemelerin görevi sona erer ve davalara ait dosyalar mahkemesine re'sen devrolunur (Kadastro Y. m. 27).

Kadastro tutanağının düzenlenmesi gününden ve tutanak sonradan tamamlanmış ve düzeltilmiş ise o günden sonra doğan haklara dair istekler, paylaşma (taksim), ortaklığın giderilmesi veya muhdesata (sonradan dikilen yapı ve bitki) bağlı olarak taşınmaz malı kazanımı, muhdesatın yıkılıp kaldırılması ve benzeri nitelikte olan ve mahkemeden yenilik doğurucu hüküm almayı gerektiren dava ile ilgili isteklerin incelenmesi kadastro mahkemesinin görevi dışındadır (Kadastro Y. m. 25/son). Yanıt, E seçeneği.

3. Aşağıdakilerden hangisi usul hukukundaki tasarruf ilkesi ile ilgili değildir?

A) Dava nedenlerini ve kanıtlarını göstermek
B) Dava açmak
C) Yasa yoluna başvurmak
D) Davadan feragat etmek
E) Sulh olmak

Yanıt: Tasarruf ilkesi tarafların dava konusu üzerinde serbestçe işlemde bulunabilmesidir. Dava neden ve kanıtlarını dava dilekçesinde göstermek tasarruf ilkesiyle ilgili değildir. Yanıt, A seçeneği.

4. (A) ve (B) arasında görülmekte olan bir olumsuz tespit davasında davacı (A), borcunun olmadığını ispatı için davalı (B) ile aralarındaki satış sözleşmesini kanıt olarak göstermiştir.

Buna göre, aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) (B), kendisi tarafından imzalandığı iddia edilen sözleşmedeki imzayı inkâr etmek isterse sahtelik iddiasında bulunmalıdır; aksi hâlde sözleşme, aleyhine kanıt olarak kullanılır.
B) Altındaki imza mahkeme huzurunda (B) tarafından ikrar edilirse sözleşme, aksi ispat edilmedikçe kesin kanıt sayılır.
C) Sözleşmenin sahteliğini iddia eden (B), bunu aynı mahkemede ön sorun şeklinde ileri sürebilir.
D) Sözleşme altındaki imza, (B) tarafından inkâr edilirse bu konuda karar verilinceye kadar bu davada sözleşme, herhangi bir işleme esas alınmaz.
E) Sözleşme altındaki imza, (B) tarafından inkâr edilirse davaya bakan yargıç, sahtelik davası açması için (B)'ye on günlük kesin süre verebilir.

Yanıt: Adi senet kesin bir kanıttır. Ancak adi senedin kesin kanıt oluşturması, senedin sahte olmamasına bağlıdır. Mahkeme huzurunda ikrar olunan (inkâr edilmemiş) veya mahkemece inkâr edenden sadır olduğu kabul edilen adi senetler, aksi ispat edilmedikçe kesin kanıt sayılırlar (HMY m. 205/1). Taraflardan biri, kendisi tarafından düzenlendiği iddia edilen bir belgedeki yazı veya imzayı inkâr etmek isterse, sahtelik iddiasında bulunmalıdır; aksi hâlde belge, aleyhine kanıt olarak kullanılır (HMY m. 208/1). Bir belgenin sahteliği iddia edildiğinde, belgenin mahkemeye verildiği tarih yazılıp mühürlenerek, saklanması için mahkemece gerekli tedbirler alınır (HMY m. 208/2). Bir belgenin sahteliğini iddia eden kimse, bunu aynı mahkemede ön sorun şeklinde ileri sürebileceği gibi, bu konuda ayrı bir dava da açabilir (HMY m. 208/3). Adi bir senetteki yazı veya imza inkâr edildiğinde, bu konuda bir karar verilinceye kadar, o senet herhangi bir işleme esas alınamaz (HMY m. 209/1). Senede dayanılarak verilmiş olan ihtiyati tedbir, o senet hakkındaki sahtelik

iddiasından etkilenmez ve gerektiğinde senet sahibi haklarının korunması için yeni tedbirler istenebilir (HMY m. 209/3). Bir belgenin sahteliğinin iddia edilmesi durumunda, öncelikle karşı tarafın bu konudaki açıklamaları dikkate alınır (HMY m. 211). Sahtelik iddiası durumunda, karşı tarafın açıklamaları dikkate alındıktan sonra, mahkeme sahtelik iddiası hakkında kendisi karar verir (HMY m. 211). Yargıç yazı veya imzayı inkâr eden tarafın isticvabına (= sorgusuna) karar verir (HMY m. 211/1-a). Yargıç, yazı veya imzayı inkâr eden tarafı isticvap ettikten sonra bir kanı edinememişse, huzurda bu kişiye yazı yazdırıp imza attırmak suretiyle elde ettiği belge ve diğer kanıtları değerlendirir. Yargıç, sahtelik konusunda başka bir incelemeye gerek duymadan karar verebilecek durumda ise gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle, senedin sahteliği hakkında bir karar verir (HMY m. 211/1-a). Yargıç, yine kesin bir kanıya ulaşamaz ve yaptığı karşılaştırmadan bir sonuca varamazsa bilirkişi incelemesine karar verir. Yanıt, E seçeneği.

5.

I. İradilik
II. Eşitlik
III. Aleniyet

Yukarıdakilerden hangileri arabuluculuğa ilişkin ilkelerdendir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

Yanıt: Taraflar, arabulucuya başvurmak, süreci devam ettirmek, sonuçlandırmak veya bu süreçten vazgeçmek konusunda serbesttirler (6325 sayılı Y. m. 3/1). Taraflar gerek arabulucuya başvururken gerekse tüm süreç boyunca eşit haklara sahiptirler (6325 sayılı Y. m. 3/2). Arabulucu, arabuluculuk faaliyeti çerçevesinde kendisine sunulan veya diğer bir şekilde elde ettiği bilgi ve belgeler ile diğer kayıtları gizli tutmakla yükümlüdür. Ancak taraflar, isterlerse bunun aksini kararlaştırabilirler (6325 sayılı Y. m. 4). Aksini kararlaştırma açık şekilde olmalı, arabulucu açık bir irade yoksa yorumla bu sonuca varamamalıdır. Tarafların devlet yargısı dışında, arabuluculuk yoluyla uyuşmazlığı çözmek istemelerinin en önemli nedenlerinden biri, aralarındaki uyuşmazlığın üçüncü kişilerce bilinmesini istememeleridir. Gizlilik, bazen tarafların mahkeme dışındaki uyuşmazlık çözüm yoluna başvurmalarındaki en önemli etken olabilir. Taraflar arabuluculuk faaliyetinin gizliliği konusunda aksini kararlaştırmamışlarsa bu konuda gizliliğe kendileri de uymak zorundadırlar (6325 sayılı Y. m. 4). Gizlilik yükümlülüğüne aykırı hareket ederek bir kişinin hukuken korunan menfaatinin zarar görmesine neden olan kişi altı aya kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bu suçun soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlıdır (6325 sayılı Y. m. 33). Yanıt, C seçeneği.

6. Görevsizlik kararı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Görevsizlik kararı üzerine yapılacak başvuru, görevsizlik kararı veren mahkemeye ya da görevsizlik kararında görevli olduğu belirtilen mahkemeye yapılabilir.

B) Dosya kendisine gönderilen görevli mahkeme, kendiliğinden taraflara davetiye gönderir.

C) Görevsizlik kararından sonra davaya bir başka mahkemede devam edilmesi durumunda, yargılama giderlerine o mahkeme hükmeder.

D) Davanın açıldığı sırada görevli olan mahkemenin sonradan çıkan yasa ile görevsiz hale gelmesi üzerine verilecek görevsizlik kararında, yanlış mahkemeye dava açmamış olması yüzünden gidere neden olmamış olan davacıya yargılama giderleri yüklenemez.

E) Çözümlenmesi Danıştay'ın, idare ve vergi mahkemelerinin görevlerine girdiği halde, adli ve askeri yargı yerlerine açılmış bulunan davaların görev noktasından reddi halinde, bu hususlaki kararların kesinleşmesini izleyen günden itibaren otuz gün içinde görevli mahkemede dava açılabilir.

Yanıt: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre, görevsizlik kararı üzerine yapılacak başvuru, görevsizlik kararı veren mahkemeye yapılabilir (HMY m. 20/1), görevsizlik kararında görevli olduğu belirtilen mahkemeye başvurulamaz. Zira kendisinde dava açılmamış veya dosya diğer mahkeme tarafından kendisine henüz gönderilmemiş bir mahkemeden davaya devamın istenmesi yargılamayı uzatır. Mahkemenin, içinde bulunulan bu aşamada, yapabileceği tek şey, dosyayı görevsizlik veya yetkisizlik kararı veren mahkemeden istemekten ibarettir. Yanıt, A seçeneği.

7. Aşağıdaki kurumlardan hangisi hukuk mahkemelerinin yargı çevresini belirler?

A) Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu

B) Adalet Bakanlığı

C) Uyuşmazlık Mahkemesi

D) Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu

E) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu

Yanıt: Hukuk mahkemelerinin yargı çevresini, Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu belirler. Yanıt, D seçeneği.

8. Hakemin reddi ve çekinmesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Taraflar, hakemin reddi usulünü serbestçe kararlaştırabilirler.

B) Hakemi reddetmek isteyen taraf, hakemin veya hakem kurulunun seçiminden ya da hakemin reddi isteminde bulunabileceği bir durumun ortaya çıktığını öğrendiği tarihten itibaren iki hafta içinde ret isteminde bulunabilir ve bu istemini karşı tarafa yazılı olarak bildirir.

C) Seçilen hakemin veya hakem kurulunun tümünün ya da karar çoğunluğunu ortadan kaldıracak sayıda hakemin reddi için ancak mahkemeye başvurulabilir.

D) Seçilen hakemin veya hakem kurulunun tümünün ya da karar çoğunluğunu ortadan kaldıracak sayıda hakemin ret istemi mahkemece kabul edilemez.

E) Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda hakemlerin reddedilebileceği düzenlenmiş, ancak çekinmesi düzenlenmemiştir.

Yanıt: Seçilen hakemin veya hakem kurulunun tümünün ya da karar çoğunluğunu ortadan kaldıracak sayıda hakemin ret istemini mahkemenin kabul etmesi durumunda tahkim sona erer. Ancak tahkim sözleşmesinde hakem veya hakemlerin adları belirlenmemişse yeniden hakem seçimi yoluna gidilir (HMY m. 418/5). Yanıt, D seçeneği.

9. (A)'nın eylemiyle ilgili olarak ceza mahkemesinde ceza davası, hukuk mahkemesinde de tazminat davası açılmıştır. Ceza mahkemesi, ilgili hakkında kanıt yetersizliğine dayanan beraat kararı vermiştir.

Hukuk mahkemesi, ceza mahkemesinin bu kararıyla bağlı mıdır?

A) Bu kararla bağlıdır; tazminata hükmedemez.

B) Bu kararla bağlıdır; ancak aksine vereceği tazminat kararı Yargı-tay'ca bu nedenle bozulur.

C) Kararla bağlı değildir; kusur durumuna göre tazminata hükmeder.

D) Kararla bağlı değildir; kusur aranmadan tazminata hükmeder.

E) Kararla bağlı değildir; ama tazminata da hükmedemez.

Yanıt: Hukuk mahkemesi, kural olarak, ceza mahkemesinin beraat kararıyla bağlı değildir. Kendisi inceleme yaparak karar verebilir. Ancak ceza mahkemesi eylemin sanık tarafından işlenmediği nedeniyle beraat kararı vermişse, hukuk mahkemesi bu kararla bağlıdır. Fakat hukuk mahkemesi kanıt yetersizliğine dayanan beraat kararı ile bağlı değildir. Yanıt, C seçeneği.

10. Yargıcın yasaklılığında, çekinme usulüyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Taraflar yargıcın çekinmesi gerektiğini, tahkikatın bitimine kadar ileri sürebilirler.

B) Vekilin, yargıcın yasaklı olduğunu ileri sürebilmesi için vekâletnamesinde bu konuda özel yetkisinin bulunması gerekir.

C) Davaya bakmaktan yasaklı olan yargıç ancak iki tarafın açık ve yazılı muvafakati ile davaya devam edebilir.

D) Çekinme kararına karşı üst mahkemeye başvurulamaz.

E) Yargıcın çekinmesine ilişkin kararlar harçtan bağışıktır.

Yanıt: Taraflar yargıcın çekinmesi gerektiğini, yargılamanın her aşamasında ileri sürebilirler. Vekilin, yargıcın yasaklı olduğunu ileri sürebilmesi için vekâletnamesinde bu konuda özel yetkisinin bulunmasına gerek yoktur. 1086 sayılı eski Yasa'ya göre davaya bakmaktan yasaklı olan yargıç ancak iki tarafın açık ve yazılı muvafakati ile davaya devam edebilirdi (1086 sayılı Y. m. 30). Oysa 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda yasaklılık nedenlerinin kamu düzenine ilişkin olması nedeniyle, hakkında yasaklılık nedeni bulunan yargıcın davaya devam edebilmesine olanak veren bu hükme yer verilmemiştir. Bu nedenle taraflar muvafakat verse bile hakkında yasaklılık nedeni bulunan yargıç davaya devam edemez. Çekinme kararına karşı üst mahkemeye başvurulabilir. Yargıcın çekinmesine ilişkin kararlar harçtan bağışıktır (= muaftır) (Harçlar Y. m. 13/b). Yanıt, E seçeneği.

11. Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre, istinaf yoluna başvurulabilen kararlarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) İlk derece mahkemelerinden verilen son kararlar ile ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz istemlerinin reddi ve bu istemlerin kabulü hâlinde, itiraz üzerine verilecek kararlara karşı istinaf yoluna başvurulabilir.

B) Miktar veya değeri yasal parasal sınırı geçmeyen mal varlığı davalarına ilişkin kararlar kesindir.

C) Maddi ve manevi tazminat davalarında verilen kararlara karşı yasal parasal sınırı aşması koşuluyla istinaf yoluna başvurulabilir.

D) Alacağın tamamının dava edilmiş olması durumunda, kararda asıl isteminin kabul edilmeyen bölümü yasal parasal sınırı geçmeyen taraf, istinaf yoluna başvuramaz.

E) İlk derece mahkemelerinin diğer yasalarda temyiz edilebileceği veya haklarında Yargıtaya başvurulabileceği belirtilmiş olup da bölge adliye mahkemelerinin görev alanına giren dava ve işlere ilişkin son kararlarına karşı, bölge adliye mahkemelerine başvurulabilir.

Yanıt: İlk derece mahkemelerinden verilen son kararlar ile ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz istemlerinin reddi ve bu istemlerin kabulü hâlinde, itiraz üzerine verilecek kararlara karşı

istinaf yoluna başvurulabilir. Miktar veya değeri yasal parasal sınırı geçmeyen mal varlığı davalarına ilişkin kararlar kesindir. Ancak manevi tazminat davalarında verilen kararlara karşı, miktar veya değere bakılmaksızın istinaf yoluna başvurulabilir (HMY m. 341/2). Yanıt, C seçeneği.

12. Tarafların bir uyuşmazlığın çözümünde yasa gereği geçerli olan kanıtları sınırlayarak ancak belirli kanıtların kullanılabileceğini öngördükleri usul işlemi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Münhasır olmayan kanıt sözleşmesi
B) Münhasır kanıt sözleşmesi
C) Sulh sözleşmesi
D) Kanıt tespiti
E) Sınırlayıcı ispat sözleşmesi

Yanıt: Kanıt (delil) sözleşmeleri, tarafların aralarındaki uyuşmazlıkların, hangi tür kanıtlarla ispatlanabileceğini kararlaştırdıkları sözleşmelerdir. Münhasır kanıt sözleşmesi, tarafların aralarındaki uyuşmazlıkların yalnızca, belli bir kanıt ya da kanıtlarla ispat edileceğine ilişkin olarak yaptıkları sözleşmedir. Taraflar, kararlaştırılan kanıtlardan başka kanıtları *davada kullanamaz. Münhasır kanıt sözleşmesinin* en önemli örneği, hakem-bilirkişi sözleşmesidir. Hakem-bilirkişi raporları, olağan bilirkişi raporlarından farklı olarak, tarafları ve yargıcı bağlar. Münhasır olmayan kanıt sözleşmesi, tarafların, aralarındaki uyuşmazlıkların ispatını, belli kanıtlarla sınırlanmadığı, başka kanıtların da kullanılmasına rıza gösterdiği sözleşmedir. Taraflar, münhasır olmayan kanıt sözleşmesiyle kanıtlarını sınırlandırmaz; aksine genişletir. Yanıt, B seçeneği.

13. Davacı (A), davalı (B)'ye karşı bir dava açarak dava dilekçesinde 12.500 TL'lik kira alacağının tahsili ile birlikte kiralanan taşınmazın tahliyesini istemiştir.

Buna göre, bu davanın usul hukukundaki niteliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Terditli dava
B) Objektif dava birleşmesi
C) Seçimlik dava
D) Mütelahik dava
E) Sübjektif dava birleşmesi

Yanıt: Davacının tek bir dilekçeyle birden fazla istemde bulunduğu ve hepsinin hüküm altına alınmasını istediği durumlara objektif dava birleşmesi denir. Yanıt, B seçeneği.

14. Aşağıdaki davalardan hangisi asliye hukuk mahkemesinin görevine girmez?

A) Kamulaştırma bedeli ile ilgili dava
B) Vakıf senedinin iptali davası
C) Bağımsız olarak açılan 20.000 TL'lik kira alacağı davası
D) Tasarrufun iptali davası
E) 5.000 TL'lik önalım davası

Yanıt: Kiralanan taşınmazların, İcra ve İflas Yasası'na göre ilamsız icra yoluyla tahliyesine ilişkin hükümler ayrık olmak üzere, kira ilişkisinden doğan alacak davaları da dâhil olmak üzere tüm uyuşmazlıkları konu alan davalar ile bu davalara karşı açılan davalar dava konusunun değer veya tutarına bakılmaksızın sulh hukuk mahkemelerinde görülür (HMY m. 4/1-a). 1086 sayılı eski Yasa kira sözleşmesine dayanan tahliye, sözleşmenin feshi veya tespit davası ile birlikte açılmış olmak koşuluyla kira alacağı veya tazminat davaları da sulh hukuk mahkemesinde görülürdü (m. 8/2-1). Buna karşılık, kira alacağı veya tazminat davası tek başına açılmış ise görevli mahkeme dava konusu yapılan kira veya tazminat alacağının dava tarihindeki miktarına göre belirlenirdi. Oysa 6100 sayılı yeni Yasa'da kira alacağı veya tazminat davası tek başına açılmış olsa da sulh hukuk mahkemesinde görülecektir. Zira yeni Yasa kira ilişkisinden doğan tüm uyuşmazlıkları "birlikte açılmış olma" koşulu aranmaksızın sulh hukuk mahkemesinin görev alanına sokmuştur. Yanıt, C seçeneği.

15. Adli yargıda açılmış bir davadan en geç ne zamana kadar feragat edilebilir?

A) Mahkemenin vereceği ilk ara kararına kadar
B) İlk duruşma gününe kadar
C) Tanıkların dinleneceği duruşma gününe kadar
D) Hüküm kesinleşinceye kadar
E) Hüküm verilinceye kadar

Yanıt: Davadan feragat, hüküm kesinleşinceye kadar yapılabilir (HMY m. 310). Hüküm verildikten sonra Yargıtay aşamasında da feragat mümkündür. Yanıt, D seçeneği.

16. Asliye hukuk mahkemesinde açılan bir davanın görevsizlik nedeniyle reddedilmesi ve iki hafta içinde de görevli mahkemede dava açılmaması durumunda aşağıdaki sonuçlardan hangisi doğar?

A) Davacı, davadan feragat etmiş sayılır.
B) Dava, hiç açılmamış sayılır.
C) Asliye hukuk mahkemesi, kendiliğinden dosyayı görevli mahkemeye gönderir.
D) Dava dosyası işlemden kaldırılmış sayılır.
E) Davada taraflar sulh olmuş sayılır.

Yanıt: Görevsizlik kararı, süresi içinde yasa yoluna başvurulmayarak kesinleşmiş ise kararın kesinleştiği tarihten, yasa yoluna başvurulmuşsa bu başvurunun reddi kararının tebliğ tarihinden itibaren iki hafta içinde dava dosyasının görevli mahkemeye gönderilmesi isteminde bulunulması gerekir (HMY m. 20/1). İki haftalık süre hak düşürücü bir süre olup, mahkemece re'sen gözetilir. Görevsizlik kararı verilmesi durumunda, taraflardan biri iki hafta içinde kararı veren mahkemeye başvurarak dava dosyasının görevli mahkemeye gönderilmesi isteminde bulunmazsa bu mahkemece davanın açılmamış sayılmasına karar verilir (HMY m. 20/1) ve davanın açılmasıyla ortaya çıkan sonuçlar geçersiz kalır (HMY m. 20/1). Bu nedenle davanın açılmasıyla kesilen zamanaşımı kesilmemiş sayılır. Görevsiz mahkemede davanın açıldığı tarihten açılmamış sayılmasına kadar geçen süre içerisinde zamanaşımı dolmuş ise davacı Borçlar Yasası'nın 137. maddesinde yer alan altmış günlük ek süreden yararlanarak bu süre içerisinde dava açabilir; aksi takdirde davalının zamanaşımı def'iyle karşılaşabilir. Yanıt, B seçeneği.

17. (A), eşi (B)'ye karşı İstanbul 3. Aile Mahkemesi'nde boşanma, nafaka ve eşya iadesi istemli dava açmıştır. Yargılama devam ederken (A), davaya bakan yargıç (Y)'nin, (B)'ye bazı def'ileri hatırlatarak davayı aydınlatma yükümlülüğünü aşan çerçevede yol göstermiş olduğunu öğrenmiştir.

Olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Davacı (A) ret istemini, ret nedenini öğrenmesinden sonraki ilk duruşmada, yeni bir işlem yapılmadan önce hemen bildirmek zorundadır.

B) (A), yargıcın reddini dilekçeyle istemelidir.

C) (A), yargıcın reddi dilekçesini, bunu inceleyecek merci olan İstanbul 4. Aile Mahkemesi'ne vermelidir.

D) (A), ret istemini geri alamaz.

E) Ret nedenleri hakkında yemin teklif olunamaz.

Yanıt: Yargıcın davada iki taraftan birisine öğüt (nasihat) vermiş veya yol göstermiş olması ret nedenidir (HMY m. 36/1-a). Burada yargıcın taraflardan birisine öğüt (nasihat) vermesi veya yol göstermesi ile yargıcın davayı aydınlatma yükümlülüğü birbiriyle karıştırılmamalıdır. Yargıç, davayı aydınlatma yükümlülüğü çerçevesinde taraflara soru sorabilir, açıklamada bulunmasını isteyebilir; bu durum bir ret nedeni oluşturmaz. Yargıcın reddi nedenini bilen tarafın, ret istemini en geç ilk duruşmada ileri sürmesi gerekir. Taraf, ret nedenini davaya bakıldığı sırada öğrenmiş ise en geç öğrenmeden sonraki ilk duruşmada, yeni bir işlem yapılmadan önce bu istemini hemen bildirmek zorundadır. Belirtilen sürede yapılmayan ret istemi dinlenmez (HMY m. 38/1). Yargıcın reddi, dilekçeyle istenilir. Bu dilekçede, ret isteminin dayandığı nedenler ile kanıt veya emarelerin açıkça gösterilmesi ve varsa belgelerin eklenmesi gerekir (HMY m. 38/2). Ret nedenleri hakkında yemin teklif olunmaz (HMY m. 38/7). Ret istemi geri alınamaz (HMY m. 38/4). Yargıcın reddi dilekçesi,

reddi istenen yargıcın mensup olduğu mahkemeye verilir (HMY m. 38/3). Bu nedenle C seçeneği yanlıştır. Yanıt, C seçeneği.

18. Özel görevli mahkemelerin de bulunduğu bir ilçede, açılan aşağıdaki davalardan hangisinde asliye hukuk mahkemesi görevlidir?

A) Boşanma davalarında
B) Kira sözleşmesine dayanan tahliye davalarında
C) Ortaklığın giderilmesi davalarında
D) İflas davalarında
E) Yaş düzeltilmesi davalarında

Yanıt: Yaş düzeltilmesi davalarında asliye hukuk mahkemesi görevlidir. Zira aile ve sulh hukuk mahkemesinin görev alanına girmeyen kişi varlığına ilişkin davalarda görevli mahkeme asliye hukuk mahkemesidir. Boşanma davalarında aile mahkemesi, kira sözleşmesine dayanan tahliye davaları ile ortaklığın giderilmesi davalarında sulh hukuk mahkemesi, iflas davalarında ise asliye ticaret mahkemesi görevlidir. Yanıt, E seçeneği.

19. Aşağıdaki konulardan hangisi için usul sözleşmesinin yapılması mümkün değildir?

A) Dava konusuyla ilgisiz bir mahkemenin yetkili kılınması
B) Yabancı devlet mahkemesinin yetkili kılınması
C) Hakem mahkemelerin yetkili kılınması
D) Görev konusunda farklı bir mahkemenin yetkili kılınması
E) Davacının yerleşim yeri mahkemesinin yetkili kılınması

Yanıt: Taraflar usul sözleşmesiyle görevli mahkemeyi belirleyemezler. Zira görev kamu düzenindendir ve yasayla belirlenir (HMY m. 1). Yanıt, D seçeneği.

20. (A), elektronik eşya satan (B)'den 4.300 TL değerinde bir dizüstü bilgisayar satın almıştır. Aralarında yaptıkları adi yazılı sözleşmeye göre (A), satış bedelinin 2.300 TL'sini peşin verecek, geri kalan 2.000 TL'yi ise 10 gün içinde ödeyecektir. Malı teslim alan (A)'nın vadesi geldiği hâlde 2.300 TL'yi ödememesi üzerine (B), (A)'ya karşı bir alacak davası açmıştır.

Olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Bu davada yazılı yargılama usulü uygulanır.
B) (B), iddiasını (A)'ya gönderdiği ihtarname ile ispatlayabilir.
C) (B), iddiasını (A)'nın zımni muvafakati varsa tanıkla ispatlayabilir.
D) (A), yanıt süresi içerisinde mahkemeye başvurarak bir aylık bir ek yanıt süresi verilmesini isteyebilir.
E) (B), iddiasını kural olarak kesin kanıtlarla ispat etmek zorundadır.

Yanıt: (A) ve (B) arasındaki hukuksal ilişki senede bağlanmıştır. Senede bağlı her çeşit iddiaya karşı ileri sürülen ve senedin hüküm ve kuvvetini ortadan kaldıracak veya azaltacak nitelikte bulunan hukuksal işlemler ikibinbeşyüz Türk Lirasından az bir miktara ait olsa bile senetle ispatlanması gerekir; tanıkla ispat olunamaz (HMY m. 201). Ancak senetle ispatın arandığı durumlarda diğer kesin kanıtlarla da ispat mümkündür. Mal veya hizmet piyasalarında kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere ticari veya mesleki amaçlarla hareket eden veya onun adına ya da hesabına hareket eden gerçek veya tüzel kişiler ile tüketiciler *arasında kurulan, eser, taşıma, simsarlık, sigorta,* vekâlet, bankacılık ve benzeri sözleşmeler de dâhil olmak üzere her türlü sözleşme ve hukuksal işlemlere tüketici işlemi denir (6502 sayılı Y. m. 3/1-l). Tüketici işlemleri ile tüketiciye yönelik uygulamalardan uyuşmazlıklarda tüketici mahkemeleri görevlidir. (A), ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden biri olduğu için tüketici sayılır (6502 sayılı Y. m. 3/1-k) ve uyuşmazlıkta tüketici mahkemesi görevli olur. Tüketici mahkemelerinde basit yargılama usulü uygulanır (6502 sayılı Y. m. 73/4). Basit yargılama usulünde ek yanıt süresi iki haftayı geçemez. Yanıt, E seçeneği.

21. "İleride açılacak veya açılmış olan bir davayla ilgili kanıtların bazı koşullar altında zamanından önce toplanıp güvence altına alınmasını sağlamak için kabul edilen hukuksal kurum" aşağıdakilerden hangisidir?

A) Elkoyma
B) Kanıtların tespiti
C) İhtiyati tedbir
D) Kanıt hasrı
E) Kanıt ikamesi

Yanıt: Kanıtların tespiti, ilerde açılacak veya açılmış olan bir dava ile ilgili kanıtların bazı koşullar altında zamanından önce toplanıp güvence altına alınmasını sağlamak için kabul edilmiş bir kurumdur. Yanıt, B seçeneği.

22. Edim davası hakkında aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Edim davası bir şeyin verilmesine, yapılmasına ve yapılmamasına ilişkin istemlerin ileri sürüldüğü davadır.
B) Edim davası açılmasında kural olarak hukuksal yararın var olduğu kabul edilir.
C) Edim davasının konusu ayni haklardır.
D) Edim davası sonunda verilen hüküm cebri icraya elverişlidir.
E) Edim davasının reddi kararı aynı zamanda bir tespit hükmüdür.

Yanıt: Edim davaları, davacının, davalının bir şey vermesine bir şey yapmasına ya da yapmamasına hükmedilmesini istediği davalardır. Edim davası kabul edilirse bu hükümde hem bir tespit hem de davalının bir şeyi vermesi yapması ya da yapmamasına ilişkin

bir emir vardır. Buna karşılık, edim davasının reddi yalnızca tespit hükmünü içerir. Edim davasının konusu ayni haklarla sınırlı değildir. Kişisel haklar da bu davanın konusunu oluşturabilir. Yanıt, C seçeneği.

23.

I. Anayasa Mahkemesinin Yüce Divan sıfatıyla baktığı davalar
II. Yargıtay'ın ilk derece mahkemesi sıfatıyla baktığı davalar
III. Siyasi partilerin kapatılması davaları
IV. Danıştay'ın ilk derece mahkemesi sıfatıyla baktığı davalar

Yukarıdakilerden hangileri "yargı yolu uyuşmazlığı çıkarılamayacak" durumlardan değildir?

A) I ve IV B) I ve III
C) Yalnız III D) II ve III
E) II ve IV

Yanıt: Nitelik ve özellikleri bakımından birbirine benzerlik gösteren ve bir bütün olduğu kabul edilen uyuşmazlıkların, aynı yargılama (hukuk) disiplininin uğraş alanı içerisine sokulmasından kaynaklanan kümeleşmeye, yargı yolu denir. Ülkemizde hukuksal uyuşmazlıklar değişik yargı kollarının görev alanına girmektedir. Yargı yolu uyuşmazlıkları "görev" ve "hüküm" uyuşmazlıkları biçiminde ortaya çıkmaktadır. İki durumda görev ve hüküm uyuşmazlığı çıkartılması yasaklanmıştır (2247 sayılı Y. m. 11):

- Anayasa Mahkemesinin Yüce Divan sıfatıyla baktığı davalar
- Anayasa Mahkemesine açılan siyasi partilerin kapatılması davaları

Yanıt E seçeneği.

24. (A)'nın (B)'ye karşı aile mahkemesinde açtığı manevi tazminat davası, davanın aile hukukundan doğmayıp kişiler hukukuna ilişkin olduğu ve asliye hukuk mahkemesinin görevi içine girdiği gerekçesiyle görev yönünden reddedilmiştir.

(A)'nın bu durumda nasıl bir usul izlemesi gerekir?

A) Görevli mahkemede iki hafta içinde yeniden dava açmalıdır. Ancak bu yeni dava öncekinin devamı olduğundan (A)'dan yeniden harç alınmaz.
B) Mahkeme kararının kesinleşmesinden itibaren iki hafta içinde dosyanın görevli mahkemeye gönderilmesi isteminde bulunmalıdır.
C) Mahkeme kararının tebliğinden itibaren iki hafta içinde dosyanın görevli mahkemeye gönderilmesi isteminde bulunmalıdır.
D) (A)'nın yapması gereken bir şey yoktur; görevsizlik kararı veren mahkeme dosyayı görevli mahkemeye re'sen göndermek zorundadır.
E) Mahkeme kararının kesinleşmesinden itibaren otuz gün içinde görevli mahkemede yeniden dava açmalıdır.

Yanıt: Görevsizlik kararı verilmesi durumunda, davaya görevli mahkemede devam edilmesi için taraflardan biri başvurabilir (HMY m. 20/1). 1086 sayılı Yasadan farklı olarak bu başvuruyu yalnızca davacı değil, taraflardan birisi yapabilir (Bkz. 1086 sayılı Y. m. 193/1, 2). Görevsizlik kararı süresi içinde yasa yoluna başvurulmayarak kesinleşmiş ise kararın kesinleştiği tarihten, yasa yoluna başvurulmuşsa bu başvurunun reddi kararının tebliğ tarihinden itibaren iki hafta içinde dava dosyasının görevli mahkemeye gönderilmesi isteminde bulunulması gerekir (HMY m. 20/1). İki haftalık süre hak düşürücü bir süre olup, mahkemece re'sen gözetilir. Görevsizlik kararı verilmesi durumunda, taraflardan biri iki hafta içinde kararı veren mahkemeye başvurarak dava dosyasının görevli mahkemeye gönderilmesi isteminde bulunmazsa bu mahkemece davanın açılmamış sayılmasına karar verilir (HMY m. 20/1) ve davanın açılmasıyla ortaya çıkan sonuçlar geçersiz kalır (HMY m. 20/1). Yanıt, B seçeneği.

25. Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre, temyiz süresi kural olarak ne kadardır?

A) Kararın verildiği tarihinden başlayarak yedi gün
B) Kararın tefhim tarihinden başlayarak iki hafta
C) Kararın tebliğ tarihinden başlayarak iki hafta
D) Kararın tefhim tarihinden başlayarak bir ay
E) Kararın tebliğ tarihinden başlayarak bir ay

Yanıt: Temyiz süresi kural olarak iki haftadır. Süre, kararın tebliğ tarihinden başlar (HMY m. 361/1). 2017 yılında 7035 sayılı Yasayla yapılan düzenlemeyle temyiz süresi bir aydan iki haftaya düşürülmüştür. Değişiklikle hem istinaf ve temyiz yasa yollarına başvuru sürelerinde koşutluk sağlanmış hem de bir aylık temyiz süresi ile iki haftalık katılma yoluyla temyiz süresi arasındaki uyumsuzluk da giderilmiştir. Yanıt, C seçeneği.

TEST 6



1. Adi senet hakkında aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Resmî bir makamın katılımı olmaksızın düzenlenir.

B) Senet altındaki imza ikrar edilirse bu belge kesin kanıt olarak kabul edilir.

C) Rastlantısal olarak da düzenlenebilir.

D) Bir belgenin sahteliğini iddia eden kimse, bunu aynı mahkemede ön sorun şeklinde ileri sürebileceği gibi, bu konuda ayrı bir dava da açabilir.

E) Senet altındaki imza inkâr edilirse mahkeme imza incelemesi kesinleşinceye kadar bu belgeyi takdiri bir kanıt gibi dikkate alır.

Yanıt: Mahkeme huzurunda ikrar olunan (inkâr edilmemiş) veya mahkemece inkâr edenden sadır olduğu kabul edilen adi senetler, aksi ispat edilmedikçe kesin kanıt sayılırlar (HMY m. 205/1). Taraflardan biri, kendisi tarafından düzenlendiği iddia edilen bir belgedeki yazı veya imzayı inkâr etmek isterse, sahtelik iddiasında bulunmalıdır; aksi hâlde belge, aleyhine kanıt olarak kullanılır (HMY m. 208/1). Bir belgenin sahteliği iddia edildiğinde, belgenin mahkemeye verildiği tarih yazılıp mühürlenerek, saklanması için mahkemece gerekli tedbirler alınır (HMY m. 208/2). Bir belgenin sahteliğini iddia eden kimse, bunu aynı mahkemede ön sorun şeklinde ileri sürebileceği gibi, bu konuda ayrı bir dava da açabilir (HMY m. 208/3). Adi bir senetteki yazı veya imza inkâr edildiğinde, bu konuda bir karar verilinceye kadar, o senet herhangi bir işleme esas alınamaz (HMY m. 209/1). Bu bakımdan adi senetler ile resmî senetler arasında önemli bir fark vardır: Resmî senetler sahteliği iddia edilince değil, ancak bir mahkeme kararıyla sabit olunca herhangi bir işleme esas alınamazlar. Oysa adi senetler, sahtecilik iddia edildiğinde, bu konuda bir karar verilinceye kadar işleme esas alınmazlar. Yanıt, E seçeneği.

2. Yetki sözleşmeleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça, yapılan yetki sözleşmeleri münhasır yetki sözleşmesi hükmündedir.
B) Sözlü olarak yapılan yetki sözleşmeleri geçerlidir.
C) Sözleşmenin tarafı yalnızca tacirler olabilir.
D) Yetki sözleşmesiyle taraflar birden fazla mahkemeyi yetkili kılamazlar.
E) Yetki sözleşmesi külli halefleri bağlamaz.

Yanıt: Yetki sözleşmeleri, yetkisiz bir mahkemeyi yetkili kılan ya da yetkili bir mahkemeyi yetkisiz kılan sözleşmelerdir. Yetki sözleşmesi tarafları ve bunların cüz'i ve külli haleflerini bağlar. Sözleşmenin tarafı tacirler veya kamu tüzel kişileri olabilir. Yetki sözleşmesinin konusu tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebileceği bir konu olmalı ve kesin yetki durumu da söz konusu olmamalıdır. Sözleşme yazılı olarak yapılmalıdır. Sözlü olarak yapılan yetki sözleşmeleri geçersizdir. Uyuşmazlığın kaynaklandığı hukuksal ilişkinin belirli veya belirlenebilir olması gerekir (HMY m. 18/2). Yetkili kılınan mahkeme veya mahkemelerin gösterilmesi gerekir (HMY m. 18/2). 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda, tacirler veya kamu tüzel kişilerinin, sözleşmeyle "bir veya birden fazla mahkemeyi yetkili kılabilecekleri" açıkça düzenlenmiştir (HMY m. 17). Yetki sözleşmesi "münhasır (= olumsuz) yetki sözleşmesi" ve "münhasır olmayan (= olumlu) yetki sözleşmesi" olmak üzere ikiye ayrılmaktadır: Münhasır (= olumsuz) yetki sözleşmeleri, tarafların davanın yalnızca sözleşmeyle belirlenen mahkemede veya mahkemelerde açılabileceğini öngördükleri sözleşmelerdir. Münhasır olmayan yetki sözleşmesi ise tarafların yetkili kıldıkları mahkemenin yanında, yasa gereği yetkili kılınan genel veya özel yetkili mahkemelerin de yetkisinin devam etmesini öngördükleri sözleşmelerdir. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre, taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça dava yalnızca sözleşmeyle belirlenen mahkemelerde açılır (HMY m. 17). Bu durumda taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça, Türk hukukunda yapılan yetki sözleşmeleri münhasır yetki sözleşmesi şeklindedir. Yanıt, A seçeneği.

3. Aşağıdakilerden hangisi, bir davanın esasına girilebilmesi için aranan koşullardan biri değildir?

A) Dava ehliyeti
B) Taraf ehliyeti
C) Husumet
D) Yargı yolu
E) Kesin hüküm bulunmaması

Yanıt: Husumet (sıfat), bir hukuk davasının esasına girilebilmesi için aranan bir koşul (dava koşulu) değildir. Zira husumetin olup olmadığı davanın esasına girildikten sonra,

anlaşılır. Oysa dava koşulları, bir davanın esasının incelenebilmesi için bulunması gereken koşullardır. Dava koşulları oluşmadan, davanın esasına girilemez. Yanıt, C seçeneği.

4. Mirasçı (M), üvey annesi (A)'nın boşanması nedeniyle ölen babasının mirasçısı olmadığını ve noterden aldığı mirasçılık belgesinin gerçek mirasçılık durumunu yansıtmadığını düşünmektedir.

(M), (A)'nın almış olduğu mirasçılık belgesinin iptalini hangi mahkemeden isteyebilir?

A) Sulh hukuk mahkemesi
B) Asliye hukuk mahkemesi
C) Ticaret mahkemesi
D) Bölge adliye mahkemesi
E) Yargıtay

Yanıt: Önceki tarihli mirasçılık belgesinin iptali ile yenisinin verilmesi istemine ilişkin davalarda asliye hukuk mahkemesi görevlidir. Zira mirasçılık belgesinin verilmesi, miras hukukundaki çekişmesiz yargı işlerinden sayılmışsa da (HMY'nin 382/2-c) mirasçılık belgesinin iptali istemli başvurular hakkında bir düzenleme yapılmamıştır. Yargıtay'a göre, mirasçılık belgesinin iptali istemlerinin hasımlı olarak açıldığı ve sonucunun tarafları açısından kesin hüküm oluşturduğu gözetildiğinde çekişmeli yargı kapsamında kalan davalardan olduğunun kabulü gerekir (7. HD, 13.02.2013, E. 2012/9547, K. 2013/991). Ancak açık yasal düzenleme gereğince noterlerin verdikleri mirasçılık belgesi hakkında, menfaati ihlal edilenler tarafından sulh hukuk mahkemesine itirazda bulunulabilir (Noterlik Y. m. 71/C). Yanıt, A seçeneği.

5. **Hukuk ve ticaret mahkemelerinde oturum harcı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) Duruşma, tarafların istem ve muvafakatleri ile ertelenmişse oturum harcından iki taraf birlikte sorumludur.
B) Duruşmanın ertelenmesine tarafların vekilleri neden olmuşsa oturum harcı vekillere yüklenir.
C) Davanın taraflarından birinin önceden yapması gereken bir işlemi yapmamasından dolayı duruşma başka bir güne bırakılmışsa ertelemeye neden olan taraf oturum harcından sorumlu olur.
D) Vekil veya taraflara yüklenen oturum harcı yasa gereği öngörülen sürede ödenmezse harcın tahsili için Maliyeye tezkere yazılmasına karar verilir.
E) Vekil veya taraflara yüklenen oturum harcı, ertelenen duruşmayı izleyen üç duruşmada ödenmezse dört misliyle alınır.

Yanıt: Hukuk ve ticaret mahkemelerinde oturum harcı, yargılama tarafların istem ve muvafakatleri üzerine ertelenmiş ise taraflardan ve önceden yapılması mümkün olan bir işlemin yapılmamış olmasından dolayı ertelenmişse ertelemeye neden olan taraftan alınır. Her iki halde ertelemeye vekiller neden olmuşsa oturum harcı vekillere yüklenir (Harçlar Y. m. 12/1, 2). Vekil veya taraflara yüklenilen oturum harcı takip eden iki oturumda ödenmezse bir misli fazlasıyla alınır. Ödenmediği takdirde harcın bu miktar üzerinden tahsili için Maliyeye tezkere yazılmasına karar verilir (Harçlar Y. m. 12). Yanıt, E seçeneği.

6. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde son sınıfta öğrenci olan Bolulu (B), Ankara'da beyaz eşya satan (A)'dan 2.000 TL değerinde müzik seti satın almış; ancak borcunun 1.000 TL'lik kısmını ödememiştir.

Alacağını tahsil etmek isteyen (A), (B)'ye karşı hangi yer mahkemelerinde dava açabilir?

A) Yalnızca Bolu mahkemelerinde
B) İzmir, Kütahya mahkemelerinde
C) Bolu, Ankara ve Kütahya mahkemelerinde
D) Ankara ve Kütahya mahkemelerinde
E) İzmir ve Ankara mahkemelerinde

Yanıt: Kural olarak her dava, yasada aksine bir hüküm bulunmadığı sürece, açıldığı tarihte davalının yerleşim yeri sayılan yerdeki mahkemede görülür (HMY m. 6/1). Bu nedenle Bolu mahkemeleri yetkilidir. Sözleşmeden doğan davalar, sözleşmenin ifa edileceği yer mahkemesinde de açılabilir (HMY m. 10). Bu nedenle Ankara mahkemeleri de yetkilidir. 1086 sayılı eski Yasa'da sözleşmeden doğan davalarda, davanın açıldığı tarihte davalı veya vekili orada bulunmak koşuluyla, sözleşmenin kurulduğu (= akdin in'ikat ettiği, yapıldığı) yer mahkemesi de yetkiliydi (1086 sayılı Y. m. 10). 6100 sayılı yeni Yasa'da sözleşmenin kurulduğu yer mahkemesinin yetkisine son verilmiştir. Memur, işçi, öğrenci, asker gibi bir yerde geçici olarak oturanlara karşı açılacak alacak veya taşınır mal davaları için orada bulunmaları uzunca bir süre devam edebilecekse, bulundukları yer mahkemesi de yetkilidir (HMY m. 8). Olayda taşınır mal olan müzik seti söz konusudur. Bu nedenle Kütahya mahkemeleri de yetkilidir. Yanıt, C seçeneği.

7. Tüketici sorunları hakem heyetinin kararlarına karşı hangi yasa yoluna başvurulabilir?

A) Kararın tebliğinden itibaren on beş gün içinde bölge adliye mahkemesinde istinaf
B) Kararın tefhim veya tebliğinden itibaren on beş gün içinde Yargıtay'da temyiz
C) Kararın tefhim veya tebliğinden itibaren on beş gün içinde tüketici mahkemesine itiraz
D) Kararın tebliğinden itibaren otuz gün içinde tüketici mahkemesine itiraz
E) Kararın tebliğinden itibaren on beş gün içinde tüketici mahkemesine itiraz

Yanıt: Taraflar, tüketici hakem heyetinin kararlarına karşı tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde tüketici hakem heyetinin bulunduğu yerdeki tüketici mahkemesine itiraz edebilir. İtiraz, tüketici hakem heyeti kararının icrasını durdurmaz. Ancak istemde bulunulması koşuluyla yargıç, tüketici hakem heyeti kararının icrasını tedbir yoluyla durdurabilir (6502 sayılı Y. m. 70/3). Yanıt, E seçeneği.

8. Bölge adliye mahkemelerinin aşağıdaki kararlarından hangisi hakkında temyiz yoluna başvurulabilir?

A) Kira ilişkisinden doğan ve miktar veya değeri yasal parasal sınırı aşan alacak davaları

B) Yargı çevresi içinde bulunan ilk derece mahkemeleri arasındaki yetki ve görev uyuşmazlıklarını çözmek için verilen kararlar ile merci tayinine ilişkin kararlar

C) Çekişmesiz yargı işlerinde verilen kararlar

D) Soybağına ilişkin sonuçlar doğuran davalar hariç olmak üzere, nüfus kayıtlarının düzeltilmesine ilişkin davalarla ilgili kararlar

E) Geçici hukuksal korumalar hakkında verilen kararlar

Yanıt: Bölge adliye mahkemesi hukuk dairelerinden verilen temyizi kabil son kararlar ile hakem kararlarının iptali istemi üzerine verilen kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren iki hafta içinde temyiz yoluna başvurulabilir (HMY m. 361/1). Bölge adliye mahkemelerinin aşağıdaki kararları hakkında temyiz yoluna başvurulamaz (HMY m. 362/1):

Miktar veya değeri yasal parasal sınırı geçmeyen (bu sınır dâhil) davalara ilişkin kararlar

Kira ilişkisinden doğan ve miktar veya değeri itibarıyla temyiz edilebilen alacak davaları hariç olmak üzere 4. maddede gösterilen davalar ile (634 sayılı Kat Mülkiyeti Yasası'ndan doğup taşınmazın aynına ilişkin olan davalar hariç) özel yasalarda sulh hukuk mahkemesinin görevine girdiği belirtilen davalarla ilgili kararlar

Yargı çevresi içinde bulunan ilk derece mahkemeleri arasındaki yetki ve görev uyuşmazlıklarını çözmek için verilen kararlar ile merci tayinine ilişkin kararlar

Çekişmesiz yargı işlerinde verilen kararlar

Soybağına ilişkin sonuçlar doğuran davalar hariç olmak üzere, nüfus kayıtlarının düzeltilmesine ilişkin davalarla ilgili kararlar

Yargı çevresi içindeki ilk derece mahkemeleri hâkimlerinin davayı görmeye hukuki veya fiilî engellerinin çıkması hâlinde, davanın o yargı çevresi içindeki başka bir mahkemeye nakline ilişkin kararlar

Geçici hukuki korumalar hakkında verilen kararlar

Kira ilişkisinden doğan ve miktar veya değeri itibarıyla temyiz edilebilen alacak davaları temyiz edilebilir. Yanıt, A seçeneği.

9. Davayı değiştirme yasağıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) İstemden başka şeye hüküm verilen durumlarda bu yasak uygulanmaz.
B) Dilekçelerin teatisi (verilmesi) aşamasında bu yasak uygulanmaz.
C) Ön inceleme aşamasında bu yasak uygulanmaz.
D) Ön inceleme aşamasının tamamlanmasından sonra dava genişletilemez ya da değiştirilemez.
E) Kendiliğinden araştırma ilkesinin uygulandığı davalarda bu yasak uygulanmaz.

Yanıt: Davayı genişletme ve değiştirme yasağı, davacının, dava konusu olguları veya istemini değiştirememesi ve genişletememesidir. Bu yasak nedeniyle, davacı istem sonucunu miktar olarak artıramaz; istem sonucuna yeni istemler ekleyemez, onu değiştiremez ve yeni olaylar (= vakıalar) ileri süremez. Dilekçelerin teatisi (verilmesi) aşamasında, yani yargılamanın ilk kesitinde, davanın genişletilmesi veya değiştirilmesi yasağı uygulanmaz. Davacı, yanıta yanıt dilekçesi ile serbestçe davayı genişletebilir ya da değiştirebilir (HMY m. 141/1). Yargılamanın ikinci kesiti olan ön inceleme aşamasında davacı, ancak davalının açık muvafakati ile davayı genişletebilir ya da değiştirebilir. Zira ön inceleme, tahkikat için hazırlık aşaması olduğundan davacının iddiası açıkça belirli olmalıdır ki uyuşmazlık noktaları tam olarak belirlenebilsin ve tahkikat buna göre yürütülebilsin. Yanıt, C seçeneği.

10.

I. Tüketici mahkemelerinde yazılı yargılama usulü uygulanır.
II. İl ve ilçe tüketici hakem heyetinin verdiği kararlar tarafları bağlamaz.
III. Tüketici hakem heyeti kararları Tebligat Yasası hükümlerine göre taraflara tebliğ edilir.
IV. Tüketici hakem heyetinin kararları, İcra ve İflâs Yasası'nın ilamların yerine getirilmesi hakkındaki hükümlerine göre yerine getirilir
V. Taraflar, tüketici hakem heyetinin kararlarına karşı tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde tüketici hakem heyetinin bulunduğu yerdeki tüketici mahkemesine itiraz edebilir.

6502 sayılı yeni Tüketicinin Korunması Hakkındaki Yasa'ya göre tüketici hakem heyetleri ve tüketici mahkemeleriyle ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

A) I ve III
B) II ve III
C) III ve IV
D) I, II ve V
E) II, III ve V

Yanıt: Tüketici mahkemelerinde basit yargılama usulü uygulanır (6502 sayılı Y. m. 73/4). İl ve ilçe tüketici hakem heyetinin verdiği kararlar tarafları bağlar (6502 sayılı Y. m. 70/1). Tüketici hakem heyeti kararları 7201 sayılı Tebligat Yasası hükümlerine göre taraflara

tebliğ edilir. Tüketici hakem heyetinin kararları, İcra ve İflâs Yasası'nın ilamların yerine getirilmesi hakkındaki hükümlerine göre yerine getirilir (6502 sayılı Y. m. 70/2). Taraflar, tüketici hakem heyetinin kararlarına karşı tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde tüketici hakem heyetinin bulunduğu yerdeki tüketici mahkemesine itiraz edebilir. Yanıt, C seçeneği.

11. Davacı (A), kocası (B)'nin iş kazasında kollarını kaybetmesi sonucu % 90 genel çalışma gücünü kaybetmesi nedeniyle biyolojik ilişkisinin kesildiğini ileri sürüp, kusurlu olan işveren (C)'ye karşı 100.000 TL'lik manevi tazminat davası açmıştır. Yanıt dilekçesi vermeyen (C), ilk duruşmada görev itirazında bulunmuştur.

Buna göre, bu davada görevli mahkeme aşağıdakilerden hangisidir?

A) İş mahkemesi
B) Sulh hukuk mahkemesi
C) Asliye hukuk mahkemesi
D) İdare mahkemesi
E) Aile mahkemesi

Yanıt: İş Yasası'na göre işçi sayılan kimselerle işveren veya işveren vekilleri arasında iş sözleşmesinden veya İş Yasası'na dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının çözüm yeri iş mahkemeleridir. Ancak olayda davacı ile davalı arasında hizmet ilişkisi mevcut olmayıp davacı kocasının çalışma gücünün % 90'ını yitirdiğini ileri sürerek manevi tazminat isteğinde bulunmaktadır. Bu nedenle bu davada iş mahkemeleri görevli değildir. Açıkça sulh hukuk mahkemesinin ya da aile mahkemesinin görevli olduğunun yasada belirtilmediği durumlarda, kişi varlığı haklarına ilişkin davalarda (asıl) görevli mahkeme, asliye hukuk mahkemesidir (HMY m. 2/1). Yanıt, C seçeneği.

12.

I. Yetkili olup olmadığını araştırma
II. Duruşma yapmadan görevsizlik kararı verme
III. Görevli mahkemeyi belirleme
IV. Dava dosyasını doğrudan görevli mahkemeye gönderme

Bir alacak davasında, görevsiz mahkeme yukarıda verilenlerden hangilerini kendiliğinden yapamaz?

A) Yalnız I B) I ve III
C) II ve IV D) II ve III
E) I ve IV

Yanıt: Alacak davalarında, kesin yetkili bir mahkeme öngörülmemiştir. Kesin yetki durumu dışında yetki itirazı bir ilk itiraz nedenidir. Mahkeme yetkisiz olduğunu kendiliğinden gözetemez. Ayrıca, mahkeme yalnızca görevli mahkemeyi belirler. Kendisi doğrudan görevli mahkemeye dosyayı gönderemez. Bu nedenle I ve IV numaralı ifadeler yanlıştır. Yanıt, E seçeneği.

13.

I. İstem dikkate alınmaz.
II. Bu yola başvuran, karşı tarafın bu yüzden uğradığı bütün zararları ödemeye mahkûm edilir.
III. İdari para cezasına mahkûm edilebilir.

Yukarıdakilerden hangileri kötüniyetli olarak yapılan ıslahın sonuçlarından biri değildir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) II ve III

Yanıt: Islahın davayı uzatmak veya karşı tarafı rahatsız etmek gibi kötüniyetli düşüncelerle yapıldığı kanıtlar veya belirtilerle anlaşılırsa, mahkeme, ıslahı dikkate almadan karar verir. Ayrıca yargıç, kötüniyetle ıslaha başvuranı, karşı tarafın bu yüzden uğradığı bütün zararlarını ödemeye ve beşyüz Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar disiplin para cezasına mahkûm eder (HMY m. 182). 1086 sayılı eski Yasa'da ıslah kötüniyetle yapılsa bile ıslah geçerli kabul ediliyor, ancak mahkeme para cezasına ve karşı tarafın zararlarının ödenmesine karar verebiliyordu (1086 sayılı Y. m. 90). 6100 sayılı Yasayla kabul edilen düzenlemeye göre, kötüniyetle yapılan ıslahın mahkeme tarafından dikkate alınmayacağı kuralı kabul edilerek kötüniyetle yapılan işlemin yaptırımsız kalması önlemiştir. Ayrıca, kötüniyetle ıslah yapan taraf, karşı tarafın bu yüzden uğradığı bütün zararları ödemeye ve disiplin para cezasına mahkûm edilecektir. 1086 sayılı eski Yasa'da, "...mahkûm edebilir." denilerek, yargıca takdir yetkisi bırakılmışken yeni Yasa'da "...mahkûm eder." (HMY m. 182) şeklinde kesin bir ifade kullanılarak kötüniyetin mutlaka cezalandırılması amaçlanmıştır. 1086 sayılı eski Yasa'da öngörülen idari para cezası da (m. 90) yeni Yasa'da disiplin para cezasına dönüştürülmüştür. Yanıt, C seçeneği.

14. Hükme karşı başvurulabilecek başka bir yasa yolu bulunmaması aşağıdakilerden hangisi ile ifade edilir?

A) Biçimsel anlamda kesin hüküm
B) Usuli kazanılmış hak
C) Aleyhe bozma yasağı
D) Maddi anlamda kesin hüküm
E) Tavzih

Yanıt: Kesin hüküm, kendi içinde biçimsel (şekli) ve maddi anlamda kesin hüküm olmak üzere, ikiye ayrılır. Biçimsel (şekli) anlamda kesin hüküm, maddi anlamda kesin hükmün bir ön koşuludur. Başka bir deyişle, bir hüküm, biçimsel (şekli) anlamda kesinleşmeden maddi anlamda kesinleşemez. Biçimsel (şekli) anlamda kesin hüküm, bir hükme karşı yasa yollarına başvurulamaması anlamına gelir. Yanıt, A seçeneği.

15. (A), 01.09.2010 tarihinde, 4.000 TL işçi alacağının ödenmesi amacıyla tacir (B)'ye karşı dava açmıştır.

(A), davasını hangi mahkemede açarsa mahkeme, görevsizlik kararı veremez?

A) Asliye hukuk mahkemesi. Zira dava konusunun değerine bakılmaksızın asliye hukuk mahkemesinin görevli olduğu bir uyuşmazlık söz konusudur.

B) Asliye hukuk mahkemesi. Zira mal varlığına ilişkin bütün davalar asliye hukuk mahkemesinde görülür.

C) Asliye ticaret mahkemesi. Zira işveren tacirdir; tacirin bütün uyuşmazlıkları ticari dava sayılır.

D) İş mahkemesi. Zira iş sözleşmesinden kaynaklanan ve işçi ile işveren arasında olan bütün uyuşmazlıklar iş mahkemesinde görülür.

E) Sulh hukuk mahkemesi. Zira dava konusu yasal parasal sınırının altında ise uyuşmazlık iş davası niteliğinde bile olsa yine sulh hukuk mahkemesi görevlidir.

Yanıt: Olaydaki uyuşmazlık, işçi ile işveren arasında, iş sözleşmesinden kaynaklanan bir davadır. İşçi ile işveren arasında, iş sözleşmesinden kaynaklanan uyuşmazlıklar iş mahkemesinde görülür (İş Mahkemeleri Y. m. 1). Dava konusunun değeri bu sonucu değiştirmez. Yanıt, D seçeneği.

16. Yargıcın reddi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) İhtiyari dava arkadaşları tek başına yargıcı reddedemez.

B) Asli müdahil, yargıcı tek başına reddedemez.

C) Fer'i müdahil taraflardan birisi ile yargıç arasındaki ret nedenine dayanarak yargıcı reddedebilir.

D) Yargıcın reddi nedenini bilen tarafın, ret istemini öğrenmeden itibaren en geç üç gün içinde ileri sürmesi gerekir.

E) Ret istemi ne kadar geç öğrenilirse öğrenilsin, her durumda en geç ilk duruşmaya kadar yapılabilir.

Yanıt: Davanın taraflarından her biri yargıcı reddedebilir. Zorunlu (mecburi) dava arkadaşları hep birlikte, ihtiyari dava arkadaşları ise tek başına yargıcı reddedebilir. Asli müdahil, yargıcı tek başına reddedebilir. Zira asli müdahil de davada taraftır. Fer'i müdahil de taraflardan birisi ile yargıç arasındaki ret nedenine dayanarak yargıcı reddedebilir.

Yargıtay'a göre, fer'i müdahil, yargıcı tek başına reddedebilir. Tarafların yargıcı reddetmesi süreye bağlanmıştır. Yargıcın reddi nedenini bilen tarafın, ret istemini en geç ilk duruşmada ileri sürmesi gerekir. Taraf, ret nedenini davaya bakıldığı sırada öğrenmiş ise en geç öğrenmeden sonraki ilk duruşmada, yeni bir işlem yapılmadan önce bu istemini hemen bildirmek zorundadır. Belirtilen sürede yapılmayan ret istemi dinlenmez (HMY m. 38/1). Ret istemi ne kadar geç öğrenilirse öğrenilsin, her durumda en geç hüküm (= son, nihai karar) verilinceye kadar yapılabilir. Yanıt, C seçeneği.

17. Aşağıdaki kararlardan hangisi maktu karar ve ilam harcına tabidir?

A) 10.000 TL'lik alacak davasının reddi kararı
B) 5.000 TL'lik nedensiz zenginleşme davasının kabulü kararı
C) Taşınmazın paydaşlar arasında taksimine ilişkin karar
D) Haksız eylemden doğan davanın kabulüne ilişkin karar
E) Manevi tazminat isteminin kabulüne ilişkin karar

Yanıt: Davanın reddi durumunda, karar ve ilam harcı maktudur. Başka bir deyişle, davanın reddine karar verilmesi durumunda, nispi karar ve ilam harcına tabi bir dava da olsa, yalnızca maktu harç ödenir. Bu nedenle, alacak davasının reddi kararında, maktu karar ve ilam harcı alınacaktır. Yanıt, A seçeneği.

18. İstinaf incelemesi hakkında aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) İstinaf incelemesini bölge adliye mahkemesi yapar.
B) İstinaf incelemesi yalnızca hukuksal denetimi kapsamaz.
C) Bölge adliye mahkemesi, incelemeyi istinaf dilekçesinde belirtilen nedenlerle sınırlı olarak yapar.
D) İstinaf yoluna başvurabilmek bakımından, son (nihai) kararın esasa ilişkin olması gerekir.
E) İstinaf mahkemesi kamu düzenine ilişkin hususları kendiliğinden inceleyebilir.

Yanıt: İstinaf yoluna başvurabilmek bakımından, son (nihai) kararın usule veya esasa ilişkin olması bakımından bir ayırım söz konusu değildir. Başka bir anlatımla hem usule hem de esasa ilişkin son (nihai) kararlara karşı, istinafa başvurulabilecektir. Bu anlamda, görevsizlik, yetkisizlik, davanın açılmamış sayılması, karar verilmesine yer olmadığına karar verilmesi gibi usule ilişkin son (nihai) kararlara karşı istinaf yoluna başvurulabilecektir. Yanıt, D seçeneği.

19. Aşağıdaki mahkeme kararlarından hangisi kesin hükme elverişli değildir?

A) Boşanma hükmü
B) Mirasçılık belgesi verilmesi kararı
C) Tazminat davasında verilen hüküm
D) Hakem mahkemesi kararı
E) Alacak davasında verilen hüküm

Yanıt: Mirasçılık belgesi, mahkeme tarafından sonradan ortaya çıkan nedenler göz önüne alınarak değiştirilebilir. Örneğin mirasçılık belgesinde mirasçı olarak gözükmeyen mirasçılardan birisi, sonradan ortaya çıkarsa, mahkeme önceki mirasçılık belgesini iptal eder. Bu nedenle mirasçılık belgesi biçimsel (şekli) bakımdan kesinliğe elverişli olmasına rağmen, maddi bakımdan kesinliğe elverişli değildir. Yanıt, B seçeneği.

20.

I. Feragat beyanın değiştirilmesi
II. İstem sonucunun değiştirilmesi
III. Sözleşmenin feshi beyanın değiştirilmesi
IV. İkinci tanık listesi verilmesi
V. Dava konusunun artırılması

Yukarıdakilerden hangileri ıslahla yapılabilecek işlemlerden değildir?

A) Yalnız IV B) I ve IV
C) I, III ve IV D) II, III ve V
E) I, II, III ve IV

Yanıt: Maddi hukuk işlemlerinin ıslah yoluyla düzeltilebilmesi mümkün değildir. Feragat, kabul, sulh gibi işlemler asıl hakkı ortadan kaldırdıklarından, usul işlemi olduğu kadar maddi hukuk işlemi niteliği taşımaktadır ve bu nedenle bu işlemlerin de ıslah yoluyla düzeltilmesi olanaksızdır. Açık bir irade beyanı ile terk edilen haklar, maddi gerçeğin şekle feda edilmesi gibi bir sonuç doğurmadığı için ıslahın konusu olamaz. Islahtan önce yapılmış olan bu işlemler (ıslahtan sonra da) geçerliliklerini korurlar. Sözleşmenin feshi, takas açıklaması gibi usul işlemi içinde yapılmış maddi hukuk işlemleri, ıslahla düzeltilemez. Islahla ikinci tanık listesi verilemez (HMY m. 240/2). Yanıt, C seçeneği.

21. Davacı (A), asliye hukuk mahkemesine vermiş olduğu 03.05.2009 havale tarihli dilekçesi ile mevki ve sınırlarını belirtmiş olduğu taşınmazın, kadastro çalışmaları sırasında yanlışlıkla Hazine adına tespit gördüğünü, söz konusu taşınmazın uzun yıllardan beri kendisi tarafından kullanıldığını ileri sürerek mevcut tapu kaydının iptali ile kendisi adına tapuya tescili isteminde bulunmuş, mahkemece yapılan ihtara rağmen taşınmazın değerini bildirmekten kaçınmıştır.

Buna göre, olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Yargıç re'sen taşınmaza değer biçerek dilekçeyi harçlandırır.
B) Davanın açılmamış sayılmasına karar verilir.
C) Dosyanın işlemden kaldırılmasına karar verilir.
D) Dava dilekçesi işleme konulmaz.
E) Davanın reddine karar verilir.

Yanıt: Değer belirlenmesi mümkün olan hallerde dava dilekçelerinde değer gösterilmesi zorunludur; gösterilmemişse davacıya değer tespit ettirilir. Tespitten kaçınma halinde, dava dilekçesi işleme konulmaz. Yanıt, D seçeneği.

22. Görevsizlik kararı üzerine yapılacak işlemler ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Görevsizlik kararı veren mahkeme, görevsizlik kararında görevli mahkemeyi belirtmek zorunda değildir.
B) Görevsizlik kararı verilmesi durumunda, davaya görevli mahkemede devam edilmesi için davacının başvurması gerekir.
C) Görevsizlik kararı üzerine yapılacak başvuru, görevsizlik kararı veren mahkemeye yapılabileceği gibi, görevsizlik kararında görevli olduğu belirtilen mahkemeye de yapılabilir.
D) Görevsizlik kararı verilmesi durumunda, taraflardan biri iki hafta içinde kararı veren mahkemeye başvurarak dava dosyasının görevli mahkemeye gönderilmesi isteminde bulunmazsa bu mahkemece davanın açılmamış sayılmasına karar verilir.
E) Görevsizlik kararı verilmesi üzerine, davacının görevli mahkemede karşı tarafa davetiye göndertmesi gerekir.

Yanıt: Görevsizlik kararı veren mahkeme, görevsizlik kararında görevli mahkemeyi belirtir ve dava dosyasının istem olması durumunda görevli mahkemeye gönderilmesine karar vermekle yetinir. Görevsizlik kararı verilmesi durumunda, davaya görevli mahkemede devam edilmesi için taraflardan biri başvurabilir (HMY m. 20/1). Görevsizlik kararı üzerine yapılacak başvuru, görevsizlik kararı veren mahkemeye yapılabilir (HMY m. 20/1); görevsizlik kararında görevli olduğu belirtilen mahkemeye başvurulamaz. Dosya kendisine gönderilen mahkeme, kendiliğinden taraflara davetiye gönderir (HMY m. 20/2). 1086

sayılı eski Yasa'da ise görevsizlik kararı verilmesi üzerine, davacının karşı tarafa davetiye göndermesi gerekiyordu (m. 193/2). Taraflardan biri süresi içinde gereken işlemleri yapmışsa dava görevsiz mahkemede açılan davanın devamı sayılır. Görevsizlik kararı verilmesi durumunda, taraflardan biri iki hafta içinde kararı veren mahkemeye başvurarak dava dosyasının görevli mahkemeye gönderilmesi isteminde bulunmazsa bu mahkemece davanın açılmamış sayılmasına karar verilir ve davanın açılmasıyla ortaya çıkan sonuçlar geçersiz kalır (HMY m. 20/1). Yanıt, D seçeneği.

23. Aşağıdaki davalardan hangisi feragate rağmen sona ermez?

A) Boşanma davaları
B) Maddi tazminat davaları
C) Manevi tazminat davaları
D) Yargıcın eyleminden dolayı devlete karşı açılan tazminat davası
E) Taşınmazlara ilişkin davalar

Yanıt: Yargıcın eyleminden dolayı devlete karşı açılan tazminat davası feragatle sona ermez. Mahkeme feragate rağmen, davaya devam etmekle yükümlüdür. Yanıt, D seçeneği.

24. Dava konusu sübjektif hak ya da hukuksal ilişki ile taraflar arasındaki ilişki aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilir?

A) Taraf sıfatı
B) Davaya vekâlet ehliyeti
C) Taraf ehliyeti
D) Dava ehliyeti
E) Dava takip yetkisi

Yanıt: Sıfat, dava hakkı ile taraflar arasındaki ilişkidir. Bir hak üzerinde kim tasarruf yetkisine sahipse o kişiye karşı dava açılması ya da o kişinin dava açması gerekir. Sıfat dava konusu hak ile ilgilidir. Dava dilekçesinde gösterilen kişiler şeklen davanın tarafıdır. Ancak taraf ve dava ehliyetine sahip olan kişiler ayrıca taraf sıfatına sahip iseler lehe veya aleyhine karar verilebilir. Bir öznel (sübjektif) hakkı dava edebilme sıfatı, başka bir ifade ile "aktif dava sıfatı" o hakkın sahibine aittir. Buna karşılık, davalı sıfatı ya da pasif taraf sıfatı, dava konusu edilen hakka uymak zorunda olan kişiye aittir. Kimin davada sıfatının bulunduğu bu nedenle maddi hukuka ilişkindir. Yanıt, A seçeneği.

25. (A), eşi (B) tarafından aile konutunun 75.000 TL bedelle muvazaalı olarak (C)'ye satıldığını ileri sürerek tapu iptali ve tescil davası açmıştır.

Bu davada görevli mahkeme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sulh hukuk mahkemesi
B) Asliye hukuk mahkemesi
C) Asliye ticaret mahkemesi
D) Kadastro mahkemesi
E) Aile mahkemesi

Yanıt: Türk Medeni Yasası'nın vesayet dışında kalan İkinci Kitabı ile Türk Medeni Yasası'nın Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Yasaya göre aile hukukundan doğan dava ve işler aile mahkemelerinin görev alanına girer. (A), aile konutunun muvazaalı olarak satıldığını ileri sürerek tapu iptali ve tescil davası açmıştır. Bu dava, TMY'nin 194. maddesine dayanmakta ve aile hukukundan doğmaktadır. Bu nedenle aile mahkemesi görevlidir. Yanıt, E seçeneği.

TEST 7



1. **Yenilik doğuran davalar hakkında aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**
   A) Yenilik doğuran davalar ancak yasada açıkça düzenlenen durumlarda açılabilir.
   B) Yenilik doğuran davada hukuksal yararın mevcut olduğu varsayılır.
   C) Yenilik doğuran hükmün etki doğurabilmesi için cebri icra yoluyla icra edilmesi gerekir.
   D) Yenilik doğuran dava yenilik doğuran bir etki gösterir.
   E) Yenilik doğuran davalar kural olarak geleceğe etkilidir.

Yanıt: Yenilik doğuran kararın icraya konulmasına gerek yoktur. Zira "yenilik doğuran etki" ya da eski deyişle, "inşai tesir" kendiliğinden doğar. Yanıt, C seçeneği.

2. **Aşağıdakilerden hangisi taraf ehliyetine sahip değildir?**
   A) Sağırlar
   B) Cenin
   C) Akıl hastaları
   D) Ergin olmayanlar
   E) Ölmüş kişiler

Yanıt: Cenin ana rahmine düştüğü andan itibaren sağ doğmak koşuluyla taraf ehliyetine sahiptir. Cenine atanan kayyım yasal temsilcisi sıfatıyla onun adına dava açabilir. Ancak ölümle kişilik son bulduğu için taraf ehliyeti de sona erer. Yanıt, E seçeneği.

3. Hukuksal dinlenilme hakkıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Yargılamanın tarafları dışında, müdahiller ve yargılama konusu ile ilgili olanları da kapsamına alır.

B) Mahkemenin, açıklamaları dikkate alarak değerlendirme yapması ve kararların somut ve açık olarak gerekçelendirilmesi de bu hakkın kapsamındadır.

C) Her yargılama süjesi kendi hakkıyla bağlantılı olarak bu hakka sahiptir.

D) Taraflar, yargılamayla ilgili açıklamada bulunma, bu çerçevede sav ve savunmalarını ileri sürme ve ispat etme hakkına sahiptir.

E) Uyuşmazlığın aydınlatılmasının zorunlu kıldığı durumlarda, yargıcın maddi veya hukuksal açıdan belirsiz ya da çelişkili görülen hususlar hakkında, taraflara açıklama yaptırabilme; soru sorabilme ve kanıt gösterilmesini isteyebilmesi de bu hakkın kapsamındadır.

Yanıt: Hukuksal dinlenilme hakkı, yargılama ile ilgili olarak bilgi sahibi olunmasını, açıklama ve ispat hakkını; mahkemenin, açıklamaları dikkate alarak değerlendirmesini ve kararların somut ve açık olarak gerekçelendirilmesini ifade eder (HMY m. 27/2). Bu hak, yargılamanın tarafları dışında, müdahiller ve yargılama konusu ile ilgili olanları da kapsamına almaktadır. Her yargılama süjesi kendi hakkıyla bağlantılı olarak bu hakka sahiptir (HMY m. 27/1). Hukuksal dinlenilme hakkı üç öğeyi içerir (HMY m. 27/2):

- Yargılama ile ilgili olarak bilgi sahibi olunması
- Açıklama ve ispat hakkı
- Mahkemenin, açıklamaları dikkate alarak değerlendirme yapması ve kararların somut ve açık olarak gerekçelendirilmesi

Uyuşmazlığın aydınlatılmasının zorunlu kıldığı durumlarda, yargıcın maddi veya hukuksal açıdan belirsiz ya da çelişkili görülen hususlar hakkında, taraflara açıklama yaptırabilme; soru sorabilme ve kanıt gösterilmesini isteyebilme olanağı, yargıcın davayı aydınlatma ödevinin kapsamındadır (HMY m. 31). Yanıt, E seçeneği.

4. Aşağıdakilerden hangisi usuli kazanılmış hakkın istisnalarından biri değildir?

A) Kesin hüküm

B) İçtihadı birleştirme kararı

C) Yasa değişikliği

D) Yasa yararına bozma

E) Görevsiz mahkeme

Yanıt: Yasa (kanun) yararına bozma, usuli kazanılmış hakkın bir istisnası değildir. Ayrıca, yasa yararına bozma, kararın hukuksal sonuçlarını da ortadan kaldırmaz. Yalnızca hukuk birliği sağlama amacı güder. Yanıt, D seçeneği.

5. Tebliğ memuru (M), (K) adına çıkartılan belgeyi tebliğ etmek üzere (K)'nın adresine gittiğinde (K)'nın o sırada adresinde bulunmadığını öğrenir. (K)'nın eşi (P) de tebligatın kendisine yapılmasını kabul etmez. (M), ihtarnameyi 10.11.2011 tarihinde (K)'nın binasına asar ve adresten ayrılır.

Buna göre, olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Muhatap adına tebliği kabule yetkili kişi tebligatı kabul etmediği için ihtarnamenin kapıya asılması, herhangi bir hukuksal sonuç doğurmaz. Tebligat usulsüzdür.
B) Tebliğ, 17.11.2011 tarihinde yapılmış sayılır.
C) (P), (M) adına tebligatı kabule yetkili bir kişi değildir.
D) (M), tebellüğden kaçınma nedeniyle, tebliğ olunacak belgeyi, tebliğ çıkartan mercie geri göndermelidir.
E) (M)'nın, (K)'ya keyfiyetin haber verilmesi için en yakın komşularından birine ya da varsa yönetici veya kapıcıya haber vermesine gerek yoktur.

Yanıt: Tebliğ memuru, muhatabı ya da muhatap adına tebligatı kabule yetkili kişiyi, adreste bulamazsa, tebliğ olunacak kişiye keyfiyetin haber verilmesini, mümkün oldukça en yakın komşularından birine, varsa yönetici veya kapıcıya da bildirilir. Ancak muhatap tebligatı kabulden kaçınıyorsa zaten tebligattan haberdar olduğu için adı geçen kişilere bildirmeye gerek yoktur. İhbarnamenin kapıya yapıştırıldığı tarih, tebliğ tarihi sayılır (Tebligat Y. m. 21/1). Yanıt, E seçeneği.

6.

I. Davalının yerleşim yeri mahkemesi
II. İş sözleşmesinin yapıldığı yer mahkemesi
III. İşçinin işini yaptığı işyerinin bulunduğu yer mahkemesi
IV. İşçinin yerleşim yeri mahkemesi
V. İşçi ücretlerinin ödendiği yer mahkemesi

İş davalarında yetkili olan mahkemeler yukarıdakilerden hangileridir?

A) I ve III B) Yalnız I
C) I, III ve IV D) II, III ve V
E) II, IV ve V

Yanıt: İş davalarında yetkili mahkeme, davanın açıldığı tarihte, davalının Türk Medeni Yasası gereğince yerleşim yeri sayılan yer mahkemesi ile işçinin (işini yaptığı) işyerinin bulunduğu yer mahkemesidir. Bu yetki kuralları, kamu düzenine ilişkindir. Bundan dolayı bunlara aykırı sözleşmeler geçersizdir (İş Mahkemeleri Y. m. 5). Yanıt, A seçeneği.

7. Hakemler, aşağıdaki kararlardan hangisini vermeye yetkili değildir?

A) İhtiyati haciz kararı
B) Kanıtların tespiti
C) Tanık dinleme kararı
D) Keşif yapma kararı
E) İhtiyati tedbir

Yanıt: Tahkim yargılaması sırasında hakem veya hakem kurulu, taraflardan birinin istemi üzerine, bir ihtiyati tedbirin alınmasına veya kanıt tespitine karar verebilir. Ancak taraflar bunun aksini kararlaştırabilirler. Hakem veya hakem kurulu, ihtiyati tedbir kararı vermeyi, uygun bir teminat verilmesine bağlı kılabilir (HMY m. 414/1). Taraflardan biri, dava açmadan önce mahkemeden ihtiyati tedbir veya ihtiyati haciz kararı almış ise iki hafta içinde tahkim davasını açmak zorundadır. Aksi hâlde ihtiyati tedbir veya ihtiyati haciz kendiliğinden ortadan kalkar (HMY m. 426/2). Hakemlerin, geçici hukuksal koruma niteliğinde olan ihtiyati haciz kararı verme yetkisi yoktur. Bu kararı yalnızca mahkeme verebilir. Yanıt, A seçeneği.

8. Aşağıdakilerden hangisi davayı genişletme ve değiştirme yasağı kapsamında değerlendirilmez?

A) Boşanma davası açarken nafaka istemeyen davacının dava devam ederken nafaka istemesi
B) Davacının taşınmazın tahliyesi için açılan davaya, daha sonra kira bedelinin tespiti davası olarak devam etmek istemesi
C) Dava açarken hata hükümlerine dayanan tarafın daha sonra muvazaa hükümlerine dayanması
D) Alacak davası açarken faiz istemeyen tarafın dava devam ederken faiz istemesi
E) Davacının, ileri sürdüğü senedin sahte olduğunun anlaşılması üzerine, bir başka senede dayanmak istemesi

Yanıt: Hukuksal nedenlerin değiştirilmesi dava değiştirme sayılmaz. Buna göre, dava açarken hata hükümlerine dayanan tarafın daha sonra muvazaa hükümlerine dayanması dava değiştirme sayılmaz. Yanıt, C seçeneği.

9. Aşağıdaki davalardan hangisinde, taraflardan biri temyiz veya yanıt dilekçesinde duruşma yapılmasını istemiş olsa bile Yargıtay'da inceleme dosya üzerinden yapılır?

A) Tüzel kişiliğin feshi
B) Genel kurul kararlarının iptali
C) Nüfus kaydının düzeltilmesi
D) Boşanma
E) Velayet

Yanıt: Yargıtay temyiz incelemesini dosya üzerinde yapar. Ancak tüzel kişiliğin feshine veya genel kurul kararlarının iptaline, evlenmenin butlanına veya iptaline, boşanma veya ayrılığa, velayete, soybağına ve kısıtlamaya ilişkin davalarla miktar veya değeri yasal parasal sınırı aşan alacak ve ayın davalarında taraflardan biri temyiz veya yanıt dilekçesinde duruşma yapılmasını istemiş ise Yargıtayca bir gün belli edilerek taraflara usulen davetiye gönderilir (HMY m. 369/2). Yanıt, C seçeneği.

10. Aşağıdakilerden hangisi tespit davası ile edim davası arasındaki temel farklardan biridir?

A) Kesin hüküm
B) Yetkili mahkeme
C) Yargılama usulü
D) Hukuksal yarar
E) Görevli mahkeme

Yanıt: Tespit davası ile edim (eda) davası arasındaki temel farklardan biri, hukuksal yararda ortaya çıkmaktadır. Edim davalarında hukuksal yararın varlığı asıldır; davacının bunu ispat etmesi gerekmez. Oysa tespit davası açanın, yasalarda belirtilen istisnai durumlar dışında, bu davayı açmakta hukuken korunmaya değer güncel bir yararı olduğunu ispat etmesi gerekir (HMY m. 106/2). Yanıt, D seçeneği.

11. Aşağıdakilerden hangisi usule ilişkin bir son (nihai) karar değildir?

A) Gönderme kararı
B) Yetkisizlik kararı
C) Görevsizlik kararı
D) Davacının davasını geri alması nedeniyle davanın son bulduğunu belirten karar
E) Kira bedelinin 300 TL'den 400 TL' ye yükseltildiğini belirten karar

Yanıt: Kira bedelinin 300 TL'den 400 TL'ye yükseltildiğini belirten karar esasa ilişkin bir karardır. Zira dava konusunun varlığı ya da yokluğu üzerine bir karardır. Yani davacının haklı ya da haksız olduğuna hükmeden bir karardır. Yanıt, E seçeneği.

12. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre davacı, davasını ne zamana kadar geri alabilir?

A) Sözlü yargılama evresi başlayıncaya kadar
B) İlk derece mahkemesinde hüküm verilinceye kadar
C) Hüküm kesinleşinceye kadar
D) Ön inceleme sona erinceye kadar
E) Davalı, yanıt dilekçesini verinceye kadar

Yanıt: Davanın geri alınması hüküm kesinleşinceye kadar mümkündür (HMY m. 123). Yanıt, C seçeneği.

13. Aşağıdaki davalardan hangisinde "kendiliğinden araştırma ilkesi" **doğrudan uygulanmaz?**

A) Kadastro davalarında
B) Boşanma davalarında
C) Evlenmenin butlanı davasında
D) Babalık davalarında
E) Alacak davalarında

Yanıt: Alacak davalarında, dava koşulları gibi bazı istisnai durumlar dışında, kendiliğinden araştırma ilkesi uygulanmaz. Yanıt, E seçeneği.

14. (A) ile (B) arasında görülmekte olan şiddetli geçimsizlik nedenine dayalı boşanma davasında, davalı (B), (A) ile aralarında aynı konuda ve aynı nedenlere dayanan başka bir boşanma davasının görülmekte olduğunu ileri sürerek itirazda bulunmuş, mahkeme de itirazın kabulüne karar vermiştir.

Buna göre, mahkeme itirazın kabulü üzerine nasıl bir karar vermek zorundadır?

A) Davanın usulden reddi
B) Dosyanın işlemden kaldırılması
C) Davanın açılmamış sayılması
D) Davanın esastan reddi
E) Davaların ayrılması

Yanıt: Hukuk mahkemesinin önündeki davanın esasına girebilmesi için aynı davanın, daha önceden açılmış ve halen görülmekte olmaması gerekir (HMY m. 114/1-ı). Bir davanın mahkemede açılmış ve halen görülmekte olduğunu ifade eden usul hukuku kurumuna derdestlik denir. Derdestlik bir dava koşuludur. Tarafları, konusu ve nedenleri aynı olan bir dava görülmekte iken, aynı dava (aynı taraflar arasında, aynı dava konusu, aynı nedenlere dayanılarak) ikinci kez açılırsa mahkeme dava koşulu yokluğundan davanın usulden reddine karar verir. Yanıt, A seçeneği.

15. Davanın açılmamış sayılmasıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Davanın açılmamış sayılmasına karar verilirse dava açılması ile doğan tüm sonuçlar ortadan kalkar.
B) Davanın açılmamış sayılmasına karar verilirse davaya ilişkin kayıt kapatılır.
C) Davanın açılmamış sayılmasına karar verilirse aynı konuda yeni bir dava açılamaz.
D) Davanın açılmamış sayılması kararına karşı yasa yoluna başvurula-bilir.
E) Davanın açılmamış sayılması kararı davanın esastan reddi sonucunu doğurmaz.

Yanıt: Davanın açılmamış sayılması kararıyla davanın açılmasıyla birlikte doğan sonuçlar kendiliğinden ortadan kalkar. Örneğin zamanaşımının kesilmesi ya da hak düşürücü sürenin korunması etkisi sona erer; dava nedeniyle konulmuş bütün tedbirler (ihtiyati tedbir gibi) mahkeme kararına gerek olmaksızın kendiliğinden ortadan kalkar. Ancak dava dilekçesinin tebliğiyle doğan davalının temerrüde düşmesi (mütemerrit olması) durumu varlığını korur. Yani davalı, davanın açılmamış sayılması kararıyla daha önceden düştüğü temerrüt durumundan kurtulmaz. Dava açılmamış sayıldıktan sonra yeniden açılacak olursa bu dava yeni bir dava sayılır. Açılmamış sayılan dava dosyasındaki kanıtların yeni davada kesin bağlayıcılığı yoktur; yalnızca takdiri bir kanıt oluştururlar. Davanın açılmamış sayılması kararını mahkeme kendiliğinden verir. Bu yönde istemde bulunmalarına gerek yoktur. Davanın açılmamış sayılması kararı, hukuksal niteliği bakımından usule ilişkin bir son karardır. Davanın açılmamış sayılmasına karar verilince kendisini vekil ile temsil ettirmiş bulunan davalı yararına vekâlet ücretine hükmolunması gerekir. Yanıt, C seçeneği.

16.

I. Danıştay Başsavcısı
II. Ceza mahkemesi yargıçları
III. Yargıtay üyesi
IV. HSYK müfettişi
V. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcıvekili

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda, yukarıdakilerden hangilerinin eylemlerinden dolayı sorumluluk davası açılması hakkında bir düzenleme yer almamaktadır?

A) I ve II
B) II ve III
C) I, III ve V
D) I, IV ve V
E) I, III, IV ve V

Yanıt: Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda yalnızca yargıçların hukuksal sorumluluğu düzenlenmiştir. "Yargıç" kavramına yargı yetkisini kullanan tüm yargıçlar dâhildir. Örneğin hukuk ve ceza mahkemesi yargıçları, Yargıtay Başkan ve üyeleri ile yasa gereği onlarla aynı konumda olanlar gibi. Yanıt, D seçeneği.

17. Arabulucuların bağlı oldukları hukuksal rejim hakkında aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Arabulucu, hukuk fakültesi mezunu bir gerçek kişi olabilir.
B) Arabulucu görevini bizzat yerine getirmek zorundadır.
C) Arabulucu olarak görevlendirilen kimse, tarafsızlığından şüphe edilmesini gerektirecek önemli durum ve koşulların varlığı durumunda, bu hususta tarafları bilgilendirmekle yükümlüdür.
D) Arabulucu, bu sıfatla görev yaptığı uyuşmazlıkla ilgili olarak açılan davada, daha sonra taraflardan birinin avukatı olarak görev alabilir.
E) Arabulucu, arabuluculuk sürecine ilişkin olarak belirli kişiler için aracılık yapma veya belirli kişileri tavsiye etmenin karşılığı olarak ücret alamaz. Bu yasağa aykırı işlemler batıldır.

Yanıt: Arabulucu, özel siciline kaydedilmiş ve eğitim almış hukuk fakültesi mezunu bir gerçek kişidir (6325 sayılı Y. m. 2/1-a). Arabulucu, bu sıfatla görev yaptığı uyuşmazlıkla ilgili olarak açılan davada, daha sonra taraflardan birinin avukatı olarak görev üstlenemez (6325 sayılı Y. m. 9/4). Yanıt, D seçeneği.

18.

I. Paylaşma sözleşmesinin geçersizliğine ilişkin davalar
II. Terekedeki bir mal hakkında istihkak davası
III. Ölüme bağlı tasarrufların iptali ve tenkisine ilişkin davalar
IV. Mirasçılar arasında terekenin yönetiminden kaynaklanan davalar
V. Terekeye karşı açılan vasiyetnamenin yerine getirilmesi (= tenfizi) davası

Yukarıdakilerden hangileri ölen kimsenin son yerleşim yeri mahkemesinin kesin yetkili olduğu davalardandır?

A) I, II, III ve IV
B) I, II, IV ve V
C) II, III, IV ve V
D) I, III, IV ve V
E) I, II, III, IV ve V

Yanıt: Miras bırakanın son yerleşim yeri mahkemesinde görülecek davalar şunlardır (HMY m. 11/1-a, b):

- Terekenin paylaşılmasına ilişkin davalar
- Yapılan paylaşma sözleşmesinin geçersizliğine ilişkin davalar
- Ölüme bağlı tasarrufların iptali ve tenkisine ilişkin davalar
- Miras nedeniyle istihkaka ilişkin davalar

- Mirasçılar arasında terekenin yönetiminden kaynaklanan davalar
- Terekenin kesin paylaşımına kadar mirasçılara karşı açılacak tüm davalar

Terekede bulunan bir mal hakkında açılmak istenen istihkak davası, terekenin yazımı (tahriri) ve tespiti zamanında mal nerede bulunuyorsa, orada da açılabilir (HMY m. 11/2). "Miras nedeniyle istihkak davası" ile "terekedeki bir mal hakkında istihkak davası"nda uygulanan yetki kurallarını birbirine karıştırmamak gerekir: Miras nedeniyle istihkak davasında mahkemenin yetkisi kesin olmasına karşın, terekedeki bir mal için açılan davada mahkemenin yetkisi kesin değildir. Miras nedeniyle istihkak davasının mutlaka miras bırakanın yerleşim yeri mahkemesinde açılması gerekir (TMY m. 576/2, HMY m. 11/1). Oysa terekedeki bir mal aleyhine açılacak istihkak davası, miras bırakanın son yerleşim yeri mahkemesinde açılabileceği gibi, terekenin yazımı ve belirlenmesi sırasında malın bulunduğu yer mahkemesinde de açılabilir (HMY Y. m. 11/2). Yanıt, D seçeneği.

19. Davacı (A), Sincan 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde muvazaa hukuksal nedenine dayanan tapu iptali ve tescil için dava açmadan önce, dava konusu taşınmazların üçüncü kişilere devrinin önlenmesi için ihtiyati tedbir kararı almıştır.

Buna göre, ihtiyati tedbir kararının kendiliğinden kalkmaması için ne kadar süre içerisinde esas hakkındaki davasını açması gerekir?

A) Tedbir kararının uygulandığı tarihten itibaren on gün içinde
B) Tedbir kararının uygulandığı tarihten itibaren iki hafta içinde
C) Tedbir kararının uygulanmasını istediği tarihten itibaren yedi gün içinde
D) Tedbir kararının uygulanmasını istediği tarihten itibaren on gün içinde
E) Tedbir kararının uygulanmasını istediği tarihten itibaren iki hafta içinde

Yanıt: İhtiyati tedbir kararı dava açılmasından önce verilmişse, tedbir isteminde bulunan, bu kararın uygulanmasını istediği tarihten itibaren iki hafta içinde esas hakkındaki davasını açmak ve dava açtığına ilişkin evrakı, kararı uygulayan memura ibrazla dosyaya koydurtmak ve karşılığında bir belge almak zorundadır. Aksi halde tedbir kendiliğinden kalkar (HMY m. 397/1). Yanıt, E seçeneği.

20.

I. İstemin dayanağı olan olgular dava dilekçesinde yer almak zorunda olmayıp bunların daha sonra ayrı bir dilekçeyle mahkemeye verilmesi mümkündür.

II. Türk vatandaşı olan bir gerçek kişi dava açarken Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının dava dilekçesinde göstermez ve verilen kesin süre içinde eksikliği tamamlamazsa dava açılmamış sayılır.

III. Davacı, elinde olan yazılı kanıtları dava dilekçesine eklemek zorunda olmayıp bunları tahkikat tamamlanıncaya kadar ibraz edebilir.

IV. İstem sonucu açık bir şekilde dava dilekçesinde gösterilmezse, bunun yaptırımı Hukuk Muhakemesi Yasası'nda düzenlenmediği için mahkemenin davacıdan açıklama yapmasını istemek dışında yapabileceği bir şey yoktur.

V. Davacının yasal temsilcisi ya da vekili varsa dilekçeyi yalnızca bunların imzalaması yeterlidir; adına dava açılan küçük, kısıtlı ya da asilin dilekçeyi imzalaması gerekmez.

Dava dilekçesi ile ilgili yukarıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) I, II ve V
B) II ve V
C) II, IV ve V
D) I, IV ve V
E) I, II, III, IV ve V

Yanıt: Davacı Türk vatandaşı olan bir gerçek kişi ise Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının dava dilekçesinde gösterilmesi gerekir (HMY m. 119/1-c). Bu öğenin eksik olması durumunda yargıç davacıya eksikliği tamamlaması için bir haftalık kesin süre verir. Bu süre içinde eksikliğin tamamlanmaması durumunda dava açılmamış sayılır (HMY m. 119/2). İddia edilen her bir olgunun hangi kanıtlarla ispat edileceği dava dilekçesinde gösterilmelidir (HMY m. 119/1-f). Tarafların, dayandıkları kanıtları ve hangi kanıtın hangi olayın ispatı için gösterildiğini açıkça belirtmeleri zorunludur (HMY m. 194/2). Bu bakımdan dava dilekçesinde kanıtlardan soyut bir şekilde söz edilmesi yeterli olmayıp kanıtlar ile dayanılan olgular arasında bağ kurulması, iddia edilen her bir olgunun hangi kanıtla ispat edileceğinin açıkça gösterilmesi gerekir. Davacı, elinde olan yazılı kanıtları dava dilekçesine eklemek zorundadır. Elinde olmayan, ancak başka kurumlardan sağlanacak kanıtların da dava dilekçesinde belirtilmesi gerekir. Taraflar dilekçelerinde gösterdikleri belgeleri henüz mahkemeye sunmamış ise mahkeme, belgeleri sunmaları veya başka yerden getirtilecek belgelerin getirtilebilmesi amacıyla gereken açıklamayı yapmaları için taraflara ön inceleme duruşmasında iki haftalık kesin süre verilir. Bu hususların verilen kesin süre içinde tam olarak yerine getirilmemesi durumunda o kanıta dayanmaktan vazgeçilmiş sayılmasına karar verilir (HMY m. 140/5). Davacının ve eğer varsa yasal temsilcisinin veya vekilinin dava dilekçesini imzalaması gerekir (HMY m. 119/1-h). Davacının yasal temsilcisi

ya da vekili varsa dilekçeyi yalnızca bunların imzalaması yeterlidir; adına dava açılan küçük, kısıtlı ya da asilin dilekçeyi imzalaması gerekmez. İmza dilekçenin zorunlu öğelerindendir. Bu öğenin eksik olması durumunda yargıç davacıya eksikliği tamamlaması için bir haftalık kesin süre verir. Bu süre içinde eksikliğin tamamlanmaması durumunda dava açılmamış sayılır (HMY m. 119/2). Yanıt, B seçeneği.

21. Aşağıdakilerden hangisi yargıcın yasaklılığı ile reddi nedenleri arasındaki farklardan biri değildir?

A) Sınırlı sayıda olup olmama
B) Süreye tabi olma
C) Yargılamanın yenilenmesi yoluna gidilebilme
D) Avukatın var olan nedeni ileri sürebilmesi için özel yetkisinin bulunup bulunmaması
E) İleri sürülmesi durumunda davaya devam edebilme

Yanıt: Yargıcın tarafsızlığını sağlamak için davaya bakma yasağı (çekinme zorunluluğu) ve yargıcın reddi kurumları kabul edilmiştir. Yargıcın, davada tarafsız olamayacağı varsayılan veya öyle olacağına kesin gözüyle bakılan durumlarda davaya bakması yasaklanmıştır. Yargıcın, davada tarafsız olacağından kuşku duyulan durumlarda ise yargıcın reddi düzenlenmiştir.

Yargıcın yasaklılığı ile reddi nedenleri arasındaki farklar şunlardır:

- Yasaklılık durumları, sınırlı olarak sayılmıştır (HMY m. 34). Bunlar dışında bir nedenle, yargıcın davaya bakmasının yasak olduğu savı ileri sürülemez (kapalı sayı ilkesi). Bu durumda, koşulları varsa yargıcın reddi yoluna başvurulabilir. Buna karşılık, yargıcın reddi nedenleri sınırlı sayı ilkesine tabi değildir (HMY m. 36/1).
- Yasaklılık durumunda, yargıcın tarafsız olamayacağı yasa koyucu tarafından varsayılmıştır ve yargıç bunun aksini ileri süremez. Buna karşılık ret durumunda, yasa koyucu böyle bir varsayıma yer vermemiştir.
- Ret nedenleri süreye tabidir. Oysa yasaklılık nedenleri yargılama bitinceye kadar her aşamada, yargılama bittikten sonra ise maddi anlamda kesinlik kazanan kararlar için yargılamanın yenilenmesi davasında ileri sürülebilir.
- Yargıcın davaya bakmasının yasak olması durumunda vekilin bunu ileri sürebilmesi için vekâletnamesinde özel yetkisinin olması gerekmez. Oysa vekilin yargıcı reddedebilmesi için vekâletnamesinde özel yetkisinin olması gerekir.
- Yargıcın davadan çekinmesi üzerine, davaya başka bir yargıç tarafından devam edilir. Buna karşılık, yargıcın reddi durumunda başka bir mahkemenin ret nedenini inceleyerek karar vermesi gerekir.

Yanıt, C seçeneği.

22. Aşağıdakilerden hangisi Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda düzenlenmemiştir?

A) Tahkim
B) Yargıcın reddi
C) İhtiyati haciz
D) Tavzih
E) İhtiyati tedbir

Yanıt: İhtiyati haciz, İcra ve İflas Yasası'nda düzenlenmiştir. Diğer kurumlar Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda düzenlenmiştir. Yanıt, C seçeneği.

23.

I. Dava konusunun değeri
II. Yardım alınan kişi ya da makam
III. İşin yapılması gereken yer

Yukarıdakilerden hangileri "istinabe" ile "naip görevlendirilmesi" arasındaki farklardandır?

A) Yalnız I B) I ve II
C) Yalnız III D) II ve III
E) I, II ve III

Yanıt: Hukuksal yardımda, davaya bakan mahkeme başka mahkemeden yardım almaktadır. *Oysa naip görevlendirmesinde mahkeme naip yargıcı kendi üyeleri arasından* görevlendirmektedir. Mahkeme, yargı çevresi dışında kalan işler için hukuksal yardım yolundan yararlanır. Yargı çevresi içindeki işler için ise eğer toplu mahkemeyse naip yargıç görevlendirebilir, tek yargıçlı mahkemeyse o tek yargıç sorunu çözer. II ve III numaralı öncüller hukuksal yardım ile naip görevlendirilmesinin farklarındandır. Yanıt, D seçeneği.

24. Aşağıdakilerden hangisi basit yargılama usulünün uygulanacağı dava veya işlerden değildir?

A) Doğrudan dosya üzerinden karar vermek konusunda yasanın mahkemeye takdir hakkı tanıdığı dava ve işler
B) Diğer yasalarda yer alan ve yazılı yargılama usulü dışındaki yargılama usullerinin uygulanacağı belirtilen dava ve işler
C) Velayet ve vesayete ilişkin dava ve işler
D) Tahkim hükümlerine göre, mahkemenin görev alanına giren dava ve işler
E) Aile mahkemelerinin görev alanına giren bütün dava ve işler

Yanıt: Aile mahkemelerinde "yazılı yargılama usulü" uygulanır. Ancak nafaka davaları ile velayete ilişkin davalarda basit yargılama usulü uygulanır (4787 sayılı Y. m. 7/3'ün yollaması). Nafaka davaları ile velayete ilişkin dava ve işlerde adli tatil hükümleri uygulanmaz (HMY m. 103/1). Özel yasalardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, Aile Mahkemeleri Yasası'nda hüküm bulunmayan konularda Türk Medeni Yasası'nın aile hukukuna ilişkin usul hükümleri ile Hukuk Muhakemeleri Yasası hükümleri uygulanır (4787 Sayılı Y. m. 7). Yanıt, E seçeneği.

25.

I. Soybağının reddi davası
II. Mirasın reddi istemi
III. Evliliğin geçersizliği davaları
IV. Eşlerin birlikte kiraladıkları konutun tahliyesi davası

Yukarıdaki davalardan hangileri aile mahkemelerinin görev alanına girmez?

A) I ve II B) Yalnız II
C) Yalnız IV D) II ve IV
E) I, II ve IV

Yanıt: Türk Medenî Yasası'nın vesayet dışında kalan İkinci Kitabı ile Türk Medenî Yasası'nın Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Yasa'ya göre aile hukukundan doğan dava ve işler aile mahkemelerinin görev alanına girer. Eşlere karşı açılan kiralananın tahliyesi davası aile hukukundan doğan bir dava değildir. Bu dava sulh hukuk mahkemesinin görev alanına girer. Mirasın reddi, aile hukukundan doğan bir dava veya iş olmadığı için aile mahkemelerinin görev alanında değildir. Mirasın reddinde görevli mahkeme, sulh hukuk mahkemesidir (TMY m. 609). Yanıt, D seçeneği.

TEST 8



1. **Taraflardan biri tacir olmasa bile, tacir olan diğer tarafın ticari defterlerindeki kayıtları kabul edeceğini belirtir; ancak karşı taraf defterlerini ibrazdan kaçınırsa, bunun usul hukuku bakımından sonucu ne olur?**
   A) İbrazı isteyen taraf iddiasını ispat edememiş sayılır.
   B) Karşı taraf iddiasını ispat etmiş sayılır.
   C) *İbrazı isteyen taraf iddiasını ispat etmiş sayılır.*
   D) Mahkeme ibraz isteminde bulunan tarafın uyuşmazlık konusuyla ilgili beyanını kabul edebilir.
   E) Mahkeme ibraz isteyen tarafa tamamlayıcı yemin teklif eder.

Yanıt: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre, taraflardan biri tacir olmasa bile, tacir olan diğer tarafın ticari defterlerindeki kayıtları kabul edeceğini belirtir; ancak karşı taraf defterlerini ibrazdan kaçınırsa, ibrazı isteyen taraf iddiasını ispat etmiş sayılır (HMY m. 222/5). Yanıt, C seçeneği.

2. **Yargıçların eylemlerinden dolayı Devletin sorumluluğuyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) İlk derece ve bölge adliye mahkemesi yargıçlarının eylem ve kararlarından dolayı, Yargıtay ilgili hukuk dairesinde açılır ve ilk derece mahkemesi sıfatıyla görülür.

B) Yargıtay Başkan ve üyeleri ile yasa gereği onlarla aynı konumda olanların eylem ve kararlarından dolayı Yargıtay Hukuk Genel Kurulunda açılır ve ilk derece mahkemesi sıfatıyla görülür.

C) Yasa yoluna başvurulması için miktar veya değere ilişkin olarak öngörülen sınırlamalar, yargıç ve savcıların işlem, faaliyet veya kararlarına dayanılarak açılan her türlü tazminat ve rücu davalarında uygulanmaz.

D) Yargıcın eylemi nedeniyle Devlete karşı açılan tazminat davası esastan reddedilirse davacı, beşyüz Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar disiplin para cezasına mahkûm edilir.

E) Davanın reddi durumunda, yargıç lehine maddi ve manevî tazminata hükmedilir.

Yanıt: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda, 1086 sayılı eski Yasa'dan farklı olarak, davanın reddi durumunda, yargıç lehine maddi ve manevî tazminata hükmedilmesi esasına yer verilmemiştir. Zira dava doğrudan doğruya yargıç aleyhine açılmayıp Devlet aleyhine açıldığından, davanın tarafı olmayan yargıç lehine bu davada hüküm kurulamaz. Yanıt, E seçeneği.

3. **Aşağıdakilerden hangisi ihtiyati tedbir kararı verilemeyecek durumlardan değildir?**

A) Davanın esasını çözer biçimde ihtiyati tedbir kararı verilemez.

B) Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Yasa'ya göre, idari makam tarafından verilmiş bir önleme kararı varken, taraflarca taşınmaz mal anlaşmazlığına ilişkin dava açıldıktan sonra adli mercilerce ihtiyati tedbir kararı verilemez.

C) Kamulaştırma Yasası uyarınca lehine kamulaştırma yapılan idare adına tapu dairesince tescil edilen taşınmaz malın boşaltılması idarece icra memurundan istenir. İtiraz ve şikâyet boşaltmayı durdurmaz ve mahkemece ihtiyati tedbir kararı verilemez.

D) Devlet İhale Yasası'na göre her ne suretle olursa olsun idarece alınan teminatlar üzerine ihtiyati tedbir konulamaz.

E) Madenin işletilmesinde gerekli olan kuyular, ocaklar ve galeriler ile makineler, binalar, yer altında ve yer üstünde kullanılan her türlü nakil vasıtaları madenin çıkarılması, temizlenmesi, izabesi gibi cevherin kıymetlendirilmesine yarayan alet ve tesisler ve bir senelik işletme malzemesinin üzerine münferiden ihtiyati tedbir konulamaz.

Yanıt: Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Yasa'ya göre, idari makam tarafından verilmiş bir önleme kararı varken, taraflarca taşınmaz mal anlaşmazlığına ilişkin dava açılmadan adli mercilerce ihtiyati tedbir kararı verilemez (3091 sayılı Y. m. 14/2). Yanıt, B seçeneği.

4. (A), 24.10.2012 tarihinde açmış olduğu kira sözleşmesinden doğan alacak davasında, taşınmazın tahliyesini istemeyi unutmuştur. (A), istemini genişletmek için ıslah yoluna başvurmayı düşünmektedir.

Buna göre, (A) en geç ne zamana kadar ıslah yoluna başvurabilir?

A) 24.11.2012 tarihine kadar
B) Dilekçeler aşaması bitinceye kadar
C) Tahkikat bitinceye kadar
D) Yargılama bitinceye kadar
E) Hüküm kesinleşinceye kadar

Yanıt: Islah, taraflardan birisinin davada yapmış olduğu bir usul işlemini kısmen veya tamamen düzeltmesidir. Islah, tahkikatın sona ermesine kadar yapılabilir (HMY m. 177/1). 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası, tahkikata tabi olan ve tabi olmayan dava ayrımına gerek duymadığı için ıslahın tahkikatın sonuna kadar yapılması esasını kabul etmiştir. Yanıt, C seçeneği.

5.

I. Kira sözleşmesine dayanan tahliye davasında
II. Bir taşınmazın satış bedelinin ödenmesi için açılan davada
III. Can sigortalarında
IV. Mal sigortalarında
V. İflas davasında

Yukarıdaki dava ve işlerin hangisinde mahkemenin yetkisi kesin yetkidir?

A) III ve V
B) Yalnız V
C) II, III ve V
D) I, II ve IV
E) I, III ve V

Yanıt: Kesin yetki kuralları, davaya yer bakımından bakabilecek mahkemelerin yasada sayılanla sınırlandığı ve kamu düzenine ilişkin olması nedeniyle yetkisizliğin yargılamanın her aşamasında ileri sürülebildiği yetki kurallarıdır.
Kesin yetki kurallarına şunlar örnek verilebilir:

- Taşınmazın bulunduğu yer mahkemesinin kesin yetkisi (HMY m. 12/1)
- Miras bırakanın son yerleşim yeri mahkemesinin kesin yetkisi (HMY m. 11/1-a, b)
- Özel hukuk tüzel kişilerinin ortaklık veya üyelik ilişkileriyle sınırlı olmak kaydıyla, bir ortağına veya üyesine karşı veya bir ortağın ya da üyenin bu sıfatla diğerlerine karşı açacakları davalarda ilgili tüzel kişinin merkezinin bulunduğu yer mahkemesinin kesin yetkisi (HMY m. 14/2)
- İflasta borçlunun işlem (= muamele) merkezi mahkemesinin kesin yetkisi (İİY m. 154/3)
- Can sigortalarında sigorta ettirenin, sigortalının veya lehtarın yerleşim yeri mahkemesinin kesin yetkisi (HMY m. 15/2)

Yanıt, A seçeneği.

6. Çekişmeli ve çekişmesiz yargı ayrımı hakkında aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Çekişmeli yargıda yetki kuralları kural olarak kamu düzenine ilişkin değildir.
B) Çekişmesiz yargıda verilen kararlar maddi anlamda kesin hüküm oluşturmaz.
C) Çekişmesiz yargıda yargıç bazı durumlarda kendiliğinden harekete geçebilirken, çekişmeli yargıda bu durum kural olarak söz konusu olmamaktadır.
D) Çekişmesiz yargıda, yargıcın kendiliğinden araştırma ilkesi geçerlidir.
E) Çekişmeli yargı kararları, ilke olarak yenilik doğurucudur.

Yanıt: Çekişmeli yargıda verilen kararlar, genel olarak açıklayıcıdır. Çekişmesiz yargıda verilen kararlar ise kural olarak yenilik doğurucudur. Yanıt, E seçeneği.

7. Aşağıdaki kararlardan hangisine karşı yargılamanın yenilenmesi yoluna başvurulabilir?

A) Ergin kılınma başvurusunun reddi kararı
B) Vasi atanması kararı
C) Gaiplik nedeniyle evliliğin feshi kararı
D) İcrada istihkak davasının kabulü kararı
E) Mirasçılık belgesi verilmesi kararı

Yanıt: Yargılamanın yenilenmesi yoluna her karar için değil, yalnızca maddi anlamda kesin hüküm oluşturan kararlar için başvurulabilir. Yasada aksine hüküm bulunmayan durumlarda, çekişmesiz yargı kararları maddi anlamda kesin hüküm oluşturmaz (HMY m. 388). Bu nedenle, çekişmesiz yargı kararlarına karşı yargılamanın yenilenmesi yoluna başvurulamaz. İcrada istihkak davasının kabulü kararı, maddi anlamda kesin hüküm oluşturur. Dolayısıyla bu karara karşı yargılamanın yenilenmesi yoluna başvurulabilir. Yanıt, D seçeneği.

8. (A), köylerinde yapılan kadastro çalışmaları tamamlandıktan ve askı ilanı süresi geçtikten sonra, kadastro çalışmaları sırasında yapılan yanlışlık sonucunda kendisine ait olan taşınmazın (B) ve (C) adına tespit ve tescil gördüğünü, taşınmazın kendisine ait olup davalılar ile hiç bir ilgisinin olmadığını ileri sürerek taşınmazın mevcut tapusunun iptali ile kendisi adına tapuya tesciline karar verilmesi isteminde bulunmuş; (B) ve (C) ise usulüne uygun tebligata rağmen yargılamaya katılmamış, herhangi bir yazılı beyanda da bulunmamışlardır. Mahkemece kendiliğinden taşınmaz başında keşif yapılmasına karar verilmiştir. Yapılan keşif sonucunda fen bilirkişisi (M)'nin raporuna göre, (A)'nın dava konusu ettiği taşınmaz, kadastro çalışmaları sırasında (B) ve (C) adına değil, (E) ve (F) adına tespit ve tescil görmüştür.

Olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) (B) ve (C)'nin yargılamaya katılmayıp herhangi bir yazılı beyanda da bulunmamaları, (A)'nın iddialarını kabul ettikleri sonucunu doğurur.

B) Bu davada kadastro mahkemesi görevlidir.

C) Taraflarca hazırlanma ilkesine tabi bir dava söz konusu olduğundan mahkemece re'sen keşif kararı verilemez.

D) Mahkeme husumet yokluğundan davanın reddine karar vermelidir.

E) Mahkeme hukuksal yarar yokluğundan davanın reddine karar vermelidir.

Yanıt: Davalılar (B) ve (C)'nin dava dilekçesine yanıt vermemesinin hukuksal sonucu, (A)'nın ileri sürdüğü olayları ve davayı inkârdır (HMY m. 128). Davayı inkâr etmiş sayılan davalı, yalnızca inkâr çerçevesi içerisinde savunma yapabilir. Davalının, inkârın kapsamını aşan yeni olaylar ileri sürmesi, kanıtlar göstermesi savunmanın genişletilmesi sayılır. Savunmanın genişletilmesi yasağının istisnası sayılmayan durumlarda bu biçimde yapılan savunmalar geçersizdir. Kadastro çalışmaları sırasında kadastro müdürü, kadastro tutanaklarına göre yapılan tespitlere dayanarak, askı cetvellerini düzenler; bu cetvelleri ve pafta örneklerini, müdüriyette ve ayrıca muhtarın çalışma yerinde 30 gün süre ile ilan ettirir; itirazı olanların ilan süresi içinde kadastro mahkemesinde dava açabileceklerini belirtir. 30 günlük askı ilan süresi içerisinde dava açılmayan kadastro tutanaklarına ait sınırlandırma ve tespitler kesinleşir ve kadastro mahkemesinde dava açılmaz (Kadastro Y. m. 11, 12). Ancak on yıllık süre içinde genel mahkemelerde (sulh - asliye hukuk) dava açma hakkı saklıdır. Olaydaki verilere göre dava, askı ilanı süresi geçtikten sonra açıldığından bu davada genel mahkemeler görevlidir. Keşfe, taraflardan birisinin istemi üzerine veya mahkeme tarafından kendiliğinden karar verilir. Mahkeme, taraflarca hazırlama ilkesinin uygulandığı davalarda da kendiliğinden keşfe karar verebilir. Tapu iptali ve tescil davalarının tapudaki kayıt malikine karşı açılması gerekir. (A)'nın, dava konusu ettiği taşınmaz, tapuda (B) ve (C) adına değil, (E) ve (F) adına kayıtlıdır. Bir davada davalıların yanlış gösterilmesine hasımda yanılma denir. Hasımda yanılma, husumetin gerçek hasma değil, aslında dava konusuyla ilgisi olmayan bir kimseye karşı yöneltilmesidir. Hasımda yanılmanın hukuksal sonucu, davanın husumet yokluğu nedeniyle reddidir. Husumet mahkemece kendiliğinden (re'sen) gözetilmelidir.

Bu nedenle gerçek hasımlar olan kayıt malikleri yerine, taşınmazla ilgisi olmayan (B) ve (C) hasım gösterilerek açılan tapu iptali ve tescil davasının husumet yokluğu nedeniyle reddine karar verilmesi gerekir. Yanıt, D seçeneği.

9. Temyiz yargılaması sonrasında bozmaya uyma veya direnme hakkında aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Yargıtay ilgili dairesinin tamamen veya kısmen bozma kararı, başvurunun bölge adliye mahkemesi tarafından esastan reddi kararına ilişkin ise bölge adliye mahkemesi kararı kaldırılarak dosya, kararı veren ilk derece mahkemesine veya uygun görülecek diğer bir ilk derece mahkemesine, kararın bir örneği de bölge adliye mahkemesine gönderilir.

B) Bölge adliye mahkemesinin düzelterek veya yeniden esas hakkında verdiği karar Yargıtayca tamamen veya kısmen bozulduğu takdirde dosya, kararı veren bölge adliye mahkemesi veya uygun görülen diğer bir bölge adliye mahkemesine gönderilir.

C) Yargıtay'ın bozma kararı üzerine ilk derece mahkemesince bozmaya uygun olarak karar verildiği takdirde, bu karara karşı temyiz yoluna başvurulabilir.

D) İlk derece mahkemesi veya bölge adliye mahkemesi kararında direnirse bu kararın temyiz edilmesi durumunda inceleme Hukuk Genel Kurulunca yapılır.

E) Davanın esastan reddi veya kabulünü içeren bozmaya uyularak tesis olunan kararın önceki bozmayı ortadan kaldıracak şekilde yeniden bozulması üzerine alt mahkemece verilen kararın temyiz incelemesi, herhâlde Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca yapılır.

Yanıt: İlk derece mahkemesi veya bölge adliye mahkemesi kararında direnirse, bu kararın temyiz edilmesi durumunda inceleme, kararına direnilen dairece yapılır. Direnme kararı öncelikle incelenir. Daire, direnme kararını yerinde görürse kararını düzeltir; görmezse dosyayı Yargıtay Hukuk Genel Kuruluna gönderir (HMY m. 373/5). Yanıt, D seçeneği.

10. Vekâlet ehliyeti ve vekâletnameyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) İhtiyati tedbir veya kanıt tespiti dosyasında vekâletnamesi bulunan vekil, dava açarken yeniden vekâletname vermek zorundadır.

B) Vekil, vekâletnamenin aslını veya onaylanmış örneğini her dava bakımından ayrı ayrı mahkemeye vermekle yükümlüdür.

C) Bir tarafın avukat tutmak istemesi nedeniyle, yargılama hiçbir şekilde başka bir güne bırakılamaz.

D) Verilen kesin süre içinde vekil vekâletnamesini sunmaz veya asıl taraf yapılan işlemleri kabul ettiğini dilekçeyle mahkemeye bildirmez ise dava açılmamış veya gerçekleştirilen işlemler yapılmamış sayılır.

E) Vekâletnamesiz işlem yapmasına izin verilen ancak haklı bir neden olmaksızın süresi içinde vekâletname ibraz etmeyen avukat bazı yaptırımlara maruz kalır.

Yanıt: İhtiyati tedbir veya kanıt tespiti dosyasında vekâletnamesi bulunan vekil, dava açarken yeniden vekâletname vermek zorunda değildir. Zira ihtiyati tedbir veya kanıt tespiti dosyası, asıl dava dosyası ile birleştirilir; yani asıl dava dosyasının ekidir. Yanıt, A seçeneği.

11.

I. Dürüst davranma ve doğruyu söyleme yükümlülüğü
II. Dava takip yetkisi
III. İradi taraf değişikliği
IV. Doğrudan soru yöneltme
V. Uzman görüşü

Yukarıdakilerden hangileri ilk kez 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası ile düzenlenmiştir?

A) I, IV ve V
B) II, III ve V
C) I, III, IV ve V
D) I, III, IV ve V
E) I, II, III, IV ve V

Yanıt: Hukuk yargılamasında yukarıda belirtilen kurumların hepsi 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası ile düzenlenmiştir. Yanıt, E seçeneği.

12. Dava açılmadan önce ihtiyati tedbir kararı alınmış olması durumunda, ihtiyati tedbirin kendiliğinden kalkmaması için kararın verildiği tarihten itibaren en geç ne kadar süre içinde esas hakkındaki davanın açılması gerekir?

A) Bir hafta B) İki hafta
C) 10 gün D) Üç hafta
E) 3 ay

Yanıt: İhtiyati tedbir kararı dava açılmasından önce verilmişse, tedbir isteminde bulunanın, bu kararın uygulanmasını istediği tarihten itibaren iki hafta içinde esas hakkındaki davasını açması gerekir. Ancak tedbir isteyenin iki hafta içinde davayı açması yeterli değildir. Aynı süre içinde, dava açtığına ilişkin evrakı, kararı uygulayan memura ibrazla dosyaya koydurtmak ve karşılığında bir belge almak zorundadır. Aksi hâlde tedbir kendiliğinden kalkar (HMY m. 397/1). 1086 sayılı eski Yasa'da iki haftalık bu süre on gün olarak düzenlenmişti (m. 109). Yanıt, B seçeneği.

13. Davanın taraflarından birinin kendi aleyhine olan belli bir veya birkaç olay hakkında, davayı gören yargıç tarafından sorguya çekilmesine ne denir?

A) İstinabe
B) İstinkâf
C) Tarafın dinlenilmesi
D) İsticvap
E) Tavzih

Yanıt: Bir tarafın kendi aleyhine olan maddi olaylar hakkında yargıç tarafından sorgulanmasına isticvap denir. Yanıt, *D* seçeneği.

14. Asli müdahaleyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Derdest bir davanın konusunu oluşturan şey veya hak üzerinde kısmen ya da tamamen hak iddia eden bir kimsenin, bu davanın taraflarına karşı, davanın açıldığı mahkemede bir dava açmasıdır.
B) Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda düzenlenmiştir.
C) Kadastro Yasası'nda hakkında özel bir hüküm bulunmaktadır.
D) Asli müdahil, fer'i müdahilden farklı olarak taraf yardımcısı değil taraf konumundadır.
E) Asli müdahale çekişmesiz yargı işlerinde uygulanamaz.

Yanıt: Asli müdahale, görülmekte olan bir davada, üçüncü bir kişinin dava konusu şey veya hak üzerinde kısmen veya tamamen hak sahibi olduğunu ileri sürerek bu davanın taraflarına karşı yeni ve bağımsız bir dava açmasıdır. Asli müdahale, gerçekte üçüncü kişinin açılmış bir davaya müdahalesi olmayıp, ilk davanın taraflarına karşı açılmış bağımsız bir davadır. Asli müdahale, Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda düzenlenmiştir (HMY m. 65). Çekişmesiz yargıda asli müdahale mümkündür. Örneğin birkaç mirasçı, mirasçılık belgesi almak için mahkemeye başvurduktan sonra, diğer mirasçılar da mirasçı olduklarını beyan ederek aynı mahkemeye başvururlarsa, bu bir asli müdahale olur. Yanıt, E seçeneği.

15. Eski hale getirmeyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Eski hale getirmede tam ispat aranmaz.
B) Eski hale getirme isteminde bulunulan işlem, süresinde yapılsa idi, hangi mahkemede incelenecek, o işlem hakkında hangi mahkeme karar verecektiyse eski hale getirme istemi de o mahkemeye yapılır.
C) Eski hale getirme istemi, yargılamanın ertelenmesini gerektirmez ve hükmün icrasına engel olmaz.
D) Eski hale getirme istemi, hükmün icrasını durdurur.
E) İlk derece mahkemeleri veya bölge adliye mahkemelerinde eski hale getirme istemi, ön sorunlar hakkındaki usule; Yargıtayda ileri sürülecek eski hale getirme istemi ise temyiz usulüne göre yapılır ve incelenir.

Yanıt: Eski hale getirme istemi, yargılamanın ertelenmesini gerektirmez ve hükmün icrasına engel olmaz. Ancak istemi inceleyen mahkeme, istemi haklı görürse, teminat gösterilmek koşuluyla, yargılamanın ertelenmesine veya hükmün icrasının geri bırakılmasına karar verebilir. Mahkeme, gerektiğinde teminat gösterilmeden de yargılamanın ertelenmesine veya icranın geri bırakılmasına karar verebilir (HMY m. 99). Yanıt, D seçeneği.

16. (A), Gazi İlköğretim Okulu Okul Aile Birliğiyle bir sözleşme imzalayarak okulun kantin işletmesini bir yıllığına kiralamıştır. Ancak Okul Aile Birliği sözleşme koşullarına aykırı davranarak elektrik ve su sayaçlarını bağımsız hale getirmemiş ve (A) bu yüzden kantine ait olmayan sayaçların giderlerini de cebri icra tehdidi altında ödemek zorunda kalmıştır. (A), ödenmeyen 6.300 TL'nin yasal faiziyle tahsiline karar verilmesi için birlik başkanı (B) ile başkan yardımcısı (C)'ye karşı dava açmıştır. Davalı (B) ve (C) ise yanıt dilekçesinde, Birliğin tüzelkişiliği bulunmadığını, yasal temsilcisinin Milli Eğitim Bakanlığı olduğunu ileri sürerek davanın öncelikle husumet ehliyeti yokluğundan reddi gerektiğini savunmuştur.

Mahkeme bu davada nasıl bir karar vermelidir?

A) Husumette yanılma nedeniyle davanın reddine karar vermelidir.
B) (A)'ya dava dilekçesini düzeltmesi ve gerçek temsilciye tebliğ ettirmesi için süre vermelidir.
C) Hukuksal yarar yokluğu nedeniyle davanın reddine karar vermelidir.
D) İdari yargı görevli olduğundan yargı yolu bakımından görevsizlik kararı vermelidir.
E) Başkaca bir usuli eksiklik yoksa davanın esası hakkında karar vermelidir.

Yanıt: Davada tüzel kişiliği bulunmayan okul aile birliğini temsilen yasal temsilcisi Milli Eğitim Bakanlığı yerine, birlik başkanı ile başkan yardımcısı davalı olarak gösterildiği için temsilcide yanılma söz konusudur. Temsilde yanılma, açılan bir davada tarafların temsilcisinin yanlış gösterilmesidir. Temsilcide yanılma durumunda, hasımda yanılmada olduğu gibi davanın reddi gibi ağır bir sonuç doğmaz. Yargıtay'ın yerleşik uygulamasına göre, temsilde yanılma durumunda mahkemece bir ara karar ile durum belirtilip, davacı tarafa (somut olaya göre davalının gerçek temsilcisini temsilci olarak göstermek üzere) dava dilekçesini düzeltmesi ve gerçek temsilciye tebliğ ettirmesi için süre verilmesi ve usuli hata düzeltildikten sonra davaya devam edilmesi gerekir. Yanıt, B seçeneği.

17. Aşağıdaki işlemlerden hangisi ıslahın konusunu oluşturabilir?

A) İkrar
B) İsticvap tutanağının içeriği
C) Tanık beyanları
D) Dava nedenleri
E) İlk itirazlar

Yanıt: Islahın konusu, tarafların yapmış oldukları usul işlemleridir. Tarafların yaptıkları usul işlemleri, yargılamanın ilerlemesi için yapılan ve etkileri usul hukuku tarafından düzenlenmiş olan işlemlerdir. Islahla yapılmamış sayılamayacak olan işlemler şunlardır (HMY m. 179/2):

- İkrar
- Tanık ifadeleri
- Bilirkişi rapor ve beyanları
- Keşif ve isticvap tutanakları
- Yeminin teklifi, reddi veya iadesi (Yerine getirilmiş olan veya henüz yerine getirilmemiş olmakla beraber, karşı tarafın yerine getireceğini ıslahtan önce bildirmiş olması koşuluyla)

Ancak ıslahtan sonra yapılacak tahkikat sonucuna göre, bu işlemlerin göz önünde tutulması gerekmiyorsa, bunlar da yapılmamış sayılır (HMY m. 179/3). İlk itiraz süresi, hak düşürücü bir süredir. İtiraz, bu süre içinde ileri sürülmezse daha sonra ileri sürülemez. İlk itirazların ıslah yoluyla sonradan ileri sürülmesi de mümkün değildir. Islahla dava nedenleri değiştirilebilir. Örneğin şiddetli geçimsizlik nedenine dayalı boşanma davası, ıslah edilerek akıl hastalığı nedenine dayalı boşanma davasına dönüştürülebilir. Yanıt, D seçeneği.

18. Bir davanın tarafı diğer tarafça aleyhine olarak ileri sürülen bir maddi olayın doğruluğunu, hukuksal niteliğinin iddia edilenden farklı olduğunu bildirerek kabul ediyorsa hangi tür ikrardan söz edilir?

A) Basit ikrar
B) Bağlantılı bileşik ikrar
C) Kısmi ikrar
D) Nitelikli ikrar
E) Bağlantısız bileşik ikrar

Yanıt: Bir tarafın ileri sürdüğü olayın hukuksal niteliği bakımından ileri sürülenden farklı olduğunun bildirilerek kabul edilmesi nitelikli (= vasıflı, mevsuf, gerekçeli) ikrardır. Nitelikli ikrarda, ikrar eden karşı tarafın ileri sürdüğü ve aleyhine olan olayın doğruluğunu beyan etmekle birlikte; karşı tarafın istemine hak vermeyen bir açıklama yapmaktadır. Yani ileri sürülen olay doğrulanmakla beraber, karşı tarafça ileri sürülenden farklı bir niteliğinin (vasfının) olduğu ileri sürülmektedir. Yanıt, D seçeneği.

19. Tespit davalarıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Tespit davaları, Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda açıkça düzenlenmiştir.
B) Tespit davası açanın, yasada belirtilen istisnai durumlar dışında bu davayı açmakta hukuksal bir yararı bulunmalıdır.
C) Edim davası açma olanağı varken, tespit davası açmakta hukuksal yarar yoktur.
D) Tespit davasına hukuksal ilişkiler veya hakkın ya da bir belgenin sahte olup olmadığının tespiti konu olabilir.
E) Tespit davası sonucunda verilen ilamlar, yargılama giderlerine ilişkin kısım hariç olmak üzere, içerik bakımından cebrî icraya elverişli değildir.

Yanıt: Tespit davaları, bir hukuksal ilişkinin var olup olmadığının belirlenmesi için açılan davalardır. Maddi olgular (vakıalar) yalnız başına tespit davasının konusunu oluşturamaz. Örneğin bir kimse diğeri tarafından ağır şekilde darp edildiğinin tespitini isteyemez. Zira bu bir maddi olgudur, tek başına davacıya bir hukuksal yarar sağlamayacaktır. Ancak mağdur haksız eyleme dayanan bir tazminat davası (edim davası) açtığında mahkeme vereceği kararda, önce maddi olguyu, yani yaralanma (darp edilme) durumunu tespit edecek, sonra da davalıya yönelik bir emir verecektir. İşte bu emir de davacının ihlal edilen haklarının kararda belirtilen biçimde düzeltilmesini içerecektir. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda, tespit davasıyla hukuksal ilişkilerin tespiti yanında, hakkın ya da bir belgenin sahte olup olmadığının tespitinin de istenebilmesi mümkün kılınmıştır. 1086 sayılı Yasa'nın yürürlükte olduğu dönemde öğreti ve uygulamada "tespit davasının edim davasının öncüsü olduğu" ve "edim davasının açılabildiği durumlarda tespit davası açılayamayacağı" kabul edilmekteydi. 6100 sayılı yeni Yasa'ya göre, kısmi edim davasının açılabildiği durumlarda, tespit davası da açılabilecektir. Bu durumda Yasa hükmü gereği davacının hukuksal yararının var olduğu kabul edilir (HMY m. 107/3). Getirilen bu yeni düzenleme sayesinde alacaklı, *"yalnızca edim davası"* veya *"yalnızca tespit davası"* ya da "kısmi edim ile birlikte külli tespit davası" açabilme seçeneklerine sahiptir. Böylece "Edim davasının açılabildiği durumlarda tespit davası açılamaz." ilkesinin bir geçerliliği kalmamıştır. Yanıt, C seçeneği.

20. (A), evini (B) ve (C)'ye kiraya vermiştir. (B) ve (C)'nin kira bedellerini ödememesi üzerine (A), (B) ve (C)'ye karşı kira alacağının tahsili davası açmıştır.

Buna göre, (B) ve (C) arasındaki usuli ilişkiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) (B) ve (C) birbirinden bağımsız olarak yasa yoluna başvurabilir.
B) (B), yalnız başına ilk itirazda bulunabilir.
C) (C), yalnız başına ikrarda bulunabilir.
D) Tahkikat aşaması (B) ve (C) için ortaktır.
E) (B) davayı kabul eder, (C) kabul etmezse (B)'nin kabul beyanı geçersizdir.

Yanıt: Davacı ve davalılar arasında, dava konusu hak veya borcun ortak (iştirak halinde) olması durumunda, ihtiyari dava arkadaşlığı vardır. Dava arkadaşları, öteki dava arkadaşlarının davasında taraf değildir; üçüncü kişi kabul edilir. Bu nedenle üçüncü kişilerin yapabileceği tüm işlemleri yapabilirler; tanık olabilirler, fer'i müdahale isteminde bulunabilirler, kendisine dava ihbar edilebilir. İhtiyari dava arkadaşları arasında, tahkikat aşaması ortaktır. Yani dava, bütün dava arkadaşlarının çağrıldığı ve hazır bulunduğu aynı oturumda birlikte incelenir. Her bir dava arkadaşı diğerinden bağımsız olarak yasa yoluna başvurabilir. İhtiyari dava arkadaşlığında her dava arkadaşının ikrar, feragat, kabul, yeminin kabulü ve yemin gibi işlemleri yalnızca onun hakkında geçerlidir. Yanıt, E seçeneği.

21. Aşağıdakilerden hangisi dava ehliyetine sahiptir?

A) Akıl hastaları
B) Ergin olmayanlar
C) Tüzel kişiler
D) Kısıtlılar
E) Miras ortaklığı

Yanıt: Dava ehliyeti, bir davayı yürütebilme, usuli işlemleri yapabilme ehliyetidir. Dava ehliyeti, medeni hukuktaki eylem (fiil) ehliyetinin usul hukukundaki karşılığıdır. Medeni hukuka göre, eylem (fiil) ehliyetine sahip kişiler dava ehliyetine sahiptir. Tüzel kişilerin eylem ehliyeti ve dolayısıyla dava ehliyeti vardır. Hem özel hukuk tüzel kişilerinin, hem de Devlet tüzel kişiliği, yerel yönetimler (il özel idaresi, belediye ve köy) ve kamu kurumları (hizmet yerinden yönetim kuruluşları) gibi kamu tüzel kişilerinin dava ehliyeti vardır. Tüzel kişiler davayı organları aracılığıyla takip ederler. Yanıt, C seçeneği.

22. Aşağıdakilerden hangisi *istem sonucunun niceliğine göre bir dava türü* değildir?

A) Yenilik doğuran dava
B) Terditli (basamaklı) dava
C) Objektif dava birleşmesi
D) Seçimlik dava
E) Çok nedenli (mütelahik) dava

Yanıt: Yenilik doğuran davalar, mahkemeden istenen hukuksal korumanın türüne göre, bir dava çeşididir. Mahkemeden istenen hukuksal korunma ölçütüne göre davalar; edim davaları, tespit davaları, yenilik doğuran (inşai) davalar ile belirsiz alacak ve tespit davası olmak üzere dörde ayrılmaktadır. Yanıt, A seçeneği.

23. Tüketici mahkemeleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Tüketici mahkemelerinde görülecek davalarda basit yargılama usulü uygulanır.

B) Tüketici mahkemelerinde bir davanın esastan görülebilmesi için genel dava koşullarının bulunması yeterlidir.

C) Tüketici hakem heyeti kararlarına karşı yapılan itiraz üzerine tüketici mahkemesinin vereceği karar kesindir.

D) Tüketici mahkemeleri nezdinde tüketiciler, tüketici örgütleri ve Bakanlıkça açılacak davalar her türlü resim ve harçtan bağışıktır.

E) Tüketici davaları tüketicinin yerleşim yeri mahkemesinde de açılabilir.

Yanıt: Tüketici mahkemeleri, tek yargıçlı, özel görevli ilk derece yargı yeridir. Tüketici mahkemesi olmayan illerde tüketici mahkemesinin görev alanına giren dava ve işler asliye hukuk mahkemeleri arasında eşit şekilde bölüştürülür. Yasa koyucu, tüketici mahkemelerine başvuru açısından özel bir dava koşulu öngörmüştür. Buna göre, değeri iki bin Türk Lirasının altında bulunan uyuşmazlıklarda ilçe tüketici hakem heyetlerine, üç bin Türk Lirasının altında bulunan uyuşmazlıklarda il tüketici hakem heyetlerine, büyükşehir statüsünde bulunan illerde ise iki bin Türk Lirası ile üç bin Türk Lirası arasındaki uyuşmazlıklarda il tüketici hakem heyetlerine başvuru zorunludur (6502 sayılı Y. m. 68/1). Başvuru yapılırsa dava, dava koşulu yokluğundan usulden reddedilir. Yanıt, B seçeneği.

24. Avukat (A), tasarrufun iptali davası açmak üzere Kızılcahamam Asliye Hukuk Mahkemesi'ne gitmiş, ancak vekâletnamesinin aslını veya onaylı örneğini ibraz edememiştir. Dava açma süresinin son günü olması nedeniyle mahkeme, (A)'nın verilen kesin süre içerisinde vekâletnamesini ibraz etmek koşuluyla dava açmasına izin vermiştir. Mahkeme tarafından verilen kesin süre geçmesine rağmen avukat (A), vekâletnamesini ibraz etmemiştir.

Olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) (A), ön inceleme aşaması tamamlanıncaya kadar vekâletnamesini ibraz edebilir.

B) (A)'nın vekâletnamesi olmaksızın dava açmasına hiçbir şekilde izin verilemeyeceğinden Kızılcahamam Asliye Hukuk Mahkemesi'nce verilen kesin sürenin herhangi bir hukuksal değeri yoktur.

C) Avukat (A)'nın müvekkili (M) yapılan işlemleri kabul ettiğini dilekçe ile mahkemeye bildirse bile, mahkeme bu bildirimi dikkate alınmaz.

D) Vekâletnamesini haklı bir neden olmaksızın süresi içinde ibraz etmeyen avukat (A) hakkında hiçbir yaptırım uygulanamaz.

E) Mahkeme davanın açılmamış sayılmasına karar vermelidir.

Yanıt: Vekâletnamesinin aslını veya onaylı örneğini vermeyen avukat, dava açamaz ve yargılamayla ilgili hiçbir işlem yapamaz. Ancak gecikmesinde zarar doğabilecek durumlarda

mahkeme, vereceği kesin süre içinde vekâletnamesini getirmek koşuluyla avukatın dava açmasına veya usul işlemlerini yapmasına izin verebilir. Bu süre içinde vekâletname verilmez veya asıl taraf yapılan işlemleri kabul ettiğini dilekçeyle mahkemeye bildirmez ise dava açılmamış veya gerçekleştirilen işlemler yapılmamış sayılır. Vekâletnamesiz işlem yapmasına izin verilen ancak haklı bir neden olmaksızın süresi içinde vekâletname ibraz etmeyen avukat, oturum harcı ile diğer yargılama giderleri ve karşı tarafın uğradığı zararları ödemeye mahkûm edilir. Bunu kötü niyetle yapan avukat aleyhine, ceza ve disiplin soruşturması açılmasını sağlamak üzere, Cumhuriyet başsavcılığına ve vekilin bağlı olduğu baro başkanlığına durum yazıyla bildirilir (HMY m. 77/1-2). Yanıt, E seçeneği.

25. Bir yargı çevresinde yeni bir hukuk mahkemesi kurulmasına kim karar verir?

A) Adalet Bakanlığı
B) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşünü alarak Adalet Bakanlığı
C) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu
D) Adalet Bakanlığının olumlu görüşünü alarak Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu
E) Yargıtay'ın olumlu görüşü alarak Adalet Bakanlığı

Yanıt: Hukuk mahkemeleri, her il merkezi ile bölgelerin coğrafi durumları ve iş yoğunluğu göz önünde tutularak belirlenen ilçelerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü alınarak Adalet Bakanlığınca kurulur (5235 sayılı Y. m. 5/1). Yanıt, B seçeneği.

TEST 9



1. Tacir (A), yurtdışında olduğu için adına gelen tebligat, evin kapıcısına yapılmıştır.

   Bu tebligatın hukuksal durumu ile ilgili aşağıda verilen ifadelerden hangisi doğrudur?

   A) Tebligat usule uygundur.
   B) Tebligat (A)'nın tebliği öğrendiğini beyan ettiği tarihte yapılmış sayılır.
   C) Tebligat usulsüzdür; hüküm ifade etmez.
   D) Tebligat usulsüzdür; (A), gecikmiş itiraz yoluna başvurmalıdır.
   E) Tebligat usulsüzdür; (A), tebligatı öğrense dahi geçersizdir.

Yanıt: Tebligat Yasası'na göre, tebligat muhataba ya da muhatap adına tebligatı kabule yetkili kişilere yapılmalıdır. Evin kapıcısı, muhatap olmadığı gibi, yasada sayılan tebligatı kabule yetkili kişilerden biri de değildir. Bu nedenle, tebligat usulsüzdür. Usulsüz tebligat mutlak olarak geçersiz değildir. Muhatabın usulsüz tebligatı öğrendiğini bildirdiği tarih tebligat tarihi sayılır. Yani, tebligat geçerli hale gelir. Yanıt, B seçeneği.

2. **Yabancı mahkeme kararlarının tenfiz edilebilmesi için aşağıdaki koşullardan hangisi aranmaz?**

   A) Hükmün kesinleşip kesinleşmediği
   B) Hükmün kamu düzenine ilişkin olup olmadığı
   C) Hükmün yasaya uygun olup olmadığı
   D) İlamın verildiği devlet ile Türkiye Cumhuriyeti arasında anlaşma olup olmadığı
   E) Kendisine karşı tenfiz istenen kişiye, usulüne uygun savunma hakkı verilip verilmediği

Yanıt: Yetkili mahkeme, tenfiz kararı verirken, yalnızca, yasada öngörülen tenfiz koşulların yerine getirilip getirilmediğini inceler. Yoksa tenfize konu hükmün, yasalara aykırı olup olmadığını (esasını) inceleyemez. Yasada belirtilen koşullar oluşmuşsa, yargıç tenfiz kararı vermek zorundadır. Yanıt, C seçeneği.

3. Toplu mahkemelerde mahkemenin yargı çevresi içinde, fakat mahkeme binası dışında yapılması gereken bazı işlemler için kurul üyelerinden birisinin görevlendirilmesine ne ad verilir?

A) İstinabe B) İsticvap
C) Niyabet D) İstiktab
E) Müstemir yetki

Yanıt: Toplu mahkemelerde mahkemenin yargı çevresi içinde, fakat mahkeme binası dışında yapılması gereken bazı işlemler için kurul üyelerinden birisinin görevlendirilmesine "niyabet", bu biçimde görevlendirilen yargıca da "naip yargıç" denir. Yanıt, C seçeneği.

4. Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre kanıtların tespitiyle ilgili,

I. Henüz dava açılmamış olan durumlarda sulh hukuk mahkemesinden istenebilir.
II. Mahkeme tarafından belirlenen tespit giderleri avans olarak ödenmezse kanıtların tespiti isteminden vazgeçilmiş sayılır.
III. Kanıtların tespiti dosyası, asıl dava dosyasının eki sayılır ve onunla birleştirilir.

ifadelerinden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

Yanıt: Mahkeme tarafından belirlenen tespit giderleri avans olarak ödenmedikçe sonraki işlemler yapılmaz (HMY m. 402/2). Yoksa kanıtların tespiti isteminden vazgeçilmiş sayılmaz ve tekrar aynı konuda kanıtların tespiti istenebilir. Yanıt, B seçeneği.

5.

I. Düzenleyici ve denetleyici kurumlar
II. Vakıflar
III. Türk Tabipler Birliği
IV. Kayseri Barosu
V. Sosyal güvenlik kurumları

Yukarıdakilerden hangileri Tebligat Yasası'na göre tebligat çıkartabilecek mercilerden değildir?

A) I ve III B) Yalnız II
C) II ve III D) I, IV ve V
E) II, III ve V

Yanıt: Tebligat Yasası'na göre tebligat çıkartabilecek merciler şunlardır (Tebligat Y. m. 1):
- Yargı mercileri
- Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri
- Özel bütçeli idareler
- Düzenleyici ve denetleyici kurumlar
- Sosyal güvenlik kurumları
- İl özel idareleri
- Belediyeler
- Köy tüzel kişileri
- Barolar
- Noterler

Tebligat Yasası'nda tebligat çıkartmaya yetkili merciler sınırlı olarak sayılmıştır (kapalı sayı ilkesi). Bu mercilerin dışındaki merciler, Tebligat Yasası'na göre tebligat çıkaramaz. Örneğin dernekler ve vakıflar Tebligat Yasası'na göre tebligat çıkartamazlar. Meslek kuruluşlarından yalnızca barolar, Tebligat Yasası'nın 1. maddesinde yer alan tebliğ çıkartabilecek merciler arasında yer alır. Türk Tabipler Birliği, bu kapsamda değildir. Yanıt, C seçeneği.

6. Aşağıdakilerden hangisi istinaf yolunun özelliklerinden biri değildir?

A) İlk derece mahkemelerinden verilen son kararlara karşı istinaf yoluna başvurulabilir.
B) Taraflar ilâmın kendilerine tebliğinden sonra istinaf yoluna başvurma hakkından feragat edebilirler.
C) Kesinleşmemiş kararlara karşı tanınan bir başvuru yolu olduğu için istinaf yolu, olağan bir yasa yoludur.
D) İstinaf yolu, temyiz yolundan önce başvurulabilen, ikinci derece bir yasa yoludur.
E) İstinaf yoluna başvurma, kural olarak ilk derece mahkemesi kararının icrasını durdurur.

Yanıt: İstinaf yoluna başvurma, kural olarak ilk derece mahkemesi kararının icrasını durdurmaz. Yanıt, E seçeneği.

7. Aşağıdakilerden hangisi kadastro mahkemelerinin görev alanına girmez?

A) Muhdesata bağlı olarak taşınmaz malın kazanımı, muhdesatın yıkılıp kaldırılması ve benzeri nitelikte olan ve mahkemeden yenilik doğurucu hüküm almayı gerektiren dava ile ilgili isteklerin incelenmesi
B) Kadastro komisyonu tarafından gönderilen tutanaklara ait davalar
C) Yalnız kadastro işlerine özgü olmak üzere; tutanağı düzenlenen taşınmaz mallara ait ihtiyati tedbir kararı
D) Askı ilanı içinde açılan davalar
E) Kadastro mahkemelerine dava açıldıktan sonra, tespitten önceki haklara dayanarak, asli müdahil olarak katılanların savlarına ilişkin uyuşmazlıklar

Yanıt: Muhdesata (sonradan dikilen yapı veya bitki) bağlı olarak taşınmaz malın kazanımı, muhdesatın yıkılıp kaldırılması ve benzeri nitelikte olan ve mahkemeden yenilik doğurucu hüküm almayı gerektiren dava ile ilgili isteklerin incelenmesi kadastro mahkemelerinin görev alanına girmez. Genel hükümler uygulanır. Yanıt, A seçeneği.

8. Aşağıdaki kararlardan hangisi duruşma yapılmadan verilemez?

A) Bilirkişinin görevden alınması kararı
B) İlk itirazların reddi kararı
C) Görevsizlik kararı
D) Boşanma kararı
E) Yargıcın reddi isteminin kabulü kararı

Yanıt: Kural olarak her davada duruşma yapılması gerekir. Yargıç, Yasa'nın gösterdiği istisnalar dışında tarafları dinlemeden veya sav ve savunmalarını bildirmeleri için yasaya uygun biçimde davet etmeden (dosya üzerinden) hükmünü veremez (HMY m. 27). Aksi halde sav ve savunma hakkı kısıtlanmış sayılır. Boşanma, çekişmeli yargı işi olduğu için duruşma yapılmadan boşanma kararı verilemez. Yanıt, D seçeneği.

9. Aşağıdakilerden hangisi görevli ve yetkili mahkemenin bir davaya bakmasına fiili bir engel değildir?

A) Yangın
B) Deprem
C) Su baskını
D) Yargıcın yasaklılığı
E) Yargıcın ölmesi

Yanıt: Bir yargıcın davaya bakmasının yasak olması, çekilmesi ya da reddedilmesi ve ret isteminin kabul edilmesi sonucu o yerde bu davaya bakabilecek başka bir yargıcın bulunmaması *fiili değil, hukuksal* bir engeldir. Yanıt, D seçeneği.

10. Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre, yargıcın hukuksal sorumluluğu çerçevesinde ödediği tazminat nedeniyle devlet, ödeme tarihinden itibaren sorumlu hâkime kaç yıl içinde rücu etmelidir?

A) 1
B) 2
C) 3
D) 4
E) 5

Yanıt: Devlet, ödediği tazminat nedeniyle sorumlu yargıca ödeme tarihinden itibaren bir yıl içinde rücu eder (HMY m. 46/3). Yanıt, A seçeneği.

11. (A), ayrı bir asliye ticaret mahkemesi olan Bakırköy'de, mutlak bir ticari dava için Sulh Hukuk Mahkemesi'nde dava açmıştır.

Buna göre, (A) iki hafta içinde Bakırköy Sulh Hukuk Mahkemesi'ne başvurarak dava dosyasının Asliye Ticaret Mahkemesi'ne gönderilmesi isteminde bulunmazsa mahkeme nasıl bir karar vermelidir?

A) Dosyanın işlemden kaldırılmasına
B) Dava dosyasının re'sen görevli mahkemeye gönderilmesine
C) Davanın açılmamış sayılmasına
D) Taraflara iki haftalık ek süre verilmesine
E) Davanın esastan reddine

Yanıt: Görevsizlik kararı verilmesi durumunda, taraflardan birinin bu karar süresi içinde yasa yoluna başvurulmayarak kesinleşmiş ise kararın kesinleştiği tarihten; yasa yoluna başvurulmuşsa bu başvurunun reddi kararının tebliği tarihinden itibaren iki hafta içinde kararı veren mahkemeye başvurarak, dava dosyasının görevli mahkemeye gönderilmesini istemesi gerekir. Aksi takdirde, davanın açılmamış sayılmasına karar verilir (HMY m. 20). İki haftalık süre hak düşürücü süre olup, mahkemece re'sen gözetilir. Yanıt, C seçeneği.

12. Adli yardım ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Adli yardım için aranan yoksulluk, tamamen fakirlik içinde bulunmak şeklinde anlaşılmamalıdır.

B) Adli yardım hükümleri, dava niteliğinde olmadığından geçici hukuksal korunma istemlerinde uygulanmaz.

C) Adli yardım hükümleri asıl olarak gerçek kişiler içindir.

D) Kamuya yararlı dernek ve vakıflar, sav ve savunmalarında haklı göründükleri ve mali açıdan zor duruma düşmeden gerekli giderleri kısmen veya tamamen ödeyemeyecek durumda oldukları takdirde adli yardımdan yararlanabilirler.

E) Yabancıların adli yardımdan yararlanabilmeleri için ise yoksulluk ve istemlerinin açıkça dayanaktan yoksun olmaması koşulları yanında, karşılıklılık (= mütekabiliyet) koşulunun da bulunması gerekir.

Yanıt: Adli yardım hükümleri, yalnızca davalarda değil, geçici hukuksal korunma istemlerinde ve icra takibinde de uygulanır (HMY m. 334/1). Yanıt, B seçeneği.

13. (A), işveren (B)'nin iş yerinde tutunduğu halatın kopması nedeniyle iş kazası geçirmiş ve işgöremez hale gelmiştir. (A), (B)'e karşı açacağı davada hem sözleşmeye hem de haksız eylem hükümlerine dayanabilmektedir.

Buna göre, (A)'nın açacağı davanın türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Terditli dava

B) Kısmi dava

C) Seçimlik dava

D) Topluluk davası

E) Mütelâhik dava

Yanıt: Davacının, dava dilekçesinde birden fazla hukuksal nedene dayandığı davalara, mütelahik (= yarışan, çok nedenli) davalar denir. Bu bakımdan davacı, hem sözleşmeye aykırılığa hem de haksız eyleme dayanıyorsa mütelahik dava söz konusu olur. Zira iki hukuksal neden de asıl istemi haklı kılabilecek niteliktedir. Yanıt, E seçeneği.

14.

I. İki görevsizlik kararının bulunması
II. Kararın aynı yargı düzenleri içinde yer alan mahkemelerce verilmiş olması
III. Görevsizlik kararlarının kesinleşmiş olması
IV. Görevsizlik kararı verilen davaların farklı olması

Yukarıdakilerden hangileri olumsuz görev uyuşmazlığı çıkarılabilmesinin koşullarından değildir?

A) I ve II B) I, II ve III
C) II ve IV D) III ve IV
E) II, III ve IV

Yanıt: Olumsuz görev uyuşmazlığı adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve nedeni aynı olan davada, karşılıklı olarak kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması üzerine ortaya çıkan uyuşmazlıktır. Koşulları şunlardır: (1) İki görevsizlik kararının bulunması: Olumsuz görev uyuşmazlığının doğabilmesi için en az iki yargı yerinden verilmiş, iki ayrı görevsizlik kararının bulunması gerekir. Davalardan birinin görev, diğerinin esas bakımından reddedilmesi durumunda işin Uyuşmazlık Mahkemesine götürülmesine gerek kalmaz. (2) Kararın ayrı yargı düzenleri içinde yer alan mahkemelerce verilmiş olması: Olumsuz görev uyuşmazlığının çıkarılabilmesi için görevsizlik kararlarının farklı yargı kolları içinde yer alan iki mahkeme tarafından verilmiş olması gerekir. Örneğin idari yargı ile adli yargı gibi. Görevsizlik kararlarının her birinin diğerini görevli görmeleri nedeniyle verilmiş olması gerekir. Aynı yargı düzeni içerisinde yer alan mahkemelerce (sulh ve asliye hukuk mahkemesi gibi) verilen görevsizlik kararlarına karşı Uyuşmazlık Mahkemesine değil, o yargı yerinin tepesinde yer alan yargı yerine başvurulabilir. (3) Görevsizlik kararlarının kesinleşmiş olması: Görevsizlik kararlarının ya süresi içinde temyiz edilmemiş olmaları nedeniyle ya da süresi içinde temyiz olunmakla beraber, temyiz mercii tarafından onanmak suretiyle kesinleşmiş olması gerekir (2247 sayılı Y. m. 14). (4) Görevsizlik kararı verilen davaların aynı olması: Görevsizlik kararı verilen davaların her iki tarafının, konusunun ve sebebinin aynı olması gerekir. Yanıt, C seçeneği.

15.

I. Davanın aşamaları
II. Yanıt süresi
III. Ek yanıt süresi
IV. Dava ve savunmanın genişletilmesi
V. Dosyanın işlemden kaldırılması

Yazılı yargılama usulü ile basit yargılama usulü arasında yukarıdakilerden hangisi bakımından fark yoktur?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III
E) I, III, IV ve V

Yanıt: Dilekçeler aşaması: Basit yargılama usulünde, taraflar yanıta yanıt (= replik) ve ikinci yanıt (= düplik) dilekçesi veremezler (HMY m. 317/3). Ek yanıt süresi: yazılı yargılama usulünde bir ay, basit yargılama usulünde ise en fazla iki haftadır (HMY m. 317/2). Davanın aşamaları: Yazılı yargılama usulünde ön inceleme ve tahkikat aşamaları kesin çizgilerle birbirinden ayrılmıştır. Ön inceleme tamamlanmadan ve gerekli kararlar alınmadan tahkikata geçilemez ve tahkikat için duruşma günü verilemez (HMY m. 137/2). Basit yargılama usulünde ön inceleme ve tahkikat aşamaları birleştirilmiş, ilk duruşmada ön incelemeye ilişkin işlemlerin de yapılmasına olanak tanınmıştır. Dava ve savunmanın genişletilmesi: Yazılı yargılama usulünde taraflar, yanıta yanıt ve ikinci yanıt dilekçeleri ile serbestçe; ön inceleme aşamasında ise ancak karşı tarafın açık muvafakati ile iddia veya savunmalarını genişletebilir ya da değiştirebilirler. Ön inceleme duruşmasına taraflardan biri mazeretsiz olarak gelmezse, gelen taraf onun muvafakati aranmaksızın iddia veya savunmasını genişletebilir ya da değiştirebilir. Ön inceleme aşamasının tamamlanmasından sonra iddia veya savunma genişletilemez ya da değiştirilemez (HMY m. 141/1). Basit yargılama usulünde davanın (iddianın) genişletilmesi veya değiştirilmesi yasağı dava açılmasıyla, savunmanın genişletilmesi veya değiştirilmesi yasağı yanıt dilekçesinin mahkemeye verilmesiyle başlar (HMY m. 319). Dosyanın işlemden kaldırılması: Yazılı yargılama usulünde dava en fazla iki kez yenilenebilir. Basit yargılama usulünde ise dava en fazla bir kez yenilenebilir. İşlemden kaldırılmasına karar verilmiş olan dosya, yenilenmesinden sonra takipsiz bırakılırsa, dava açılmamış sayılır (HMY m. 320/4). Her iki yargılama usulünde de yanıt süresi iki haftadır. Yanıt, B seçeneği.

16. Aşağıdaki davalardan hangisinde mahkeme davacının her iki istemini de hüküm altına alamaz?

A) Karşı dava
B) Terditli dava
C) Kısmi dava
D) Mütelahik dava
E) Belirsiz alacak davası

Yanıt: Davacının dava dilekçesinde iki istemde bulunduğu, ancak öncelikle asıl istemin incelenmesini, eğer bu kabul edilmeyecek olursa yardımcı isteminin incelenmesini istediği davaya terditli (basamaklı) dava denir. Mahkeme asıl istemi kabul ederse yardımcı istemi incelemeyecektir. Terditli davalarda, davacı, öncelikle asıl istemin mahkeme tarafından incelenmesini istemektedir. Yardımcı istemi ise asıl istemin kesin bir biçimde reddedilmesi olasılığının varlığı durumunda incelenmesi isteminde bulunur. Bu nedenle terditli davalarda mahkeme hem asıl istemi hem de yardımcı istemi hüküm altına alamaz. Zira yardımcı istemin hüküm altına alınabilmesi, asıl istemin kesin olarak reddedilmesi koşuluna bağlıdır. Yanıt, B seçeneği.

17. (A)'nın vekili olan (V), Andırın Nöbetçi Asliye Hukuk Mahkemesi'ne hitaben yazdığı dava dilekçesinde Andırın İlçesi, Hacıveliuşağı Köyünde bulunan bir taşınmazın (B) adına tespit gördüğü, ancak bu yerin (A)'ya ait olduğunu ileri sürerek bu kısmın kadastro tespitinin iptali ile müvekkili adına tapuya kayıt ve tesciline karar verilmesi isteminde bulunmuş, dava bu mahkemede görülmekte iken (B) görev ve yetki itirazında bulunmuştur. (V), tahkikat aşamasında bu davadan feragat ettiğini bildirmiştir. Mahkeme yetki itirazı ve feragat istemi hakkında bir karar vermeden görevsizlik kararı vererek dosyanın Andırın Kadastro Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

Olayla ilgili,

I. Kadastro mahkemesinin görev alanına giren davalardan feragat geçersiz olduğundan Andırın Kadastro Mahkemesi yargılamaya devam etmelidir.

II. Görevsiz mahkemede yapılan feragat beyanı geçersiz olduğundan Andırın Kadastro Mahkemesi yargılamaya devam etmelidir.

III. Yetki itirazı, görev itirazından sonra incelenmelidir.

IV. Görevsizlik kararı yalnızca ön inceleme aşamasına kadar verilebileceğinden Andırın Kadastro Mahkemesi de karşı görevsizlik kararı vererek dosyayı yargı yeri belirlenmesi için üst mercie göndermelidir.

V. Andırın Asliye Hukuk Mahkemesi görevsizlik kararında yargılama giderlerini davacı (A)'ya yüklemelidir.

yargılarından hangileri yanlıştır?

A) I, II ve IV B) I, II, III ve V

C) I, II, IV ve V D) II, III, IV ve V

E) I, II, III ve IV

Yanıt: Kural olarak tasarruf ilkesinin bir sonucu olarak her davadan feragat edilebilir. Kadastro mahkemesinin görev alanına giren davalardan feragat edilebilmesi konusunda yasal bir istisna bulunmamaktadır. Bu nedenle I numaralı ifade yanlıştır. Görevsiz mahkememin esasa yönelik yaptığı işlemler geçersiz olsa bile, tarafların görevsiz mahkeme önünde verdiği beyanlar geçerlidir. Bu kapsamda görevsiz mahkemede verilen feragat

beyanı da geçerlidir. Bu nedenle II numaralı ifade yanlıştır. Feragat, hüküm kesinleşinceye kadar her aşamada yapılabilir ve davacının mahkemeye hitaben yapacağı tek taraflı, açık bir irade beyanı ile gerçekleşir. Göreve ilişkin kurallar, kamu düzenindendir (HMY m. 1). Bu nedenle, mahkeme görevli olup olmadığını kendiliğinden araştırır. Mahkeme, görevli olup olmadığını davanın her aşamasında inceleyebilir. Taraflar da davanın her aşamasında mahkemenin görevli olmadığını ileri sürebilir. Bu nedenle IV numaralı ifade yanlıştır. 6100 Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre; görevsizlik kararı veren mahkeme yargılama giderlerine kendisi hükmetmez, görevsizlik kararından sonra davaya bir başka mahkemede devam edilmesi durumunda, yargılama giderlerine o (= görevli) mahkeme hükmeder. Görevsizlik kararından sonra, davaya bir başka mahkemede devam edilmemiş ise istem üzerine davanın açıldığı mahkeme, dosya üzerinden bu durumu saptar ve davacıyı yargılama giderlerini ödemeye mahkûm eder (HMY m. 331/2). Bu nedenle V numaralı ifade yanlıştır. Görev itirazı, yetki itirazından önce incelenir. Zira yetki itirazı görevli mahkeme tarafından incelenir. Bu nedenle III numaralı ifade doğrudur. Yanıt, C seçeneği.

18. Yargıcın kendisini reddetmesi, ret nedeninin öğrenilmesinden itibaren hangi süreye tabidir?

A) Üç gün
B) Bir hafta
C) On gün
D) İki hafta
E) Süreye tabi değildir.

Yanıt: Yargıcın kendisini reddetmesi bir süreye tabi değildir. Yargıç, tarafların ret için tabi olduğu süre ile sınırlı olmaksızın, kendisini reddedebilir. Yargıç, reddini gerektiren nedenlerden biri varken bizzat çekilmezse, iki taraftan biri ret isteminde bulununcaya kadar davaya bakabilir (HMY m. 37). Yanıt, E seçeneği.

19. Aşağıdakilerden hangisi mahkemelerce verilen hükümlerin sonuçlarından biri değildir?

A) Hükmün verilmesi ile kural olarak ihtiyati tedbir kendiliğinden kalkmaz.
B) Bütün hükümlere karşı istinaf yoluna başvurulabilir.
C) Hükmün icraya konulabilmesi için kural olarak kesinleşmesi gerekli değildir.
D) Yargıç, verdiği hükümle bağlıdır.
E) Daha kısa zamanaşımına tabi olan borç, bir hükümle saptanınca, yeni zamanaşımı süresi on yıla çıkar.

Yanıt: Mahkemelerin esasa ilişkin son kararlarına hüküm denir. Hükümle mahkeme, davacının haklı ya da haksız olduğu yönünde görüşünü açıklar. Hüküm, yalnızca esasa ilişkin

son kararlar için kullanılan bir terimdir. Bu nedenle, mahkemelerce verilen ara karar ile usule ilişkin son kararlar hüküm niteliğinde değildir. Mal varlığına ilişkin davalarda, dava konusunun değeri yasal parasal sınırı geçmiyorsa hükme karşı istinafa başvurulamaz. Yanıt, B seçeneği.

20. Tacir (A) ve Samsun İl Özel İdaresi, Samsun'da ifa edilecek bir köprü yapım işi için aralarında yaptıkları asıl sözleşmede şu kayda yer vermişlerdir: "Aramızda çıkacak bütün uyuşmazlıklarda Samsun Mahkemeleri yetkilidir."

Buna göre, aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Yetki kaydı hangi uyuşmazlığa ilişkin olarak yapıldığının belli olmaması nedeniyle geçersizdir.
B) Yetki kaydı yazılı yapıldığı için geçerlidir.
C) Yetki kaydı geçersizdir. Zira yetki sözleşmesi bağımsız bir sözleşme olarak düzenlenmemiştir.
D) Yetki kaydı geçersizdir. Zira yetki kaydıyla taraflar, genel yetkili mahkemenin yetkisini ortadan kaldırmışlardır.
E) Yetki kaydı geçerlidir. Zira yetkilendirilen mahkeme, Ankara mahkemeleri olarak açıkça düzenlenmiştir.

Yanıt: Tarafların, sözleşmeye eklediği yetki kaydı geçersizdir. Zira yetki anlaşmasının hangi uyuşmazlığa ilişkin olarak yapıldığı belli değildir. Yanıt, A seçeneği.

21.

I. Kesin hüküm oluşturma
II. Re'sen harekete geçme
III. Açıklayıcı olma

Yukarıdakilerden hangileri çekişmesiz yargının (nizasız kazanın) ve bu yargıda verilen kararların özelliklerinden biri değildir?

A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve II D) I ve III
E) II ve III

Yanıt: Çekişmesiz yargıda verilen kararlar maddi anlamda kesin hüküm oluşturmaz. Karar haksız veya yanlış görülürse daha sonra değiştirilebilir. Çekişmesiz yargıda yargıç, kendiliğinden harekete geçebilirken; çekişmeli yargıda, yargıcın kendiliğinden harekete geçmesi, kural olarak söz konusu olmamaktadır. Çekişmeli yargı kararları, ilke olarak açıklayıcıdır. Buna karşılık, çekişmesiz yargı kararları ise genel olarak yenilik doğurucudur. Yanıt, D seçeneği.

22. İradi temsil (davaya vekâlet) ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Davaya vekâlet ehliyeti bir dava koşulu olup, davanın açıldığı sırada mevcut olmadığı daha sonra anlaşılırsa derhâl davanın açılmamış sayılması kararı verilir.
B) Vekâletnamenin düzenlenmesi konusunda münhasıran noterler yetkilidir.
C) Dava kendisine ihbar edilen üçüncü kişinin, ihbar eden tarafça yapılan teklifi kabul ederek onun temsilcisi olarak davada yer alması, iradi temsile ilişkin Avukatlık Yasası'na bir istisna oluşturur.
D) Vekil, vekâlet veren adına mahkeme önünde yemin edebilir.
E) Kısmi ıslah yoluna başvurabilmek için vekilin vekâletnamesinde bu-na ilişkin özel yetki bulunmasına gereklidir.

Yanıt: Davaya vekâlet ehliyeti, dava koşuludur. Bu nedenle mahkemece kendiliğinden araştırılır ve taraflarca davanın her aşamasında ileri sürülebilir. Eksiklik giderilmezse dava, dava koşulu yokluğundan usulden reddedilir. Dava vekâlet ehliyetine kural olarak avukatlar sahiptir. 1086 sayılı eski Yasa'ya göre, kendisine dava ihbar edilen üçüncü kişi, taraf yanında fer'i müdahil olarak veya onun yerine (davayı takip yetkisiyle birlikte) iradi temsilci olarak davada yer alabilmekteydi. Üçüncü kişi kendi adına değil, ihbar eden taraf adına onu temsilen davayı takip ederdi. Bu düzenleme hukukumuzda yalnızca avukatların davada vekâlet alabileceği kuralının (Avukatlık Y. m. 35) bir istisnası idi. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası ile ihbarı alan üçüncü kişinin, yalnızca hukuksal yararı olan taraf yanında yargılamada yer alması kabul edilerek ihbar eden tarafın yerine geçerek davayı onun adına takip yolu kaldırılmıştır. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda vekâletname düzenleme yetkisi, münhasıran noterlere bırakılmıştır. Yabancı ülkelerdeki Türk konsolosları tarafından onaylanan vekâletnameler de geçerlidir. Oysa 1086 sayılı eski Yasa'da bucak meclisi, ihtiyar heyeti ve sulh yargıcı tarafından da vekâletname düzenlenebilmesine olanak veriliyordu (m. 65). 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda, sayılan mercilerin yetkilerine son verilmiştir. Yanıt, B seçeneği.

23. Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre, aşağıdakilerden hangisi bölge adliye mahkemesi hukuk dairesince dosya üzerinde yapılacak ön inceleme sonunda, öncelikle karar verilmesi gereken durumlardan biri değildir?

A) İncelemenin başka bir dairece veya bölge adliye mahkemesince yapılmasının gerekli olması
B) İncelenen mahkeme kararının usul veya esas yönünden hukuka uygun olması
C) Başvurunun süresi içinde yapılmaması
D) Başvuru koşullarının yerine getirilmemesi
E) Başvuru nedenlerinin veya gerekçesinin hiç gösterilmemesi

Yanıt: Bölge adliye mahkemesi hukuk dairesince dosya üzerinde yapılacak ön inceleme sonunda aşağıdaki durumlardan birinin tespiti hâlinde öncelikle gerekli karar verilir (HMY m. 352/1):

İncelemenin başka bir dairece veya bölge adliye mahkemesince yapılmasının gerekli olması
Kararın kesin olması
Başvurunun süresi içinde yapılmaması
Başvuru koşullarının yerine getirilmemesi
Başvuru nedenlerinin veya gerekçesinin hiç gösterilmemesi
İncelenen mahkeme kararının usul veya esas yönünden hukuka uygun olduğu anlaşıldığı takdirde başvurunun esastan reddine karar verilir (HMY m. 353/1-b-1). Yanıt, B seçeneği.

24. Aşağıdakilerden hangisinde, görülmekte olan bir davanın konusuz kaldığından söz edilemez?

A) Boşanma davasında, eşlerden birinin ölmesi durumunda
B) Dava devam ederken borçlunun dava konusu borcu ödemesi durumunda
C) Davacının işlemden kaldırılmış dosyasını üç ay içinde yenilememesi durumunda
D) El atmanın önlenmesi davasında, taşınmaza yapılan saldırıya son verilmesi durumunda
E) Kiralananın tahliyesi davasında, kiracının rızasıyla taşınmazı boşaltması durumunda

Yanıt: Davacının işlemden kaldırılmış dosyasını üç ay içinde yenilememesi durumunda dava açılmamış sayılır; yoksa konusuz kalmaz. Yanıt, C seçeneği.

25. Hakem ücreti ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Taraflarca aksi kararlaştırılmamışsa, hakemlerin ücreti, dava konusu alacağın miktarı, uyuşmazlığın niteliği ve tahkim yargılamasının süresi dikkate alınarak, hakem veya hakem kurulu ile taraflar arasında kararlaştırılır.
B) Taraflar, hakem veya hakem kurulunun ücretini yerleşmiş kurallara veya kurumsal tahkim kurallarına yollama yaparak da belirleyebilirler.
C) Taraflarla hakem veya hakem kurulu arasında ücretin belirlenmesi konusunda anlaşmaya varılamaz ya da taraflarca bu konuda yerleşmiş kurallara veya kurumsal tahkim kurallarına yollama yapılmamışsa, hakem veya hakem kurulunun ücretini asıl uyuşmazlığı çözmeye görevli ve yetkili mahkeme belirler.
D) Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça başkanın ücreti, hakemlerden her birine ödenecek hakem ücretinin yüzde on fazlası olarak hesaplanır.
E) Hakem kararının düzeltilmesi, yorumlanması veya tamamlanması durumlarında ek hakem ücreti ödenmez.

Yanıt: Taraflarla hakem veya hakem kurulu arasında ücretin belirlenmesi konusunda anlaşmaya varılamaz veya tahkim sözleşmesinde ücretin belirlenmesine ilişkin herhangi bir hüküm bulunmazsa ya da taraflarca bu konuda yerleşmiş kurallara veya kurumsal tahkim kurallarına yollama yapılmamışsa, hakem veya hakem kurulunun ücreti, her yıl Adalet Bakanlığınca ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının görüşleri alınarak hazırlanan ücret tarifesine göre belirlenir (HMY m. 440/3). Yanıt, C seçeneği.

TEST 10



1. Davadan feragat hangi anda tamamlanır ve sonuç doğurur?

A) Feragat beyanı mahkemeye ulaştığı anda
B) Feragat beyanı karşı tarafça kabul edildiği anda
C) Feragat beyanı üzerine mahkemece karar verildiği anda
D) Feragat beyanı mahkeme tarafından kabul edildiği zaman
E) Feragat beyanı üzerine mahkemece dosyanın işlemden kaldırılmasına karar verildiği zaman

Yanıt: Feragat, hüküm kesinleşinceye kadar her aşamada yapılabilir ve davacının mahkemeye hitaben yapacağı tek taraflı, açık bir irade açıklaması ile gerçekleşir. Bunun için karşı tarafın veya mahkemenin rızasına gerek yoktur. Mahkeme, yalnızca feragatin usul hukuku kurallarına uygun olup olmadığını inceler. Yanıt, A seçeneği.

2. Eski hale getirmeyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Eski hale getirme isteminde bulunulan işlem, süresinde yapılsa idi, hangi mahkeme karar verecek idiyse eski hale getirme istemi de o mahkemeye yapılır.
B) Eski hale getirme istemini inceleyen mahkeme, istemi haklı görürse, teminat gösterilmek koşuluyla, yargılamanın ertelenmesine veya hükmün icrasının geri bırakılmasına karar verebilir.
C) Devlet, eski hale getirme istemi nedeniyle teminattan bağışıktır.
D) Eski hale getirmede tam ispat aranmaz.
E) Karşı taraf eski hale getirme istemine karşı asılsız itirazlar ileri sürerek giderlerin artmasına neden olmuşsa, yargıç, giderlerin tümünün veya bir kısmının karşı tarafa yükletilmesine karar verebilir.

Yanıt: Mahkeme, gerektiğinde teminat gösterilmeden de yargılamanın ertelenmesine veya icranın geri bırakılmasına karar verebilir (HMY m. 99). 1086 sayılı eski Yasa'da Devlet, eski hale getirme istemi nedeniyle teminattan bağışık (= muaf) tutulmuş olmasına rağmen, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda Devletin teminattan bağışıklığı kaldırılmıştır. Yanıt, C seçeneği.

3. (A), elinde bulunan senede dayanarak (B)'ye karşı bir satım sözleşmesinden doğan alacak davası açmıştır. (B), böyle bir borcu olmadığını ileri sürmüştür.
Buna göre (B), bu savunmasını kural olarak aşağıdaki kanıtlardan hangisiyle ispat edemez?
A) Yemin
B) Tanık
C) İkrar
D) Kesin hüküm
E) Senet

Yanıt: Senede bağlı her çeşit iddiaya karşı ileri sürülen ve senedin hüküm ve kuvvetini ortadan kaldıracak veya azaltacak nitelikte bulunan hukuksal işlemler yasal parasal sınırdan az bir miktara ait olsa bile senetle veya diğer kesin kanıtlarla ispatlanması gerekir; tanıkla ispat olunamaz (HMY m. 201) (Senede senetle yanıt). Bu nedenle (B) tanık dinletemez. Yanıt, B seçeneği.

4. Yargılama hukukunda aşağıdaki dava ya da istemlerin hangisinde kesin ispat aranmaz?
A) 500 TL'lik alacak davasında
B) 100.000 TL değerindeki antika tablo için ihtiyati tedbir isteminde
C) Boşanma davalarında
D) Tazminat davalarında
E) Aynen ifa davasında

Yanıt: İhtiyati tedbir yargılaması özellikle iki noktada normal yargılamadan ayrılmaktadır: (1) Karşı taraf dinlenmeden de ihtiyati tedbire karar verilebilir. (2) İhtiyati tedbire karar verebilmek için tam (kesin) ispat aranmaz; yaklaşık ispat yeterlidir. Yanıt, B seçeneği.

5. Aşağıdakilerden hangisinin taraf ehliyeti yoktur?
A) Sendikanın
B) Belediyenin
C) Miras ortaklığının
D) Kooperatifin
E) Bankanın

Yanıt: Taraf ehliyeti, yargısal (usul hukuku) ilişkisinin öznesi olma ehliyetidir. Taraf ehliyeti, medeni hukuktaki hak ehliyetinin, usul hukukundaki karşılığıdır. Medeni hukukta hak ehliyetine sahip kimseler, usul hukukunda da taraf ehliyetine sahiptir. Ancak bazen hak ehliyetine sahip olunmadan da taraf ehliyetine sahip olunabilir. Bu gibi durumlar dışında, taraf ehliyetine gerçek ve tüzel kişiler sahiptir. Miras ortaklığının tüzel kişiliği olmadığı için taraf ehliyeti de yoktur. Yanıt, C seçeneği.

6. Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre, istinaf yoluna başvuru süresi ne kadardır?

A) İlamın tefhiminden itibaren yedi gün
B) İlamın tefhiminden itibaren iki hafta
C) İlamın tebliğinden itibaren on gün
D) İlamın tebliğinden itibaren iki hafta
E) İlamın tebliğinden itibaren bir ay

Yanıt: İstinaf yoluna başvuru süresi iki haftadır. Bu süre, ilamın usulen taraflardan her birine tebliğiyle işlemeye başlar (HMY m. 345). Yanıt, D seçeneği.

7. Tebligatla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Tebligat, tebliğ yapılacak kişiye bilinen en son adresinde yapılır.
B) Tebligatlar, kural olarak, Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü tarafından yapılır.
C) Usulsüz tebligat, kesin olarak geçersiz değildir.
D) Yargıtay'a göre, faksla tebligat yapılabilir.
E) Acele posta servisi yolu ile tebligat yapılabilir.

Yanıt: Yargıtay'a göre, faksla tebligat yapılamaz (HGK, 11.04.2001, E. 2001/ 21-359, K.2001/361. Karar için bkz. İstanbul Barosu Dergisi, Cilt: 77, Sayı: 2, Yıl: 2003). Yanıt, D seçeneği.

8. Davacı vekili (A), müvekkilinin zeytinyağı fabrikasının reaktif sayacının yandığını ve üç gün sonra değiştirildiğini, taraflar arasında yapılan protokole göre bu tarihler arasındaki tüketimin eski tüketimler dikkate alınarak kıyas yapılıp faturaya eklenmesi gerekirken davalının üç gün yerine iki aylık süreyi dikkate alıp fatura düzenlendiğini ileri sürerek davalıya ödenen 8000 TL fatura bedelinin tahsil tarihinden itibaren işleyecek faiziyle birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesi istemiyle dava açmıştır. Davalı vekili (B) tahakkuk ettirilen fatura bedelinin doğru olduğunu beyan ederek davanın reddini savunmuştur. Davaya bakan tüketici mahkemesi, tarafların tacir olduğunu, tüketici sayılamayacağını ileri sürerek 10.10.2011 tarihinde görevsizlik kararı vermiştir. Görevsizlik kararı 27.10.2011 tarihinde kesinleşmiştir. Davacı vekili 13.11.2011 tarihinde görevli olduğu belirtilen mahkemeye başvurmuştur.

Olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Bu davaya sulh hukuk mahkemesi bakar.

B) Görevsizlik kararının kesinleştiği tarihten itibaren 10 günlük süre geçtiği için tüketici mahkemesi davanın açılmamış sayılmasına karar verir.

C) Görevsizlik kararının kesinleştiği tarihten itibaren 10 günlük süre geçtiği için görevli mahkemede açılacak dava, tüketici mahkemesindeki davanın devamı değildir.

D) Tüketici mahkemesi re'sen, dosya üzerinden davacıyı yargılama giderlerini ödemeye mahkûm eder.

E) Tüketici mahkemesinde davanın açıldığı tarihten, açılmamış sayılmasına kadar geçen süre içerisinde, zamanaşımı dolmuş olsaydı (A), Borçlar Yasası'nın 137. maddesinde yer alan altmış günlük ek süreden yararlanarak bu süre içerisinde dava açabilirdi.

Yanıt: Dava konusu mal varlığına ilişkindir. Dava konusunun değer ve miktarına bakılmaksızın mal varlığı haklarına ilişkin davalarda görevli mahkeme, aksine bir düzenleme bulunmadıkça asliye hukuk mahkemesidir (HMY m. 2/1). Görevsizlik kararı süresi içinde yasa yoluna başvurulmayarak kesinleşmiş ise kararın kesinleştiği tarihten, yasa yoluna başvurulmuşsa bu başvurunun reddi kararının tebliğ tarihinden itibaren iki hafta içinde dava dosyasının görevli mahkemeye gönderilmesi isteminde bulunulması gerekir (HMY m. 20/1). İki haftalık süre hak düşürücü bir süre olup, mahkemece re'sen gözetilir. Görevsizlik kararının kesinleştiği gün ile başvurma günü arasında iki haftadan fazla bir süre geçtiğinde görevli mahkemede görülen dava, görevsiz mahkemede açılan davanın devamı sayılamaz. Bu nedenle davanın açılmasıyla kesilen zamanaşımı kesilmemiş sayılır. Görevsiz mahkemede davanın açıldığı tarihten, açılmamış sayılmasına kadar geçen süre içerisinde, zamanaşımı dolmuş ise davacı, Borçlar Yasası'nın 137. maddesinde yer alan altmış günlük ek süreden yararlanarak bu süre içerisinde dava açabilir; aksi takdirde davalının zamanaşımı def'iyle karşılaşabilir. Görevsizlik kararından sonra, davaya bir başka mahkemede devam edilmemiş ise istem üzerine davanın açıldığı mahkeme, dosya üzerinden bu durumu saptar ve davacıyı yargılama giderlerini ödemeye mahkûm eder (HMY m. 331/2). Yanıt, E seçeneği.

9. Adli yardım usulü ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Adli yardım istemlerinde yoksulluk belgesinin (fakirlik şahadetnamesinin) sunulması zorunluluğu kaldırılmıştır.

B) Davalarda, çekişmesiz yargı işlerinde ve geçici hukuksal korumalarda, görevli ve yetkili mahkeme, asıl istem veya işin karara bağlanacağı mahkemedir.

C) İcra ve iflas takiplerinde görevli ve yetkili mahkeme takibin yapılacağı yerdeki icra mahkemesidir.

D) Yasa yollarında adli yardımdan yararlanabilmek mümkün değildir.

E) İstemde bulunan kişi, iddiasının özeti ile birlikte, iddiasını dayandıracağı kanıtları ve yargılama giderlerini karşılayabilecek durumda olmadığını gösteren mali durumuna ilişkin belgeleri mahkemeye sunmak zorundadır.

Yanıt: 1086 sayılı eski Yasa dönemindeki Yargıtay uygulamasında, yasa yollarında adli yardımdan yararlanabilme olanağı kabul edilmiyordu. İstinaf ve temyiz harçlarının ciddi meblağlara ulaşabilmesi mümkün olduğundan ve yasa yollarındaki yargılamanın da asıl dava veya işin doğal bir uzantısı olması nedeniyle, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası ile yasa yolları aşamasında da adli yardımdan yararlanma mümkün kılınmıştır. Yasa yollarına başvuru sırasında adli yardım istemi bölge adliye mahkemesine veya Yargıtay'a yapılır (HMY m. 336/3). Yanıt, D seçeneği.

10. Yargıcın reddi istemi "her durumda en geç" **ne zamana kadar yapılabilir?**

A) Son karar verilinceye kadar

B) İlk duruşmaya kadar

C) İkinci duruşmaya kadar

D) Hüküm kesinleşinceye kadar

E) Esasa yanıt süresi doluncaya kadar

Yanıt: Tarafların yargıcı reddetmesi süreye bağlanmıştır. Yargıcın reddi nedenini bilen tarafın, ret istemini en geç ilk duruşmada ileri sürmesi gerekir. Taraf, ret nedenini davaya bakıldığı sırada öğrenmiş ise en geç öğrenmeden sonraki ilk duruşmada, yeni bir işlem yapılmadan önce bu istemini hemen bildirmek zorundadır. Belirtilen sürede yapılmayan ret istemi dinlenmez (HMY m. 38/1). Ret istemi ne kadar geç öğrenilirse öğrenilsin, her durumda en geç hüküm (= son, nihai karar) verilinceye kadar yapılabilir. Hakkında ret nedeni bulunan yargıç, taraflarca süresi içinde reddedilmez ve kendisini reddetmez ise verdiği hüküm bu nedenle bozulmaz. Yanıt, A seçeneği.

11. Medeni hukuktaki medeni hakları kullanma ehliyetinin usul hukukundaki karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sıfat
B) Taraf ehliyeti
C) Dava ehliyeti
D) Dava takip yetkisi
E) Davaya vekâlet ehliyeti

Yanıt: Medeni hakları kullanma ehliyetinin usul hukukundaki karşılığı dava ehliyetidir. Dava ehliyeti, bir davayı yürütebilme, usuli işlemler yapabilme ehliyetidir. Dava ehliyeti, medeni hakları kullanma (= eylem) ehliyetine göre belirlenir (HMY m. 51/1). Yanıt, C seçeneği.

12. 6100 sayılı *Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre basit yargılama usulünün uygulandığı dava ve işlerde yanıt süresi ne kadardır?*

A) Bir hafta
B) On gün
C) İki hafta
D) Bir ay
E) Davalı yanıtlarını ilk oturuma kadar veya ilk oturumda yazılı veya sözlü olarak bildirebilir.

Yanıt: Basit yargılama usulünde yanıt süresi, dava dilekçesinin davalıya tebliğinden itibaren iki haftadır (HMY m. 317/1). 1086 sayılı eski Yasa'da davalı, yanıtlarını ilk oturuma kadar veya ilk oturumda yazılı veya sözlü bildirebilirdi. Yanıt, C seçeneği.

13. Yargıcın dava konusu şeyi doğrudan inceleyerek, onun hakkında bütün duyularını kullanarak bilgi edinmesine ne ad verilir?

A) İkrar
B) Keşif
C) Kanıt saptanması
D) İhtiyati tedbir
E) İsticvap

Yanıt: Yargıcın, dava konusu şeyi doğrudan inceleyerek, onun hakkında bütün duyularını kullanarak bilgi edinmesine keşif denir. Yanıt, B seçeneği.

14. Taşınmaz üzerindeki ayni haklara ilişkin dava aşağıdaki yerlerden hangisinde açılabilir?

A) Davacının yerleşim yerinde
B) Davalının yerleşim yerinde
C) Taşınmazın tapuya kayıtlı olduğu yerde
D) Taşınmazın fiilen bulunduğu yerde
E) Taşınmazın vergi kaydının bulunduğu yerde

Yanıt: Taşınmaz üzerindeki ayni haklara ilişkin davalar, taşınmazın bulunduğu yer mahkemesinde görülür (HMY m. 12). Taşınmazın bulunduğu yerden anlaşılması gereken sicile (tapuda) kayıtlı olduğu yer değil, taşınmazın (ilçe sınırları bakımından) fiilen bulunduğu yerdir. Yanıt, D seçeneği.

15. Aşağıdakilerden hangisi ihtiyati tedbirle ihtiyati haczin farklarından biri değildir?

A) Amaç
B) Konu
C) Tamamlanma usulü
D) Yetkili mahkeme
E) Yargıç kararı

Yanıt: Geçici hukuksal koruma, kesin (nihai) hukuksal koruma gerçekleşinceye kadar ortaya çıkabilecek tehlikeleri engellemek amacıyla başvurulan önlemler bütünüdür. Geçici hukuki koruma; ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz, yürütmeyi durdurma, tutuklama, elkoyma gibi çeşitli hukuk dallarında düzenlemiş olan tedbirlere ilişkin üst bir kavramdır. Hem ihtiyati tedbirde hem de ihtiyati hacizde yargıç kararı aranır. Yani, ikisinin de ortak özelliğidir. Yanıt, E seçeneği.

16. (K)'ya evini kiralayan (A), son beş ayın kira borçlarını ödememesi nedeniyle ona karşı kira alacağının tahsili davası açmıştır. (K) süresi içerisinde verdiği yanıt dilekçesinde *"Ben kiralarımı her ay düzenli olarak ödüyorum. Son beş ayın kira bedelini (K)'nın banka hesabına yatırdım."* şeklinde beyanda bulunarak davanın reddini istemiştir.

(K)'nın beyanı ispat hukuku açısından nasıl nitelendirilir?

A) Basit ikrar
B) Nitelikli ikrar
C) Bağlantılı bileşik ikrar
D) Bağlantısız bileşik ikrar
E) İnkâr

Yanıt: İkrara eklenen olay ile ikrar edilen olay arasında doğal bir bağlantının olduğu ikrara, bağlantılı bileşik ikrar denir. Davalının, davacıya kira borcu olduğunu kabul etmekle birlikte ikrar ettiği olaya, borcunu ödediğini belirten olayı eklemesi bağlantılı bileşik ikrardır. Zira ikrar edilen kira borcu ile bu borcun ödenmesi olayları arasında bir bağlantı, doğal yakınlık bulunmaktadır. Eğer davalı borçlu olmasaydı borcunu ödemeyecekti. Yanıt, C seçeneği.

17. Olumsuz görev uyuşmazlığının çıkarılabilmesi için yapılacak başvuru, en erken ne zaman yapılabilir?

A) İlk görevsizlik kararının kesinleştiği gün
B) İkinci görevsizlik kararının kesinleştiği gün
C) İkinci davanın ilk oturumunda
D) İlk görevsizlik kararının verildiği gün
E) İkinci görevsizlik kararının verildiği gün

Yanıt: Olumsuz görev uyuşmazlığının çıkarılabilmesi için yapılacak başvuru en erken ikinci görevsizlik kararının kesinleştiği gün yapılabilir. Bunun dışında olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemi belli bir süreyle sınırlandırılmamıştır. Öğretide, Uyuşmazlık Mahkemesine başvurmanın hukuk davalarındaki on yıllık süreye tabi olduğu konusunda yaygın bir görüş vardır. Yanıt, B seçeneği.

18. Aşağıdakilerden hangisi yargıç adaylığına atanabilmek için gereken koşullardan biri değildir?

A) Türk vatandaşı olmak
B) Giriş sınavının yapıldığı yılın ocak ayının son günü bakımından aranan yaş koşulunu taşımak
C) Adli yargı hâkim adayları için hukuk fakültesinden mezun olmak
D) Kamu haklarından yasaklı olmamak
E) Yabancı ile evli olmamak

Yanıt: Yargıç ve savcı adaylığına atanabilme koşulları 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yasası'nda düzenlenmiştir. Yargıç adaylığı için aranan "yabancı ile evli olmama koşulu" kaldırılmıştır. Yanıt, E seçeneği.

19. 2013 yılında 6460 sayılı Yasayla yapılan düzenlemeye göre, davanın esastan reddi veya kabulünü içeren bozmaya uyularak verilen kararın önceki bozmayı ortadan kaldıracak şekilde yeniden bozulması üzerine alt mahkemece verilen kararın temyiz incelemesi nerede yapılır?

A) Büyük Genel Kurul'da
B) Hukuk Genel Kurulu'nda
C) Ceza Genel Kurulu'nda
D) Bozma kararını veren hukuk dairesinde
E) Bozma kararını veren hukuk dairesinden numara olarak sonra gelen dairede

Yanıt: 2013 yılında 6460 sayılı Yasayla yapılan düzenlemeye göre, davanın esastan reddi veya kabulünü içeren bozmaya uyularak verilen kararın önceki bozmayı ortadan kaldıracak şekilde yeniden bozulması üzerine alt mahkemece verilen kararın temyiz incelemesi, herhâlde Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca yapılır (HMY m. 373/6). "Kesin bozma", ilk derece mahkemelerinin "davanın kabulüne ilişkin hükmünün reddedilmesini" ya da "davanın reddine ilişkin hükmünün kabul edilmesini" öngören bozmalardır. Yanıt, B seçeneği.

20. İstemle bağlılık ilkesiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Yargıç, tarafların istem sonuçlarıyla bağlıdır.
B) Tarafların istem sonuçlarından fazlasına karar verilemez.
C) Tarafların istem sonuçlarından başka bir şeye karar verilemez.
D) Tarafların istem sonucundan daha azına karar verilemez.
E) Aksine açık bir yasa hükmü varsa istemle bağlılık ilkesi uygulanmaz.

Yanıt: İstemle bağlılık ilkesi, yargıcın tarafların istemlerinden fazlasına veya başka bir şeye karar veremeyeceğini ifade eder. Yargıç, tarafların istem sonuçlarıyla bağlıdır; ondan fazlasına veya başka bir şeye karar veremez (HMY m. 26/1). Örneğin taraflar ayrılık kararı verilmesini istiyorsa yargıç boşanmaya karar veremez (TMY m. 170/2). Ancak yargıç duruma göre, istem sonucundan daha azına karar verebilir (HMY m. 26/1). Örneğin istenilen tazminat miktarının tamamına değil de bir kısmına hükmedebilir. Yanıt, D seçeneği.

21. Yargıtay'a göre, aşağıdakilerden hangisi ıslahın konusunu oluşturmaz?

A) İstem sonucunun artırılması
B) İstem sonucunun değiştirilmesi
C) Dava nedeninin değiştirilmesi
D) Kanıtların hasrından sonra yeni kanıt ibrazı
E) Davalının değiştirilmesi

Yanıt: Islahın konusu, taraf usul işlemleridir. Ancak Yargıtay'a göre, taraf değişikliği ıslahın konusunu oluşturamaz. Başka bir deyişle, ıslahla taraf değiştirilemez. Yanıt, E seçeneği.

22. Son kararların kesinleşmesini engelleyen yasa yollarına ne ad verilir?

A) Üst yasa yolu
B) Olağanüstü yasa yolu
C) Düzeltici yasa yolu
D) Olağan yasa yolu
E) İlk derece yasa yolu

Yanıt: Olağan yasa yolları, bir hükmün biçimsel (şekli) yönden kesinleşmesine engel olur. Henüz kesinleşmemiş kararlara karşı başvurulan yasa yoluna "olağan" ya da "normal" yasa yolu denir. Örneğin istinaf, temyiz ve karar düzeltme olağan yasa yollarıdır. Biçimsel (şekli) anlamda kesinleşmiş kararlara karşı başvurulan yasa yollarına "olağanüstü" ya da "fevkalade" yasa yolu denir. Örneğin yargılamanın yenilenmesi olağanüstü yasa yoludur. Yanıt, D seçeneği.

23. Aşağıdaki durumların hangisinde ihtiyari dava arkadaşlığı yoktur?

A) Adî ortaklıkta birden fazla ortağa karşı açılan alacak davasında
B) Tapusuz taşınmazlar için olağanüstü zamanaşımına dayanan tescil davasında Hazine ve ilgili kamu tüzel kişisi arasında
C) Paylı mülkiyete tabi bir taşınmaza karşı açılan davada malikler arasında
D) Aynı evi paylaşan üç kiracıya karşı açılan kira alacağı davasında kiracılar arasında
E) Haksız eylemden dolayı haklarında tazminat davası açılan, failler arasında

Yanıt: İhtiyari dava arkadaşlığı, yasada belirtilen koşulların oluşması durumunda, isteğe bağlı olarak bir davada birden çok kişinin davacı ya da davalı tarafta birlikte yer almasıdır. İhtiyari dava arkadaşlığını doğuran nedenler şunlardır (HMY m. 57/1):

- Davacılar veya davalılar arasında dava konusu hak veya borcun elbirliği ile mülkiyet dışındaki bir nedenle ortak olması
- Ortak bir işlemle hepsinin yararına bir hak doğmuş olması veya kendilerinin bu şekilde yükümlülük altına girmeleri
- Davaların temelini oluşturan olguların (= vakıaların) ve hukuksal nedenlerin aynı veya birbirine benzer olması

Tapusuz taşınmazlar için olağanüstü zamanaşımına dayanan tescil davasında Hazine ve ilgili kamu tüzel kişisi arasında zorunlu (mecburi) dava arkadaşlığı vardır. Yanıt, B seçeneği.

24. (M) ölünce, eşi (A) ile çocukları (B) ve (C), ondan geriye kalan ve Aydın'da bulunan 250.000 TL değerindeki arsanın ve bir adet bağımsız bölümün üzerinde elbirliğiyle malik olmuşlardır. Ankara'da ikamet eden (B), yeni bir iş kurmak için paraya gereksinimi olduğundan ortaklığın giderilmesi davası açarak payına düşen kısmı alması için avukat (V)'yi vekil olarak atamıştır.

Bu olaya göre, olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Dava malvarlığına ilişkin olduğundan (B) davayı Aydın Asliye Hukuk Mahkemelerinde açmalıdır.
B) (B) bu davayı (A) ve (C)'nin yerleşim yerinin olduğu yerde açmalıdır.
C) (B) bu davayı Aydın mahkemelerinde açmalıdır.
D) (V)'nin bu davayı açabilmesi ve sonucunda hükmolunan şeyi teslim alabilmesi için vekâletnamesinde özel yetkisinin bulunması gerekir.
E) Davacı (A), (B) ve (C) ile yetki sözleşmesi yaparak İstanbul mahkemelerini yetkili kılabilir.

Yanıt: Taşınır ve taşınmaz mal veya hakkın paylaştırılmasına ve ortaklığın giderilmesine ilişkin davalar, dava konusunun değer veya tutarına bakılmaksızın sulh hukuk mahkemelerinde görülür (HMY m. 4/1-b). Tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edemeyecekleri konular ile kesin yetki hallerinde, yetki sözleşmesi yapılamaz (HMY m. 18/1). Taşınmazın aynından doğan davalarda yetki kesin olduğu için yetki sözleşmesi yapılamaz. Ayrıca taraflar tacir veya kamu tüzel kişisi de değildir. Bu nedenle de yetki sözleşmesi yapılamaz. Ortaklığın giderilmesi davası ve ahzükabz (hükmolunan şeyi teslim alma) vekile özel yetki verilmesini gerektiren durumlardan değildir (HMY m. 74). Taşınmaz üzerindeki ayni hakka ilişkin veya ayni hak sahipliğinde değişikliğe yol açabilecek davalar ile taşınmazın zilyetliğine yahut alıkoyma hakkına ilişkin davalarda, taşınmazın bulunduğu yer mahkemesi kesin yetkilidir (HMY m. 12/1). Bu nedenle (A), ortaklığın giderilmesi davasını Aydın'da açmalıdır. Yanıt, C seçeneği.

25.

I. Tebliğin konusu, kime yapıldığını ve tebliğ ilgilisinden başkasına yapılmış ise o kimsenin adını, soyadını, adresini ve tebellüğe ehil olduğu
II. Tebliğin nerede ve ne zaman yapıldığı
III. Tebliğ belgesi kime verilmiş ise onun imzası ile tebliğ memurunun adı, soyadı ve imzası
IV. Tebliğ konusu işlemi yapan mahkeme başkanın adı, soyadı ve sicil numarası

Tebliğ mazbatasında yukarıdaki kayıtlardan hangileri yer almaz?

A) I ve II B) Yalnız I
C) III ve IV D) Yalnız IV
E) II ve IV

Yanıt: Tebliğ mazbatasında, tebliğ konusu işlemi yapan mahkeme başkanın adı, soyadı ve sicil numarası yer almaz. Yanıt, D seçeneği.

TEST 11



1. **Özel hukuktaki tasarruf yetkisinin medeni usul hukukundaki görünümü aşağıdakilerden hangisidir?**
   A) Taraf sıfatı
   B) Dava ehliyeti
   C) Dava takip yetkisi
   D) Taraf ehliyeti
   E) Davaya vekâlet ehliyeti

Yanıt: Davayı takip yetkisi, özel hukuktaki tasarruf ehliyetinin medeni usul hukukundaki görünümüdür. Yanıt, C seçeneği.

2. **Aşağıdakilerden hangisi Türk Hukukunda (geçmişten günümüze kadar) bir yasa yolu olarak kabul edilmemiştir?**
   A) Yargılamanın yenilenmesi
   B) Temyiz
   C) Eski hale getirme
   D) İstinaf
   E) Karar düzeltme

Yanıt: Eski hale getirme (= hali sabıka irca), yasaların ya da yargıcın belirlediği kesin süreye, zorlayıcı nedenler yüzünden uyulamaması durumunda düşen hakkın yeniden tanınmasıdır. Eski hale getirme bir yasa (= kanun) yolu değildir. Yanıt, C seçeneği.

3. Kanıt (= delil) sözleşmeleri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Taraflar yasada belirli kanıtlarla ispatı öngörülen olguların başka kanıt veya kanıtlarla ispatını kararlaştırabilecekleri gibi, belirli kanıtlarla ispatı öngörülmeyen olguların da yalnızca belirli kanıt veya kanıtlarla ispatını kabul edebilirler.
B) Her türlü kanıt, bu sözleşmenin konusunu oluşturabilir.
C) Kanıt sözleşmesinin yazılı olarak yapılması bir geçerlik koşuludur.
D) Kanıt sözleşmesi davadan önce yapılabileceği gibi, davadan sonra da yapılabilir.
E) Kanıt sözleşmeleri yalnızca taraflarca hazırlama ilkesinin geçerli olduğu davalarda uygulanabilir.

Yanıt: Kanıt sözleşmesi, yazılı olarak veya mahkeme önünde tutanağa geçirilecek imzalı beyanların alınması suretiyle yapılabilir (HMY m. 193/1). Ancak resmi şekilde yapılmasına gerek yoktur; adi yazılı şekil yeterlidir. Kanıt sözleşmesinin yazılı olarak yapılması bir ispat koşuludur, geçerlik koşulu değildir. Sözlü kanıt sözleşmesi, karşı tarafın ikrarı ile ispatlanırsa geçerlidir. Yanıt, C seçeneği.

4. Davacı (A), açtığı davada 8.000 TL değerindeki bir taşınmazın kendi adına tescilini, bu mümkün olmadığı takdirde ise 4.500 TL'nin ödenmesi isteminde bulunmuştur.

Derdest davada hangi ilk derece mahkemesi görevlidir?

A) Ticaret mahkemesi
B) Sulh hukuk mahkemesi
C) Asliye hukuk mahkemesi
D) Kadastro mahkemesi
E) Tüketici mahkemesi

Yanıt: Terditli dava, davacının dava dilekçesinde iki istemde bulunduğu, ancak öncelikle asıl istemin incelenmesini, eğer bu kabul edilmeyecek olursa yardımcı isteminin incelenmesini istediği dava türüdür. Terditli davalarda görevli mahkemenin nasıl belirleneceğine ilişkin özel bir hüküm 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda yer almamaktadır. Bu nedenle dava konusu mal varlığına ilişkin olduğu için genel kural uygulanır; yani asliye hukuk mahkemesi görevlidir. Yanıt, C seçeneği.

5. 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Yasası'na göre, dava açıldıktan sonra tarafların birlikte arabulucuya başvuracaklarını beyan etmeleri durumunda, yargılama ne kadar süre ertelenir?

A) 1 ay
B) 3 ay
C) 6 ay
D) 1 yıl
E) 3 yıl

Yanıt: Arabulucuya başvurunun yargılamayı erteleyici bir etkisi vardır. Şöyle ki dava açıldıktan sonra tarafların birlikte arabulucuya başvuracaklarını beyan etmeleri durumunda yargılama, mahkemece üç ayı geçmemek üzere ertelenir. Bu süre, tarafların birlikte başvurusu üzerine üç aya kadar uzatılabilir (6325 sayılı Y. m. 15/5). Yanıt, B seçeneği.

6. **Aşağıdaki davaların hangisinde taraflar arasındaki yetki sözleşmesi geçerli *değildir?***
   A) Nedensiz zenginleşme
   B) Kiralanan taşınmazın tahliyesi
   C) İflas
   D) Haksız eylem
   E) Manevi tazminat

Yanıt: Yetki kurallarının kesin olduğu durumlarda yetki sözleşmesi yapılamaz. İflasta borçlunun işlem (muamele) merkezi mahkemesinin yetkisi kesindir (İİY m. 154/3). Bu nedenle yetki sözleşmesine konu edilemez. Yanıt, C seçeneği.

7. **Maddi anlamda kesin hüküm gücünü kazanmış olan hükümlerin, yeniden *gözden geçirilmesini ve hükmün yeni koşullara göre değiştirilmesini* sağlayan davaya ne ad verilir?**
   A) Yargılamanın yenilenmesi
   B) Değişiklik davası
   C) Temyiz davası
   D) Uyarlama davası
   E) Rücu davası

Yanıt: Maddi anlamda kesin hüküm gücünü kazanmış olan hükümlerin, değişen koşullara uygun olarak yeniden gözden geçirilmesini ve hükmün yeni koşullara göre değiştirilmesini sağlayan davaya "değişiklik davası" denir. Örneğin nafaka miktarının arttırılması davası/istemi gibi. Yanıt, B seçeneği.

8.

I. Hak iddia eden kişinin davada taraf olmaması
II. Tahkikatın sona ermemiş olması
III. Müdahilin, dava konusu üzerinde hakkı olduğunu ileri sürmesi (hak iddia etmesi)
IV. Müdahilin görülmekte olan davanın taraflarına karşı ayrı bir dava açması
V. Davanın kadastro davası olması

Yukarıdakilerden hangileri asli müdahalenin koşullarından biri değildir?

A) I ve III B) Yalnız V
C) II ve V D) II, III ve IV
E) II, IV ve V

Yanıt: Asli müdahale, bir yargılamanın konusu olan hak veya şey üzerinde kısmen ya da tamamen hak iddia eden üçüncü kişinin, bu durumu ileri sürerek, yargılamanın taraflarına karşı aynı mahkemede yeni ve bağımsız bir dava açmasıdır (HMY m. 65/1). Asli müdahale isteminin kabul edilebilmesinin koşulları şunlardır: (1) Görülmekte olan bir ilk davanın veya çekişmesiz yargı işinin olması gerekir. (2) Hüküm verilmemiş olmalıdır. Asli müdahale en geç hüküm verilinceye kadar mümkündür (HMY m. 65/1). (3) Hak iddia eden kişinin davada taraf olmayıp üçüncü kişi olması gerekir. (4) Asli müdahilin taraf ve dava ehliyetine sahip olması gerekir. (5) İstem, bir yargılamanın konusu olan hak veya şey üzerinde kısmen ya da tamamen hak iddia edilmesine yönelik olmalıdır (HMY m. 65/1). Davanın kadastro davası olması, asli müdahalenin koşullarından biri değildir. Yanıt, C seçeneği.

9. **Aile mahkemeleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) Aile mahkemelerinde kural olarak yazılı yargılama usulü uygulanır.
B) Her ilde aile mahkemesi kurulması zorunludur.
C) Her ilçede aile mahkemesi kurulması zorunludur.
D) Nafaka davaları ile velayete ilişkin dava ve işlerde basit yargılama usulü uygulanır.
E) Mal rejimleriyle ilgili uyuşmazlıklar aile mahkemesinin görev alanına girer.

Yanıt: Her ilçede aile mahkemesi kurulması zorunlu değildir. Aile mahkemeleri, Adalet Bakanlığınca Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü alınarak her ilde ve merkez nüfusu yüz binin üzerindeki her ilçede kurulur. Yanıt, C seçeneği.

10.

I. Dosyada bulunan kanıtların yanlış değerlendirilmesi
II. Hakkın yerine getirilmesinden kaçınılmış olması
III. Yargıtay'ın istikrar bulmuş kararlarına aykırı hüküm verilmesi
IV. Yargıcın memuriyet görevini ihmal etmesi veya yasaya göre verilen emirleri geçerli bir neden olmaksızın yapmaması
V. Duruşma tutanakları ile hüküm veya kararların değiştirilmiş ya da tahrif edilmiş veya söylenmeyen bir sözün hüküm ya da karara etkili olacak şekilde söylenmiş gibi gösterilmiş ve buna dayanılarak hüküm verilmiş olması

Yukarıdakilerden hangileri yargıçların eylemlerinden dolayı Devletin sorumluluğunu doğuran nedenlerden biri değildir?

A) II ve V B) Yalnız III
C) I, III ve IV D) I, II, III ve IV
E) I, II, IV ve V

Yanıt: Yargıcın eyleminden dolayı Devletin sorumluluğunu doğuran nedenler sınırlı (= tahdidi) olarak sayılmıştır. Yargıçların yargılama faaliyetinden dolayı aşağıdaki nedenlere dayanılarak tazminat davası açılabilir (HMY m. 46/1):

- Kayırma veya taraf tutma ya da taraflardan birine olan kin veya düşmanlık nedeniyle hukuka aykırı bir hüküm veya karar verilmiş olması (HMY m. 46/1-a)
- Sağlanan veya vaat edilen bir menfaat nedeniyle yasaya aykırı bir hüküm veya karar verilmiş olması (HMY m. 46/1-b):
- Farklı bir anlam yüklenemeyecek kadar açık ve kesin bir yasa hükmüne aykırı karar veya hüküm verilmiş olması (HMY m. 46/1-C)
- Duruşma tutanağında mevcut olmayan bir nedene dayanılarak hüküm verilmiş olması (HMY m. 46/1-ç)
- Duruşma tutanakları ile hüküm veya kararların değiştirilmiş ya da tahrif edilmiş veya söylenmeyen bir sözün hüküm ya da karara etkili olacak şekilde söylenmiş gibi gösterilmiş ve buna dayanılarak hüküm verilmiş olması (HMY m. 46/1-d)
- Hakkın yerine getirilmesinden kaçınılmış olması (ihkakı haktan istinkâf olunması) (HMY m. 46/1-e)

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda, 1086 sayılı eski Yasa'da yer alan "yargıcın memuriyet görevini ihmal etmesi veya yasaya göre verilen emirleri geçerli bir neden olmaksızın yapmaması" sorumluluk nedenine yer verilmemiştir. Zira yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere emir ve talimat verilmesi zaten yasaktır (AY m. 138). Öte yandan görevini yapmakta ihmal göstermesi de yargıcın görevini yapmaktan kaçınması kapsamında değerlendirilir. Yargıcın tarafların dayandıkları yasa maddelerinden farklı bir yasa maddesine dayanması veya Yargıtay'ın istikrar bulmuş kararlarına aykırı hüküm vermesi, onun sorumluluğunu doğurmaz. Zira yargıç Türk yasalarını kendiliğinden (re'sen)

uygular ve içtihatlar yardımcı kaynak niteliğindedir. Dosyada bulunan kanıtların yanlış değerlendirilmesi de sorumluluk nedeni değildir. Bu ancak istinaf veya temyiz nedeni olarak ileri sürülebilir.
Yanıt, C seçeneği.

11. Özel görevli mahkemelerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Tüketici mahkemeleri nezdinde Bakanlık ve tüketici örgütleri tarafından açılan davalar 492 sayılı Harçlar Yasası'nda düzenlenen harçlara tabidir.

B) Sulh hukuk mahkemesi özel bir mahkeme değildir, ancak ticari nitelikteki çekişmesiz yargı işlerine bakmakla görevlidir.

C) Bir kadastro mahkemesinin kaldırılmasına ve başka bir kadastro mahkemesinin yargı çevresine dâhil edilmesine, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun teklifi üzerine Adalet Bakanlığı tarafından karar verilebilir.

D) Bir yerde ticaret davalarına bakan birden çok asliye ticaret mahkemesi varsa, iş durumunun gerekli kıldığı yerlerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca, asliye ticaret mahkemelerinden biri veya birkaçı münhasıran deniz ticaretine ve deniz sigortalarına ilişkin hukuk davalarına bakmakla görevlendirilebilir.

E) Birden fazla iş mahkemesi bulunan yerlerde, sosyal güvenlik hukukundan kaynaklanan davaların görüleceği iş mahkemeleri, adli yargı adalet komisyonu tarafından belirlenebilir.

Yanıt: Tüketici mahkemeleri nezdinde Bakanlık, tüketiciler ve tüketici örgütleri tarafından açılan davalar 492 sayılı Harçlar Yasası'nda düzenlenen harçlardan bağışıktır (= muaftır) (6502 sayılı Y. m. 73/2). Asliye ticaret mahkemesi, aksine hüküm bulunmadıkça, dava olunan şeyin değerine veya tutarına bakılmaksızın tüm ticari davalar ile ticari nitelikteki çekişmesiz yargı işlerine bakmakla görevlidir (TTY m. 5/1). 2012 yılında 6352 Yasayla getirilen düzenlemeye göre, iş yoğunluğu ve coğrafi durum dikkate alınarak bir kadastro mahkemesinin kaldırılmasına ve başka bir kadastro mahkemesinin yargı çevresine dâhil edilmesine, Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından karar verilebilir (Kadastro Y. m. 33/A). 6102 sayılı Türk Ticaret Yasası'na göre, bir yerde ticaret davalarına bakan birden çok asliye ticaret mahkemesi varsa, iş durumunun gerekli kıldığı yerlerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca, asliye ticaret mahkemelerinden biri veya birkaçı münhasıran deniz ticaretine ve deniz sigortalarına ilişkin hukuk davalarına bakmakla görevlendirilebilir (TTY m. 5/2). Birden fazla iş mahkemesi bulunan yerlerde, sosyal güvenlik hukukundan kaynaklanan davaların görüleceği iş mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenebilir (İş Mahkemeleri Y. 1/son).
Yanıt, D seçeneği.

12. (A), (B)'ye karşı mülkiyete dayanan el atmanın önlenmesi ve yıkım davası açmış, ancak dava dilekçesi (B)'ye tebliğ edildikten üç gün sonra yapılan bir yasal değişiklikle yanıt verme süresi iki haftadan bir aya çıkarılmıştır. (B), tebliği izleyen gün yanıt dilekçesini mahkemeye vermiş; ancak aradan sekiz gün geçtikten sonra bazı ilk itiraz nedenlerini ileri sürmeyi unuttuğunu fark etmiştir.

Olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Yanıt süresi uzatıldığı için (B), kalan süre içerisinde ilk itirazları ileri sürebilir.
B) Usul kuralı lehe olduğu için (B), kalan süre içerisinde ilk itirazları ileri sürebilir.
C) (B), yargılama bitinceye kadar kalan ilk itirazlarını ileri sürebilir.
D) (B), ilk itirazları ileri süremez. Zira yanıt dilekçesinin verilmesiyle usul işlemi tamamlanmış olup tamamlanmış usul işlemleri yeni kuraldan etkilenmez.
E) (B), ilk itirazları ileri süremez. Zira usul kurallarında yapılan değişiklikler derdest davaları etkilemez.

Yanıt: Usul hukukunda temel ilke "derhal uygulanma" ilkesidir. Bu durum 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda şöyle açıklanmıştır: *"Bu Kanun hükümleri, tamamlanmış işlemleri etkilememek kaydıyla derhâl uygulanır."* (HMY m. 448/1). Yeni usul kuralının ne zaman yürürlüğe gireceği açıkça belirtilmişse öncelikle bu düzenleme geçerli olur. Yeni usul kuralının ne zaman yürürlüğe gireceği açık olarak düzenlenmemişse söz konusu yeni kuralla ilgili usul işleminin tamamlanıp tamamlanmadığına bakmak gerekir. Bu yapılırken her usul işlemini ayrı ayrı değerlendirmek gerekir. Yeni usul kuralı, henüz başlamamış veya tamamlanmamış usul işlemlerine derhal uygulanır. Örneğin bir dava, yeni bir usul kuralı yürürlüğe girdikten sonra açılırsa bu davaya yeni usul kuralları uygulanır. Dava içinde yapılan usul işlemi tamamlanmış ise artık yeni yasa o usul işlemi hakkında etkili olmaz. Zira tamamlanmış usul işlemleri yeni kuraldan etkilenmez. Yanıt dilekçesini verme süresi, dava dilekçesinin davalıya tebliğinden itibaren "iki hafta"dır (HMY m. 127). Davalı bu süre içerisinde yanıt vermiş ise usul işlemi tamamlanmış olur. Yanıt dilekçesi verilmesinin en önemli sonucu bu dilekçenin verilmesinden sonra, yanıt süresi dolmamış olsa bile ilk itirazların ileri sürülememesidir (HMY m. 131). Olayda (B), ilk itirazları ileri süremez. Zira ilk itirazlar yanıt dilekçesiyle birlikte sunulması gereken itirazlardan olup yanıt dilekçesinin verilmesiyle usul işlemi tamamlanmıştır. Tamamlanmış usul işlemleri yeni kuraldan etkilenmez. Yanıt, D seçeneği.

13. Harçlar Yasası'na göre "dava karara bağlandıktan sonra tamamlanması gereken nispi karar ve ilam harcının" hangi süre içerisinde ödenmesi gerekir?

A) Kararın tebliğinden itibaren bir ay
B) Kararın tebliğinden itibaren iki ay
C) Kararın tebliğinden itibaren üç ay
D) Kararın verilmesinden itibaren iki ay
E) Kararın verilmesinden itibaren üç ay

Yanıt: Nispi karar ve ilam harcının dörtte biri (1/4'ü) dava açılırken peşin olarak alınır. Ancak 2010 yılında 6009 sayılı Yasayla getirilen düzenlemeye göre, ölüm ve cismani zarar nedeniyle açılan maddi ve manevi tazminat davalarında peşin alınan harcın oranı yirmide bir olarak uygulanır. Karar ve ilam harcının, geri kalanı (3/4'ü) kararın tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir (Harçlar Y. m. 28/1-a). Anayasa Mahkemesi, Harçlar Yasası'nın 28/1-a. maddesinde yer alan "...kararın verilmesinden itibaren..." ibaresini Anayasa'ya aykırı bularak iptal etmiş ve iptal hükmünün, kararın Resmî Gazete'de yayımlandığı 13.2.2013 tarihinden başlayarak altı ay sonra yürürlüğe girmesine karar vermişti. 2013 tarihli ve 6487 sayılı Yasayla yapılan düzenlemeyle "kararın verilmesinden itibaren iki ay" ibaresi "kararın tebliğinden itibaren bir ay" şeklinde değiştirilmiştir. Yanıt, A seçeneği.

14. Horasan İlçe Nüfus Müdürlüğü, nüfus kayıtlarında tarama yaparken bu ilçe nüfusuna kayıtlı olan (A)'nın nüfus kaydında teyzesi (B) ile evli olduğunu ve bu evliliğin mutlak butlanla sakat olduğunu saptayarak durumu Horasan Cumhuriyet Savcılığı'na ihbar etmiştir. Cumhuriyet savcısı (C), resmî dairenin bildirimine rağmen dava açılmasına gerek görmemiştir.

Bu durumda Horasan İlçe Nüfus Müdürlüğü karar için nereye itiraz edebilir?

A) Cumhuriyet savcısının yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza merkezine
B) Cumhuriyet savcısının yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza merkezine en yakın kıdemli asliye hukuk mahkemesi yargıcına
C) Cumhuriyet savcısının yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza merkezine en yakın ağır ceza mahkemesine
D) Cumhuriyet savcısının yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza merkezine en yakın ağır ceza mahkemesinin başkanına
E) Bölge asliye mahkemelerine

Yanıt: Cumhuriyet savcısı kamu yararının bulunduğu bazı durumlarda hukuk davası açabilir. Cumhuriyet savcısı, yasada açıkça öngörülen durumlarda, hukuk davası açar veya açılmış olan hukuk davasında taraf olarak yer alır (HMY m. 70/1). Cumhuriyet savcısı, resmî dairenin bildirimine rağmen dava açmaz ise ihbar eden resmî daire, Cumhuriyet savcısının yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza merkezine en yakın kıdemli asliye hukuk mahkemesi yargıcına itiraz edebilir. Bu hususta Ceza Muhakemesi Yasası'nda Cumhuriyet savcısının kovuşturmaya yer olmadığına ilişkin kararları hakkında uygulanan hükümler (HMY m. 172, 173) kıyasen uygulanır (HMY m. 70/2). Yanıt, B seçeneği.

15.

I. Türk vatandaşlarının kişisel durumlarına ilişkin davaları, yabancı ülke mahkemelerinde açılmadığı veya açılamadığı takdirde, Türkiye'de yer bakımından yetkili mahkeme de bulunmuyorsa Ankara, İstanbul veya İzmir mahkemeleri yetkilidir.

II. Türkiye'de yerleşim yeri bulunmayan yabancı hakkında vesayet, kayyımlık, kısıtlılık, gaiplik ve ölmüş sayılma kararları ilgilinin Türkiye'de oturduğu (sakin olduğu) yer, oturmuyorsa mallarının bulunduğu yer mahkemesince verilir.

III. Mirasa ilişkin davalar ölenin Türkiye'deki son yerleşim yeri mahkemesinde, son yerleşim yerinin Türkiye'de olmaması durumunda ölenin Türkiye'de oturduğu (sakin olduğu) yer mahkemesinde görülür.

Davalının Türkiye'deki yerleşim yerinin belli olmadığı durumlarda, yetkili mahkemenin belirlenmesine ilişkin yukarıdaki ifadelerden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II

C) I ve III D) II ve III

E) I, II ve III

Yanıt: Türkiye'de yerleşim yeri bulunmayan yabancı hakkında vesayet, kayyımlık, kısıtlılık, gaiplik ve ölmüş sayılma kararları ilgilinin Türkiye'de oturduğu (sakin olduğu) yer, oturmuyorsa mallarının bulunduğu yer mahkemesince verilir (MÖHUY m. 42). Bu nedenle II numaralı ifade doğrudur. Türk vatandaşlarının kişisel durumlarına ilişkin davaları, yabancı ülke mahkemelerinde açılmadığı veya açılamadığı takdirde, Türkiye'de yer bakımından yetkili mahkeme de bulunmaması durumunda; ilgilinin oturduğu (sakin olduğu) yer, Türkiye'de oturmuyorsa Türkiye'deki son yerleşim yeri mahkemesi, o da bulunmadığı takdirde Ankara, İstanbul veya İzmir mahkemelerinden birinde görülür (MÖHUY m. 41). Bu nedenle I numaralı ifade yanlıştır. Mirasa ilişkin davalar ölenin Türkiye'deki son yerleşim yeri mahkemesinde, son yerleşim yerinin Türkiye'de olmaması durumunda terekeye dâhil malların bulunduğu yer mahkemesinde görülür (MÖHUY m. 43). Bu nedenle III numaralı ifade yanlıştır. Yanıt, C seçeneği.

16. (M), aleyhine açılan tazminat davası kabul edilince, davaya bakan Asliye Hukuk Mahkemesi yargıcı (Y)'nin sağlanan menfaat nedeniyle yasaya aykırı bir hüküm verdiğini ileri sürerek sorumluluk davası açmayı düşünmektedir. (M), bu davada kendisini savunması için avukat (A)'yı vekil atamıştır.

Olayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) (A), sorumluluk davasını ancak Devleti hasım göstererek açabilir.
B) Sorumluluk davası açılabilmesi için (Y)'ye noter aracılığıyla bir ihtarname gönderilmesi gerekmez.
C) Devleti sorumlu tutabilmek için söz konusu menfaatin verilmesi yeterli olmayıp ayrıca (Y)'nin de bu nedenle yasaya aykırı karar vermesi gerekir.
D) (A)'nın sorumluluk davası açabilmesi için vekâletnamesinde özel yetki bulunması gerekir.
E) Davanın sonucunda Devlet tazminat öderse, ödediği tazminatı (Y)'ye kararın kesinleşmesinden itibaren 1 yıl içinde rücu eder.

Yanıt: 2015 yılında 6644 sayılı Yasayla yapılan değişikliğe göre; Devlet aleyhine açılan tazminat davası, ilk derece ve bölge adliye mahkemesi yargıçlarının eylem ve kararlarından dolayı, Yargıtay ilgili hukuk dairesinde; Yargıtay Başkan ve üyeleri ile yasa gereği onlarla aynı konumda olanların eylem ve kararlarından dolayı Yargıtay Dördüncü Hukuk Dairesinde ilk derece mahkemesi sıfatıyla görülür. Dava, bu dairenin Başkan ve üyelerinin eylem ve kararlarından dolayı ise yargılama Yargıtay Üçüncü Hukuk Dairesinde yapılır. Verilen kararların temyiz incelemesi Hukuk Genel Kurulunca yapılır. Temyiz incelemesine, kararı veren başkan ile üyeler katılamaz (HMY m. 47/1). Yargıçların yargılama faaliyetinden dolayı ancak Devlet aleyhine tazminat davası açılabilir (HMY m. 46/1). Açıkça yetki verilmemişse vekil, yargıçların eylemleri nedeniyle Devlet aleyhine tazminat davası açamaz (HMY m.74). Devlet, ödediği tazminat nedeniyle, sorumlu yargıca ödeme tarihinden itibaren 1 yıl içinde rücu eder (HMY m. 46/3). Yanıt, E seçeneği.

17. Yetkili mahkemenin belirlenmesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Genel yetkili mahkeme, davalı gerçek veya tüzel kişinin davanın açıldığı tarihteki yerleşim yeri mahkemesidir.
B) Dava açıldıktan sonra davalının yerleşim yerini değiştirmesi, mah-kemenin yetkisini etkilemez.
C) Türkiye'de yerleşim yeri bulunmayan yabancı hakkında vesayet, kayyımlık, kısıtlılık, gaiplik ve ölmüş sayılma kararları ilgilinin Türkiye'de oturduğu yer, oturmuyorsa mallarının bulunduğu yer mahkemesince verilir.
D) Davalı birden fazla ise dava, bunlardan birinin yerleşim yeri mahkemesinde açılabilir
E) Türkiye'de yerleşim yeri bulunmayanlar hakkında yetkili mahkeme, ilgilinin Türkiye'de son oturduğu yer ve Türkiye'de herhangi bir malı veya teminatı bulunuyorsa, malın veya teminatın bulunduğu yer mahkemesidir.

Yanıt: Türkiye'de yerleşim yeri bulunmayanlar hakkında genel yetkili mahkeme, davalının Türkiye'deki mutad meskeninin bulunduğu yer mahkemesidir. Ancak diğer özel yetki kurallarına göre yetkili olabilen mahkeme varsa, onların yetkisi devam etmek kaydıyla, mal varlığı haklarına ilişkin dava, uyuşmazlık konusu mal varlığı unsurunun bulunduğu yerde de açılabilir (HMY m. 9). 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda, 1086 sayılı eski Yasa'dan farklı olarak, davalının Türkiye'de son oturduğu yer ve Türkiye'de herhangi bir malı veya teminatı bulunuyorsa, dava konusu olmayan o malın veya teminatın bulunduğu yerin de yetkili olması esası kabul edilmemiştir. Böylelikle, Türk mahkemelerinin vermiş oldukları kararların, yabancı ülkelerde tanınması veya tenfizi gerektiğinde, "aşkın yetki" gerekçesiyle tanıma veya tenfiz isteminin reddi engellenmek istenmiştir. Yanıt, E seçeneği.

18. (A), 01.11.2016 tarihinde, (B)'ye karşı boşanma davası açmıştır. (A), dava sonuçlanmadan 02.02.2017'de ölmüştür.

Bu davayla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) (B)'nin taraf ehliyeti olmadığı için mahkeme davayı usulden ret eder.
B) Yalnız öleni ilgilendiren bir dava olduğu için dava konusuz kalır.
C) Mirasçılar, diğer eşin kusurlu olduğunu kanıtlamak ve mirasçılık haklarını korumak için davaya devam edebilirler.
D) Ortada çözülecek bir uyuşmazlık kalmadığı için mahkeme davayı esastan reddeder.
E) Boşanma davası açmak ve onu yürütmek kişiye sıkı sıkıya bağlı bir hak olduğu için dava sıfat yokluğundan esastan reddedilir.

Yanıt: Boşanma davalarında, yeni Türk Medeni Yasası'yla kabul edilen düzenlemeye göre, dava devam ederken eşlerden biri ölürse, mirasçılar, diğer eşin kusurlu olduğunu kanıtlamak ve mirasçılık haklarını korumak için davaya devam edebilirler. Anayasa Mahkemesi'nin 21.01.2010 tarih ve E. 2008/102, K. 2010/14 sayılı kararıyla davaya yalnızca davacının mirasçılarının devam edebileceğine ilişkin hüküm iptal edilmiştir; böylece ölen davalının mirasçılarına da davaya devam edebilme hakkı doğmuştur. Yanıt, C seçeneği.

19. Babalık davası aşağıdaki dava türlerinden hangisine girer?

A) Yenilik doğuran dava
B) Edim davası
C) Olumlu tespit davası
D) Olumsuz tespit davası
E) Ayni dava

Yanıt: Babalık davası, yenilik doğuran (= inşai) bir davadır. Yenilik doğuran davalar, bir hukuksal durumun değiştirilmesini veya kaldırılmasını ya da yeni bir hukuksal durumun doğmasını sağlayan davalardır. Yanıt, A seçeneği.

20. Taraf sıfatı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Taraf sıfatı varlığı bir dava koşuludur.
B) Taraf sıfatının yokluğu bir itirazdır.
C) Taraf sıfatının yokluğu dava dosyasından anlaşılıyorsa mahkemece kendiliğinden dikkate alınır.
D) Taraf sıfatının yokluğu nedeniyle verilen ret kararı davanın esasına ilişkin bir karardır.
E) Taraf sıfatının var olup olmadığı ancak davanın esasına girildikten sonra anlaşılabilir.

Yanıt: Bir davanın tarafları, taraf sıfatına sahip değilse mahkeme dava konusu uyuşmazlığın esası hakkında bir inceleme yapamaz. Mahkeme ancak davanın esasını inceledikten sonra tarafların sıfatının olup olmadığına karar verebilecektir. Davanın esasına girdikten sonra sıfat hakkında bir karar verilebildiğinden sıfat bir dava koşulu değildir. Zira dava koşulu, davanın esasına girmeden incelenen ve bir davanın esastan incelenmesi için bir davada bulunması ya da bulunmaması gereken koşullardır. Yanıt, A seçeneği.

21. Aşağıdakilerden hangisi bir hukuk davasında taraf sayılmaz?

A) Zorunlu dava arkadaşı
B) İhtiyari dava arkadaşı
C) Fer'i müdahil
D) Asli müdahil
E) Borçlu

Yanıt: Üçüncü kişi, fer'i müdahil olarak davaya katılmakla taraf sıfatını kazanmaz. Zira fer'i müdahil, katıldığı davada kendisi için bir hukuksal korunma istememektedir. Bu nedenle fer'i müdahil hakkında karar verilmez (HMY m. 69). Yanıt, C seçeneği.

22.

I. İstenilen iş ya da işlemin yardım istenen mahkemenin yargı çevresi içinde yapabileceği bir işlem olması
II. Yardım isteminin yazılı olması
III. Yardım isteminde bulunulan mahkeme ile yardımda bulunan mahkemenin, aynı bölge adliye mahkemesinin yargı çevresi içerisinde yer alması
IV. Hukuksal yardım yoluyla hangi iş ya da işlemin yapılacağının açıkça belirtilmesi
V. Hukuksal yardım isteminin Türk mahkemeleri arasında yapılması

Yukarıdakilerden hangileri hukuksal yardım isteminin koşullarından değildir?

A) I ve III B) III ve V
C) II, III ve IV D) I, II ve IV
E) II, III ve V

Yanıt: Hukuksal yardım (istinabe) Türk mahkemeleri arasında olabileceği gibi, Türk mahkemeleri ile yabancı mahkemeler arasında da olabilir. Hukuksal yardım istenilen mahkeme ile yardımda bulunan mahkemenin de aynı bölge adliye mahkemesinin yargı çevresinde yer alması gerekmez. Yanıt, B seçeneği.

23.

I. Soybağı uyuşmazlıkları
II. Evliliğin feshinden doğan uyuşmazlıklar
III. İflas uyuşmazlıkları
IV. Eser sözleşmesinden doğan uyuşmazlıklar
V. Taşınmaz mallar üzerindeki ayni haklardan doğan uyuşmazlıklar

Yukarıdaki işlerden hangileri tahkime elverişli değildir?

A) IV ve V
B) I, II ve V
C) II, III ve V
D) I, II, III ve V
E) I, II, III, IV ve V

Yanıt: Tahkim, yalnızca tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri uyuşmazlıklar hakkında geçerlidir. İki tarafın iradelerine tabi olmayan işlerden kaynaklanan uyuşmazlıklar tahkime elverişli değildir (HMY m. 408). Örneğin boşanma davası için taraflar tahkim sözleşmesi yapamaz; zira boşanma iki tarafın arzusuna tabi işlerden değildir. Yine yaş düzeltme, evliliğin feshi, soybağı, boşanma, ayrılık ve iflas davalarında, çekişmesiz yargı işlerinde tahkim sözleşmesi yapılamaz. Zira bu dava veya işlerde, taraflar kabul ya da sulh yoluyla dava konusu üzerinde serbestçe tasarruf edemez. Taşınmaz mallar üzerindeki

ayni haklardan kaynaklanan uyuşmazlıklar tahkime elverişli değildir (HMY m. 408). Yanıt, D seçeneği.

24. Asliye hukuk mahkemesinde hakkında tapu iptali davası açılan (F)'nin tüm araştırmalara rağmen adresi bulunamamış ve ona tebligat yapılamamıştır. Bunun üzerine mahkeme, (F) hakkında, ilanen tebligat yapılmasına karar vermiştir. Son ilan 20.11.2010 tarihinde yapılmıştır.

Buna göre, aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A) Tebligat, 20.11.2010 günü yapılmış sayılır.
B) Tebligat, 20.01.2010 günü yapılmış sayılır; ancak hükümlerini 27.11.2010 tarihinden başlayarak doğurur.
C) Tebligat, 27.11.2010 günü yapılmış sayılır.
D) Tebligat, 27.11.2010 tarihinde yapılmış sayılır; ancak hükümlerini 20.11.2010 tarihinden başlayarak doğurur.
E) Adresi bilinmeyen kişilere karşı ilanen tebligat yapılamaz.

Yanıt: Adresi meçhul (bulunmayan) kişilere ilanen tebligat yapılır (Tebligat Y. m. 28/1). İlanen tebligatlarda, tebliğ son ilan tarihinden başlayarak yedi gün sonra yapılmış sayılır (Tebligat Y. m. 28/1). Olayda son ilan 20.11.2010'da yapıldığı için tebligat 27.11.2010'da yapılmış sayılır. Yanıt, C seçeneği.

25. Yazılı yargılama usulünde dosyanın işlemden kaldırılması konusunda aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) İşlemden kaldırılan dosya derdest kalmaya devam eder.
B) İşlemden kaldırılan dosya en geç üç ay içerisinde yenilenebilir.
C) Dosyanın işlemden kaldırılmasıyla davaya ilişkin kayıt kapatılır.
D) İşlemden kaldırılan dosya için yenileme isteminde bulunulabilir.
E) Dosyanın işlemden kaldırıldığı tarih mahkemenin bu yönde karar verdiği tarih değil, işlemden kaldırmayı gerektiren halin gerçekleştiği tarihtir.

Yanıt: Dosyanın işlemden kaldırılması, yasal nedenlerin gerçekleşmesi durumunda, ilgilisi tarafından yeni bir istemde bulununcaya kadar yargıcın davaya bakmamasıdır. Dosyanın işlemden kaldırılmasıyla davaya ilişkin kayıt kapatılmaz. Zira dava derdesttir (görülmeye devam edilmektedir.). Dosyanın işlemden kaldırılması kararı ile dava üç ay süre ile derdest kalmakta devam eder; yani davanın açılmamış sayılmasına karar verilemez. Yanıt, C seçeneği.

TEST 12



1.

I. Ret isteğinin zamanında yapılmaması,
II. Ret nedeni bulunmaması ve inandırıcı kanıtların gösterilmemesi,
III. Ret isteminin davayı uzatmak amacıyla yapıldığının açıkça anlaşılması

durumlardan biri gerçekleşirse, ilk derece mahkemesi yargıcı aşağıdaki kararlardan hangisini vermelidir?

A) Yargıcın çekinmesine
B) Yargıcın ret isteminin merci tarafından incelenmesine
C) Yargıcın ret isteminin kabul edilmesine
D) Yargıcın reddi isteminin geri çevrilmesine
E) Yargıcın çekinme isteminin ret edilmesine

Yanıt: Ret isteği zamanında yapılmamışsa, ret nedeni bulunmazsa ve inandırıcı kanıtlar gösterilmezse, ret isteminin davayı uzatmak amacıyla yapıldığı açıkça anlaşılıyorsa yargıcın reddi istemi geri çevrilir (HMY m. 41). Yanıt, D seçeneği.

2. **Vekâlet ilişkisi çerçevesinde müvekkille ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

A) Müvekkil adına vekili yemin edebilir.
B) Müvekkil davadan feragat edebilir.
C) Vekille davayı takip etmek istemeyen müvekkil vekilini azledebilir.
D) Müvekkil, duruşmalarda hazır bulunmak zorunda değildir.
E) Müvekkilin ölümü ile vekâlet son bulur.

Yanıt: Vekil, vekâlet veren adına mahkeme önünde yemin edemez. Vekil, özel yetkisi varsa yemin teklif edebilir, yemini kabul, iade ya da reddedebilir (HMY m. 74). Ancak kendisi bizzat yemin edemez. Yemini müvekkili edebilir. Yanıt, A seçeneği.

3. Aşağıdaki usul sözleşmelerinden hangisi hukukumuzda geçersizdir?

A) Görev sözleşmesi
B) Yetki sözleşmesi
C) Tahkim sözleşmesi
D) Hakem sözleşmesi
E) Kanıt sözleşmesi

Yanıt: Hukukumuzda, görev sözleşmesi yapılamaz. Başka bir deyişle, taraflar sözleşmeyle görevli mahkemeyi değiştiremezler. Zira görev kamu düzenine ilişkindir ve görevli mahkemeyi yasa belirler (HMY m. 1). Yanıt, A seçeneği.

4. Davacı (A), dava dilekçesinde iddiasını haklı kılacak neden olarak hem sözleşmeye aykırılığa hem de haksız eyleme dayanmıştır.

Buna göre, yukarıdaki dava istem sonucunun niceliğine göre ne tür bir davadır?

A) Seçimlik dava
B) Terditli dava
C) Objektif dava birleşmesi
D) Mütelahik dava
E) Kısmi dava

Yanıt: Davacı, dava dilekçesinde birden fazla hukuksal nedene dayanmışsa mütelahik (= yarışan nedenli) dava söz konusu olur. Mütelahik davanın ayırt edici özelliği, davacının dava dilekçesinde birden çok hukuksal nedene dayanmasıdır. Yoksa birden fazla istemde bulunma değildir. Zira seçimlik davada, terditli davada, objektif dava birleşmesinde dava dilekçesinde birden fazla istemde bulunma söz konusu olmasına rağmen, mütelahik davada, tek istem vardır. Ancak bu tek istem, birden fazla hukuksal nedene dayandırılmaktadır. Başka bir deyişle istemler yarışmaktadır. Yanıt, D seçeneği.

5.

I. Davadan feragat
II. Hüküm verme
III. Davayı kabul
IV. Sulh sözleşmesi

Yukarıdaki usul işlemlerinden hangileri koşula bağlı olarak yapılabilir?

A) Yalnız I B) I ve II
C) Yalnız IV D) III ve IV
E) I, II ve III

Yanıt: Feragat, kayıtsız ve koşulsuz olmalıdır (HMY m. 309/4). Zira kayıt ve koşula bağlı beyanlarda, kısmen de olsa uyuşmazlık devam ettiğinden davaya son veren işlem tamamlanmamaktadır. Feragat hüküm yerine geçtiğinden, koşula bağlı hüküm de kurulamadığından, koşula bağlı feragat de yapılamaz. Ancak bu koşul, bir sulh teklifi olarak değerlendirilebilir. Kabul de koşula bağlı yapılamaz; ancak ileri sürülen koşul bir sulh teklifi olarak değerlendirilebilir. Feragat ve kabulden farklı olarak, koşula (= şarta) bağlı olarak sulh yapılabilir (HMY m. 313/4). Dava konusunun dışında kalan hususlar da sulhun kapsamına dâhil edilebilir (HMY m. 313/3). Yanıt, C seçeneği.

6. Haksız eylemden doğan davalarda aşağıdaki mahkemelerden hangisi yetkili değildir?

A) Haksız eylemin işlendiği yer mahkemesi
B) Zararın oluştuğu yer mahkemesi
C) Zarar görenin nüfusa kayıtlı olduğu yer mahkemesi
D) Zarar doğma olasılığının bulunduğu yer mahkemesi
E) Zarar görenin yerleşim yeri mahkemesi

Yanıt: Haksız eylemden (= fiilden) doğan davalarda, birden çok yetkili mahkeme vardır (HMY m. 16). Davacı bu mahkemelerden birini seçebilir:

- Haksız eylemin işlendiği yer mahkemesi
- Zararın oluştuğu yer mahkemesi
- Zarar doğma olasılığının bulunduğu yer mahkemesi
- Zarar görenin yerleşim yeri mahkemesi

1086 sayılı eski Yasa'da haksız eylemden doğan davalarda, yalnızca haksız eylemin (= fiilin) işlendiği yer mahkemesi yetkili kılınmıştı (m. 21). Yanıt, C seçeneği.

7. (A), belediyeye ait arsa üzerine yaptırılan bağımsız bölümü, belediyenin açtığı ihaleye girerek satın aldığını, dairenin oda duvarlarının nemlenip küflendiğini, pencere duvarlarında sesler gelmeye başlayıp çatlaklar oluştuğunu ileri sürerek eksik ve ayıplı işler bedelinin tespiti ile belediyeden tahsiline karar verilmesi istemli bir dava açmayı düşünmektedir.

(A)'nın açmayı düşündüğü davada görevli mahkeme neresidir?

A) Asliye hukuk mahkemesi
B) Kadastro mahkemesi
C) Sulh hukuk mahkemesi
D) Tüketici mahkemesi
E) İdare mahkemesi

Yanıt: 6502 sayılı yeni Tüketicinin Korunması Hakkında Yasa'ya göre; ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişilere tüketici denir (6502 sayılı Y. m. 3/1-k). Kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere ticari veya mesleki amaçlarla tüketiciye mal sunan ya da mal sunanın adına ya da hesabına hareket eden gerçek veya tüzel kişilere ise satıcı denir (6502 sayılı Y. m. 3/1-i). Tüketici işlemleri ile tüketiciye yönelik uygulamalardan doğan uyuşmazlıklarda tüketici mahkemeleri görevlidir. (A)'nın açmayı düşündüğü davada tüketici mahkemeleri görevli değildir. Zira satıcı ticari ve mesleki faaliyetleri kapsamında tüketiciye mal veya hizmet sunan kişilerdir. Belediyenin arsa sahibi olmakla birlikte daire satımını mesleki ve ticari amaçla yaptığı söylenemez. Satıcının mesleki ve ticari faaliyeti içinde olmayan satım ilişkisinden kaynaklanan uyuşmazlıklarda tüketici mahkemesi görevli değildir. Bu durumda dava konusu mal varlığına ilişkin olduğu için uyuşmazlığın çözümünde asliye hukuk mahkemesi görevlidir. Yanıt, A seçeneği.

8. Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre, aşağıdakilerden hangisi temyiz incelemesinde bir bozma nedeni sayılamaz?

A) Yargılama sırasında geçici hukuksal koruma tedbirlerinin yanlış uygulanması veya hiç uygulanmaması
B) Hukukun veya taraflar arasındaki sözleşmenin yanlış uygulanmış olması
C) Dava koşullarına aykırılık bulunması
D) Taraflardan birinin davasını ispat için dayandığı kanıtların yasal bir neden olmaksızın kabul edilmemesi
E) Karara etki eden yargılama hatası veya eksiklikleri bulunması

Yanıt: Bozma nedenleri şunlardır (HMY m. 371/1):
Hukukun veya taraflar arasındaki sözleşmenin yanlış uygulanmış olması
Dava koşullarına aykırılık bulunması
Taraflardan birinin davasını ispat için dayandığı kanıtların yasal bir neden olmaksızın kabul edilmemesi
Karara etki eden yargılama hatası veya eksiklikleri bulunması
Geçici hukuksal korumalar hakkında verilen kararlar temyiz edilemeyeceği gibi (HMY m. 362/1), bunların yanlış uygulanması da Hukuk Muhakememi Yasası'nda bozma nedenleri arasında da sayılmamıştır. Yanıt, A seçeneği.

9. Aşağıdaki usul ilkelerinden hangisi 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda düzenlenmemiştir?

A) Tasarruf ilkesi
B) Taraflarca getirilme ilkesi
C) İstemle bağlılık ilkesi
D) Adil yargılanma ilkesi
E) Usul ekonomisi ilkesi

Yanıt: Adil yargılanma ilkesi, AİHS başta olmak üzere birçok kodlamada yer almasına karşın 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda kurum olarak yer almamaktadır. Yanıt, D seçeneği.

10. Aşağıdakilerden hangisi kadastro mahkemelerinin görev alanına girmez?

A) Taşınmaz mal mülkiyetine ve sınırlı ayni haklara, tapuya tescil veya şerh edilecek ya da beyanlar hanesinde gösterilecek sair haklara ilişkin davalar
B) Kadastro ile ilgili veraset uyuşmazlıkları
C) Yalnız kadastro işlerine özgü olmak üzere, Hukuk Muhakemeleri Yasası gereğince adli yardım istemleri
D) Yalnız kadastro işlerine özgü olmak üzere, tutanağı düzenlenen taşınmaz mallara ait ihtiyati tedbir kararı
E) Kadastro tutanağının düzenlenmesi gününden ve tutanak sonradan tamamlanmış ve düzeltilmiş ise o günden sonra doğan haklara dair istekler

Yanıt: Kadastro tutanağının düzenlenmesi gününden ve tutanak sonradan tamamlanmış ve düzeltilmiş ise o günden sonra doğan haklara dair istekler Kadastro Yasası gereğince, kadastro mahkemelerinin görev alanına girmez. Yanıt, E seçeneği.

11.

I. Kural olarak ancak karşı tarafın açık rızası ile mümkündür.
II. Maddi bir hatadan kaynaklanan taraf değişikliği istemi, karşı tarafın rızası alınmaksızın yargıcın kararıyla kabul edilir.
III. Karşı tarafın zımni rızası ile de taraf değişikliği mümkündür.
IV. Dürüstlük kuralına aykırı olmayan taraf değişikliği istemi, karşı tarafın rızası alınmaksızın yargıcın kararıyla kabul edilir.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre, davada taraf değişikliğiyle ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

A) I ve II
B) I ve III
C) Yalnız III
D) I, II ve IV
E) II, III ve IV

Yanıt: Bir davada taraf değişikliği, ancak karşı tarafın açık rızası ile mümkündür (HMY m. 124/1). Zımni rıza yeterli değildir. Maddi bir hatadan kaynaklanan veya dürüstlük kuralına aykırı olmayan taraf değişikliği istemi, karşı tarafın rızası alınmaksızın yargıcın kararıyla kabul edilir (HMY m. 124/3) Yanıt, D seçeneği.

12.

I. Senede karşı tarafların muvazaa iddiasında bulunması
II. Zilyetlik olgusunun gerçekleşmesi
III. Bir hakkın devri için yapılan hukuksal işlemin değerinin ödeme nedeniyle binbeşyüz Türk Lirasına düşmesi
IV. Kiracının borcu ödemek istemesine karşın mal sahibinin ödemeyi kabul etmemesi
V. Zamanaşımının öğrenmeye bağlı olduğu durumlarda öğrenme olgusunun gerçekleşmesi

Yukarıdaki durumlardan hangilerinin mutlaka senetle ispat edilmesi gerekir?

A) I ve III
B) Yalnız III
C) II, III ve IV
D) I, II ve V
E) III, IV ve V

Yanıt: Bir hakkın doğumu, düşürülmesi, devri, değiştirilmesi, yenilenmesi, ertelenmesi, ikrarı ve itfası amacıyla yapılan hukuksal işlemlerin, yapıldıkları zamanki miktar veya değerleri yasal parasal sınırı (ikibinbeşyüz Türk Lirasını) geçtiği takdirde senetle ispat olunması gerekir. Bu hukuksal işlemlerin miktar veya değeri ödeme veya borçtan kurtarma gibi bir nedenle bu sınırdan aşağı düşse bile senetsiz ispat olunamaz (HMY m. 200/1). Bu madde uyarınca senetle ispatı gereken hususlarda senetle ispat zorunluluğu hatırlatılarak karşı tarafın açık muvafakati durumunda tanık dinlenebilir (HMY m. 200/2). Hukuksal işlemlere ve senetlere karşı üçüncü kişilerin muvazaa iddiaları tanıkla ispat edilebilir (HMY m. 203/1-d). 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasasıyla kabul edilen bu istisnai durum, senedin veya hukuksal işlemin tarafı olmayanlar için (o konuda tarafa halef olarak hareket etmiyorlarsa) geçerlidir. Senetle ispat kuralı konusundaki sınırlama yalnızca hukuksal işlemler içindir, hukuksal eylemleri kapsamamaktadır. Bu nedenle hukuksal eylem niteliğinde olduğundan II, IV ve V numaralı durumların tanıkla ispatı mümkündür. Yanıt, A seçeneği.

13. Asliye ticaret mahkemelerinin işleyişiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Asliye ticaret mahkemesi kurulan yerlerde bu mahkemelerde bir başkan ile yeteri kadar üye bulunur.

B) Asliye ticaret mahkemelerinde, yasal düzenlemelerde heyet olarak bakılacağı açıkça öngörülen dava ve işler dışında kalan bütün uyuşmazlıklar mahkeme yargıçlarından biri tarafından görülür ve karara bağlanır.

C) Asliye ticaret mahkemeleri konkordato ve yeniden yapılandırmadan kaynaklanan davalara heyet olarak bakar.

D) Asliye ticaret mahkemelerinin heyet olarak bakacağı dava veya işlerde tüm yargılama aşamaları, bir başkan ve iki üye ile toplanacak heyetçe yürütülür ve sonuçlandırılır.

E) Heyet olarak bakılacak davalarda dava açılmadan önce veya açıldıktan sonra istenen ihtiyati haciz ve ihtiyati tedbirler üyelerden biri tarafından incelenir ve karara bağlanır.

Yanıt: 2014 yılında 6545 sayılı Yasayla yapılan değişiklikle asliye ticaret mahkemelerinin tek yargıçlı olduğunu düzenleyen hüküm değiştirilerek bu mahkemelerin bazı davalar bakımından toplu mahkeme olarak çalışması öngörülmüştür. Asliye ticaret mahkemelerinin heyet olarak bakacağı dava veya işlerde tüm yargılama aşamaları, bir başkan ve iki üye ile toplanacak heyetçe yürütülür ve sonuçlandırılır. Heyet olarak bakılacak davalarla ilgili olmak üzere, dava açılmadan önce veya açıldıktan sonra istenen ihtiyati haciz ve ihtiyati tedbirler de heyet tarafından incelenir ve karara bağlanır (5235 sayılı Y. m. 5/3). Yanıt, E seçeneği.

14. Çorlu'da ikamet eden (A), ticari işletmesinde kullanmak üzere Bakırköy'de otomotiv alanında faaliyet gösteren bir anonim ortaklıktan sıfır bir ticari kamyonet satın almıştır. Aracı iki gün kullanan (A), mekanik arızası üzerine yetkili servise gittiğinde araçta şanzıman arızası olduğunu, ancak bu arızanın garanti kapsamında olmadığını öğrenmiş ve kendisinden onarım için 15.000 TL ücret istenmiştir. Yeni satın aldığı araçta böyle bir arıza olmasının kendi kusuru olmadığını, malın ayıplı olduğunu düşünen (A), bu nedenle bir dava açmayı düşünmektedir.

Buna göre, (A), bu davayı hangi görevli mahkemede açabilir?

A) Bakırköy Sulh Hukuk Mahkemesi'nde

B) Bakırköy Asliye Ticaret Mahkemesi'nde

C) Çorlu Tüketici Mahkemesi'nde

D) Bakırköy Tüketici Mahkemesi'nde

E) Çorlu Asliye Hukuk Mahkemesi'nde

Yanıt: Öncelikle davanın niteliği saptanmalıdır. Soruda "ayıplı mal" ifadesine yer verilmesinden davanın bir tüketici davası olduğu sanılabilir. Ancak tüketici mahkemelerinin görevli olabilmesi için uyuşmazlığın tüketici işlemleri ile tüketiciye yönelik uygulamalardan doğması gerekir. Tüketici işlemleri, mal veya hizmet piyasalarında kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere ticari veya mesleki amaçlarla hareket eden veya onun adına ya da hesabına hareket eden gerçek veya tüzel kişiler ile tüketiciler arasında kurulan, eser, taşıma, simsarlık, sigorta, vekâlet, bankacılık ve benzeri sözleşmeler de dâhil olmak üzere her türlü sözleşme ve hukuksal işlemleri (6502 sayılı Y. m. 3/1-l); tüketici ise ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişiyi ifade eder (6502 sayılı Y. m. 3/1-k). Somut olayda dava konusu araç, ticari bir araç olup davacı da aracı ticari ve mesleki amaçlarla satın alan kişi durumunda olduğundan tüketici tanımına girmemektedir. Bu nedenle davanın tüketici mahkemelerinde bakılmasına olanak yoktur. Asliye ticaret mahkemesi, aksine hüküm bulunmadıkça, dava olunan şeyin değerine veya tutarına bakılmaksızın "tüm ticari davalar" ile "ticari nitelikteki çekişmesiz yargı işlerine" bakmakla görevlidir (TTY m. 5/1). Her iki tarafın da ticari işletmesiyle ilgili hususlardan doğan dava veya işler nispi ticari dava veya işe vücut verir (TTY m. 4/1, c. 1). Her ticari işten doğan dava bir ticari dava değildir. Nispi ticari davadan söz edebilmek için iki koşulun bir arada olması gerekir: Birinci koşul, her iki tarafın da tacir olmasıdır. İkinci koşul ise dava konusu uyuşmazlığın (sözleşme ya da haksız eylemin), tarafların ticari işletmesi ile ilgili olmasıdır. Olayda her iki taraf da tacir olup dava konusu da tarafların ticari işletmesiyle ilgili olduğundan, asliye ticaret mahkemeleri görevlidir. Yanıt, B seçeneği.

15.

I. Kira bedelinin tespiti davaları
II. Taşınmazın satım bedelinin ödenmesi için açılan davalar
III. Taşınmazın zilyetliğine ilişkin davalar
IV. Şerh edilmiş kira sözleşmesinden kaynaklanan davalar
V. Taşınmazı haksız işgal eden kişiye karşı açılan ecrimisil davası

Yukarıdakilerden hangileri taşınmazın bulunduğu yer mahkemesinin kesin yetkili olduğu davalardandır?

A) I ve II
B) III ve IV
C) II, III ve IV
D) II, III, IV ve V
E) I, III, IV ve V

Yanıt: Taşınmaz üzerindeki ayni hakka ilişkin davalarda taşınmazın bulunduğu yer mahkemesi kesin yetkilidir (HMY m. 12/1). Kesin yetki kuralı, yalnızca taşınmaz üzerindeki "ayni hakka ilişkin" davalar için geçerlidir. Taşınmaz üzerindeki kişisel hakka ilişkin davalarda

kesin yetki kuralı uygulanmaz. Örneğin kira bedelinin tespiti davası ile taşınmazın satım bedelinin ödenmesi için açılan davaların taşınmazın bulunduğu yer mahkemesinde görülmesi zorunlu değildir. Taşınmaz üzerindeki ayni hak sahipliğinde değişikliğe yol açabilecek davalarda taşınmazın bulunduğu yer mahkemesi kesin yetkilidir (HMY m. 12/1). 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda "taşınmaz üzerindeki ayni hak sahipliğinde değişikliğe yol açabilecek davalar" da kesin yetki kuralı kapsamına alınmıştır. Kira sözleşmesinin tapuya şerh edilmesi, kişisel hakka ayni etki kazandıracağından, söz konusu kira sözleşmesi tapuda etki edeceğinden ve tapu kayıtları aleni olduğu için herkese karşı ileri sürülebileceğinden şerh edilmiş kira sözleşmesinden kaynaklanan uyuşmazlıklar da taşınmazın bulunduğu yer mahkemesinde görülür. Yanıt, B seçeneği.

16. Mersin Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açılması gereken bir alacak davası, Mersin Asliye Ticaret Mahkemesi'nde açılmış ise mahkeme nasıl bir karar vermelidir?

A) Devir kararı
B) Gönderme kararı
C) Görevsizlik kararı
D) Yetkisizlik kararı
E) Yargı yolu bakımından ret kararı

Yanıt: Asliye ticaret mahkemesi ile "asliye hukuk mahkemesi" ve "diğer hukuk mahkemeleri" arasındaki ilişki görev ilişkisi olup, bu durumda göreve ilişkin usul hükümleri uygulanır (TTY m. 5/3). 2012 yılında 6335 Yasayla yapılan değişiklikle asliye ticaret mahkemesi ile asliye hukuk mahkemesi arasındaki ilişki iş bölümü olmaktan çıkartılıp görev ilişkisine sokulmuştur. Ancak asliye ticaret mahkemesi bulunmayan yargı çevresindeki bir ticari davada görev kuralına dayanılmamış olması, görevsizlik kararı verilmesini gerektirmez; asliye hukuk mahkemesi, davaya devam eder (TTY m. 5/4). Yanıt, C seçeneği.

17. Aşağıdakilerden hangisi davanın ihbarının koşullarından biri değildir?

A) Derdest bir dava bulunması
B) Tahkikat bitinceye kadar başvurulması
C) İhbar edilecek kişinin davanın tarafı olmaması
D) Rücu hakkı bulunması
E) Mahkeme huzurunda yapılması

Yanıt: Davanın ihbarı, görülmekte olan bir davada rücu olasılığı bulunan durumlarda, taraflardan birinin üçüncü bir kişiyi, davaya katılarak kendisine yardım etmesini sağlamak amacıyla davadan haberdar etmesidir. Davanın ihbarı, taraflardan birinin davada haksız çıkması durumunda, üçüncü kişiye veya üçüncü kişinin kendisine rücu edeceği durumlarda söz konusu olur (HMY m. 61/1). İhbarın yapılabilmesi için öncelikle açılmış ve

görülmekte olan bir davanın bulunması gerekir. Henüz açılmamış ancak ilerde açılması düşünülen davalar için ihbardan söz edilemez. Davanın ihbarı, tahkikat sonuçlanıncaya kadar mümkündür (HMY m. 61/1). 1086 sayılı eski Yasa'da "Davanın her halinde ihbar caizdir." denilmekte (1086 sayılı Y. m. 49/2) ise de öğretide, bu hüküm, yargılamanın bitimine kadar ihbarın yapılacağı biçiminde yorumlanmaktaydı. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'na göre, tahkikat sonuçlandıktan sonra dava ihbar edilemez (HMY m. 61/1). İhbar yapılacak kişinin davanın tarafı olmayan (üçüncü) bir kişi olması gerekir. İhbarda bulunan tarafın, davasında haksız çıkması durumunda, ya kendisinin üçüncü bir kişiye rücu (= başvuru) hakkı bulunmalıdır ya da üçüncü kişinin kendisine rücu hakkı bulunmalıdır. İhbar, tek taraflı bir usul işlemidir. Geçerli olması için yargıcın veya karşı tarafın iznine ya da kabulüne gerek yoktur. İhbar yazılı olarak yapılır; ihbar nedeninin gerekçeleriyle birlikte açıklanması ve yargılamanın hangi aşamada bulunduğunun belirtilmesi gerekir (HMY m. 62/1). Davanın ihbarı, davanın görüldüğü mahkeme aracılığıyla yapılabileceği gibi, mahkeme dışında da yapılabilir. Örneğin taahhütlü mektupla veya noter aracılığıyla da dava ihbar edilebilir. Yanıt, E seçeneği.

18. Bir davada ıslah en geç ne zamana kadar yapılabilir?

A) Yanıt dilekçesi verilinceye kadar
B) Esasa yanıt süresi doluncaya kadar
C) Tahkikat bitinceye kadar
D) Yargılama bitinceye kadar
E) Hüküm kesinleşinceye kadar

Yanıt: Islah, tahkikatın sona ermesine kadar yapılabilir (HMY m. 177/1). 1086 sayılı eski Yasa'da ıslah tahkikata tâbi davalarda tahkikat bitinceye kadar; tahkikata tâbi olmayan davalarda yargılamanın bitimine kadar yapılabilirdi (1086 sayılı Y. m. 84). Ancak 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Yasası'nda tahkikata tâbi olan ve tâbi olmayan dava ayırımına gerek duyulmadığı için ıslahın tahkikatın sonuna kadar yapılması esası kabul edilmiştir. Yanıt, C seçeneği.

19. Aşağıdaki tebligatlardan hangisi usulsüzdür?

A) Tebliğ evrakının, muhatabın vekiline verilmesi
B) Tebliğ evrakının, muhatabın oturduğu dairenin bitişiğindeki dairede oturan babasına verilmesi
C) Tebliğ evrakının, muhatabın birlikte oturduğu arkadaşına verilmesi
D) Tebliğ evrakının, muhatabın sekreterine verilmesi
E) Tebliğ evrakının, muhatabın 21 yaşında görünen ergin olmayan çocuğuna verilmesi

Yanıt: Tebligat, kural olarak muhatabına yapılır (Tebligat Y. m. 10). Yasa koyucu muhataba ulaşılamaması durumunda tebligat konusu işlemin sürüncemede kalmaması için ilgili

ile aralarında özel bir yakınlık ya da bağ olan kimselere de tebligatın yapılabileceğini düzenlemiştir. Aynı konutta oturan kişilerden birisine yapılacak tebligatta, ilgili o sırada orada bulunamazsa tebligatı kabule yetkili kişi, ilgili ile aynı konutta oturan kişiler veya hizmetçilerinden biridir (Tebligat Y. m. 16). Tebligatın, muhatabın babasına yapılabilmesi için onların (muhatap ve babasının) aynı konutta oturmaları gerekmektedir. Bu nedenle, bitişik dairede oturan babaya yapılan tebligat usulsüzdür. Yanıt, B seçeneği.

20.

I. Kanıt başlangıcı
II. Tanık
III. Kesin hüküm
IV. Bilirkişi
V. Yemin

Yukarıdakilerden hangileri kesin kanıt sayılır?

A) Yalnız III B) I ve IV
C) I, III ve IV D) III ve V
E) III, IV ve V

Yanıt: Kesin kanıtlar yargıcın üzerinde takdir yetkisinin olmadığı, ileri sürülmesi durumunda onunla bağlı olduğu kanıtlardır. Kesin kanıtlar senet, yemin ve kesin hüküm olmak üzere üç tanedir. Kendiliğinden araştırma ilkesinin uygulandığı davalarda, yargıç kesin kanıtlarla bağlı değildir. Örneğin boşanma ve ayrılık davalarında ikrar yargıcı bağlamaz, yemin teklif edilemez, yargıç kanıtları serbestçe değerlendirir. Yanıt, D seçeneği.

21. Tüketici mahkemeleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Vekâlet sözleşmesinden doğan uyuşmazlıklar da tüketici mahkemesinin görev alanına girebilir.
B) Eser sözleşmesinden doğan uyuşmazlıklar tüketici mahkemesinin görev alanına girebilir.
C) Tüketici örgütleri, haksız ticari uygulamalar ve ticari reklamlara ilişkin hükümler dışında, genel olarak tüketicileri ilgilendiren ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Yasa'ya aykırı bir durumun doğma tehlikesi olan durumlarda bunun önlenmesine veya durdurulmasına ilişkin hukuka aykırı durumun tespiti, önlenmesi veya durdurulması amacıyla tüketici mahkemelerinde dava açabilir.
D) Satışa sunulan bir seri malın ayıplı olduğunun tespiti, üretiminin veya satışının durdurulması, ayıbın ortadan kaldırılması ve satış amacıyla elinde bulunduranlardan toplatılması için Bakanlık, tüketiciler veya tüketici örgütleri dava açabilir.
E) Değeri yasal parasal sınırın altında olan uyuşmazlıklarda tüketici hakem heyetlerine başvuru zorunludur; alternatif uyuşmazlık çözüm mercilerine başvurulamaz.

Yanıt: Değeri iki bin Türk Lirasının altında bulunan uyuşmazlıklarda ilçe tüketici hakem heyetlerine, üç bin Türk Lirasının altında bulunan uyuşmazlıklarda il tüketici hakem heyetlerine, büyükşehir statüsünde bulunan illerde ise iki bin Türk Lirası ile üç bin Türk Lirası arasındaki uyuşmazlıklarda il tüketici hakem heyetlerine başvuru zorunludur (6502 sayılı Y. m. 68/1). Başvuru yapılırsa dava, dava koşulu yokluğundan usulden reddedilir. Bu değerlerin üzerindeki uyuşmazlıklar için tüketici hakem heyetlerine başvuru yapılamaz (6502 sayılı Y. m. 68/1). Ancak bu düzenleme tüketicilerin ilgili mevzuatına göre alternatif uyuşmazlık çözüm mercilerine başvurmasına engel değildir (6502 sayılı Y. m. 68/5). Yanıt, E seçeneği.

22. Aşağıdakilerin hangisinde karşı dava açılması hukuken mümkün değildir?

A) Davacının açtığı kira bedelinin artırılması davasına karşı, davalının açtığı kira bedelinin indirilmesi davası
B) Kiraya verenin açtığı tahliye davasına karşı, davalının haksız eylemden doğan zararının giderilmesi için açtığı dava
C) Kocanın açtığı boşanma davasına karşı, karının açtığı ayrılık davası
D) Davacının açtığı taşınır mal hakkında istihkak davasına karşı, davalının o mal üzerindeki rehin hakkının tanınması davası
E) Hacizde üçüncü kişinin açtığı istihkak davasına karşı, davalı alacaklının İcra ve İflas Yasası 277. maddesi ve devamı hükümlerine göre açtığı iptal davası

Yanıt: Karşı dava, derdest olan bir davada, davalının aynı mahkemede, yanıt süresi içinde asıl davacıya husumet yönelterek dava açmasıdır. Karşı davada ileri sürülecek olan istem ile asıl davada ileri sürülen istem arasında takas veya mahsup ilişkisinin bulunması ya da bu davalar arasında bağlantının mevcut olması gerekir (HMY m. 132/1-b). Asıl dava ile arasında bağlantı bulunmayan ve takas veya mahsup istemini de içermeyen bir dava, karşı dava olarak açılamaz. Kiraya verenin açtığı tahliye davasına karşı, davalının haksız eylemden doğan zararın gidilmesi için açtığı dava arasında bu anlamda bağlantı yoktur. Yanıt, B seçeneği.

23. Harçlar Yasası'na göre; ölüm ve cismani zarar nedeniyle açılan maddi ve manevi tazminat davalarında peşin alınan nispi karar ve ilam harcının oranı nedir?

A) 1/4
B) 1/6
C) 1/10
D) 1/20
E) 1/30

Yanıt: Nispi karar ve ilam harcının dörtte biri (1/4'ü) dava açılırken peşin olarak alınır. Ancak 2010 yılında 6009 sayılı Yasayla getirilen düzenlemeye göre, ölüm ve cismani zarar

nedeniyle açılan maddi ve manevi tazminat davalarında peşin alınan harcın oranı yirmide bir olarak uygulanır (Harçlar Y. m. 28/1-a). Yanıt, D seçeneği.

24.

I. Ergin kılınma
II. Kiracının tahliyesi
III. Evlenmeye izin verilmesi
IV. Kadın için bekleme süresinin kaldırılması

Yukarıdaki dava veya işlerden hangileri çekişmesiz yargı faaliyeti değildir?

A) I ve II B) Yalnız II
C) II ve III D) II ve IV
E) I, III ve IV

Yanıt: Kiracının tahliye çekişmeli yargı işidir. Zira tahliye istemli uyuşmazlıklarda (davalarda) tahliye isteminde bulunulan ve tahliye edilmesi istenen olmak üzere uyuşmazlık içinde bulunan iki taraf bulunmaktadır. Yanıt, B seçeneği.

25. Aşağıdaki mahkemelerden hangisinin yetkisi kesin değildir?

A) Ortaklık, kooperatif, dernek ve vakıfların, kendi işlerine ilişkin olmak üzere, ortak veya üyelerine karşı, ortak ve üyelerin bu sıfatla birbirlerine karşı açacağı davalarda ortaklık, kooperatif, dernek ve vakfın yerleşim yeri sayılan yer mahkemesinin yetkisi
B) İflas davalarında borçlunun işlem merkezinin bulunduğu yer mahkemesinin yetkisi
C) Taşınmazın aynına ilişkin davalarda, taşınmazın bulunduğu yer mahkemesinin yetkisi
D) Bir mal hakkında terekeye karşı açılacak olan istihkak davalarında, terekenin mühürlenmesi ve defterinin tutulması zamanında malın bulunduğu yer mahkemesinin yetkisi
E) Ölüme bağlı tasarrufun iptali veya tenkisi davalarında, miras bırakanın son yerleşim yeri mahkemesinin yetkisi

Yanıt: Kesin yetki kuralları, davaya yer bakımından bakabilecek mahkemelerin yasada sayılanla sınırlandığı ve kamu düzenine ilişkin olması nedeniyle yetkisizliğin yargılamanın her aşamasında ileri sürülebildiği yetki kurallarıdır. Miras nedeniyle istihkak davasında mahkemenin yetkisi kesin olmasına karşın, terekedeki bir mal için açılan davada mahkemenin yetkisi kesin değildir. Miras nedeniyle istihkak davasının mutlaka miras bırakanın yerleşim yeri mahkemesinde açılması gerekir (TMY m. 576/2, HMY m. 11/1). Oysa terekedeki bir mal aleyhine açılacak istihkak davası, miras bırakanın son yerleşim yeri mahkemesinde açılabileceği gibi, terekenin yazımı ve belirlenmesi sırasında malın bulunduğu yer mahkemesinde de açılabilir (HMY Y. m. 11/2). Yanıt, D seçeneği.